

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΡΠΒ΄

Τετάρτη 22 Μαΐου 2013

ΘΕΜΑΤΑ

A. ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

1. Επικύρωση Πρακτικών, σελ. 12141
2. Ανακοινώνεται ότι τη συνεδρίαση παρακολουθούν μαθητές από το 5ο Δημοτικό Σχολείο Μεταμόρφωσης, το Δημοτικό Σχολείο Παραλίας Αυλίδας Ευβοίας, το 11ο Δημοτικό Σχολείο Παλαιού Φαλήρου και το 3ο Δημοτικό Σχολείο Αλιβερίου Ευβοίας, σελ. 12144, 12147, 12164
3. Επί του Κανονισμού, σελ. 12148
4. Επί διαδικαστικού θέματος, σελ. 12141, 12150, 12152
5. Αναφορά στην επέτειο των σαράντα χρόνων από την ανταρσία του αντιτορπιλικού "ΒΕΛΟΣ", σελ. 12156, 12160, 12161, 12163, 12164, 12167, 12171
6. Αναφορά στην επέτειο από τη δολοφονία του Γρηγόρη Λαμπράκη, σελ. 12160, 12161, 12163, 12164, 12171

B. ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ

1. Ανακοίνωση του δελτίου επικαίρων ερωτήσεων της Πέμπτης 23 Μαΐου 2013, σελ. 12115

Γ. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

1. Ψήφιση στο σύνολο του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων: "Εθνικό Σύστημα Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων και άλλες διατάξεις", σελ. 12115-12116
2. Συζήτηση επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου της πρότασης νόμου των Βουλευτών του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων: "Μέτρα ανακούφισης της λαϊκής οικογένειας", σελ. 12141
3. Κατάθεση πρότασης νόμου:
  - α) Ο Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς / Ενωτικού Κοινωνικού Μετώπου κ. Αλέξης Τσίπρας και οι Βουλευτές του κόμματός του κατέθεσαν πρόταση νόμου: "Κατάργηση των διατάξεων περί της απορρύθμισης του δικαίου της καταγγελίας της σχέσης εργασίας", σελ. 12155
  - β) Οι ανεξάρτητοι Βουλευτές κκ. Ανδρέας Λοβέρδος και Χρήστος Αηδόνης κατέθεσαν πρόταση νόμου: "Για τη χρηματοδότηση των πολιτικών κομμάτων και άλλες διατάξεις", σελ. 12155
4. Κατάθεση Εκθέσεως Διαρκούς Επιτροπής: Η Διαρκής Επιτροπή Παραγωγής και Εμπορίου καταθέτει την Έκθεσή της στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής: "Μνημόνιο Κατανόησης στον τομέα της προστασίας του περιβάλλοντος μεταξύ του Υπουργείου Περιβαλλοντικής Προστασίας του Κράτους του Ισραήλ και του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής της Ελληνικής Δημοκρατίας", σελ. 12167

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΝΤΕΣ

ΚΑΛΑΝΤΖΗΣ Γ. , σελ. 12115-12154
ΚΟΛΛΙΑ – ΤΣΑΡΟΥΧΑ Μ. , σελ. 12154-12171

ΟΜΙΛΗΤΕΣ

A. Επί του Κανονισμού:

ΚΑΛΑΝΤΖΗΣ Γ. , σελ. 12148

B. Επί διαδικαστικού θέματος:

ΚΑΛΑΝΤΖΗΣ Γ. , σελ. 12141, 12150, 12152
ΞΗΡΟΤΥΡΗ - ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΑΡΗ Α. ,
σελ. 12152

Γ. Επί της αναφοράς στην επέτειο των σαράντα χρόνων από την ανταρσία του αντιτορπιλικού "ΒΕΛΟΣ":

ΒΟΥΛΤΕΨΗ Σ. , σελ. 12160
ΓΙΟΒΑΝΟΠΟΥΛΟΣ Κ. , σελ. 12156
ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ Ν. ,
σελ. 12171
ΜΑΡΙΑΣ Ε. , σελ. 12164
ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ Β. , σελ. 12167
ΣΤΡΑΤΟΥΛΗΣ Δ. , σελ. 12161
ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ Μ. , σελ. 12163

Δ. Επί της αναφοράς στην επέτειο από τη δολοφονία του Γρηγόρη Λαμπράκη:

ΒΟΥΛΤΕΨΗ Σ. , σελ. 12160
ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ Ν. ,
σελ. 12171
ΚΟΥΚΟΥΤΣΗΣ Δ. , σελ. 12166
ΜΑΡΙΑΣ Ε. , σελ. 12164
ΣΤΡΑΤΟΥΛΗΣ Δ. , σελ. 12161
ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ Μ. , σελ. 12163

Ε. Επί της πρότασης νόμου του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων:

ΒΛΑΧΟΓΙΑΝΝΗΣ Η. , σελ. 12153, 12154
ΒΟΥΛΤΕΨΗ Σ. , σελ. 12160
ΓΙΟΒΑΝΟΠΟΥΛΟΣ Κ. , σελ. 12156, 12157
ΓΛΕΖΟΣ Ε. , σελ. 12152, 12153
ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ Ν. ,
σελ. 12169, 12170, 12171
ΚΑΣΣΗΣ Μ. , σελ. 12154
ΚΑΤΣΩΤΗΣ Χ. , σελ. 12141
ΚΟΥΚΟΥΤΣΗΣ Δ. , σελ. 12166, 12167
ΛΑΜΠΡΟΥΛΗΣ Γ. , σελ. 12155
ΜΑΚΡΗ Ρ. , σελ. 12147
ΜΑΡΙΑΣ Ε. , σελ. 12164, 12166
ΜΩΡΑΪΤΗΣ Α. , σελ. 12146
ΜΩΡΑΪΤΗΣ Ν. , σελ. 12157
ΞΗΡΟΤΥΡΗ - ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΑΡΗ Α. ,
σελ. 12150, 12152
ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ Β. , σελ. 12167, 12169
ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΡΟΣ Η. , σελ. 12149, 12150
ΠΕΤΡΑΚΟΣ Α. , σελ. 12144
ΣΑΜΠΑΖΙΩΤΗΣ Δ. , σελ. 12142
ΣΚΟΡΔΑΣ Α. , σελ. 12158, 12159
ΣΤΡΑΤΟΥΛΗΣ Δ. , σελ. 12161, 12162, 12163
ΧΡΥΣΟΒΕΛΩΝΗ Μ. , σελ. 12154
ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ Μ. , σελ. 12163

Π Ρ Α Κ Τ Ι Κ Α Β Ο Υ Λ Η Σ

ΙΕ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΣΥΝΟΔΟΣ Α'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΡΠΒ'

Τετάρτη 22 Μαΐου 2013

Αθήνα, σήμερα στις 22 Μαΐου 2013, ημέρα Τετάρτη και ώρα 10.09' συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου η Βουλή σε ολομέλεια για να συνεδριάσει υπό την προεδρία του Β' Αντιπροέδρου αυτής κ. **ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΚΑΛΑΝΤΖΗ**.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Καλαντζής): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η συνεδρίαση.

Έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα το δελτίο επίκαιρων ερωτήσεων της Πέμπτης 23 Μαΐου του 2013, το οποίο έχει ως εξής:

Α. ΕΠΙΚΑΙΡΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ Πρώτου Κύκλου (Άρθρο 130 παράγραφοι 2 και 3 του Κανονισμού της Βουλής)

1. Η με αριθμό 1426/20-5-2013 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Κορινθίας της Νέας Δημοκρατίας κ. Χρίστου Δήμα προς τον Υπουργό Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη, σχετικά με την ανάγκη ενίσχυσης της Αστυνομικής Διεύθυνσης Κορινθίας.

2. Η με αριθμό 1429/20-5-2013 επίκαιρη ερώτηση της Βουλευτού Β' Αθηνών του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς - Ενωτικό Κοινωνικό Μέτωπο κ. Χαρούλας Καφαντάρη προς τους Υπουργούς Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη, Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, σχετικά με την έναρξη της αντιπυρικής περιόδου και την ετοιμότητα του κρατικού μηχανισμού.

3. Η με αριθμό 1428/20-5-2013 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Ηρακλείου του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος κ. Βασιλείου Κεγκέρογλου προς τους Υπουργούς Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας και Εσωτερικών, σχετικά με το πρόγραμμα ΕΣΠΑ για τους βρεφονηπιακούς σταθμούς της Χώρας.

4. Η με αριθμό 1425/20-5-2013 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Ηρακλείου των Ανεξάρτητων Ελλήνων κ. Επαμεινώνδα Μαριά προς τον Υπουργό Οικονομικών, σχετικά με τη χρηματοδότηση του μη επιλέξιμου ΦΠΑ των έργων του ΕΣΠΑ του Δήμου Φαιστού.

5. Η με αριθμό 1433/20-5-2013 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Β' Θεσσαλονίκης του Λαϊκού Συνδέσμου - Χρυσή Αυγή κ. Πολύβιου Ζησιμόπουλου προς τον Υπουργό Εθνικής Άμυνας, σχετικά με τις ελλείψεις στα πολεμικά αεροσκάφη της Χώρας.

6. Η με αριθμό 1431/20-5-2013 επίκαιρη ερώτηση της Βουλευτού Α' Πειραιά της Δημοκρατικής Αριστεράς κ. Μαρίας Ρεπούση προς τον Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού, σχετικά με τη γραπτή αναγνώριση της επαγγελματικής ισοδυναμίας του πτυχίου αποφοίτων ξένων πανεπιστημίων.

7. Η με αριθμό 1435/20-5-2013 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Νομού Αττικής του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Ιωάννη Γκικόκα προς τους Υπουργούς Παιδείας και Θρησκευμά-

των, Πολιτισμού και Αθλητισμού και Οικονομικών, σχετικά με τα προβλήματα των εργαζομένων με σύμβαση στην καθαριότητα των δημόσιων σχολείων.

Β. ΕΠΙΚΑΙΡΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ Δεύτερου Κύκλου (Άρθρο 130 παράγραφοι 2 και 3 του Κανονισμού της Βουλής)

1. Η με αριθμό 1427/20-5-2013 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Ηλείας της Νέας Δημοκρατίας κ. Ανδρέα Μαρίνου προς τον Υπουργό Ναυτιλίας και Αιγαίου, σχετικά με την πρακτική άσκηση αποφοίτων των Ακαδημιών Εμπορικού Ναυτικού (ΑΕΝ)-Εμποροπλοιάρχων.

2. Η με αριθμό 1430/20-5-2013 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Δράμας του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς - Ενωτικό Κοινωνικό Μέτωπο κ. Χρήστου Καραγιαννίδη προς τον Υπουργό Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη, σχετικά με τη χορήγηση του επιδόματος επικίνδυνης και ανθυγιεινής εργασίας στο Πυροσβεστικό Σώμα.

3. Η με αριθμό 1434/20-5-2013 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Β' Πειραιώς του Λαϊκού Συνδέσμου - Χρυσή Αυγή κ. Ιωάννη Λαγού προς τους Υπουργούς Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, σχετικά με τη λήψη μέτρων προστασίας των κατοίκων των ακριτικών περιοχών της Ελληνοαλβανικής μεθορίου από αλλοδαπούς κακοποιούς.

4. Η με αριθμό 1432/20-5-2013 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Λαρίσης της Δημοκρατικής Αριστεράς κ. Θωμά Ψύρρα προς τον Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού, σχετικά με την αδυναμία λειτουργίας του Εθνικού Αθλητικού Κέντρου Λάρισας (ΕΑΚ) εξαιτίας του μειωμένου εγκεκριμένου προϋπολογισμού του έτους 2013.

5. Η με αριθμό 1436/20-5-2013 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Αιτωλοακαρνανίας του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Νικολάου Μωραϊτή προς τους Υπουργούς Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και Οικονομικών, σχετικά με την καταβολή αποζημίωσης στους πληγέντες παραγωγούς φρούτων της κεντρικής Μακεδονίας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εισερχόμεθα στην ημερήσια διάταξη της

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ψήφιση στο σύνολο του σχεδίου νόμου Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων: «Εθνικό Σύστημα Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων και άλλες διατάξεις».

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το νομοσχέδιο ως διενεμήθη και στο σύνολο;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΑΦΡΟΔΙΤΗ ΘΕΟΠΕΦΤΑΤΟΥ: Κατά πλειοψηφία.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΑΤΣΩΤΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Καλαντζής): Το νομοσχέδιο έγινε δεκτό και στο σύνολο ως διενεμήθη κατά πλειοψηφία.

Συνεπώς το νομοσχέδιο του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων: «Εθνικό Σύστημα Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων και άλλες διατάξεις», έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία, σε μόνη συζήτηση, επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου και έχει ως εξής:

«Εθνικό Σύστημα Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων και άλλες διατάξεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

Άρθρο 1 Σκοπός

1. Οι διατάξεις του πρώτου κεφαλαίου εφαρμόζονται στην ανάθεση και εκτέλεση με τη χρήση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ) δημοσίων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών κατά την έννοια των προεδρικών διαταγμάτων 59/2007 (Α' 63) και 60/2007 (Α' 64) (Οδηγίες 2004/17/ΕΚ και 2004/18/ΕΚ αντίστοιχα).

2. Οι διατάξεις του παρόντος κεφαλαίου δεν εφαρμόζονται στις συμβάσεις που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ν. 3978/2011 (Α' 137), στις συμβάσεις που εξαιρούνται από το νόμο αυτόν, σύμφωνα με τα άρθρα 17 και 24 αυτού, καθώς και στις συμβάσεις που συνάπτονται δυνάμει του άρθρου 346 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) συμπεριλαμβανομένων και των συμβάσεων που συνάπτονται από τις Αρχές Εξωτερικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Εξωτερικών και από την Κεντρική Υπηρεσία του Υπουργείου Εξωτερικών και χαρακτηρίζονται ως απόρρητες ή η σύναψη και εκτέλεσή τους πρέπει να συνοδεύονται από ιδιαίτερα μέτρα ασφαλείας. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Ανάπτυξης Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και του καθ' ύλην αρμόδιου Υπουργού ορίζονται ειδικότερα οι συμβάσεις που εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος, σύμφωνα με τα ανωτέρω.

Άρθρο 2 Ορισμοί

Για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Κεφαλαίου, οι ακόλουθοι όροι έχουν την εξής έννοια:

α) Εθνικό Σύστημα Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΣΗΔΗΣ): Ολοκληρωμένο πληροφοριακό σύστημα, το οποίο περιλαμβάνει όλα τα αναγκαία στοιχεία για την υποβολή αιτημάτων, τον προγραμματισμό, την έγκριση, τη διαδικασία προκήρυξης, ανάθεσης, σύναψης και εκτέλεσης συμβάσεων της παραγράφου 1 του άρθρου 1 του παρόντος, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, με τη χρήση και εφαρμογή Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών.

β) Διαδικτυακός τόπος ή ηλεκτρονική πύλη ΕΣΗΔΗΣ: Διαδικτυακός Τόπος του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων στον οποίο λειτουργεί το ΕΣΗΔΗΣ με την ονομασία στο διαδίκτυο «ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ» (και με λατινικούς χαρακτήρες «PROMETHEUS») και με ηλεκτρονική διεύθυνση www.promitheus.gov.gr.

γ) Χρήστες: Οι οικονομικοί φορείς του άρθρου 2 παρ. 8 του

π.δ. 60/2007 (Α' 64) και του άρθρου 2 παρ. 7 του π.δ. 59/2007 (Α' 63) και οι υπάλληλοι και λειτουργοί των φορέων του δημοσίου τομέα, όπως ορίζεται στην παρ. 1 του άρθρου 1Β του ν. 2362/1995 (Α' 247) που χρησιμοποιούν το ΕΣΗΔΗΣ στο πλαίσιο άσκησης των καθηκόντων τους.

δ) Ηλεκτρονικά δεδομένα: Κάθε αφαιρετικό σύνολο στοιχείων σε ηλεκτρονική μορφή, το οποίο αναπαριστά πληροφορία αποθηκευμένη σε κάθε μέσο, το οποίο χρησιμοποιείται από υπολογιστικό-πληροφοριακό σύστημα, με ηλεκτρονικό, μαγνητικό ή άλλο τρόπο, για εγγραφή, αποθήκευση, παραγωγή ή αναπαραγωγή στοιχείων που δεν μπορούν να αναγνωστούν άμεσα, όπως και κάθε μαγνητικό, ηλεκτρονικό ή άλλο υλικό, στο οποίο εγγράφεται οποιαδήποτε πληροφορία, εικόνα, σύμβολο ή ήχος, αυτοτελώς ή σε συνδυασμό, εφόσον το εν λόγω περιεχόμενο δεν επιφέρει έννομες συνέπειες και δεν προορίζεται ούτε είναι πρόσφορο να αποδείξει γεγονότα που μπορούν να έχουν έννομες συνέπειες.

ε) Ηλεκτρονικό αρχείο του ΕΣΗΔΗΣ: Το διαρθρωμένο σύνολο δεδομένων ή εγγράφων, τα οποία είναι προσίτα με γνώμονα συγκεκριμένα κριτήρια και υποβάλλονται σε επεξεργασία μέσω του ΕΣΗΔΗΣ. Η επεξεργασία περιλαμβάνει ιδίως την ευρετηρίαση, διαχείριση και αρχειοθέτηση των εγγράφων. Μέρος του ηλεκτρονικού αρχείου ΕΣΗΔΗΣ είναι το Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (ΚΗΜΔΣ) του ν. 4013/2011 (Α' 204).

Άρθρο 3 Πεδίο εφαρμογής

1. Οι Αναθέτουσες Αρχές υποχρεούνται, με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 9, να χρησιμοποιούν αποκλειστικά το ΕΣΗΔΗΣ σε όλα τα στάδια της διαδικασίας ανάθεσης συμβάσεων της παρ. 1 του άρθρου 1 του παρόντος, δηλαδή από την υποβολή του αιτήματος μέχρι την υπογραφή και την εκτέλεση των συμβάσεων αυτών με προϋπολογισμό ανώτερου του εξήντα χιλιάδων (60.000) ευρώ, μη συμπεριλαμβανομένου του Φ.Π.Α..

2. Η κατά τα ανωτέρω σύναψη και εκτέλεση των συμβάσεων της παραγράφου 1 του άρθρου 1 του παρόντος από τις αναθέτουσες αρχές με χρήση του ΕΣΗΔΗΣ γίνεται σύμφωνα με σχετικό Κανονισμό, ο οποίος θεσπίζεται με το προεδρικό διάταγμα του άρθρου 7 του παρόντος.

Άρθρο 4 Αναθέτουσες Αρχές

1. Ορίζονται ως εθνικές Κεντρικές Αρχές Προμηθειών με την έννοια του άρθρου 2 παρ. 10 και του άρθρου 17 του π.δ. 60/2007 και του άρθρου 2 παρ. 8 και του άρθρου 22 του π.δ. 59/2007, οι οποίες διενεργούν διαγωνισμούς σε εθνικό επίπεδο: α) Η Γενική Διεύθυνση Κρατικών Προμηθειών της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, β) η Επιτροπή Προμηθειών Υγείας του Υπουργείου Υγείας.

2. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και του καθ' ύλην αρμόδιου Υπουργού μπορούν να καθορίζονται και άλλες Κεντρικές Αρχές Προμηθειών, καθώς και οι όροι για την ομαδοποίηση και υπαγωγή δημοσίων συμβάσεων σε Κεντρικές Αρχές Προμηθειών, οι περιπτώσεις δημοσίων συμβάσεων οι οποίες δεν συνάπτονται από Κεντρικές Αρχές Προμηθειών, οι κατηγορίες αγαθών, υπηρεσιών και έργων, τα οποία μπορούν να αποτελούν αντικείμενο ομαδοποίησης και για την προμήθεια των οποίων μπορεί να γίνεται προσφυγή σε τεχνικές και εργαλεία ηλεκτρονικών

δημοσίων συμβάσεων (συμφωνίες-πλαίσιο, δυναμικά συστήματα αγορών, ηλεκτρονικοί πλειστηριασμοί, ηλεκτρονικοί κατάλογοι, κεντρικές αρχές προμηθειών) και κάθε σχετικό θέμα για την εφαρμογή του παρόντος.

3. Οι Κεντρικές Αρχές Προμηθειών, οι οποίες διέπονται από ειδικές διατάξεις για τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων, χρησιμοποιούν το ΕΣΗΔΗΣ, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος και τις αντίστοιχες ειδικές διατάξεις.

Άρθρο 5 **Υποστήριξη του ΕΣΗΔΗΣ**

1. Η υποστήριξη του ΕΣΗΔΗΣ ανατίθεται στο Τμήμα Προγραμματισμού και Στοιχείων της Διεύθυνσης Πολιτικής Προμηθειών της Γενικής Διεύθυνσης κρατικών προμηθειών της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου.

2. Το Τμήμα της παραγράφου 1 μπορεί να λειτουργεί και ως αρχή εγγραφής για την καταχώρηση χρηστών του ΕΣΗΔΗΣ με την έννοια του άρθρου 20 του ν. 3448/2006, όπως ισχύει.

3. Στις αρμοδιότητες του τμήματος αυτού υπάγονται:

α) Ο έλεγχος των προϋποθέσεων εγγραφής και αυθεντικοποίησης των χρηστών.

β) Η παρακολούθηση, η ενημέρωση, ο εμπλουτισμός, η συντήρηση και η διαχείριση της ηλεκτρονικής πύλης του ΕΣΗΔΗΣ, μέρος του οποίου αποτελεί το Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (ΚΗΜΔΣ), κατά το άρθρο 11 του ν. 4013/2011 (Α' 204).

γ) Η εποπτεία της καλής χρήσης και της ασφάλειας του συστήματος του ΕΣΗΔΗΣ.

δ) Η μέριμνα για την επικοινωνία και διαλειτουργικότητα του ΕΣΗΔΗΣ και ο συντονισμός με τις αναθέτουσες αρχές και άλλους φορείς του δημόσιου τομέα, καθώς και με άλλα πληροφοριακά συστήματα της δημόσιας διοίκησης, με αντίστοιχα συστήματα κρατών - μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή/και τρίτων χωρών και τις υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

ε) Η τήρηση του ηλεκτρονικού αρχείου ΕΣΗΔΗΣ.

Άρθρο 6 **Λειτουργία του ΕΣΗΔΗΣ**

1. Οι χρήστες αποκτούν δικαίωμα χρήσης του ΕΣΗΔΗΣ, εφόσον διαθέτουν τα ανάλογα διαπιστευτήρια που απαιτούνται, σύμφωνα με την πολιτική ασφάλειας του ΕΣΗΔΗΣ.

2. Για την πολιτική ασφάλειας του ΕΣΗΔΗΣ ισχύουν τα ακόλουθα:

α) Η χρήση του ΕΣΗΔΗΣ προϋποθέτει την εγγραφή και αυθεντικοποίηση των χρηστών. Η εγγραφή και αυθεντικοποίηση ημεδαπών και αλλοδαπών χρηστών του ΕΣΗΔΗΣ γίνεται με τη χρήση προηγμένης ηλεκτρονικής υπογραφής, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος και συμπληρωματικά τις διατάξεις του άρθρου 31 του ν. 3979/2011, του π.δ. 150/2001 και του ΠΗΔ. (Πλαίσιο Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης - ΥΑΠ/Φ.40. 4/1/1989 - Β' 1301).

β) Η ηλεκτρονική υποβολή προσφορών, των εγγράφων, πιστοποιητικών, βεβαιώσεων, δηλώσεων που αναφέρονται στα άρθρα 43 έως 48 και στο άρθρο 50 του π.δ. 60/2007, καθώς και των εγγράφων, πιστοποιητικών ή δηλώσεων που αναφέρονται στο άρθρο 43 παράγραφοι 2, 3 και στα άρθρα 44, 45 του π.δ. 59/2007 διενεργείται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος, των προεδρικών διαταγμάτων 59/2007 και 60/2007, του ν. 3979/2011 και του ΠΗΔ.

3. Οι υπηρεσίες χρονοσήμανσης παρέχονται σύμφωνα με τις διατάξεις της υπουργικής απόφασης ΥΑΠ/Φ.40.4/ 163/2012 του

Υφυπουργού Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (Β' 401) από τρίτους εθνικούς ή αλλοδαπούς φορείς υποχρεωτικά πιστοποιημένους από τις αντίστοιχες αρμόδιες αρχές για την παροχή τέτοιων υπηρεσιών και διασυνδεδεμένους με τον εθνικό χρόνο. Η παροχή των υπηρεσιών χρονοσήμανσης αποδεικνύεται με σχετική ηλεκτρονική επιβεβαίωση λήψης των φορέων προς τον χρήστη των υπηρεσιών αυτών, η οποία διαβιβάζεται στον χρήστη μέσω του ΕΣΗΔΗΣ με ασφαλή κρυπτογραφημένο τρόπο και η οποία επέχει θέση εγγράφου βέβαιης χρονολογίας. Δεν επιτρέπεται στην αναθέτουσα αρχή ή στη Γενική Γραμματεία Εμπορίου η παρέμβαση στη διαδικασία χρονοσήμανσης, όπως περιγράφεται ανωτέρω.

Μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος για τους φορείς της Κεντρικής Κυβέρνησης κατά το άρθρο 9 του παρόντος εγκύρως χρονοσημαίνονται ηλεκτρονικά έγγραφα τα οποία διακινούνται στο πλαίσιο λειτουργίας του ΕΣΗΔΗΣ, εφόσον η χρονοσήμανση παρέχεται δυνάμει σχετικών συμβάσεων που συνάπτονται μεταξύ του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων αφενός και αφετέρου της Πρωτεύουσας Αρχής Πιστοποίησης του άρθρου 20 του ν. 3448/2006 (Α' 57) ή άλλων φορέων, που ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων.

4. Σε περιπτώσεις τεχνικής αδυναμίας λειτουργίας του ΕΣΗΔΗΣ, η οποία πιστοποιείται ότι δεν μπορεί να αποκατασταθεί εντός των ορισμένων χρονικών ορίων, η Αναθέτουσα Αρχή που διεξάγει μια διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης μπορεί να μεταβάλλει τον τρόπο διεξαγωγής της διαδικασίας σύναψης δημόσιας σύμβασης, ώστε συνολικά ή μερικά να μπορεί να γίνει χωρίς τη χρήση ΤΠΕ, με αιτιολογημένη απόφασή της. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων καθορίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για τη διαδικασία διαπίστωσης και επιβεβαίωσης της αδυναμίας λειτουργίας του ΕΣΗΔΗΣ και τη διαδικασία έγκαιρης ενημέρωσης των οικονομικών φορέων και συνέχισης της διαδικασίας χωρίς τη χρήση ή με μερική χρήση ΤΠΕ, καθώς και της πιθανής παράτασης της διεξαγωγής της διαδικασίας σύναψης της δημόσιας σύμβασης, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

5. Σε κάθε περίπτωση εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 39 και του Παραρτήματος XXIV του π.δ. 59/2007, του άρθρου 36 και του Παραρτήματος Χ του π.δ. 60/2007, καθώς και του ν. 3979/2011 και του ΠΗΔ.

Άρθρο 6Α

1. Στο ΕΣΗΔΗΣ τηρείται Μητρώο εγγεγραμμένων προμηθευτών και παρόχων υπηρεσιών, που συνδέεται διαλειτουργικά με το Μητρώο Εργοληπτών και Μελετητών, που τηρείται στη ΓΓΔΕ του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων.

Με απόφαση του Υπουργού, Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις, η διαδικασία εγγραφής και διαγραφής στο Μητρώο, ο τρόπος λειτουργίας του με χρήση του ΕΣΗΔΗΣ, η διαλειτουργικότητα του συστήματος με ήδη υπάρχοντα μητρώα φορέων, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

2. Στο ΕΣΗΔΗΣ τηρείται Μητρώο Αξιολογητών διαγωνισμών δημοσίων συμβάσεων. Στο μητρώο αυτό εγγράφονται όλοι όσοι μπορούν να είναι αξιολογητές, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, υπό την προϋπόθεση ότι έχουν πενταετή εμπειρία στο αντικείμενο της ειδικότητάς τους. Οι αξιολογητές κατατάσσονται σε κατηγορίες ανάλογα με το επάγγελμα η/και την ειδικότητά τους

και επιλέγονται ανάλογα με τη φύση και το είδος του αντικειμένου του διαγωνισμού. Στο στάδιο της αξιολόγησης των τεχνικών προσφορών δεν εμφανίζονται στους αξιολογητές στοιχεία ταυτότητας των προσφερόντων. Η επιλογή των αξιολογητών που θα απαρτίζουν την Επιτροπή αξιολόγησης του εκάστοτε διαγωνισμού, η σύνθεση και λειτουργία της οποίας καθορίζεται σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, γίνεται με ηλεκτρονική κλήρωση μέσω του ΕΣΗΔΗΣ μεταξύ των αξιολογητών των κατηγοριών - ειδικοτήτων που απαιτούνται από το αντικείμενο του διαγωνισμού.

Η επιλογή των Αξιολογητών που θα απαρτίζουν την Επιτροπή Αξιολόγησης του Διαγωνισμού γίνεται με ηλεκτρονική κλήρωση μέσω του ΕΣΗΔΗΣ μεταξύ των αξιολογητών των κατηγοριών - ειδικοτήτων που απαιτούνται από το αντικείμενο του διαγωνισμού. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις για την εγγραφή και διαγραφή στο Μητρώο αυτό, οι κατηγορίες - ειδικότητες των Αξιολογητών, οι επαγγελματικοί και επιστημονικοί φορείς που συμμετέχουν στις επιτροπές αξιολόγησης και κάθε ειδικότερο θέμα για την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου.

Άρθρο 7 **Εξουσιοδοτικές διατάξεις**

1. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, καθορίζονται οι τεχνικές λεπτομέρειες και διαδικασίες που αφορούν:

α. Τη δημιουργία της ηλεκτρονικής πύλης ΕΣΗΔΗΣ, τη δομή και το περιεχόμενό της, σύμφωνα με τις διατάξεις του ΠΗΔ, τη διαβάθμιση των χρηστών, τον τρόπο πρόσβασης και μελέτης των εγγράφων των διαγωνισμών και τη δημιουργία και χορήγηση αντιγράφων με χρήση ΤΠΕ, τα αντίστοιχα αναγνωριστικά και διαπιστευτήρια και τα ειδικότερα θέματα και μεθόδους εγγραφής, αυθεντικοποίησης, την πολιτική ασφάλειας του δικτυακού τόπου και την εφαρμογή της κείμενης νομοθεσίας για την προστασία προσωπικών δεδομένων των χρηστών του ΕΣΗΔΗΣ, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις του άρθρου 39 και του Παραρτήματος XXIV του π.δ. 59/2007, του άρθρου 36 και του Παραρτήματος Χ του π.δ. 60/2007, καθώς και του ν. 3979/2011 και του ΠΗΔ.

β. Τον προσδιορισμό του περιεχομένου, των κανόνων και λεπτομερειών χρήσης των επιμέρους εργαλείων του ΕΣΗΔΗΣ, όπως ενδεικτικά της διαδικτυακής διαχείρισης αιτημάτων και πληροφοριών, της χρήσης προτύπων και υποδειγμάτων, της διαχείρισης του ηλεκτρονικού πρωτοκόλλου, της ηλεκτρονικής κοινοποίησης, της διαδικασίας ηλεκτρονικής ανάθεσης και διαχείρισης των συναπτόμενων δημόσιων συμβάσεων, της τήρησης των ηλεκτρονικών αρχείων και εγγράφων του ΕΣΗΔΗΣ στο Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (ΚΗΜΔΣ), των ηλεκτρονικών καταλόγων, των ηλεκτρονικών πλειστηριασμών, των δυναμικών συστημάτων αγορών, των ηλεκτρονικών παραγγελιών, της ηλεκτρονικής τιμολόγησης, των ηλεκτρονικών πληρωμών.

γ. Τους όρους και προϋποθέσεις για την υποβολή, γνωστοποίηση, διακίνηση εγγράφων μέσω του ΕΣΗΔΗΣ, τον τύπο και το περιεχόμενό τους, τον προσδιορισμό του χρόνου παραλαβής και τον υπολογισμό των προθεσμιών, τυχόν τεκμήρια γνωστοποίησης και απόκτησης πρόσβασης από τον ενδιαφερόμενο οικονομικό φορέα, καθώς και τον τρόπο πρόσβασης και την απόδειξη πρόσβασης σε έγγραφα μέσω του ΕΣΗΔΗΣ και χορήγησης αντιγράφων.

δ. Τη διαλειτουργική σύνδεση του ΕΣΗΔΗΣ με τα πληροφοριακά συστήματα του δημόσιου τομέα, όπως ενδεικτικά των ανα-

θετουσών αρχών, πάσης φύσεως φορέων του δημόσιου τομέα, της Ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΑΑ-ΔΗΣΥ), των Ενιαίων Κέντρων Εξυπηρέτησης, των άλλων αρχών εγγραφής και εντεταλμένων γραφείων, του Γενικού Εμπορικού Μητρώου, των φορολογικών και ασφαλιστικών αρχών, των δικαστικών και εισαγγελικών Αρχών, καθώς επίσης και με τα πληροφοριακά συστήματα άλλων χωρών - μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και ενδεικτικά των TED και SIMAP.

ε. Τον καθορισμό και εφαρμογή μέτρων εκπαίδευσης των χρηστών, μέσω σχετικών προγραμμάτων και σεμιναρίων εκπαίδευσης και επιμόρφωσης ή της σύνταξης κωδίκων πρακτικής.

στ. Την ακριβή χωροθέτηση του ΕΣΗΔΗΣ, καθώς και τους όρους και προϋποθέσεις που εξασφαλίζουν, σε τεχνικό επίπεδο, την αδιάλειπτη και ορθή λειτουργία του στο σημείο χωροθέτησης.

2. Η κατάρτιση, τήρηση, επεξεργασία, αποθήκευση, ευρετηρίαση και αναζήτηση των ηλεκτρονικών εγγράφων και αρχείων, που αφορούν τις συμβάσεις της παραγράφου 1 του άρθρου 1 του παρόντος και ιδίως στις τεχνικές προδιαγραφές, τα πρότυπα, τα μέσα τήρησης, τα τεχνικά πρότυπα ηλεκτρονικής διαχείρισης αρχειοθέτησης και αναζήτησης εγγράφων και δεδομένων, καθώς και στις κατευθύνσεις για τα μέτρα οργανωτικής και τεχνικής ασφάλειας ρυθμίζονται με το προεδρικό διάταγμα που προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 15 του ν. 3979/2011.

Άρθρο 8 **Τελικές, μεταβατικές και καταργούμενες διατάξεις**

1. Μέχρι την ημερομηνία που ορίζεται στην παράγραφο 2 του άρθρου 9, οι φορείς της Κεντρικής Κυβέρνησης, όπως αυτή ορίζεται στην παρ. 3 του άρθρου 1B του ν. 2362/1995, δύνανται να χρησιμοποιούν το σύνολο ή μέρος του ΕΣΗΔΗΣ, σύμφωνα με τα αναλυτικώς οριζόμενα στη σχετική διακήρυξη ή/και στις αποφάσεις έγκρισης του Ενιαίου Προγράμματος Προμηθειών, όπου συντρέχει περίπτωση.

2. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων είναι δυνατόν να μετατίθεται χρονικά η εφαρμογή του ΠΗΔ για τις ανάγκες του παρόντος για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει την τριετία από τη θέση σε εφαρμογή του παρόντος, καθώς και ο χρόνος έναρξης υποχρεωτικής εφαρμογής του συνόλου ή μέρους των σχετικών διατάξεων του παρόντος νόμου σε όλες ή ορισμένες κατηγορίες δημοσίων συμβάσεων, για όλες ή για ορισμένες αναθέτουσες αρχές και σε όλες ή σε μέρη των αποφάσεων ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων.

Άρθρο 9 **Έναρξη ισχύος**

1. Η έναρξη ισχύος των άρθρων 1 έως και 8 του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, με την επιφύλαξη των οριζόμενων στο παρόν άρθρο.

2. Η έναρξη ισχύος του άρθρου 3 όσον αφορά την Κεντρική Κυβέρνηση, όπως αυτή ορίζεται στην παρ. 3 του άρθρου 1B του ν. 2362/1995, όπως ισχύει, αρχίζει την 1η Ιουλίου 2013.

3. Η έναρξη ισχύος του άρθρου 3 όσον αφορά τη Γενική Κυβέρνηση, όπως αυτή ορίζεται στην παρ. 3 του άρθρου 1B του ν. 2362/1995, όπως ισχύει, αρχίζει την 1η Απριλίου 2014.

4. Η έναρξη ισχύος του άρθρου 3 του παρόντος νόμου, όσον αφορά το σύνολο του Δημόσιου Τομέα, όπως αυτός ορίζεται στην παρ. 1 του άρθρου 1B του ν. 2362/1995, όπως ισχύει, αρ-

χίζει την 1η Οκτωβρίου 2015.

5. Με την επιφύλαξη των διατάξεων των ανωτέρω παραγράφων, ειδικά για τις δημόσιες συμβάσεις έργων της Κεντρικής Κυβέρνησης, η εφαρμογή του παρόντος αρχίζει από την 1η Ιουλίου 2014.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ Γ.Ε.ΜΗ.

Άρθρο 10 Τροποποιήσεις του ν. 3419/2005 (Α' 297)

1. Η περίπτωση β' της παρ. 2 του άρθρου 2 του ν. 3419/2005 αντικαθίσταται ως εξής:

«β. την παραλαβή, την πρωτοκόλληση και τον έλεγχο νομιμότητας των σχετικών αιτήσεων και των συνοδευτικών εγγράφων, καθώς και τον έλεγχο νομιμότητας των νομικών πράξεων, των δηλώσεων, των εγγράφων και των λοιπών στοιχείων που αφορούν τους υπόχρεους και δικαιολογούν την καταχώριση, μεταβολή ή διαγραφή, εκτός από τις περιπτώσεις σύστασης της ομόρρυθμης και ετερόρρυθμης (απλής ή κατά μετοχές) εταιρείας, της ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρείας, της εταιρείας περιορισμένης ευθύνης και της ανώνυμης εταιρείας, όταν αυτή πραγματοποιείται από την «Υπηρεσία Μιας Στάσης», όπως προβλέπεται στην κείμενη νομοθεσία. Η καθ' ύλην και κατά τόπο αρμοδιότητα της υπηρεσίας Γ.Ε.ΜΗ. καθορίζεται με βάση την κύρια δραστηριότητα και την κύρια επαγγελματική κατοικία ή την εγκατάσταση του υπόχρεου, αντίστοιχα. Για τα υποκαταστήματα ή τα πρακτορεία, η καθ' ύλην και κατά τόπο αρμοδιότητα της υπηρεσίας Γ.Ε.ΜΗ., καθορίζεται από την κύρια δραστηριότητα και την έδρα του υποκαταστήματος ή του πρακτορείου, αντίστοιχα. Κάθε υπόχρεος υπάγεται σε μία μόνο υπηρεσία Γ.Ε.ΜΗ.. Για τις εταιρείες τα μέλη των οποίων υποχρεούνται σε εγγραφή σε κάποιο Επιμελητήριο, ως υπηρεσίες Γ.Ε.ΜΗ. ορίζονται οι Υπηρεσίες των Επιμελητηρίων αυτών.»

2. Το άρθρο 8 του ν. 3419/2005 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 8

Λοιπές προϋποθέσεις καταχώρισης και προϋποθέσεις χορήγησης αντιγράφων, αποσπασμάτων και πιστοποιητικών

1. Η καταχώριση και οποιαδήποτε μεταβολή αυτής στο Γ.Ε.ΜΗ., καθώς και η χορήγηση αντιγράφων, αποσπασμάτων των πράξεων και στοιχείων που εμφανίζονται στη Μερίδα ή πιστοποιητικών, προϋποθέτει την προηγούμενη καταβολή σχετικού τέλους όπως περιγράφεται στην παράγραφο 4.

2. Η χορήγηση αντιγράφων, αποσπασμάτων των πράξεων και στοιχείων που εμφανίζονται στη Μερίδα και πιστοποιητικών γίνεται κατόπιν αίτησης του ενδιαφερόμενου που υποβάλλεται σε έγγραφη ή ηλεκτρονική μορφή στις υπηρεσίες Γ.Ε.ΜΗ. ή, κατά περίπτωση, στο Τμήμα Γ.Ε.ΜΗ.. Με τον ίδιο τρόπο οποιοσδήποτε έχει ειδικό έννομο συμφέρον μπορεί να ζητήσει αντίγραφο, αποσπάσματα ή πιστοποιητικά των πράξεων και στοιχείων που τηρούνται στο φάκελο και δεν δημοσιεύονται στο «Δελτίο Εμπορικής Δημοσιότητας».

3. Τα ως άνω αντίγραφα, αποσπάσματα ή πιστοποιητικά χορηγούνται σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή μέχρι την 1.1.2015 και έκτοτε αποκλειστικά σε ηλεκτρονική μορφή.

4. α) Για τη χορήγηση των αντιγράφων και των αποσπασμάτων που προβλέπονται στην παράγραφο 2, ο αιτών καταβάλλει προηγουμένως στην αρμόδια υπηρεσία Γ.Ε.ΜΗ. ή στην Κ.Ε.Ε. ενιαίο

ειδικό τέλος.

β) Για την καταχώριση και την οποιαδήποτε μεταβολή αυτής στο Γ.Ε.ΜΗ. το σχετικό τέλος αποτελεί έσοδο της Κεντρικής Ένωσης Επιμελητηρίων (Κ.Ε.Ε.) κατά ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%) και κατά ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%) έσοδο της οικείας υπηρεσίας καταχώρισης στο Γ.Ε.ΜΗ. με εξαίρεση εκείνο που καταβάλλεται υπέρ του Τμήματος Γ.Ε.ΜΗ. της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου το οποίο αποτελεί εξ ολοκλήρου έσοδο του Κρατικού Προϋπολογισμού.

γ) Η Κ.Ε.Ε. διαθέτει τα παραπάνω έσοδα κατά προτεραιότητα για τις ανάγκες του Εποπτικού Συμβουλίου και της Κεντρικής Υπηρεσίας Γ.Ε.ΜΗ..

5. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, καθορίζεται το ύψος και η διαδικασία και οι όροι είσπραξης και απόδοσης των ανωτέρω τελών, που είναι ενιαία για όλες τις υπηρεσίες καταχώρισης στο Γ.Ε.ΜΗ.. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται, τα παραστατικά της καταβολής, η διαδικασία ελέγχου τους, καθώς επίσης και ο τρόπος έκδοσης, θεώρησης και υπογραφής των αντιγράφων ή αποσπασμάτων σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των παραγράφων αυτών.

6. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, μπορεί να ρυθμίζεται το δικαίωμα κάθε ενδιαφερομένου να αποκτά, κατόπιν αίτησής του και καταβολής αντίστοιχου τέλους προς την Κ.Ε.Ε., δικαίωμα εξ αποστάσεως πρόσβασης στα ηλεκτρονικά αρχεία του Γ.Ε.ΜΗ. και αυτοδύναμης ανάκλησης των αποθηκευμένων, σε αυτά, δεδομένων.

7. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται το ύψος του ανωτέρω τέλους, το οποίο αποτελεί όρο της Κ.Ε.Ε., οι προϋποθέσεις υπό τις οποίες ασκείται το δικαίωμα αυτό, κατά τρόπο συμβατό με τις διατάξεις του ν. 2472/1997, η διαδικασία ελέγχου της συνδρομής των προϋποθέσεων αυτών και κάθε σχετική λεπτομέρεια.»

3. Το άρθρο 16 του ν. 3419/2005 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 16

Δημοσιότητα του Γενικού Εμπορικού Μητρώου

1. α) Η εμπορική δημοσιότητα πραγματοποιείται με:

αα) Την καταχώριση, αρχική ή μεταγενέστερη, στο Γ.Ε.ΜΗ., σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται από τον παρόντα νόμο, και

ββ) τη δημοσίευση στο διαδικτυακό τόπο του Γ.Ε.ΜΗ. από την Υπηρεσία Γ.Ε.ΜΗ. ή, κατά περίπτωση, το Τμήμα Γ.Ε.ΜΗ., σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 5, των πράξεων και στοιχείων για τα οποία επιβάλλεται υποχρέωση δημοσιότητας.

γγ) Ειδικά ως προς τους υπόχρεους που αναφέρονται στην παράγραφο 2α του άρθρου 13, δεν τίγονται οι διατάξεις της ειδικής νομοθεσίας οι οποίες προβλέπουν διατυπώσεις δημοσίευσης των καταχωρίσεων. Στην περίπτωση αυτή, η ολοκλήρωση της εμπορικής δημοσιότητας προϋποθέτει επιπλέον και την τήρηση της διαδικασίας που ορίζεται στην παράγραφο 2α του άρθρου 13.

β) Ο διαδικτυακός τόπος του Γ.Ε.ΜΗ. αποτελεί το «Εθνικό Δελτίο Εμπορικής Δημοσιότητας». Σε ειδικό κατάλογο του διαδικτυακού τόπου του Γ.Ε.ΜΗ. υπό τον τίτλο «Δελτίο Εμπορικής Δημοσιότητας» δημοσιεύονται το Γενικό Ευρετήριο Επωνυμιών και η Μερίδα.

γ) Οι δημοσιεύσεις στο διαδικτυακό τόπο του Γ.Ε.ΜΗ. που

αφορούν στις κεφαλαιουχικές εταιρίες προβάλλονται σε ειδικό υποκατάλογο υπό τον τίτλο «Δελτίο Εμπορικής Δημοσιότητας/ Τεύχος Κεφαλαιουχικών Εταιριών». Σε ειδικό τμήμα του Τεύχους αυτού προβάλλονται οι προσκλήσεις και κάθε άλλης μορφής επικοινωνία της εταιρίας με τους μετόχους της, οι ανακοινώσεις σχετικά με τους μετασχηματισμούς των εταιριών (μετατροπή, συγχώνευση, διάσπαση, απόσχιση κ.λπ.) και γενικά οι πράξεις για τις οποίες υπάρχει σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις υποχρέωση δημοσιότητας.

δ) Πληροφορίες, στοιχεία και μεταβολές που προβλέπονται από τον Πτωχευτικό Κώδικα δημοσιεύονται σε ειδικό υποκατάλογο υπό τον τίτλο «Δελτίο Εμπορικής Δημοσιότητας/Τεύχος Πτωχευτικού Κώδικα».

2. Υπεύθυνα για την υποβολή στην αρμόδια υπηρεσία Γ.Ε.ΜΗ. των πράξεων και στοιχείων για τα οποία απαιτείται δημοσιότητα είναι τα πρόσωπα των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 1 ή ο αντιπρόσωπός τους.

3. α) Τα πρόσωπα και οι ενώσεις προσώπων των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 1 δεν μπορούν να αντιτάξουν στους τρίτους τις πράξεις και τα στοιχεία για τα οποία δεν τηρήθηκαν οι διατυπώσεις δημοσίευσης της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 εκτός αν αποδείξουν ότι οι τρίτοι τα γνώριζαν. Πράξεις ή στοιχεία που έχουν δημοσιευτεί δεν αντιτάσσονται στους τρίτους πριν περάσουν δεκαπέντε ημέρες από τη δημοσίευση, εφόσον οι τρίτοι αποδεικνύουν ότι δεν ήταν δυνατόν να τα γνωρίζουν.

β) Σε περίπτωση ασυμφωνίας του κειμένου που δημοσιεύτηκε, με το περιεχόμενο της πράξης ή του στοιχείου που έχει καταχωρισθεί στο Γ.Ε.ΜΗ., τα πρόσωπα των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 1 δεν μπορούν να αντιτάξουν στους τρίτους το περιεχόμενο του κειμένου που δημοσιεύτηκε. Οι τρίτοι μπορούν να επικαλεστούν το στοιχείο που δημοσιεύτηκε, εκτός αν τα ανωτέρω πρόσωπα αποδείξουν ότι οι τρίτοι γνώριζαν το κείμενο που έχει καταχωρισθεί στο Γ.Ε.ΜΗ..

γ) Οι τρίτοι μπορούν να επικαλούνται πράξεις ή στοιχεία για τα οποία δεν έχουν ακόμη ολοκληρωθεί οι διατυπώσεις δημοσίευσης, σύμφωνα με τα ανωτέρω, εκτός εάν η έλλειψη δημοσίευσης καθιστά τις πράξεις ή τα στοιχεία ανίσχυρα.»

4. Το άρθρο 17 του ν. 3419/2005 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 17
Διοικητικές κυρώσεις

Με απόφαση της εκάστοτε αρμόδιας υπηρεσίας καταχώρησης στο Γ.Ε.ΜΗ. επιβάλλεται, σε βάρος των υπόχρεων ή των νόμιμων εκπροσώπων τους που παραβιάζουν τις διατάξεις του νόμου αυτού και των κανονιστικών πράξεων που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότησή του, πρόστιμο από 600 έως 30.000 ευρώ, ανάλογα με τη βαρύτητα και τη συχνότητα της παράβασης. Τα ανωτέρω πρόστιμα αποτελούν έσοδα της υπηρεσίας καταχώρησης στο Γ.Ε.ΜΗ. στην οποία υπάγεται ο υπόχρεος. Σε περίπτωση που υπηρεσία καταχώρησης είναι Επιμελητήριο, τα ανωτέρω πρόστιμα αποτελούν κατά ποσοστό 50% έσοδα της υπηρεσίας καταχώρησης στο Γ.Ε.ΜΗ. στην οποία υπάγεται ο υπόχρεος και κατά ποσοστό 50% έσοδα της Κ.Ε.Ε.. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, καθορίζεται η διαδικασία επιβολής και είσπραξης των προστίμων και κάθε άλλο σχετικό θέμα. Με όμοια απόφαση μπορεί να αναπροσαρμόζεται το ύψος του προστίμου.»

5. Όπου στις διατάξεις των νόμων 3853/2010 (Α' 90) και 3419/2005 προβλέπεται η έκδοση κοινής υπουργικής απόφασης στους συνυπογράφοντες Υπουργούς προστίθεται ο Υπουργός

Τουρισμού.

6. Το Αυτοτελές Τμήμα Γ.Ε.ΜΗ. όπως προβλέπεται στο ν. 3419/2005 (Α' 297) καταργείται και η αρμοδιότητα για την καταχώριση στο Γ.Ε.ΜΗ. των πράξεων και στοιχείων που καταχωρίζονται σε αυτό ανατίθεται στους εισηγητές των Τμημάτων Α' και Β' της Διεύθυνσης Α.Ε. και Πίστωσης και στους εισηγητές της Διεύθυνσης Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων και Αναλογιστικής της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων κατά το λόγο αρμοδιότητας εκάστου για την άσκηση της εποπτείας και του ελέγχου νομιμότητας των καταχωριστέων στο Γ.Ε.ΜΗ. πράξεων και στοιχείων των υπόχρεων.

Άρθρο 11
Τροποποιήσεις του ν. 4072/2012 (Α' 86)
για τη μετατροπή εταιριών

1. Η παρ. 3 του άρθρου 43 του ν. 4072/2012 (Α'86) αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Το κεφάλαιο της ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρείας καθορίζεται από τους εταίρους χωρίς περιορισμό, μπορεί δε να είναι και μηδενικό. Οι εταίροι συμμετέχουν στην εταιρεία με κεφαλαιακές, με εξωκεφαλαιακές ή με εγγυητικές εισφορές, σύμφωνα με τα άρθρα 77 έως 79.»

2. Η παρ. 5 του άρθρου 77 του ν. 4072/2012 καταργείται.

3. Το τελευταίο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 91 του ν. 4072/2012 καταργείται.

4. Η παρ. 2 του άρθρου 106 του ν. 4072/2012 (Α' 86) αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Για τη μετατροπή ακολουθείται κατά τα λοιπά η διαδικασία που απαιτείται για τη σύσταση της νέας εταιρικής μορφής. Από την καταχώριση στο Γ.Ε.ΜΗ. της απόφασης μετατροπής και του νέου καταστατικού, η μετατρεπόμενη ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία συνεχίζεται υπό τη νέα εταιρική μορφή. Η νομική προσωπικότητα συνεχίζεται και οι εκκρεμείς δίκες συνεχίζονται στο όνομα της εταιρείας υπό τη νέα μορφή, χωρίς να επέρχεται διακοπή της δίκης. Οι διοικητικές άδειες που είχαν εκδοθεί υπέρ της μετατρεπόμενης εταιρείας συνεχίζουν να υφίστανται.

Αν η μετατροπή γίνεται προς άλλη κεφαλαιουχική εταιρεία, απαιτείται προηγούμενη εκτίμηση του ενεργητικού και παθητικού της μετατρεπόμενης ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρείας, σύμφωνα με το άρθρο 9 του κ.ν. 2190/1920. Στην περίπτωση αυτή, αν το εταιρικό κεφάλαιο της εταιρείας που προκύπτει υπολείπεται του ελαχίστου ορίου κεφαλαίου που προβλέπεται από το νόμο για την εταιρεία αυτή, η διαφορά καλύπτεται με νέες εισφορές.

Η καταχώριση της μετατροπής στο Γ.Ε.ΜΗ. γίνεται από την Υπηρεσία Γ.Ε.ΜΗ., σύμφωνα με τα οριζόμενα στο ν. 3419/2005.»

5. Η παρ. 2 του άρθρου 107 του ν. 4072/2012 (Α' 86) αντικαθίσταται ως εξής:

«Για τη μετατροπή ισχύουν αναλόγως οι διατάξεις για τη σύσταση της ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρείας. Η καταχώριση της μετατροπής στο Γ.Ε.ΜΗ. γίνεται από την Υπηρεσία Γ.Ε.ΜΗ., σύμφωνα με τα οριζόμενα στο ν. 3419/2005.»

Άρθρο 12
Τροποποιήσεις του π.δ. 397/1988 (Α' 185)

1. Η περίπτωση γ' της παρ. 1 του άρθρου 4 του π.δ. 397/1988 αντικαθίσταται ως εξής:

«γ) Τμήμα Γενικού Εμπορικού Μητρώου.»

2. Η περίπτωση γ' της παρ. 2 του άρθρου 4 του π.δ. 397/1988

αντικαθίσταται ως εξής:

«γ) Τμήμα Γενικού Εμπορικού Μητρώου στο οποίο υπάγονται:

α) Η παρακολούθηση της λειτουργίας του Γενικού Εμπορικού Μητρώου (Γ.Ε.ΜΗ.).

β) Η παροχή οδηγιών προς τις υπηρεσίες Γ.Ε.ΜΗ. και τις κατά τόπους αρμόδιες υπηρεσίες, που ασκούν εποπτεία επί των ανωνύμων εταιρειών για την ορθή εφαρμογή της νομοθεσίας για το Γ.Ε.ΜΗ..

γ) Η μελέτη και εισήγηση μέτρων για τη νομοθετική αντιμετώπιση θεμάτων που αφορούν στην τήρηση και λειτουργία του Γ.Ε.ΜΗ..

δ) Η συνεργασία με το Εποπτικό Συμβούλιο του Γ.Ε.ΜΗ. και την Κεντρική Ένωση Επιμελητηρίων Ελλάδας (ΚΕΕΕ) ως διαχειριστή της Βάσης του Γ.Ε.ΜΗ..»

3. Η περίπτωση 9 της παρ. 2β του άρθρου 3 του π.δ. 397/1988 και η παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 3419/2005 καταργούνται.

Άρθρο 13

Το εδάφιο 6 της περίπτωσης Β' της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 2647/1998 (Α' 237) τροποποιείται ως εξής:

«Η έγκριση συγχώνευσης ανωνύμων εταιρειών (άρθρο 69 μέχρι 77 και άρθρο 80 του κ.ν. 2190/1920). Σε περίπτωση που οι εταιρείες που συγχωνεύονται εδρεύουν σε περιφερειακές ενότητες διαφορετικής περιφέρειας, αρμόδια είναι εκείνη στην οποία έχει την έδρα της η απορροφώσα εταιρεία.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΟΥ Ν. 4072/2012 (Α' 86) ΓΙΑ ΤΑ ΣΗΜΑΤΑ

Άρθρο 14

Τροποποίηση άρθρου 121

Το δεύτερο εδάφιο του άρθρου 121 του ν. 4072/2012 αντικαθίσταται ως εξής:

«Μπορούν να αποτελέσουν σήμα ιδίως λέξεις, ονόματα, επωνυμίες, ψευδώνυμα, απεικονίσεις, σχέδια, γράμματα, αριθμοί, χρώματα, ήχοι, συμπεριλαμβανομένων των μουσικών φράσεων, το σχήμα του προϊόντος ή της συσκευασίας του και τα διαφημιστικά συνθήματα (slogans).»

Άρθρο 15

Τροποποίηση άρθρου 131

Η παρ. 4 του άρθρου 131 του ν. 4072/2012 αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«4. Όταν μεταβιβάζεται σήμα κατά το χρονικό διάστημα που η υπόθεση είναι εκκρεμής ενώπιον της Υπηρεσίας Σημάτων ή της Διοικητικής Επιτροπής Σημάτων ή των αρμόδιων Διοικητικών Δικαστηρίων ή του Συμβουλίου της Επικρατείας, ο ειδικός ή ο καθολικός διάδοχος δικαιούται να ασκήσει παρέμβαση.»

Άρθρο 16

Τροποποίηση άρθρου 132

Η παρ. 1 του άρθρου 132 του ν. 4072/2012 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Επιτρέπεται η παραχώρηση αποκλειστικής ή μη χρήσης του εθνικού ή διεθνούς με ισχύ στην Ελλάδα σήματος για μέρος ή το σύνολο των καλυπτόμενων προϊόντων ή υπηρεσιών και για το σύνολο ή τμήμα της Ελληνικής Επικρατείας. Η συμφωνία για

την παραχώρηση άδειας χρήσης σήματος είναι έγγραφη. Είτε ο δικαιούχος, με δήλωσή του είτε ο αδειούχος, με εξουσιοδότηση του δικαιούχου, ζητούν την καταχώριση της παραχώρησης στο μητρώο σημάτων.»

Άρθρο 17

Τροποποίηση άρθρου 136

Οι περιπτώσεις γ' και δ' της παρ. 1 του άρθρου 136 του ν. 4072/2012 αντικαθίστανται ως εξής:

«γ) αν ο καταθέτης εκπροσωπείται από πληρεξούσιο δικηγόρο, το όνομα, τη διεύθυνση και το τηλέφωνο αυτού, καθώς και τη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, δ) αν η κατάθεση γίνεται από δικηγόρο, έγγραφη εξουσιοδότηση. Η υπογραφή του καταθέτη στην εν λόγω εξουσιοδότηση είναι αρκετή, χωρίς θεώρηση του γνησίου αυτής.»

Άρθρο 18

Τροποποίηση άρθρου 138

Το τελευταίο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 138 του ν. 4072/2012 αντικαθίσταται ως εξής:

«Σε αντίθετη περίπτωση, η εξέταση της δήλωσης δεν ολοκληρώνεται και με πράξη της Υπηρεσίας τίθεται στο αρχείο.»

Άρθρο 19

Τροποποίηση άρθρου 139

1. Η παρ. 1 του άρθρου 139 του ν. 4072/2012 αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«Εάν δεν συντρέχει κάποιος λόγος απαραδέκτου κατά το άρθρο 123 ή τις παραγράφους 1 και 3 του άρθρου 124, η δήλωση γίνεται δεκτή, κοινοποιείται η σχετική απόφαση στον καταθέτη ή τον αντίκλητο αυτού κατά περίπτωση, με μέριμνα της Υπηρεσίας Σημάτων, με κάθε πρόσφορο μέσο, κατά προτίμηση δε με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο ή με τηλεομοιοτυπία, ενώ παράλληλα δημοσιεύεται η σχετική απόφαση στο δικτυακό τόπο της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου (ΓΓΕ) μέσα σε προθεσμία ενός μηνός από την ημερομηνία κατάθεσης.»

2. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 139 του ν. 4072/2012 τροποποιείται ως εξής:

«Η απόφαση απόρριψης κοινοποιείται στον καταθέτη ή τον αντίκλητο αυτού, κατά περίπτωση, με μέριμνα της Υπηρεσίας Σημάτων, με κάθε πρόσφορο μέσο, κατά προτίμηση δε με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο ή με τηλεομοιοτυπία, ενώ παράλληλα δημοσιεύεται στο διαδικτυακό τόπο της ΓΓΕ.»

Άρθρο 20

Τροποποίηση άρθρου 140

Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 140 του ν. 4072/2012 καταργείται.

Άρθρο 21

Τροποποίηση άρθρου 142

1. Στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 142 του ν. 4072/2012 προστίθεται δεύτερο εδάφιο ως ακολούθως:

«Επικυρωμένο αντίγραφο της ανακοπής, με πράξη ορισμού συζήτησης και κλήση σε αυτή, κοινοποιείται κατά περίπτωση στον καταθέτη ή τον αντίκλητο αυτού, με δικαστικό επιμελητή, δέκα (10) πλήρεις ημέρες πριν τη συνεδρίαση της Διοικητικής Επιτροπής Σημάτων, με επιμέλεια του ανακόπτοντος.»

2. Στο τέλος της παρ. 2 του άρθρου 142 του ν. 4072/ 2012 προστίθεται νέο εδάφιο ως ακολούθως:

«Με επιμέλεια του ανακόπτοντος, επικυρωμένο αντίγραφο των πρόσθετων λόγων κοινοποιείται κατά περίπτωση στον καταθέτη ή τον αντίκλητο αυτού, με δικαστικό επιμελητή, πέντε (5) ημέρες πριν τη συνεδρίαση της Διοικητικής Επιτροπής Σημάτων.»

Άρθρο 22 **Τροποποίηση άρθρου 144**

1. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 144 του ν. 4072/2012 αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«2. Η προσφυγή ασκείται με έγγραφο που κατατίθεται στην Υπηρεσία Σημάτων και εξετάζεται από τη Διοικητική Επιτροπή Σημάτων.»

2. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 144 του ν. 4072/2012 καταργείται.

3. Η παρ. 3 του άρθρου 144 του ν. 4072/2012 αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«3. Η Υπηρεσία Σημάτων ενημερώνει άμεσα τον προσφεύγοντα για την εμπρόθεσμη λήψη της προσφυγής, τον αριθμό πρωτοκόλλου που δόθηκε σε αυτήν και την ημερομηνία συνεδρίασης της Διοικητικής Επιτροπής Σημάτων που θα την εξετάσει.»

4. Η παρ. 4. του άρθρου 144 του ν. 4072/2012 αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«4. Πρόσθετοι λόγοι επί της προσφυγής μπορούν να υποβληθούν δεκαπέντε (15) ημέρες πριν τη συνεδρίαση της Δ.Ε.Σ. που θα την εξετάσει.»

5. Στο άρθρο 144 του ν. 4072/2012 προστίθεται παράγραφος 5 ως ακολούθως:

«5. Για την εξέταση της προσφυγής εφαρμόζεται η διαδικασία του άρθρου 145.»

Άρθρο 23 **Τροποποίηση άρθρου 145**

1. Στην παρ. 1 του άρθρου 145 του ν. 4072/2012 προστίθεται εδάφιο ως ακολούθως:

«Η Διοικητική Επιτροπή Σημάτων είναι αρμόδια για την αποδοχή ή απόρριψη της ανακοπής, της προσφυγής κατά το άρθρο 144 του παρόντος νόμου, της αίτησης διαγραφής λόγω έκπτωσης ή ακυρότητας, της παρέμβασης, καθώς και για κάθε διαφορά που ανακύπτει μεταξύ της Υπηρεσίας Σημάτων και των καταθετών ή δικαιούχων σήματος κατά την εφαρμογή του παρόντος νόμου.»

2. Τα τρία πρώτα εδάφια της παρ. 2 του άρθρου 145 του ν. 4072/2012 αντικαθίστανται ως ακολούθως:

«2. Η Διοικητική Επιτροπή Σημάτων λειτουργεί σε τριμελή τμήματα, τα οποία συγκροτούνται από έναν πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, ως πρόεδρο, έναν υπάλληλο της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου κατηγορίας ΠΕ, κατά προτίμηση πτυχιούχο νομικής ή κατηγορίας ΤΕ, με προηγούμενη απασχόληση στον κλάδο των σημάτων, καθώς και ένα τρίτο μέλος, υπάλληλο του δημόσιου τομέα κατά την έννοια του άρθρου 14 του ν. 2190/1994 πλην της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου, κατηγορίας ΠΕ πτυχιούχο νομικής. Με πράξη του προέδρου τους καθορίζονται οι εισηγητές στις υποθέσεις που εισάγονται προς εξέταση στα τμήματα της Διοικητικής Επιτροπής Σημάτων.»

3. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 145 του ν. 4072/2012 αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Η θητεία των μελών της Διοικητικής Επιτροπής Σημάτων

είναι διετής και ανανεώνεται άπαξ.»

4. Το τελευταίο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 145 του ν. 4072/2012 καταργείται.

5. Στο άρθρο 145 του ν. 4072/2012 προστίθεται παράγραφος 9 ως ακολούθως:

«9. Όποιος έχει έννομο συμφέρον μπορεί να παρέμβει ενώπιον της Διοικητικής Επιτροπής Σημάτων. Η παρέμβαση ασκείται με έγγραφο που κατατίθεται στην Υπηρεσία Σημάτων και κοινοποιείται με επιμέλεια του παρεμβαίνοντος στους διαδίκους, με δικαστικό επιμελητή, πέντε (5) ημέρες πριν από τη συζήτηση.»

Άρθρο 24 **Τροποποίηση άρθρου 146**

Η παρ. 1 του άρθρου 146 του ν. 4072/2012 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Οι αποφάσεις της Διοικητικής Επιτροπής Σημάτων υπόκεινται σε προσφυγή ενώπιον των διοικητικών δικαστηρίων μέσα σε εξήντα (60) ημέρες από την κοινοποίηση των εν λόγω αποφάσεων.»

Άρθρο 25 **Τροποποίηση άρθρου 147**

Στην παρ. 1 του άρθρου 147 του ν. 4072/2012 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Δικόγραφα που αφορούν πάσης φύσεως αμφισβήτηση καταχωρισμένου σήματος εγγράφονται στο βιβλίο σημάτων ή στο μητρώο με επιμέλεια των διαδίκων.»

Άρθρο 26 **Τροποποίηση άρθρου 156**

Η παρ. 4 του άρθρου 156 του ν. 4072/2012 καταργείται.

Άρθρο 27 **Τροποποίηση άρθρου 159**

Ο τίτλος του άρθρου 159 του ν. 4072/2012 αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«Παραίτηση από το δικαίωμα».

Άρθρο 28 **Τροποποίηση άρθρου 160**

Ο τίτλος του άρθρου 160 του ν. 4072/2012 αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«Έκπτωση από το δικαίωμα».

Άρθρο 29 **Τροποποίηση άρθρου 161**

Ο τίτλος του άρθρου 161 του ν. 4072/2012 αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«Ακυρότητα σήματος».

Άρθρο 30 **Τροποποίηση άρθρου 162**

Το άρθρο 162 του ν. 4072/2012 αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«1. Η αίτηση για διαγραφή λόγω έκπτωσης ή λόγω ακυρότητας υποβάλλεται με έγγραφο που κατατίθεται στην Υπηρεσία Ση-

μάτων από οποιονδήποτε έχει έννομο συμφέρον και εξετάζεται από τη Διοικητική Επιτροπή Σημάτων.

2. Η Υπηρεσία Σημάτων ενημερώνει αμέσως τον αιτούντα για τη λήψη της αίτησης διαγραφής, τον αριθμό πρωτοκόλλου, που δόθηκε σε αυτή και την ημερομηνία συνεδρίασης της Διοικητικής Επιτροπής Σημάτων που θα την εξετάσει.

3. Δεν νομιμοποιείται να ζητήσει διαγραφή λόγω ακυρότητας για τους λόγους του άρθρου 124 εκείνος, ο οποίος τους είχε προβάλει κατά τη διαδικασία καταχώρισης, εφόσον αυτοί κρίθηκαν κατ' αντιδικία με τον δικαιούχο του σήματος από τη Διοικητική Επιτροπή Σημάτων ή τα διοικητικά δικαστήρια.

4. Τα επιμελητήρια και οι ενώσεις καταναλωτών ή μέλη τους μπορούν να υποβάλλουν αίτηση έκπτωσης ή ακυρότητας μόνο στις περιπτώσεις των άρθρων 123 και 160 παράγραφος 1 εδάφιο Υ'.

5. Για την εξέταση της αίτησης διαγραφής λόγω έκπτωσης ή ακυρότητας εφαρμόζεται η διαδικασία του άρθρου 145.

6. Μετά από αίτημα του δικαιούχου του σήματος του οποίου ζητείται η διαγραφή λόγω ακυρότητας, ο δικαιούχος προγενέστερου σήματος που αιτείται τη διαγραφή οφείλει να αποδείξει ότι κατά τη διάρκεια των πέντε (5) ετών που προηγήθηκαν της ημερομηνίας κατάθεσης της αίτησης διαγραφής λόγω ακυρότητας, είχε γίνει ουσιαστική χρήση του προγενέστερου σήματος για τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες για τα οποία είχε καταχωρισθεί και τα οποία επικαλείται προς δικαιολόγηση της αίτησης διαγραφής ή ότι υπάρχει εύλογη αιτία για τη μη χρήση αυτού, εφόσον κατά την ημερομηνία αυτή το προγενέστερο σήμα ήταν από πενταετίας τουλάχιστον καταχωρισμένο. Αν δεν αποδειχθούν τα ανωτέρω η αίτηση διαγραφής λόγω ακυρότητας απορρίπτεται. Αν το προγενέστερο σήμα χρησιμοποιήθηκε για μέρος μόνο των προϊόντων ή υπηρεσιών για τα οποία καταχωρίστηκε, τότε, για τους σκοπούς της εξέτασης της αίτησης διαγραφής, θεωρείται καταχωρισμένο μόνο γι' αυτό το μέρος των προϊόντων ή υπηρεσιών. Ως προς τη διαδικασία υποβολής του αιτήματος της απόδειξης χρήσης του προγενέστερου σήματος και τις προθεσμίες που τάσσονται από τον Πρόεδρο της Διοικητικής Επιτροπής Σημάτων εφαρμόζεται αναλογικά η παράγραφος 2 του άρθρου 143 του παρόντος νόμου. Αίτηση διαγραφής ένεκα κατάθεσης που έγινε αντίθετα στην καλή πίστη ή κατάθεσης που έγινε κακόπιστα, ασκείται καθ' όλη τη διάρκεια της προστασίας του σήματος.»

Άρθρο 31 Τροποποίηση άρθρου 177

Η παρ. 4 του άρθρου 177 του ν. 4072/2012 αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Η προθεσμία προσφυγής των αλλοδαπών καταθετών ή δικαιούχων σημάτων κατά των αποφάσεων της Υπηρεσίας Σημάτων ή της ΔΕΣ παρατείνεται κατά τριάντα (30) ημέρες. Η παράταση αυτή ισχύει και για τις προθεσμίες που τίθενται σε αυτούς, σύμφωνα με τα άρθρα 138, 139, 143 παράγραφος 2 και 162 παράγραφος 8 του παρόντος νόμου.»

Άρθρο 32 Τροποποίηση άρθρου 179

1. Η περίπτωση ια' της παρ. 1 του άρθρου 179 του ν. 4072/2012 αντικαθίσταται ως εξής:

«ια. Εγγραφή περιορισμών του δικαιώματος κατ' άρθρο 129, εμπραγμάτων δικαιωμάτων κατ' άρθρο 133 παράγραφος 1 και εγγραφής δικογράφων κατ' άρθρο 147 παράγραφος 1 εδάφιο

β', 40 ευρώ.»

2. Η περίπτωση ιστ' της παρ. 1 του άρθρου 179 του ν. 4072/2012 αντικαθίσταται ως εξής:

«ιστ. Παράβολο συζήτησης ένδικων μέσων, παρεμβάσεων και αιτήσεων ενώπιον της διοικητικής επιτροπής σημάτων, 40 ευρώ.»

3. Στο άρθρο 179 του ν. 4072/2012 προστίθεται παράγραφος 2 ως ακολούθως και η υφισταμένη παράγραφος 2 αναριθμείται σε 3:

«2. Η μη καταβολή των κατά περίπτωση τελών της προηγούμενης παραγράφου συνιστά λόγο απαραδέκτου.»

Άρθρο 33 Τροποποίηση άρθρου 182

1. Η παρ. 1 του άρθρου 182 του ν. 4072/2012 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Εκκρεμείς, κατά την έναρξη ισχύος των Κεφαλαίων Δ', Η' και Θ' του Γ' Μέρους του παρόντος νόμου, υποθέσεις ενώπιον της Διοικητικής Επιτροπής Σημάτων και των Διοικητικών Δικαστηρίων διέπονται από τις διατάξεις του προϊσχύοντος νόμου.»

2. Η παρ. 2 του άρθρου 182 του ν. 4072/2012 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Οι αποφάσεις που δημοσιεύονται μετά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου και για έξι (6) μήνες υπόκεινται σε άσκηση προσφυγής, παρέμβασης και τριτανακοπή, σύμφωνα με τις διατάξεις του προϊσχύοντος νόμου. Οι αποφάσεις των Δ.Ε.Σ. που δημοσιεύονται μετά την πάροδο των έξι (6) μηνών και απορρίπτουν ολικά ή εν μέρει δηλώσεις κατάθεσης σήματος, κατά τη συζήτηση των οποίων ο καταθέτης παρέστη και υποστήριξε με γραπτό υπόμνημα την αποδοχή της δήλωσής του, δεν υπόκεινται σε προσφυγή, σύμφωνα με το άρθρο 144 του παρόντος νόμου.»

3. Η παρ. 4 του άρθρου 182 του ν. 4072/2012 αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Η διάρκεια των προθεσμιών που είχαν αρχίσει πριν από την έναρξη ισχύος των Κεφαλαίων Δ', Η' και Θ' του Γ' Μέρους του παρόντος νόμου, υπολογίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του, μόνο αν η διάρκεια που προβλέπεται από αυτές είναι μεγαλύτερη από εκείνη που προβλεπόταν από τις προϊσχύουσες διατάξεις.»

Άρθρο 34 Τροποποίηση άρθρου 185

1. Η περίπτωση β' της παρ. 2 του άρθρου 185 του ν. 4072/2012 αντικαθίσταται ως εξής:

«β) Τρεις εκπροσώπους της Γενικής Διεύθυνσης Εσωτερικού Εμπορίου της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου με τους αναπληρωτές τους, εκ των οποίων ένας εκπρόσωπος της Διεύθυνσης Εμπορικής και Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας και ένας εκπρόσωπος της Διεύθυνσης Τιμών Τροφίμων και Ποτών της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου.»

2. Η παρ.6 του άρθρου 185 του ν. 4072/2012 αντικαθίσταται ως εξής:

«6. Μέλος, το οποίο απουσίασε αδικαιολόγητα από 3 διαδοχικές συνεδριάσεις της ΕΕΣ, παρότι κλήθηκε νόμιμα, σύμφωνα με την παράγραφο 3, παύεται με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων. Σε κάθε περίπτωση τυγχάνει εφαρμογής η διάταξη της παραγράφου 6 του άρθρου 13 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας και το νέο μέλος ορίζεται, σύμφωνα με την παράγραφο 4 για το υπόλοιπο της θητείας του αποχωρούντος.»

3. Το τρίτο εδάφιο της παρ. 8 του άρθρου 185 του ν. 4072/2012 αντικαθίσταται ως εξής:

«Χρέη εισηγητών εκτελούν, κατά περίπτωση, υπάλληλοι των αρμόδιων Υπηρεσιών, ενδεικτικά του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Υπ.Α.Α.Τ.), του Εθνικού Φορέα Ελέγχου Τροφίμων (ΕΦΕΤ), του Ελληνικού Οργανισμού Τυποποίησης (ΕΛΟΤ) και του Γενικού Χημείου του Κράτους ή εκπρόσωποι ιδιωτικών φορέων, καθώς και μεμονωμένοι επιστήμονες - εμπειρογνώμονες που ορίζονται με απόφαση της ΕΕΣ.»

4. Η παράγραφος 12 του άρθρου 185 καταργείται.

Άρθρο 35 **Τροποποίηση άρθρου 186**

1. Το εδάφιο α' της παρ.1 του άρθρου 186 του ν. 4072/ 2012 αντικαθίσταται ως εξής:

«α) Κατόπιν διενέργειας δημόσιας διαβούλευσης, γνωμοδοτεί προς τον Υπουργό Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων για το περιεχόμενο των κανονισμών σχετικά:».

2. Η παρ. 2 του άρθρου 186 του ν. 4072/2012 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Για την εκτέλεση των αρμοδιοτήτων της η ΕΕΣ μπορεί να ζητά την τεχνική και επιστημονική υποστήριξη Υπηρεσιών του δημόσιου τομέα, του ΕΛΟΤ, του ΕΦΕΤ, του Γενικού Χημείου του Κράτους, του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων είτε ιδιωτικών φορέων και μεμονωμένων εμπειρογνομώνων της ημεδαπής ή αλλοδαπής.»

Άρθρο 36 **Τροποποίηση άρθρου 187**

Το πρώτο εδάφιο του άρθρου 187 του ν. 4072/2012 αντικαθίσταται ως εξής:

«Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, έπειτα από γνώμη της ΕΕΣ, εκδίδονται οι Κανονισμοί Απονομής Ελληνικού Σήματος, ανά κατηγορία προϊόντων και υπηρεσιών.»

Άρθρο 37 **Τροποποίηση άρθρου 192**

Η παρ.8 του άρθρου 192 του ν. 4072/2012 αντικαθίσταται ως εξής:

«8. Το δικαίωμα χρήσης του Σήματος απονέμεται για αόριστη διάρκεια. Ο δικαιούχος οφείλει καθ' όλη την διάρκεια χρήσης του να συμμορφώνεται με τις προϋποθέσεις χορήγησής του, όπως κάθε φορά ισχύουν. Η τήρηση των προϋποθέσεων χρήσης του Σήματος διασφαλίζεται με έκτακτους ελέγχους που διενεργεί ο Φορέας απονομής του Σήματος. Ο δικαιούχος καταβάλλει κατ' έτος τέλος χρήσης, άλλως το δικαίωμά του αυτοδικαίως ανακαλείται. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων ρυθμίζονται κάθε θέμα σχετικό με την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου και το ύψος του τέλους χρήσης.»

Άρθρο 38 **Τροποποίηση άρθρου 193**

Η περίπτωση γ' του άρθρου 193 του ν. 4072/2012 καταργείται και οι περιπτώσεις δ' έως στ' αναριθμούνται σε γ' έως ε' αντίστοιχα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ **ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΠΑΡΕΜΠΟΡΙΟ**

Άρθρο 39 **Απομιμητικά προϊόντα**

Το άρθρο 11 του ν. 3377/2005 (Α'202) αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του Εθνικού Τελωνειακού Κώδικα (ν. 2960/2001, Α'265), τα κάθε είδους εμπορεύματα, τα οποία διακινούνται στην αγορά με οποιονδήποτε τρόπο και τα οποία είτε είναι πειρατικά είτε συνιστούν παράνομη παραποίηση ή απομίμηση προϊόντων είτε κυκλοφορούν κατά παράβαση της κείμενης φορολογικής νομοθεσίας είτε αυτός που τα διαθέτει δεν κατέχει την απαιτούμενη άδεια ή τα νόμιμα παραστατικά, κατ'άσχοντα και καταστρέφονται με κάθε πρόσφορο τρόπο με την επιφύλαξη της παραγράφου 5. Ως πειρατικό προϊόν ή προϊόν παράνομης παραποίησης ή απομίμησης νοείται εκείνο, το οποίο παραβιάζει δικαίωμα διανοητικής ιδιοκτησίας κατά τις διατάξεις των εδαφίων α' και β' της παραγράφου 1 του άρθρου 2 του Κανονισμού 1383/2003/ΕΚ.

2. Η κατάσχεση και καταστροφή των προϊόντων επιβάλλεται από τα Κλιμάκια Ελέγχου Λαϊκών Αγορών και Υπαιθρίου Εμπορίου του άρθρου 7α του ν. 2323/1995 (Α' 145) ή από την Ελληνική Αστυνομία, τη Δημοτική Αστυνομία, το ΣΔΟΕ ή/και το Λιμενικό Σώμα. Για την εφαρμογή του παρόντος παρέχεται η συνδρομή της ΕΛ.ΑΣ. σύμφωνα με τα άρθρα 159-162 του π.δ. 141/1991 (Α'58) ή του Λ.Σ. στο χώρο ευθύνης του, όπου αυτή κρίνεται απαραίτητη.

3. Τα όργανα που προβαίνουν στις κατασχέσεις των προϊόντων της παραγράφου 1 είτε υπαίθριου εμπορίου, είτε εντός αποθηκευτικών εν γένει χώρων, στεγασμένων ή μη, περιλαμβανομένων και αυτοκινούμενων μέσων, είτε χώρων στεγασμένου εμπορίου, συντάσσουν πρωτόκολλο κατάσχεσης, το οποίο περιλαμβάνει τα πλήρη στοιχεία του ελεγχόμενου, τον αριθμό του Δελτίου Αστυνομικής Ταυτότητας ή Διαβατηρίου αυτού, καθώς και το Α.Φ.Μ., εφόσον αυτά παρέχονται, τον τόπο, το χρόνο και τα είδη που κατ'άσχοντα σε συνοπτική περιγραφή κατ' είδος και δικαιούχο, καθώς και την αιτία της κατάσχεσης. Το πρωτόκολλο κατάσχεσης υπογράφεται από τα ελεγκτικά όργανα και από τον κάτοχο ή κύριο των εμπορευμάτων και αντίγραφο αυτού δικαιούται να λάβει ο ελεγχόμενος, ενώ το πρωτότυπο διαβιβάζεται στην προϊσταμένη κατά περίπτωση Αρχή.

4. Η καταστροφή των εμπορευμάτων γίνεται άμεσα και επί τόπου με κάθε πρόσφορο μέσο, περιλαμβανομένης της ρίψης εντός απορριμματοφόρου ή με την καταστροφή της εμπορικής αξίας του προϊόντος με ανεξίτηλο χρωματισμό (σπρέι). Κατ' εξαίρεση και εφόσον η επιτόπια καταστροφή δεν είναι τεχνικά δυνατή, τα παράνομα προϊόντα συσκευάζονται σε σάκους, μεταφέρονται σε αποθηκευτικούς χώρους και καταστρέφονται αμελλητί. Τα παράγωγα προϊόντα της καταστροφής δύναται να διατίθενται για ανακύκλωση.

5. Αν κατά τη διαδικασία της κατάσχεσης το μόνο ελλείπον είναι η κατοχή της άδειας ή των νομίμων παραστατικών και γίνει επίκληση ύπαρξης αυτών και εάν αυτό δεν μπορεί να πιστοποιηθεί υπηρεσιακά κατά το χρόνο του ελέγχου, παρέχεται στον ενδιαφερόμενο τριήμερη προθεσμία προσκόμισης των νομίμων εγγράφων στην αρμόδια για την κατάσχεση Αρχή, τα δε κατασχεθέντα προϊόντα τίθενται σε μεσεγγύηση του κατόχου και καταστρέφονται μετά την άπρακτη παρέλευση της προθεσμίας αυτής.

6. Για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου τα ελεγκτικά όργανα της παραγράφου 2 έχουν τις ελεγκτικές αρμοδιότητες του ΣΔΟΕ.

7. Ειδικά για τα εμπορεύματα που βρίσκονται σε στεγασμένους χώρους, για τα οποία υπάρχει υπόνοια παραβίασης δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας και για τα οποία ο κύριος ή κάτοχος τους αντιτίθεται εγγράφως, κατά την ώρα του ελέγχου, στην άμεση καταστροφή τους, συσκευάζονται, σφραγίζονται και κατάσχονται από την αρμόδια Αρχή στα χέρια του κατόχου αυτών, ο οποίος ορίζεται μεσεγγυούχος.

Στη συνέχεια, ανεξαρτήτως υποβολής ή μη αντιρρήσεων, η αρμόδια Αρχή συντάσσει πρωτόκολλο κατάσχεσης με πλήρη καταγραφή των κατασχεθέντων εμπορευμάτων κατ' είδος και δικαιούχο, το οποίο επιδίδει στον κάτοχο, ενώ ταυτόχρονα κοινοποιείται στον εκάστοτε πληρεξούσιο ή αντίκλητο του δικαιούχου μαζί με ληφθέν δείγμα των κατασχεθέντων εμπορευμάτων, ο οποίος υποχρεούται εντός δέκα (10) ημερών από την ημερομηνία της κοινοποίησης του πρωτοκόλλου να υποβάλει πόρισμα περί της παραβίασης ή μη των δικαιωμάτων του διανοητικής ιδιοκτησίας.

Σε περίπτωση που το εν λόγω πόρισμα δεν υποβληθεί εντός της προαναφερόμενης προθεσμίας ή αποφαίνεται περί μη παραβίασης των δικαιωμάτων του δικαιούχου αίρεται η κατάσχεση.

Σε περίπτωση που το εν λόγω πόρισμα αποφαίνεται περί της παραβίασης δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, κοινοποιείται στον κάτοχο και, εφόσον αυτός δεν προβάλει αντιρρήσεις εντός τριών (3) ημερών, τα κατασχεθέντα εμπορεύματα καταστρέφονται με μέριμνα της αρμόδιας Αρχής με σύνταξη σχετικού πρωτοκόλλου. Τα έξοδα καταστροφής αναλαμβάνονται από τον εκάστοτε δικαιούχο και μόνο για τα κατασχεθέντα εμπορεύματα που του αναλογούν σύμφωνα με το πρωτόκολλο κατάσχεσης.

Σε περίπτωση υποβολής εγγράφων αντιρρήσεων από τον κάτοχο των εμπορευμάτων, η υπηρεσία αμελλητί γνωστοποιεί τούτο στον δικαιούχο και του παρέχει προθεσμία δέκα (10) ημερών για να ασκήσει τα κατά νόμο δικαιώματά του. Εάν μέχρι την παρέλευση της προθεσμίας αυτής δεν γνωστοποιηθεί στην υπηρεσία το αποτέλεσμα της ενέργειας του σηματούχου, αίρεται η προσωρινή κατάσχεση.

8. Ως δικαιούχος νοείται: α) ο δικαιούχος δικαιώματος διανοητικής ιδιοκτησίας ή συγγενικού δικαιώματος, σχεδίου ή υποδείγματος, διπλώματος ευρεσιτεχνίας ή συμπληρωματικού πιστοποιητικού προστασίας, δικαιώματος δημιουργού νέας φυτικής ποικιλίας, προστατευόμενης ονομασίας προελεύσεως, προστατευόμενης γεωγραφικής ένδειξης και, γενικότερα, οποιουδήποτε από τα δικαιώματα που αναγράφονται στην παράγραφο 1, ή β) κάθε άλλο πρόσωπο εξουσιοδοτημένο να χρησιμοποιεί οποιοδήποτε από τα δικαιώματα που αναφέρονται στο στοιχείο α' ή ο αντιπρόσωπος του δικαιούχου ή εξουσιοδοτημένος χρήστης.

Ως πληρεξούσιος ή αντίκλητος του δικαιούχου νοείται κάθε πρόσωπο το οποίο ορίζεται ως διοικητικός υπεύθυνος σύμφωνα με την Κοινοτική ή Εθνική αίτηση Τελωνειακής Παρέμβασης του δικαιούχου, όπως αυτή έχει κατατεθεί κατά τον Κανονισμό 1383/2003/ΕΚ στις Αρμόδιες Αρχές.

9. Οι Τελωνειακές Αρχές δύναται να προβαίνουν σε δέσμευση εμπορευμάτων τα οποία διακινούνται με αυτοκινούμενα μέσα ή διατίθενται στο υπαίθριο εμπόριο ή βρίσκονται εντός αποθηκειακών εν γένει χώρων, στεγασμένων ή μη, ή βρίσκονται σε χώρους στεγασμένου εμπορίου, τα οποία είναι ύποπτα ότι συνιστούν εμπορεύματα παραποίησης/απομίμησης ή πειρατικά και για τα οποία έχει υποβληθεί ή υποβάλλεται, η προβλεπόμενη από τον Κανονισμό 1383/2003/ΕΚ, αίτηση παρέμβασης του δικαιούχου δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας. Για τη δέσμευση των εμπορευμάτων, την κοινοποίηση της δέσμευσης αυτής στον δικαιούχο των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας και τον κάτοχο ή κύριο των εμπορευμάτων, την καταστροφή τους, τα

έξοδα καταστροφής τους και την αποδέσμευσή τους, εφαρμόζονται αναλογικά οι διατάξεις του Κανονισμού 1383/2003/ΕΚ.

10. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, ρυθμίζονται ειδικότερα θέματα για την εφαρμογή του παρόντος και κάθε σχετική λεπτομέρεια.»

Άρθρο 40

Συντονιστικό Κέντρο για την Αντιμετώπιση του Παρεμπορίου (ΣΥΚΑΠ)

1. Στο Υπουργείο Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων συνιστάται συλλογικό όργανο με την ονομασία Συντονιστικό Κέντρο για την Αντιμετώπιση του Παρεμπορίου (ΣΥΚΑΠ).

2. Σκοπός του ΣΥΚΑΠ είναι να συντονίζει και να συνεργάζεται με τις αρμόδιες αρχές για την αντιμετώπιση φαινομένων παράνομου εμπορίου και ενδεικτικά διακίνησης στην αγορά κάθε είδους εμπορευμάτων, τα οποία κυκλοφορούν κατά παράβαση των διατάξεων του Κώδικα Φορολογικής Απεικόνισης Συναλλαγών, διακινούνται στην αγορά χωρίς τα νόμιμα παραστατικά, διατίθενται χωρίς την απαιτούμενη άδεια, συνιστούν παράνομη απομίμηση προϊόντων ή διακινούνται κατά παράβαση των σχετικών με την προστασία των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας διατάξεων της κοινοτικής τελωνειακής νομοθεσίας και του Εθνικού Τελωνειακού Κώδικα (ν. 2960/2001, Α' 265).

3. Η αρμοδιότητα του ΣΥΚΑΠ εκτείνεται σε όλη την επικράτεια.

4. Αρμοδιότητες του ΣΥΚΑΠ είναι:

α) Ο συντονισμός των ενεργειών των αρμοδίων αρχών για την πάταξη του παρεμπορίου, ιδίως δε του Σώματος Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος (Σ.Δ.Ο.Ε.), των Τελωνείων, της Ελληνικής Αστυνομίας, του Λιμενικού Σώματος, της Δημοτικής Αστυνομίας και των Κλιμακίων Ελέγχου Λαϊκών Αγορών και Υπαιθρίου Εμπορίου των Περιφερειών (ΚΕΛΑΥΕ). Τα ανωτέρω δημόσια όργανα οφείλουν να συνεργάζονται με το Κέντρο και να παρέχουν σε αυτό κάθε αναγκαία πληροφορία.

β) Η οργάνωση, σε συνεργασία με τις αρμόδιες αρχές και φορείς, σχεδίων δράσεων σε τοπικό, περιφερειακό ή εθνικό επίπεδο.

γ) Η διαχείριση καταγγελιών και πληροφοριών που περιέρχονται σε γνώση του με οποιονδήποτε τρόπο και μέσο.

δ) Η πραγματοποίηση συσκέψεων συντονισμού με εκπροσώπους φορέων της κεντρικής διοίκησης, των περιφερειακών και τοπικών αρχών ή άλλων φορέων, όπως ενδεικτικά της Κεντρικής Ένωσης Επιμελητηρίων Ελλάδος (ΚΕΕΕ), της Εθνικής Συνομοσπονδίας Ελληνικού Εμπορίου (ΕΣΕΕ) και της Γενικής Συνομοσπονδίας Επαγγελματιών Βιοτεχνών Εμπόρων Ελλάδος (ΓΣΕΒΕΕ).

5. Το ΣΥΚΑΠ συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων. Με όμοια απόφαση ορίζεται ως Εκτελεστικός Υπεύθυνος του ΣΥΚΑΠ στέλεχος του δημόσιου τομέα, εν ενεργεία ή μη, με επιχειρησιακή εμπειρία στην οργάνωση, το συντονισμό και την εκτέλεση ευρείας κλίμακας επιχειρήσεων ελέγχου. Με την ίδια απόφαση δύναται να καθορίζεται, κατά παρέκκλιση από τις κείμενες διατάξεις και εφόσον το επιλεγέν πρόσωπο δεν είναι στέλεχος εν ενεργεία του δημόσιου τομέα, μηνιαία αμοιβή του ίση, κατ' ανώτατο όριο, με το 60% των εκάστοτε μηνιαίων αποδοχών Γενικού Γραμματέα Υπουργείου.

6. Το ΣΥΚΑΠ αποτελείται από:

α) Τον Γενικό Γραμματέα Εμπορίου ως Πρόεδρο. Τον Πρό-

εδρο, σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος, αναπληρώνει ο Εκτελεστικός Υπεύθυνος του ΣΥΚΑΠ.

β) Τον Εκτελεστικό Υπεύθυνο.

γ) Έναν εκπρόσωπο της Γενικής Γραμματείας Καταναλωτή του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων.

δ) Έναν εκπρόσωπο της Ελληνικής Αστυνομίας.

ε) Έναν εκπρόσωπο του Λιμενικού Σώματος.

στ) Έναν εκπρόσωπο του Σώματος Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος.

ζ) Έναν εκπρόσωπο της Γενικής Διεύθυνσης Τελωνείων του Υπουργείου Οικονομικών.

η) Έναν εκπρόσωπο της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδος (ΚΕΔΕ).

θ) Έναν εκπρόσωπο της Ένωσης Περιφερειών (ΕΝΠΕ).

Τα μέλη του ΣΥΚΑΠ με τους αναπληρωτές τους υποδεικνύονται, κατόπιν πρόσκλησης του εποπτεύοντος Υπουργού, για μεν την περίπτωση γ' από τον Γενικό Γραμματέα Καταναλωτή, για δε τις περιπτώσεις δ' έως και θ' από τους αντίστοιχους φορείς.

7. Η θητεία των μελών του ΣΥΚΑΠ είναι διετής και δύναται να ανανεωθεί για άλλη μια διετία. Το ΣΥΚΑΠ υποστηρίζεται γραμματειακά και διοικητικά από τη Διεύθυνση Διοικητικού και οικονομικά από τη Διεύθυνση Οικονομικού της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου. Με απόφαση του εποπτεύοντος Υπουργού μπορεί να αυξάνεται ο αριθμός των μελών του ΣΥΚΑΠ και να συμμετέχουν εκπρόσωποι και από άλλους φορείς του άρθρου 1 παρ. 6 του ν. 1256/1982.

8. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων ρυθμίζονται τα ειδικότερα θέματα που αφορούν στην οργάνωση και λειτουργία του ΣΥΚΑΠ, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ

ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ, ΥΠΟΔΟΜΩΝ, ΜΕΤΑ- ΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΔΙΚΤΥΩΝ

Άρθρο 41

Τροποποιήσεις του ν. 2231/1994 (Α' 139)

Εθνικός Χρόνος

1. Στο τέλος της παρ. 3 του άρθρου 1 του ν. 2231/1994 προστίθενται περιπτώσεις ιη', ιθ', κ' και κα' ως ακολούθως:

«ιη. Ως «Ιχνηλασιμότητα» η αδιάσπαστη αλυσίδα συγκρίσεων, η οποία εξασφαλίζει ότι κάθε αποτέλεσμα μέτρησης ή η τιμή ενός προτύπου συνδέεται με αναφορά σε ένα υψηλότερο επίπεδο ακρίβειας και καταλήγει στο τελικό, ύψιστο επίπεδο μέτρησης του πρωτεύοντος προτύπου.

ιθ. Ως «Εθνικός Χρόνος» το πρότυπο φυσικό μέγεθος του χρόνου, όπως αυτό παράγεται και τηρείται από το Ελληνικό Ινστιτούτο Μετρολογίας, ως χρονική κλίμακα UTC (EIM), η οποία αποτελεί την τοπική αναπαράσταση του Διεθνούς Συντονισμένου Χρόνου - UTC.

κ. Ως «Ώρα Ελλάδος» η απεικόνιση του Εθνικού Χρόνου με προσάυξηση δύο ακεραίων ωρών, σύμφωνα με τη ζώνη ώρας στην οποία υπάγεται η Ελλάδα. Σε περιόδους ισχύος της θερινής ώρας, η Ώρα Ελλάδος είναι ο Εθνικός Χρόνος προσαυξημένος κατά τρεις ακέραιες ώρες, σύμφωνα και με τις αντίστοιχες υπουργικές αποφάσεις.

κα. Ως «Χρονική σήμανση» η σήμανση κάθε χρονικής αναφοράς, επικοινωνίας ή εμπορικής συναλλαγής που αναφέρεται

στην Ώρα Ελλάδος.»

2. Η περίπτωση ε' της παρ. 4 του άρθρου 1 του ν. 2231/1994 αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«ε. Ανάπτυξη και διάδοση της επιστημονικής και τεχνολογικής γνώσης σε θέματα μετρολογίας. Για το σκοπό αυτόν εκδίδει σχετικούς κανονισμούς, κώδικες, κατευθυντήριες οδηγίες και έγγραφα κανόνων εφαρμογής.»

3. Στο τέλος της παρ. 4 του άρθρου 1 του ν. 2231/1994 προστίθεται εδάφιο ιβ' ως ακολούθως:

«ιβ. Πιστοποίηση χρήσης όρων «Εθνικός Χρόνος» και «Ώρα Ελλάδος», όπως και κάθε παράγωγο σχετικού μεγέθους ή ακόμα και μεγέθους που εμπεριέχει την ίδια έννοια.»

4. Το εδάφιο ζ' της παρ. 7 του άρθρου 2 του ν. 2231/ 1994 τροποποιείται ως εξής:

«ζ. Καθορίζει το ύψος των τελών και εσόδων για κάθε φύσης έλεγχο, πιστοποιητικό ή υπηρεσία που παρέχει το ΕΙΜ. Για το λόγο αυτόν καταρτίζει «Κατάλογο Υπηρεσιών και Τελών Διακρίβωσης» που εγκρίνεται και επικαιροποιείται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, ο οποίος αναρτάται στον ιστότοπο του ΕΙΜ για την ενημέρωση όλων.»

5. Η περίπτωση α' της παρ. 1 του άρθρου 6 του ν. 2231/1994 αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«α. Πιστοποιητικά διακρίβωσης, που χορηγούνται για συγκεκριμένη συσκευή, διάταξη ή όργανο μέτρησης που υπόκειται σε διακρίβωση.»

6. Η παρ. 3 του άρθρου 6 του ν. 2231/1994 αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«3. Στην παραπάνω αίτηση επισυνάπτεται δήλωση του αιτούντος περί αποδοχής των τελών διακρίβωσης και των όρων συνεργασίας. Η λήψη του αιτούμενου πιστοποιητικού προϋποθέτει την καταβολή των τελών διακρίβωσης.»

7. Στο άρθρο 6 του ν. 2231/1994 προστίθεται παράγραφος 5 ως ακολούθως:

«5. Κάθε φορέας που παρέχει υπηρεσίες χρονοχρέωσης σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα υποχρεούται να τηρεί, για το σύστημα χρονοχρέωσης που χρησιμοποιεί, ιχνηλασιμότητα στο Ελληνικό Ινστιτούτο Μετρολογίας.»

8. Ο τίτλος και οι παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου 7 του ν. 2231/1994 αντικαθίστανται ως ακολούθως:

« Άρθρο 7

Τήρηση και Διαχείριση Πιστοποιητικών

1. Τα Πιστοποιητικά που χορηγεί το ΕΙΜ αριθμούνται και καταχωρούνται σε αντίστοιχα Μητρώα των Εργαστηρίων του ΕΙΜ και τηρούνται με εμπιστευτικότητα. Στους ενδιαφερομένους χορηγούνται μόνο τα πρωτότυπα πιστοποιητικά διακρίβωσης. Τα πιστοποιητικά συνοδεύονται από αυτοκόλλητη επισήμανση των στοιχείων διακρίβωσης, η οποία τίθεται εμφανώς στο διακριβωμένο όργανο, συσκευή ή διάταξη.

2. Για την επανέκδοση ή την ανανέωση πιστοποιητικού διακρίβωσης απαιτείται η διαδικασία της παραγράφου 3 του άρθρου 6.»

9. Το άρθρο 14 του ν. 2231/1994 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Σε όποιον επιθέτει ή χρησιμοποιεί σε όργανα, προϊόντα ή στα περικαλύμματα τους ή στα κάθε είδους εμπορικά έγγραφα που προορίζονται για το κοινό ή άλλα ανάλογα μέσα δημοσιότητας και διαφήμισης, αντικείμενα που δεν έχουν διακριβωθεί ή ελεγχθεί από το Ε.Ι.Μ. ή από διαπιστευμένο από το Εθνικό Σύστημα Υποδομών Ποιότητας (Ε.Σ.Υ.Δ.) εργαστήριο ή με οποιονδήποτε τρόπο αντιποιείται αρμοδιότητες του Ε.Ι.Μ. ή αρμοδιότητες του Ε.Σ.Υ.Δ., όπως αυτές περιγράφονται στο άρθρο 1

παράγραφος 4 και στο άρθρο 10 του παρόντος αντίστοιχα, επιβάλλεται χρηματικό πρόστιμο ποσού από 5.000,00 έως 30.000,00 ευρώ, ανάλογα με τη βαρύτητα της πράξης και το μέγεθος της ζημίας που προκαλείται. Σε περίπτωση υποτροπής, το πρόστιμο μπορεί να ανέλθει στο διπλάσιο του παραπάνω ποσού.

2. Το πρόστιμο επιβάλλεται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Βιομηχανίας κατόπιν εισήγησης του αρμόδιου προϊσταμένου οργάνου του Ε.Ι.Μ. ή του Ε.ΣΥ.Δ., αντίστοιχα, μετά από κλήση σε ακρόαση του υπόχρεου, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 6 του ν. 2690/1999 (Α'45). Κάθε απόφαση που εκδίδεται σύμφωνα με το παρόν άρθρο πρέπει να είναι πλήρως αιτιολογημένη και να γνωστοποιείται άμεσα στον ενδιαφερόμενο με συστημένη επιστολή ή / και τηλεομοιοτυπία (fax).

3. Κατά της ανωτέρω απόφασης ο ενδιαφερόμενος δύναται να ασκήσει προσφυγή ενώπιον του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από την κοινοποίηση της απόφασης.»

10. Η περίπτωση α' της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 1975/1942 (Α'295) τροποποιείται ως εξής:

«α) την σπουδήν των ουρανίων σωμάτων και των πλανητών».

Άρθρο 42

Συστήματα εισροών – εκροών σε πρατήρια υγρών καυσίμων

Η παρ. 6 του άρθρου 320 του ν. 4072/2012 (Α' 86) αντικαθίσταται ως εξής:

«6. Στο τέλος της παραγράφου 7 του άρθρου 31 του ν. 3784/2009 (Α' 137) προστίθενται παράγραφοι 8 και 9 ως εξής:

«8.α. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων καθορίζονται οι διοικητικές κυρώσεις που επιβάλλονται για τις παραβάσεις των διατάξεων του συστήματος εισροών-εκροών, και ειδικότερα προβλέπονται σωρευτικά ή διαζευκτικά:

αα) επιβολή διοικητικού προστίμου από χιλία (1.000) ευρώ έως πεντακόσιες χιλιάδες (500.000) ευρώ,

αβ) αναστολή της άδειας λειτουργίας του πρατηρίου υγρών καυσίμων,

αγ) οριστική αφαίρεση της άδειας λειτουργίας του πρατηρίου υγρών καυσίμων.

β. Με όμοια απόφαση κατηγοριοποιούνται οι ανωτέρω παραβάσεις και καθορίζονται:

βα. η διαδικασία επιβολής των διοικητικών κυρώσεων και προσφυγής εναντίον των πράξεων επιβολής τους,

ββ. το είδος της κύρωσης και τα όρια του προστίμου,

βγ. οι αρμόδιες ελεγκτικές υπηρεσίες και η κατά περίπτωση σύσταση μικτών κλιμακίων διενέργειας των ελέγχων για παραβάσεις των διατάξεων του συστήματος εισροών-εκροών,

βδ. τα αρμόδια για την επιβολή των διοικητικών κυρώσεων και την απόφαση επί της προσφυγής όργανα, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

γ. Ειδικά η μη εμπρόθεσμη τοποθέτηση του συστήματος εισροών - εκροών επισύρει αναστολή της άδειας λειτουργίας του πρατηρίου, εκτός εάν ο πρατηριούχος επιδείξει στα ελεγκτικά όργανα κατηρητισμένη σύμβαση, με συγκεκριμένη ημερομηνία τοποθέτησης και εγκατάστασης του συστήματος εισροών - εκροών. Η, σε κάθε περίπτωση, παρέλευση προθεσμίας πέντε (5) μηνών από την ημερομηνία υποχρεωτικής εφαρμογής του συστήματος σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, επισύρει πέραν των λοιπών κυρώσεων και αφαίρεση της άδειας λειτουργίας του πρατηρίου κατά τα οριζόμενα στην περίπτωση β' του παρόντος.

δ. Το είδος της επιβαλλόμενης κύρωσης και το ύψος του προστίμου αποφασίζεται λαμβάνοντας υπόψη ως κριτήρια ιδίως τη βαρύτητα της παράβασης, τις συνέπειες που προκύπτουν από αυτήν, το βαθμό υπαιτιότητας και την τυχόν υποτροπή του παραβάτη. Για τις ανάγκες του παρόντος, ως υπότροπος νοείται όποιος εντός τριών (3) ετών από την επίδοση της απόφασης ή τη βεβαίωση επιβολής του προστίμου για παράβαση διατάξεων του συστήματος εισροών-εκροών τελεί εκ νέου την ίδια παράβαση. Στους καθ' υποτροπή παραβάτες επιβάλλεται σε κάθε περίπτωση διπλασιασμός του προστίμου και πέραν αυτού όποια άλλη κύρωση ρητώς ορίζεται.

Τα ονόματα των παραβατών αναρτώνται στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων στο διαδίκτυο, με την επιφύλαξη της κείμενης νομοθεσίας περί προστασίας προσωπικών δεδομένων.

Για την ίδια παράβαση επιβάλλεται πρόστιμο μόνο από ένα προς τούτο αρμόδιο όργανο. Τυχόν επιβολή δεύτερου προστίμου για την ίδια παράβαση δεν παράγει οποιαδήποτε έννομη συνέπεια.

Η επιβολή των διοικητικών κυρώσεων που προβλέπονται για τις πράξεις των ανωτέρω περιπτώσεων δεν αποκλείει την επιβολή άλλων διοικητικών κυρώσεων που τυχόν προβλέπονται από τις κείμενες διατάξεις, όπως του άρθρου 17 παρ. 6 του ν. 3054/2002 (Α' 230). Οι διοικητικές κυρώσεις είναι ανεξάρτητες από τις ποινικές κυρώσεις.

ε. 1) Με φυλάκιση τουλάχιστον έξι (6) μηνών τιμωρούνται όσοι: ια) Υποβάλλουν ψευδή δήλωση ότι το λογισμικό πληροί τις απαιτήσεις της νομοθεσίας.

ιβ) Υποβάλλουν ψευδή δήλωση νέων εκδόσεων λογισμικού στην αρμόδια αρχή.

ιγ) Παραποιούν τα δεδομένα παρέμβασης που σημαίνονται από τον φορολογικό μηχανισμό ή δεν τα αποστέλλουν.

9. Με κάθειρξη και χρηματική ποινή εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ τιμωρούνται όσοι επεμβαίνουν χωρίς εξουσιοδότηση, τροποποιούν ή αλλοιώνουν με οποιονδήποτε τρόπο και μορφή μέρη (υλικά, κατασκευαστικά μεταφορές πληροφοριών, συνδέσεων, διεπαφών, λογισμικού κ.λπ.) ή αλλοιώνουν παραγόμενα στοιχεία του συστήματος, που φυλάσσονται ή/και αποστέλλονται στη βάση δεδομένων της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων, καθώς και όσοι διαπιστώνεται κατά τον έλεγχο ότι διακινούν/εμπορεύονται καύσιμο μέσω αντλιών ή δεξαμενών που δεν έχουν περιληφθεί στο εγκατεστημένο σύστημα εισροών - εκροών.»»

Άρθρο 43

Τροποποιήσεις του ν. 3325/2005 (Α' 68)

1. Οι παράγραφοι 1, 2 και 3 του άρθρου 16 του ν. 3325/ 2005, όπως αυτό συμπληρώθηκε με το άρθρο 229 παρ. 1 του ν. 4072/2012 (Α' 86), αντικαθίστανται ως εξής:

«1. Οι δραστηριότητες που εμπίπτουν στις διατάξεις των άρθρων 17-40 του ν. 3982/2011 και που λειτουργούν νόμιμα εντός της Περιφέρειας Αττικής, μπορούν να εκσυγχρονίζονται τις εγκαταστάσεις τους, με τις προϋποθέσεις των επόμενων παραγράφων. Σε κάθε περίπτωση, για τον εκσυγχρονισμό και τη λειτουργία των μονάδων μετά τον εκσυγχρονισμό, πρέπει να ακολουθείται η διαδικασία που περιγράφεται στα άρθρα 19 και 20 του ν. 3982/2011.

2. Σε περιοχές Γενικής Κατοικίας, επεμβάσεις εκσυγχρονισμού μπορεί να πραγματοποιηθούν με τις εξής προϋποθέσεις:

α) Στα επαγγελματικά εργαστήρια, που ιδρύθηκαν μετά την έναρξη ισχύος του π.δ. 84/1984 (Α' 33), επιτρέπεται:

αα) η αντικατάσταση ή συμπλήρωση του μηχανολογικού τους εξοπλισμού, εφόσον δεν αυξάνεται η κινητήρια ισχύς πέραν των 37 kW ή η θερμική ισχύς πέραν των 70 kW,

ββ) η αλλαγή ή συμπλήρωση δραστηριότητας (παραγωγή άλλων προϊόντων), εφόσον η νέα δραστηριότητα ανήκει σε αυτές που επιτρέπεται η ίδρυσή τους σε περιοχές Γενικής Κατοικίας σύμφωνα με το άρθρο 17.

β) Στις βιομηχανίες-βιοτεχνίες, αποθήκες και μηχανολογικές εγκαταστάσεις παροχής υπηρεσιών χαμηλής όχλησης, καθώς και στις μονάδες χαμηλής όχλησης που ιδρύθηκαν πριν από την έναρξη ισχύος του π.δ. 84/1984 και απαλλάσσονταν από την υποχρέωση εφοδιασμού τους με άδεια εγκατάστασης και λειτουργίας, επιτρέπεται η αντικατάσταση ή συμπλήρωση του μηχανολογικού εξοπλισμού τους με την προϋπόθεση ότι δεν μεταβάλλεται ο βαθμός όχλησης της μονάδας.

Αλλαγή δραστηριότητας επιτρέπεται εφόσον η νέα δραστηριότητα ανήκει στη χαμηλή όχληση και επιτρέπεται από τη χρήση της περιοχής.

Συμπλήρωση δραστηριότητας επιτρέπεται, εφόσον η προστιθέμενη δραστηριότητα ανήκει στη χαμηλή όχληση και δεν μεταβάλλεται ο βαθμός όχλησης της μονάδας που προκύπτει αθροιστικά μετά την συμπλήρωση της δραστηριότητας. Αν οι επιμέρους δραστηριότητες έχουν διαφορετικό όριο ή κριτήριο κατάταξης στο βαθμό όχλησης, λαμβάνεται αυτό που οδηγεί στον υψηλότερο βαθμό όχλησης.

γ) Στις περιοχές όπου προβλέπεται από τις χρήσεις γης η λειτουργία μονάδων μέσης όχλησης, επιτρέπεται ο εκσυγχρονισμός τους εφόσον η συνολική, ανά πενταετία, αύξηση της εγκατεστημένης ισχύος του παραγωγικού εξοπλισμού δεν υπερβαίνει το 20% της υφιστάμενης. Η έναρξη της πενταετίας υπολογίζεται από τον τελευταίο εκσυγχρονισμό.

Αλλαγή ή συμπλήρωση δραστηριότητας επιτρέπεται, εφόσον χρησιμοποιείται ίδιου τύπου και ίσης ή μικρότερης ισχύος μηχανολογικός εξοπλισμός και δεν μεταβάλλεται ο βαθμός όχλησης της μονάδας και επιτρέπεται από τις χρήσεις γης της περιοχής.

δ) Στις μονάδες υψηλής όχλησης επιτρέπεται μόνο η τεχνολογική αναβάθμιση του υφιστάμενου μηχανολογικού εξοπλισμού, χωρίς καμία αύξηση της εγκατεστημένης ισχύος.

ε) Οι πιο πάνω προβλεπόμενοι εκσυγχρονισμοί των μονάδων επιτρέπεται να γίνονται μέσα στα όρια που δεν μεταβάλλουν το βαθμό όχλησης της μονάδας, όπως αυτά καθορίζονται στην κ.υ.α. 3137/191/Φ.15/21.3.2012 (Β' 1048), όπως αυτή εκάστοτε ισχύει.

3. Για τα επαγγελματικά εργαστήρια και τις μονάδες ανεξαρτήτως βαθμού όχλησης, που είναι εγκατεστημένες εντός Οργανωμένων Υποδοχών Μεταποιητικών και Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων, όπως ορίζονται στην παρ. 4 του άρθρου 41 του ν. 3982/2011, επιτρέπεται ο εκσυγχρονισμός σύμφωνα με τους ειδικότερους όρους καθορισμού του Υποδοχέα συμπεριλαμβανομένου του ανώτατου επιτρεπόμενου βαθμού όχλησης.

Για τα επαγγελματικά εργαστήρια και τις μονάδες ανεξαρτήτως βαθμού όχλησης, που είναι εγκατεστημένες εντός Χώρων Υποδοχής Επιχειρήσεων, όπως ορίζονται στην παρ. 3 του άρθρου 41 του ν. 3982/2011 (όπως περιοχές ΕΜ, ΕΟ, περιοχές υποδοχής χρήσεων των άρθρων 5 και 6 του π.δ. 23.2.1987, περιοχές όπου από ειδικότερες πολεοδομικές διατάξεις προβλέπεται η εγκατάσταση βιοτεχνιών – βιομηχανιών), επεμβάσεις εκσυγχρονισμού μπορούν να πραγματοποιηθούν ως εξής:

α) Στις μονάδες χαμηλής όχλησης επιτρέπεται η αντικατάσταση ή συμπλήρωση του μηχανολογικού εξοπλισμού τους, με την προϋπόθεση ότι δεν μεταβάλλεται ο βαθμός όχλησης της μονάδας.

Αλλαγή δραστηριότητας επιτρέπεται εφόσον η νέα δραστηριότητα ανήκει στη χαμηλή όχληση.

Συμπλήρωση δραστηριότητας επιτρέπεται, εφόσον η προστιθέμενη δραστηριότητα ανήκει στη χαμηλή όχληση και δεν μεταβάλλεται ο βαθμός όχλησης της μονάδας που προκύπτει αθροιστικά μετά την συμπλήρωση της δραστηριότητας. Αν οι επιμέρους δραστηριότητες έχουν διαφορετικό όριο ή κριτήριο κατάταξης στο βαθμό όχλησης, λαμβάνεται αυτό που οδηγεί στον υψηλότερο βαθμό όχλησης.

β) Στις μονάδες μέσης όχλησης επιτρέπεται η αντικατάσταση ή συμπλήρωση του μηχανολογικού εξοπλισμού τους με την προϋπόθεση ότι δεν μεταβάλλεται ο βαθμός όχλησης της μονάδας.

Αλλαγή δραστηριότητας επιτρέπεται εφόσον η νέα δραστηριότητα ανήκει στη χαμηλή ή στη μέση όχληση.

Συμπλήρωση δραστηριότητας επιτρέπεται, εφόσον πρόκειται για καθετοποίηση της μονάδας χωρίς να αλλάζει ο βαθμός όχλησης της προκύπτουσας εγκατάστασης αθροιστικά.

γ) Στις μονάδες υψηλής όχλησης επιτρέπεται ο εκσυγχρονισμός εφόσον η συνολική, ανά πενταετία, αύξηση της εγκατεστημένης ισχύος του παραγωγικού εξοπλισμού δεν υπερβαίνει το 20% της υφιστάμενης. Η έναρξη της πενταετίας υπολογίζεται από τον τελευταίο εκσυγχρονισμό.»

2. Οι παράγραφοι 7 και 8 του άρθρου 16 του ν. 3325/2005 καταργούνται.

3. Η περίπτωση α' της παρ. 1 του άρθρου 17 του ν. 3325/2005 αντικαθίσταται ως εξής:

«Επαγγελματικών εργαστηρίων, όπως και ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων παροχής υπηρεσιών χαμηλής όχλησης που διαθέτουν μηχανολογικό εξοπλισμό του οποίου η κινητήρια ισχύς δεν υπερβαίνει τα τριάντα επτά (37) KW ή η θερμική ισχύς τα εβδομήντα (70) KW. Η εγκατάσταση (ίδρυση) επαγγελματικών εργαστηρίων των κατηγοριών Αγ, Ββ και C της 5905/Φ/15839/12.7.1995 κοινής υπουργικής απόφασης (Β'611) επιτρέπεται μόνο σε ανεξάρτητο κτίριο.»

4. Η παρ. 2 του άρθρου 17 του ν. 3325/2005 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Σε περιοχές ΒΙ.ΠΕ., ΒΙΟ.ΠΑ., ΒΙ.ΠΑ., ΕΜ, ΕΟ, σε περιοχές υποδοχής χρήσεων των άρθρων 5 και 6 του π.δ. 23.2.1987 και σε περιοχές όπου από ειδικές πολεοδομικές διατάξεις προβλέπεται η εγκατάσταση βιοτεχνιών – βιομηχανιών, επιτρέπεται η εγκατάσταση βιομηχανιών – βιοτεχνιών και επαγγελματικών εργαστηρίων χαμηλής όχλησης, καθώς και μηχανολογικών εγκαταστάσεων παροχής υπηρεσιών και αποθηκών, όπως ορίζονται στο άρθρο 17 του ν. 3982/2011.»

5. Η παρ. 2 του άρθρου 19 του ν. 3325/2005 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Δραστηριότητες που έχουν ιδρυθεί νόμιμα, αλλά δεν πληρούν τις προϋποθέσεις της προηγούμενης παραγράφου, ώστε να μπορούν να μετεγκαταθίστανται οπουδήποτε μέσα στα όρια της Περιφέρειας Αττικής, επιτρέπεται να μετεγκατασταθούν μέσα στα ίδια όρια αποκλειστικά με τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) Σε Χώρους Υποδοχής Επιχειρήσεων, όπως ορίζονται στην παρ. 3 του άρθρου 41 του ν. 3982/2011 (όπως περιοχές ΕΜ, ΕΟ, περιοχές υποδοχής χρήσεων των άρθρων 5 και 6 του π.δ. 23.2.1987, περιοχές όπου από ειδικότερες πολεοδομικές διατάξεις προβλέπεται η εγκατάσταση βιοτεχνιών – βιομηχανιών) και σε Οργανωμένους Υποδοχείς Μεταποιητικών και Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων, όπως ορίζονται στην παρ. 4 του άρθρου 41 του ν. 3982/2011, ανεξάρτητα από το μέγεθος της αρχικής κινητήριας ισχύος που διαθέτουν.

β) Σε υφιστάμενα κατά τη δημοσίευση του ν. 3325/2005 (Α'

68) βιομηχανικά - βιοτεχνικά κτίρια που βρίσκονται σε περιοχές εκτός σχεδίου με την προϋπόθεση ότι η μονάδα που μετεγκαθίσταται είναι χαμηλής ή μέσης όχλησης.

γ) Σε περιπτώσεις πυρκαγιάς, πλημμυρών, σεισμού, αναγκαστικής απαλλοτρίωσης και κατεδάφισης, εφόσον η μετεγκατάσταση γίνεται σε βιοτεχνικά, βιομηχανικά ή ανεξάρτητα κτίρια, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 7 του άρθρου 6 του ν. 3325/2005.»

Άρθρο 44

Τροποποιήσεις του ν. 3982/2011 (Α' 143)

1. Η παρ. 2 του άρθρου 17 του ν. 3982/2011 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Επαγγελματικό εργαστήριο είναι η τεχνοοικονομική μονάδα του προηγούμενου εδαφίου, η οποία πληροί σωρευτικά τις παρακάτω προϋποθέσεις:

α) Διαθέτει μηχανολογικές εγκαταστάσεις, των οποίων η εγκατεστημένη κινητήρια ισχύς δεν υπερβαίνει τα 37 KW ή η θερμική τα 70 KW. Στα όρια αυτά δεν περιλαμβάνεται η ισχύς η οποία δεν σχετίζεται άμεσα με την παραγωγική διαδικασία, καθώς και η ισχύς μηχανολογικής εγκατάστασης προορισμένης αποκλειστικά να προστατεύει το περιβάλλον από την ασκούμενη δραστηριότητα.

β) Κατατάσσεται στις δραστηριότητες χαμηλής όχλησης σύμφωνα με τις διατάξεις της οικ. 3137/191/Φ. 15/ 2012 (Β' 1048) απόφασης των Υπουργών Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.»

2. Η περίπτωση ιβ' της παρ. 3 του άρθρου 18 του ν. 3982/2011 αντικαθίσταται ως εξής:

«ιβ) Οι μηχανολογικές εγκαταστάσεις παροχής υπηρεσιών πλην αυτών που περιγράφονται στην κοινή υπουργική απόφαση της παραγράφου 2 και έχουν εγκατεστημένη κινητήρια ισχύ μεγαλύτερη των 10 kw».

3. Στην παρ. 3 του άρθρου 18 του ν. 3982/2011 προστίθεται περίπτωση ιγ' ως εξής:

«ιγ) Οι μεταποιητικές δραστηριότητες οι οποίες ασκούνται σε εγκαταστάσεις με εγκατεστημένη κινητήρια ισχύ που δεν ξεπερνά τα 10 kw.»

4. Στην παρ. 2 του άρθρου 20 του ν. 3982/2011 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Σε περίπτωση μετακίνησης ή αλλαγής θέσης του μηχανολογικού εξοπλισμού εντός του χώρου της εγκατάστασης, ο φορέας της δραστηριότητας μπορεί να συνεχίσει τη λειτουργία της δραστηριότητας μέχρι την τροποποίηση της άδειας λειτουργίας, εφόσον, πριν τη μετακίνηση ή την αλλαγή θέσης του εξοπλισμού ενημερώσει σχετικά την αδειοδοτούσα αρχή και εντός 30 ημερών από τη μετακίνηση ή την αλλαγή θέσης του μηχανολογικού εξοπλισμού προσκομίσει νέο μηχανολογικό σχεδιάγραμμα και υπεύθυνη δήλωση αρμόδιου κατά νόμο μηχανικού για τη μη μεταβολή της στατικής επάρκειας του κτιρίου.

Σε περίπτωση αφαίρεσης μηχανολογικού εξοπλισμού, ο φορέας της δραστηριότητας μπορεί να συνεχίσει τη λειτουργία της δραστηριότητας μέχρι την τροποποίηση της άδειας λειτουργίας, εφόσον, πριν την αφαίρεση ενημερώσει σχετικά την αδειοδοτούσα αρχή και εντός 30 ημερών από την αφαίρεση προσκομίσει νέο μηχανολογικό σχεδιάγραμμα.»

5. Η παρ. 2 του άρθρου 31 του ν. 3982/2011 αντικαθίσταται ως εξής :

«2. Η Επιτροπή συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δι-

κτύων και αποτελείται από τα εξής μέλη:

α) Τον Γενικό Γραμματέα Βιομηχανίας, ως Πρόεδρο.

β) Τον Νομικό Σύμβουλο του Κράτους που είναι αρμόδιος για τη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας.

γ) Τον Γενικό Διευθυντή Στήριξης της Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων.

δ) Τον Γενικό Διευθυντή Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.

ε) Έναν εκπρόσωπο της Κεντρικής Ένωσης Επιμελητηρίων.

στ) Έναν εκπρόσωπο του Συνδέσμου Ελλήνων Βιομηχάνων (Σ.Ε.Β.).

ζ) Έναν εκπρόσωπο της Ένωσης Περιφερειών.

η) Έναν εκπρόσωπο της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδας.

θ) Έναν εκπρόσωπο του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας (Τ.Ε.Ε.).

ι) Έναν εκπρόσωπο του οικείου επιμελητηρίου στο οποίο η επιχείρηση είναι εγγεγραμμένη.

Αν η ενδικοφανής προσφυγή ασκείται κατά απόρριψης αιτήματος έκδοσης άδειας εγκατάστασης της περίπτωσης 29 του άρθρου 3 του π.δ. 78/2006 (Α' 80), της Επιτροπής προεδρεύει αντί του Γενικού Γραμματέα Βιομηχανίας, ο Γενικός Γραμματέας Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και συμμετέχουν με δικαίωμα ψήφου αντί του Νομικού Συμβούλου που είναι αρμόδιος για τη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας, ο Νομικός Σύμβουλος που είναι αρμόδιος για τη Γενική Γραμματεία Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και αντί του Γενικού Διευθυντή Στήριξης της Βιομηχανίας ο Προϊστάμενος της Γενικής Διεύθυνσης Ενέργειας του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.

Για όλα τα Μέλη της Επιτροπής ορίζονται αναπληρωτές. Ο Γενικός Γραμματέας Βιομηχανίας αναπληρώνεται από τον Νομικό Σύμβουλο που είναι αρμόδιος για τη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας και ο Γενικός Γραμματέας Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής από τον Νομικό Σύμβουλο που είναι αρμόδιος για τη Γενική Γραμματεία Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής. Οι εν λόγω Νομικοί Σύμβουλοι αναπληρώνονται από τους αντίστοιχους Παρέδρους του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.»

6. Η παρ. 8 του άρθρου 41 του ν. 3982/2011 αντικαθίσταται ως εξής:

«8. Εταιρία Διαχείρισης Επιχειρηματικού Πάρκου (ΕΔΕΠ): Το νομικό πρόσωπο που έχει τη μορφή ανώνυμης εταιρίας του κ.ν. 2190/1920 (Α' 37), το οποίο δύναται να διαδέχεται την ΕΑΝΕΠ στη διοίκηση και διαχείριση των ΕΠ σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Μέρους.»

7. Μετά το πρώτο εδάφιο της παρ. 7 του άρθρου 47 του ν. 3982/2011 (Α' 143) προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Στην περίπτωση αυτή τα ποσοστά που αναφέρονται στο άρθρο 46 παράγραφοι 1 και 2 του νόμου αυτού θα υπολογίζονται επί της τελικής συνολικής έκτασης, μετά την έγκριση της επέκτασης του Επιχειρηματικού Πάρκου.»

8. Η παρ. 2 του άρθρου 48 του ν. 3982/2011 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Με την απόφαση έγκρισης της σύμβασης μεταβίβασης της διαχείρισης του άρθρου 58, οι κοινόχρηστοι χώροι και κοινωφελείς χώροι και εγκαταστάσεις περιέρχονται υποχρεωτικά με σύμβαση που περιβάλλεται τον τύπο συμβολαιογραφικού εγγράφου άνευ ανταλλάγματος στην κυριότητα της ΕΔΕΠ.»

9. Στο τέλος της παρ. 6 του άρθρου 51 του ν. 3982/2011 προστίθεται περίπτωση ιβ' ως εξής:

«ιβ) στις δαπάνες έργων εξωτερικών υποδομών στην περί-

πωση που εκτελούνται από την ΕΑΝΕΠ».

10. Στο τέλος της παρ. 9 του άρθρου 52 του ν. 3982/2011 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Στην περίπτωση που η ΕΑΝΕΠ αιτείται την έγκριση της πολεοδομικής μελέτης του ΕΠ μαζί με την κοινή υπουργική απόφαση του άρθρου 47, η διαδικασία γνωμοδοτήσεων του Συμβουλίου Χωροταξίας, Οικισμού και Περιβάλλοντος Αποκεντρωμένης Διοίκησης (ΣΧΟΠΑΔ) και του Δήμου διενεργείται και ολοκληρώνεται παράλληλα με τη διαδικασία γνωμοδοτήσεων του Περιφερειακού Συμβουλίου, των Διευθύνσεων Χωροταξίας και ΕΑΡΘ του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και του αρμοδίου Οργανισμού Ρυθμιστικού Σχεδίου (όπου απαιτείται). Οι γνωμοδοτήσεις αυτές αποστέλλονται στη Διεύθυνση Βιομηχανικής Χωροθεσίας και Περιβάλλοντος της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας για τις περαιτέρω ενέργειες. Η τελική εισήγηση προς τους αρμόδιους Υπουργούς για την έγκριση της πολεοδομικής μελέτης με την κοινή υπουργική απόφαση του άρθρου 47, γίνεται σε αυτήν την περίπτωση από τη Διεύθυνση Πολεοδομικού Σχεδιασμού του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.»

11. Οι περιπτώσεις α' και δ' της παρ. 2 του άρθρου 56 του ν. 3982/2011 αντικαθίστανται ως εξής:

«α) Η εισφορά σε γη αποτελείται από ποσοστό επιφάνειας κάθε ιδιοκτησίας πριν από την πολεοδομική της, το οποίο ανέρχεται σε δεκαπέντε τοις εκατό (15 %) της αρχικής έκτασης της ιδιοκτησίας».

«δ) Να υπάρχουν λειτουργικά και περιβαλλοντικά προβλήματα, όπως αρνητικές εκθέσεις από το σώμα Επιθεωρητών Περιβάλλοντος, πρόστιμα, προβλήματα με τον υδροφόρο ορίζοντα, κυκλοφοριακή συμφόρηση, έλλειψη δικτύων αποχέτευσης όμβριων ή ακαθάρτων υδάτων (λυμάτων), δικτύων οδοποιίας, και».

12. Στην αρχή της παρ. 3 του άρθρου 56 του ν. 3982/2011 που προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«3. Μετά την έκδοση της απόφασης Έγκρισης Ανάπτυξης Επιχειρηματικού Πάρκου για τις εγκατεστημένες επιχειρήσεις επιτρέπεται κατά τη σχετική κείμενη νομοθεσία να εκδίδονται οικοδομικές άδειες ή να δίνεται συνέχεια στην εκτέλεση των οικοδομικών εργασιών ύστερα από γραπτή έγκριση της ΕΑΝΕΠ που αποστέλλεται στο αρμόδιο πολεοδομικό γραφείο.»

13. Η περίπτωση β' της παρ. 2 του άρθρου 57 του ν. 3982/2011 αντικαθίσταται ως εξής:

«β. Συντελεστής δόμησης μέχρι 1.3».

14. Στο τέλος της παρ. 2 του άρθρου 58 του ν. 3982/2011 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Δικαίωμα συμμετοχής στο μετοχικό κεφάλαιο της ΕΔΕΠ έχουν οι ιδιοκτήτες γης στο ΕΠ στους οποίους συμπεριλαμβάνεται και η ΕΑΝΕΠ εφόσον είναι ιδιοκτήτης γης. Οι ιδιοκτήτες γης στο ΕΠ συμμετέχουν στην ΕΔΕΠ κατ' αναλογία της έκτασης που διαθέτουν στο ΕΠ και μόνο για όσο διάστημα είναι ιδιοκτήτες αυτής. Η ΕΔΕΠ μπορεί να συσταθεί και από έναν μόνο ιδιοκτήτη, αν αυτός είναι ο μοναδικός ιδιοκτήτης γης στο ΕΠ. Οι ιδιοκτήτες γης στο ΕΠ που εκμισθώνουν εδαφική έκταση στο ΕΠ ή οικοδόμημα, μπορούν να μεταβιβάζουν στον μισθωτή, για όσο διάστημα διαρκεί η μίσθωση, και το δικαίωμα συμμετοχής τους στην ΕΔΕΠ.»

15. Η παρ. 1 του άρθρου 75 του ν. 3982/2011 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Η προθεσμία απομάκρυνσης λόγω αλλαγής χρήσης γης των νομίμως υφιστάμενων μεταποιητικών δραστηριοτήτων, η οποία έληξε ή πρόκειται να λήξει μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2017, παρατείνεται μέχρι την ημερομηνία αυτή. Προκειμένου να ισχύσει το προηγούμενο εδάφιο, οι επιχειρήσεις οφείλουν να λει-

τουργούν μέχρι τότε με εγκεκριμένους περιβαλλοντικούς όρους και να έχουν εφοδιαστεί, έως την 31η Δεκεμβρίου 2016, με άδεια μετεγκατάστασης σε νέα θέση. Σε κάθε περίπτωση η μετεγκατάστασή τους θα πρέπει να έχει ολοκληρωθεί έως την 31η Δεκεμβρίου 2017. Μετά την ημερομηνία αυτή με ευθύνη της Αδειοδοτούσας Αρχής διακόπεται η λειτουργία των δραστηριοτήτων και σφραγίζονται όσα μηχανήματα εξακολουθούν να υπάρχουν στους χώρους της εγκατάστασης. Για τις επιχειρήσεις που δεν θα έχουν εφοδιαστεί με άδεια μετεγκατάστασης σε νέα θέση έως την 31η Δεκεμβρίου 2016 επιβάλλεται διακοπή της λειτουργίας από 1ης Ιανουαρίου 2017 και σφράγιση των μηχανημάτων σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο. Διαδικασίες διακοπής λειτουργίας λόγω αλλαγής χρήσης γης, οι οποίες για το λόγο αυτόν βρίσκονται σε εκκρεμότητα, αναστέλλονται, σύμφωνα με τα παραπάνω εδάφια, μέχρι 1.1.2017 και 31.12.2017 αντίστοιχα. Ως «νόμιμα υφιστάμενες» νοούνται οι δραστηριότητες οι οποίες διαθέτουν άδεια λειτουργίας σε ισχύ, καθώς και εκείνες των οποίων η άδεια λειτουργίας δεν είναι πλέον σε ισχύ, αλλά πληρούν όλες τις προϋποθέσεις για ανανέωση της άδειας εκτός από την προϋπόθεση περί χρήσης γης. Τα προηγούμενα εδάφια δεν εφαρμόζονται σε επιχειρήσεις που είναι εγκατεστημένες σε περιοχή, η οποία καθορίζεται σύμφωνα με τα άρθρα 11 και 12 του ν. 3481/2006 (Α'162).»

Άρθρο 45

Τροποποίηση του ν. 3614/2007 (Α'267)

Το τελευταίο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 3614/2007 αντικαθίσταται ως εξής:

«Με όμοια απόφαση μπορεί να ανακαλείται ολικά ή μερικά ή να τροποποιείται η απόφαση ορισμού ενδιάμεσου φορέα διαχείρισης. Επίσης με όμοια απόφαση μπορεί να τροποποιούνται οι όροι των δράσεων που αναλαμβάνονται, σύμφωνα με την παραπάνω περίπτωση β', όσον αφορά το χρόνο και τον τρόπο πραγματοποίησης των επενδύσεων.»

Άρθρο 46

Ρυθμίσεις για το ΕΣΥΠ

1. Η παρ. 1 του άρθρου 6 του ν. 4109/2013 (Α' 16) αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Ιδρύεται νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου με την επωνυμία «Εθνικό Σύστημα Υποδομών Ποιότητας» και το διακριτικό τίτλο Ε.Σ.Υ.Π. στην ελληνική γλώσσα και «National Quality Infrastructure System - NQIS» στην αγγλική γλώσσα, με έδρα το Δήμο Αθηναίων. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, κατόπιν πρότασης του Διοικητικού Συμβουλίου, μπορεί να μεταφέρεται η έδρα σε άλλο Δήμο εντός της Περιφέρειας Αττικής. Το ως άνω Νομικό Πρόσωπο ανήκει στον ευρύτερο δημόσιο τομέα, διαθέτει διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια, λειτουργεί χάριν του δημοσίου συμφέροντος και εποπτεύεται από τον Υπουργό Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων. Στο ιδρυόμενο Νομικό Πρόσωπο εντάσσονται ως αυτοτελείς λειτουργικές μονάδες με διαχειριστική, οικονομική και λογιστική αυτοτέλεια το «Ελληνικό Ινστιτούτο Μετρολογίας», η «Εθνικό Σύστημα Διαπίστευσης Α.Ε.» και η «Ελληνικός Οργανισμός Τυποποίησης Α.Ε.»»

2. Στην παρ. 6 του άρθρου 6 του ν. 4109/2013 (Α' 16) προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Οι ιδιότητες του Προέδρου και του Διευθύνοντος Συμβούλου μπορεί να συμπίπτουν στο ίδιο πρόσωπο. Στην περίπτωση αυτή,

πέμπτο (5ο) μέλος στο Διοικητικό Συμβούλιο ορίζεται πρόσωπο εγνωσμένου κύρους και επιστημονικής κατάρτισης ή επαγγελματικής εμπειρίας στα θεματικά πεδία του ΕΣΥΠ.»

Άρθρο 47

Συμβάσεις επιστολικής αλληλογραφίας Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης

Συμβάσεις των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης (ΦΚΑ) με την ανώνυμη εταιρεία «ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΑ Α.Ε. (ΕΛΤΑ Α.Ε.)» για παροχή υπηρεσιών αποστολής επιστολικής αλληλογραφίας και δεμάτων που έχουν λήξει ή λήγουν μέχρι τις 30.6.2013 παρατείνονται, υπό τους αυτούς όρους, μέχρι την ολοκλήρωση της προβλεπόμενης από τις διατάξεις του ν. 4053/2012 (Α' 44) διαγωνιστικής διαδικασίας και την υπογραφή των νέων συμβάσεων, και σε κάθε περίπτωση όχι πέραν της 31.12.2013.

Άρθρο 48

Όργανο συμβιβασμού της Απόφασης 2009/750/ΕΕ

1. Στη Γενική Γραμματεία Δημοσίων Έργων (Γ.Γ.Δ.Ε.) του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων συνιστάται Επιτροπή Συμβιβασμού, που αποτελείται από:

α) Νομικό Σύμβουλο ή Πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους που υπηρετεί στο Γραφείο Νομικού Συμβούλου του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, ως Πρόεδρο, με τον αναπληρωτή του.

β) Τον Γενικό Διευθυντή Συγκοινωνιακών Έργων με Συμβάσεις Παραχώρησης του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, με τον αναπληρωτή του.

γ) Τον Διευθυντή της Υπηρεσίας ΕΥΔΕ Λειτουργίας και Συντήρησης Έργων Παραχώρησης (ΕΥΔΕ/ΛΣΕΠ) του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, με τον αναπληρωτή του.

Γραμματέας της Επιτροπής ορίζεται, με τον αναπληρωτή του, από τον Υπουργό Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων υπάλληλος της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Έργων.

2. Η Επιτροπή συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και η θητεία του Προέδρου, των μελών και του Γραμματέα αυτής ορίζεται διετής.

3. Η Επιτροπή λειτουργεί ως όργανο συμβιβασμού για τη διευκόλυνση της μεσολάβησης μεταξύ φορέων χρέωσης διοδίων στην Ελλάδα και παρόχων της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Τηλεδιοδίων (ΕΥΤ), οι οποίοι έχουν συνάψει συμβάσεις ή βρίσκονται σε διαπραγματεύσεις σύναψης σύμβασης με τους εν λόγω φορείς χρέωσης διοδίων.

4. Η Επιτροπή παρεμβαίνει σε τυχόν διαφορά που αφορά συμβατικές σχέσεις ή διαπραγματεύσεις μεταξύ παρόχων ΕΥΤ και φορέων χρέωσης διοδίων μετά από αίτημα ενός εξ αυτών. Η Επιτροπή για την άσκηση του έργου της δηλώνει εντός ενός (1) μηνός από τη λήψη του αιτήματος παρέμβασης, εάν έχει λάβει όλα τα απαραίτητα έγγραφα για τη μεσολάβηση και διατυπώνει την γνώμη της σχετικά με τη διαφορά εντός έξι (6) μηνών από τη λήψη του αιτήματος παρέμβασης. Η Επιτροπή εξετάζει ιδίως εάν οι συμβατικοί όροι, που επιβάλλει ένας φορέας χρέωσης διοδίων σε διαφορετικούς παρόχους ΕΥΤ δεν εισάγουν διακρίσεις και ανατακλούν δικαίως τις δαπάνες και τους κινδύνους των συμβαλλόμενων μερών.

5. Η Επιτροπή για την επιτέλεση του έργου της μεταξύ άλλων:

α. συνεργάζεται με τα όργανα συμβιβασμού των λοιπών κρατών - μελών και ανταλλάσσει πληροφορίες σχετικά με το έργο τους, τις βασικές αρχές και τις πρακτικές τους,

β. εξουσιοδοτείται να ζητάει σχετικές πληροφορίες από τους φορείς χρέωσης διοδίων, τους παρόχους ΕΥΤ και τρίτους που δραστηριοποιούνται στην παροχή της ΕΥΤ εντός της χώρας, και γ. δικαιούται να ζητάει κάθε πληροφορία ή έγγραφο και την γνώμη των κατάλληλων προσώπων (υπαλλήλων ή άλλων), ειδικών επί των θεμάτων που ανακύπτουν, με όποιο τρόπο κρίνεται προσφορότερος κάθε φορά.

6. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων ρυθμίζονται τα ειδικότερα θέματα που αφορούν στη λειτουργία της Επιτροπής Συμβιβασμού, καθώς και κάθε σχετικό θέμα για την εφαρμογή του παρόντος.

Άρθρο 49

Τροποποιήσεις Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας

1. Το άρθρο 94 του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας που κυρώθηκε με το ν. 2696/1999 (Α' 57), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 94

Άδειες Οδήγησης - Κυρώσεις

Άδειες εκπαιδευτών υποψήφιων οδηγών

1. Για την οδήγηση μοτοποδηλάτων και ελαφρών τετρακύκλων, μοτοσικλετών, μηχανοκίνητων τρικύκλων, τετρακύκλων και αυτοκινήτων απαιτείται η κατοχή της κατάλληλης κατηγορίας άδειας οδήγησης. Οι κατηγορίες των αδειών οδήγησης, η κλιμάκωση και η ισοδυναμία μεταξύ των κατηγοριών, καθώς και η χορήγηση, ανανέωση και η αμοιβαία αναγνώριση και ανταλλαγή αυτών ορίζονται στο π.δ. 51/2012 (Α' 101).

2. Απαγορεύεται η οδήγηση μοτοποδηλάτων και ελαφρών τετρακύκλων, μοτοσικλετών, μηχανοκίνητων τρικύκλων, τετρακύκλων και αυτοκινήτων:

α. Από πρόσωπα τα οποία δεν κατέχουν ισχύουσα ελληνική άδεια οδήγησης της κατάλληλης κατηγορίας. Η απαγόρευση αυτή δεν ισχύει για τα πρόσωπα, τα οποία εκπαιδεύονται προκειμένου να αποκτήσουν συγκεκριμένης κατηγορίας άδεια οδήγησης, εφόσον είναι εφοδιασμένα με τα κατά νόμο προβλεπόμενα έγγραφα για το σκοπό αυτόν.

β. Από πρόσωπα τα οποία δεν κατέχουν ισχύουσα ελληνική ειδική άδεια ή ισχύον ελληνικό πιστοποιητικό, τα οποία απαιτούνται για την οδήγηση ειδικών κατηγοριών οδικών οχημάτων, ακόμα και εάν κατέχουν την προβλεπόμενη στην προηγούμενη περίπτωση α' της παρούσας παραγράφου άδεια οδήγησης.

3. Δεν υπάγονται στις απαγορεύσεις της περίπτωσης α' της παραγράφου 2 του παρόντος και εφόσον έχουν συμπληρώσει την ελάχιστη απαιτούμενη ηλικία που προβλέπεται για τη χορήγηση ελληνικής άδειας οδήγησης:

α. Οι κάτοχοι ισχύουσας άδειας οδήγησης, αντίστοιχης κατηγορίας, η οποία έχει εκδοθεί από κράτος-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή από τα κράτη Νορβηγία, Ισλανδία, Λιχτενστάιν.

β. Οι κάτοχοι ισχύουσας διεθνούς άδειας οδήγησης η οποία έχει εκδοθεί από οποιοδήποτε κράτος, εκτός της Ελλάδος, και δεν έχουν την κανονική διαμονή τους στην Ελλάδα.

γ. Οι κάτοχοι ισχύουσας άδειας οδήγησης, η οποία έχει εκδοθεί από κράτη εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με τα οποία η Ελλάδα έχει συνάψει ειδική συμφωνία, η οποία έχει κυρωθεί με νόμο και οι οποίοι δεν έχουν την κανονική διαμονή τους στην Ελ-

λάδα.

δ. Οι κάτοχοι ισχύουσας άδειας οδήγησης κατά τα οριζόμενα σε διεθνείς συμβάσεις ή συμφωνίες που έχουν κυρωθεί με νόμο και οι οποίοι δεν έχουν την κανονική διαμονή τους στην Ελλάδα.

ε. Οι οδηγοί μοτοποδηλάτων, μοτοσικλετών, μηχανοκίνητων τρικύκλων, τετρακύκλων και αυτοκινήτων, τα οποία ανήκουν στις ελληνικές ένοπλες δυνάμεις ή στα σώματα ασφαλείας, εφόσον είναι κάτοχοι ισχύουσας άδειας οδήγησης που έχει εκδοθεί από τις αρμόδιες υπηρεσίες τους.

στ. Τα μέλη διπλωματικών αποστολών και προξενικών αρχών, καθώς και τα μέλη Διεθνών Οργανισμών και Γραφείων Διεθνών Οργανισμών στην Ελλάδα ως και τα μέλη των οικογενειών τους, υπήκοοι τρίτων χωρών, πλην των κρατών - μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της Νορβηγίας, της Ισλανδίας ή του Λιχτενστάιν, και κάτοχοι Δελτίου Ταυτότητας εκδοθέντος από τη Διεύθυνση Εθιμοτυπίας του Υπουργείου Εξωτερικών, εφόσον κατέχουν ισχύουσα άδεια οδήγησης της χώρας τους, υπό την προϋπόθεση ότι αυτή συνοδεύεται από βεβαίωση της εκδούσας αρχής, για το δικαίωμα οδήγησης οχήματος βάσει των κατηγοριών που κατέχουν, επίσημα μεταφρασμένης.

4. Αυτός που καταλαμβάνεται να οδηγεί μοτοποδήλατο, μοτοσικλέτα, μηχανοκίνητο τρίκυκλο, ελαφρύ τετράκυκλο, τετράκυκλο και αυτοκίνητο και στερείται ή δεν κατέχει την κατάλληλη άδεια οδήγησης, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις του προεδρικού διατάγματος της παραγράφου 1 του παρόντος ή η άδεια οδήγησής του έχει ανακληθεί ή αφαιρεθεί για οποιονδήποτε λόγο, τιμωρείται με ποινή φυλάκισης από έναν (1) έως δώδεκα (12) μήνες, με διοικητικό πρόστιμο διακοσίων (200,00) ευρώ, καθώς και με επιτόπου αφαίρεση του εντύπου της άδειας οδήγησής του, εφόσον υπάρχει, για τριάντα (30) ημέρες.

Για τη σχετική παράβαση που αφορά φορτηγά οχήματα έχουν εφαρμογή οι ειδικές διατάξεις του ν. 3446/2006 (Α' 49).

Για τη σχετική παράβαση που αφορά στην ειδική άδεια οδήγησης οδηγού επιβατικού δημοσίας χρήσης (Ε.Δ.Χ.) αυτοκινήτου έχουν εφαρμογή οι ειδικές διατάξεις του ν. 4070/2012 (Α' 82).

5. Αυτός που καταλαμβάνεται να οδηγεί αυτοκίνητο φορτηγό ή λεωφορείο χωρίς να κατέχει το κατάλληλο Πιστοποιητικό Επαγγελματικής Ικανότητας (Π.Ε.Ι.) σύμφωνα με τα οριζόμενα στο π.δ. 74/2008 (Α' 112), τιμωρείται με διοικητικό πρόστιμο τετρακοσίων (400,00) ευρώ και με αφαίρεση του εντύπου της άδειας οδήγησής του, εφόσον υπάρχει, για τριάντα (30) ημέρες.

6. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται μετά από πρόταση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, καθορίζονται:

α) Οι προϋποθέσεις, η διαδικασία και τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για τη λειτουργία Σχολών Οδηγών και Κέντρων Θεωρητικής Εκπαίδευσης Υποψήφιων Οδηγών (ΚΕ.Θ.Ε.Υ.Ο.) μοτοποδηλάτων, μοτοσικλετών και αυτοκινήτων.

β) Οι όροι και οι προϋποθέσεις της άσκησης του επαγγέλματος του εκπαιδευτή υποψήφιων οδηγών μοτοποδηλάτων, μοτοσικλετών και αυτοκινήτων και της λειτουργίας Σχολών Οδηγών και Κέντρων Θεωρητικής Εκπαίδευσης Υποψήφιων Οδηγών (ΚΕ.Θ.Ε.Υ.Ο.) μοτοποδηλάτων, μοτοσικλετών και αυτοκινήτων.

γ) Οι διοικητικές και ποινικές κυρώσεις για τους παραβάτες των διατάξεων του διατάγματος αυτού, καθώς και η διαδικασία επιβολής τους.

7. Με αποφάσεις του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, ορίζονται:

α. Η διαδικασία χορήγησης, ανανέωσης, αντικατάστασης, ανταλλαγής, καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια που αφορά τις άδειες οδήγησης.

β. Οι όροι και οι προϋποθέσεις εκπαίδευσης και επιμόρφωσης

των εξεταστών υποψήφιων οδηγών μοτοποδηλάτων, μοτοσικλετών και αυτοκινήτων, καθώς και ο τρόπος συγκρότησης των εξεταστικών επιτροπών και οι υποχρεώσεις των εξεταστών.

γ. Οι όροι και οι προϋποθέσεις εκπαίδευσης των υποψήφιων οδηγών μοτοποδηλάτων, μοτοσικλετών και αυτοκινήτων με την καθιέρωση υποχρεωτικών μαθημάτων πριν από την εξέταση.

8. Με αποφάσεις του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων τροποποιούνται και συμπληρώνονται τα Παραρτήματα του π.δ. 51/2012 (Α' 101).»

2. Το άρθρο 95 του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας, που κυρώθηκε με το ν.2696/1999, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 95

Ισχύς αδειών οδήγησης - Κυρώσεις

1. Η ισχύς των αδειών οδήγησης ορίζεται στο π.δ. 51/2012 (Α' 101).

2. Αυτός που καταλαμβάνεται να οδηγεί μοτοποδήλατο, μοτοσικλέτα, μηχανοκίνητο τρίκυκλο, ελαφρύ τετράκυκλο, τετράκυκλο και αυτοκίνητο ενώ η αντίστοιχη κατηγορία άδειας οδήγησης έχει λήξει, τιμωρείται με διοικητικό πρόστιμο διακοσίων (200) ευρώ. Παράλληλα, αφαιρείται από το αστυνομικό ή λιμενικό όργανο το έντυπο της άδειας οδήγησής του και αποστέλλεται στην αρμόδια Υπηρεσία Μεταφορών και Επικοινωνιών της Περιφέρειας που το χορήγησε ή σε αυτή, στην περιοχή της οποίας θα δηλώσει ο κάτοχός της ότι κατοικεί.

Για τη σχετική παράβαση που αφορά φορτηγά οχήματα έχουν εφαρμογή οι ειδικές διατάξεις του ν.3446/2006 (Α' 49).

Για τη σχετική παράβαση που αφορά στην ειδική άδεια οδήγησης οδηγού επιβατικού δημοσίας χρήσης (Ε.Δ.Χ.) αυτοκινήτου έχουν εφαρμογή οι ειδικές διατάξεις του ν.4070/2012 (Α' 82).

3. Αυτός που καταλαμβάνεται να οδηγεί αυτοκίνητο φορτηγό ή λεωφορείο ενώ έχει λήξει το Πιστοποιητικό Επαγγελματικής Ικανότητας (Π.Ε.Ι.), σύμφωνα με τα οριζόμενα στο π.δ. 74/2008 (Α' 112), τιμωρείται με διοικητικό πρόστιμο τετρακοσίων (400) ευρώ. Παράλληλα, αφαιρείται από το αστυνομικό ή λιμενικό όργανο ή το Μικτό Κλιμάκιο Ελέγχου, το έντυπο της άδειας οδήγησής του και αποστέλλεται στην αρμόδια Υπηρεσία Μεταφορών και Επικοινωνιών της Περιφέρειας που τη χορήγησε ή σε αυτή, στην περιοχή της οποίας θα δηλώσει ο κάτοχός της ότι κατοικεί.»

3. Το άρθρο 96 του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας, που κυρώθηκε με το ν. 2696/1999 (Α' 57), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, καθώς και οι κατ' εξουσιοδότηση αυτού κανονιστικές πράξεις, καταργούνται.

4. Η παρ. 1 του άρθρου 99 του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας, που κυρώθηκε με το ν. 2696/1999, αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Απαγορεύεται η παραχώρηση της οδήγησης οδικού οχήματος σε πρόσωπο το οποίο δεν έχει την κατά περίπτωση νόμιμη άδεια οδήγησης, ως και το αναγκαίο, κατά περίπτωση, πιστοποιητικό επαγγελματικής ικανότητας ή σε πρόσωπο του οποίου τα στοιχεία αυτά έχουν αφαιρεθεί για οποιαδήποτε παράβαση. Στη δεύτερη περίπτωση η απαγόρευση ισχύει μόνο κατά τη διάρκεια της αφαίρεσης των ως άνω στοιχείων.»

5. Το άρθρο 100 του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας που κυρώθηκε με το ν. 2696/1999, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 100

Έγγραφα τα οποία πρέπει να φέρει ο οδηγός

1. Ο οδηγός οδικού οχήματος υποχρεούται, όταν οδηγεί, να φέρει τη νόμιμη άδεια οδήγησης, την άδεια κυκλοφορίας του οχήματος, το αποδεικτικό ασφάλισης, την απόδειξη πληρωμής των τελών κυκλοφορίας και κατά περίπτωση την ειδική άδεια οδήγησης οδηγού Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτου, το Πιστοποιητικό Επαγγελματικής Ικανότητας (Π.Ε.Ι.), το Πιστοποιητικό Επαγγελματικής Κατάρτισης Οδηγού Οχημάτων Μεταφοράς Επικίνδυνων Εμπορευμάτων (ADR) και τα λοιπά έγγραφα που απαιτεί η Συμφωνία ADR του ν.1741/1987 (Α'225) όπως ισχύει, το Δελτίο Τεχνικού Ελέγχου, την Κάρτα Ελέγχου Καυσαερίων, τη βεβαίωση καλής λειτουργίας ταχογράφου, τη βεβαίωση περιοριστή ταχύτητας και το σχετικό αυτοκόλλητο σήμα, καθώς και οποιοδήποτε άλλο έγγραφο, βεβαίωση, ή πιστοποιητικό απαιτείται ανάλογα με την κατηγορία του οχήματος από τις ειδικές διατάξεις.

2. Αυτός που παραβαίνει τις διατάξεις της πιο πάνω παραγράφου τιμωρείται με διοικητικό πρόστιμο είκοσι (20) ευρώ για την έλλειψη καθενός από τα παραπάνω έγγραφα.»

Άρθρο 50

Τροποποιήσεις του π.δ. 51/2012 (Α' 101)

1. Η περίπτωση στ' της παραγράφου 1 του άρθρου 3 του π.δ. 51/2012 (Α' 101) αντικαθίσταται ως εξής:

«στ. Κατηγορία Β:

Αυτοκίνητα με μέγιστη επιτρεπόμενη μάζα μέχρι 3.500 kg και σχεδιασμένα και κατασκευασμένα για τη μεταφορά οκτώ (8), (το πολύ) επιβατών, εκτός από τον οδηγό. Τα αυτοκίνητα της κατηγορίας αυτής επιτρέπεται να συνδυάζονται με ρυμουλκούμενο, του οποίου η μέγιστη επιτρεπόμενη μάζα δεν υπερβαίνει τα 750 kg.

Με την επιφύλαξη των διατάξεων των κανόνων έγκρισης τύπου, τα αυτοκίνητα της κατηγορίας αυτής μπορούν να συνδυάζονται με οποιοδήποτε ρυμουλκούμενο, με μέγιστη επιτρεπόμενη μάζα που υπερβαίνει τα 750 kg και υπό τον όρο ότι η μέγιστη επιτρεπόμενη μάζα του συνδυασμού αυτού δεν υπερβαίνει τα 4.250 kg. Στην περίπτωση όμως που ο συνδυασμός αυτός υπερβαίνει τα 3.500 kg, απαιτείται, η οδήγησή του να γίνεται μόνον μετά από ολοκλήρωση σχετικής εκπαίδευσης, σύμφωνα με τις διατάξεις του Παραρτήματος V, ενώ το έντυπο της άδειας οδήγησης φέρει στην κατηγορία Β τον κοινοτικό κωδικό αριθμό 96.»

2. Το άρθρο 5 του π.δ. 51/2012 (Α' 101) αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Οι άδειες οδήγησης για τις κατηγορίες AM, A1, A2, A, B1, B και ΒΕ έχουν διοικητική ισχύ δεκαπέντε (15) έτη, από την ημέρα της επιτυχούς εξέτασης προσόντων και συμπεριφοράς για τη χορήγηση της συγκεκριμένης κατηγορίας ή από την ημέρα της ανανέωσής της, κατά περίπτωση, και όχι πέραν της συμπλήρωσης της ηλικίας των 65 ετών του κατόχου της άδειας. Οι άδειες οδήγησης για τις κατηγορίες C1, C1E, C, CE, D1, D1E, D και DE έχουν διοικητική ισχύ πέντε (5) έτη, από την ημέρα της επιτυχούς εξέτασης προσόντων και συμπεριφοράς για τη χορήγηση της συγκεκριμένης κατηγορίας ή από την ημέρα της ανανέωσής της, κατά περίπτωση, και όχι πέραν της συμπλήρωσης της ηλικίας των 65 ετών του κατόχου της άδειας. Η διοικητική ισχύς των αδειών οδήγησης που ανανεώνονται πριν από τη συμπλήρωση της ηλικίας των 65 ετών, για όλες τις κατηγορίες αδειών οδήγησης, δεν επιτρέπεται να έχει ημερομηνία λήξης μεγαλύτερη του 68ου έτους της ηλικίας του κατόχου της άδειας. Από τη συμπλήρωση της ηλικίας των 65 ετών και μέχρι τη συμπλήρωση των 80 ετών, η διοικητική ισχύς όλων των κατηγοριών αδειών οδήγησης δεν επιτρέπεται να υπερβεί τα τρία (3) έτη, από την ημέρα της

επιτυχούς εξέτασης προσόντων και συμπεριφοράς για τη χορήγηση οποιασδήποτε κατηγορίας ή από την ημέρα της ανανέωσης της κατηγορίας, κατά περίπτωση.

Η διοικητική ισχύς των αδειών οδήγησης που ανανεώνονται πριν από τη συμπλήρωση της ηλικίας των 80 ετών, για όλες τις κατηγορίες αδειών οδήγησης, δεν επιτρέπεται να έχει ημερομηνία λήξης μεγαλύτερη του 82ου έτους της ηλικίας του κατόχου της άδειας. Μετά τη συμπλήρωση της ηλικίας των 80 ετών, η διοικητική ισχύς όλων των κατηγοριών αδειών οδήγησης δεν επιτρέπεται να υπερβεί τα δύο (2) έτη, από την ημέρα της ανανέωσης της κατηγορίας.

2. Σε περίπτωση απώλειας ή αδυναμίας ανάγνωσης ή οποιασδήποτε άλλης βλάβης του μικροεπεξεργαστή του εντύπου της άδειας οδήγησης, ως χρόνος ισχύος λογίζεται αυτός, που έχει εκτυπωθεί στο έντυπο της άδειας.

3. Σε όλες τις παραπάνω περιπτώσεις, μπορεί να ορίζεται μικρότερος χρόνος ισχύος, για λόγους υγείας του κατόχου της άδειας οδήγησης.

4. Η άδεια οδήγησης ή οι επιμέρους κατηγορίες της παύουν αυτοδικαίως να ισχύουν εφόσον:

α. λήξει η χρονική ισχύς τους ή

β. ο ενδιαφερόμενος παύει να πληροί τις ελάχιστες απαιτούμενες προδιαγραφές σωματικής και διανοητικής ικανότητας του Παραρτήματος ΙΙΙ ή

γ. το έντυπο της άδειας οδήγησης έχει φθαρεί ή έχει αλλοιωθεί σε τέτοιο βαθμό, ώστε να είναι δυσχερής ο έλεγχος των στοιχείων της.

5. Κατηγορίες αδειών οδήγησης που έχουν χορηγηθεί, πριν τις 19.1.2013, από κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή τα κράτη Νορβηγία, Ισλανδία, Λιχτενστάιν, και η ισχύς τους, από την ημερομηνία της αρχικής χορήγησης ή της τελευταίας ανανέωσης, είναι μεγαλύτερη αυτής των αντίστοιχων ελληνικών κατηγοριών αδειών οδήγησης, ανανεώνονται ή αντικαθίστανται, κατά περίπτωση, με την πάροδο διετίας από την ημέρα που ο κάτοχος της άδειας οδήγησης αποκτήσει την κανονική του διαμονή στην Ελλάδα, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα περί ανανέωσης ή αντικατάστασης των αντίστοιχων κατηγοριών των ελληνικών αδειών οδήγησης, που έχουν εκδοθεί πριν τις 19.1.2013.»

3. Το τελευταίο εδάφιο της περίπτωσης γ' της παρ. 1 του άρθρου 6 του π.δ. 51/2012 αντικαθίσταται ως εξής:

«Οι παραπάνω απαιτούμενες ηλικίες για τις κατηγορίες C, CE μειώνονται στα 18 έτη και για τις κατηγορίες D και DE στα 21 έτη με την επιφύλαξη των διατάξεων περί χορήγησης Πιστοποιητικού Επαγγελματικής Ικανότητας (Π.Ε.Ι.) σε οδηγούς των κατηγοριών αυτών. Αν ο υποψήφιος για χορήγηση της κατηγορίας AM δεν έχει συμπληρώσει την ηλικία των 18 ετών, απαιτείται επιπλέον η έγγραφη συναίνεση του προσώπου που ασκεί την επιμέλειά του, η οποία παρέχεται πάνω στην αίτηση.»

4. Το δεύτερο εδάφιο της περίπτωσης δ' της παρ. 2 του άρθρου 8 του π.δ. 51/2012 αντικαθίσταται ως εξής:

«Κατά την ανταλλαγή, ο κάτοχος ισχύουσας άδειας οδήγησης δεν υποχρεούται, από τη δημοσίευση του παρόντος προεδρικού διατάγματος, να καταβάλει πάγια τέλη χαρτοσήμου και εισφορές υπέρ τρίτων. Τα τέλη αυτά και οι εισφορές καταβάλλονται κατά την ανανέωση της ελληνικής άδειας οδήγησης.»

5. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 9 του π.δ. 51/2012 αντικαθίσταται ως εξής:

«Για όσο χρόνο διαρκεί η ποινή του περιορισμού ή της αναστολής ισχύος ή της αφαίρεσης ή της ακύρωσης του δικαιώματος οδήγησης, επιτρέπεται η ανταλλαγή της αλλοδαπής άδειας σε ελληνική, εφόσον έχει την κανονική διαμονή του στην Ελλάδα, προκειμένου να υλοποιηθούν οι περιορισμοί αυτοί.»

6. Στο άρθρο 9 του π.δ. 51/2012 προστίθεται παράγραφος 3 ως εξής:

«3. Άδεια οδήγησης δεν χορηγείται σε πρόσωπο το οποίο έχει κανονική διαμονή στην Ελλάδα, αν έχει υποστεί στο έδαφος κράτους - μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή τη Νορβηγία, την Ισλανδία ή το Λιχενενστάιν τέτοια κύρωση, η οποία δεν του επιτρέπει να πάρει άδεια οδήγησης στο κράτος αυτό.»

7. Η παρ. 1 του άρθρου 17 του π.δ. 51/2012 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Στους παραβάτες των διατάξεων της παραγράφου 3 του άρθρου 11 του διατάγματος αυτού, επιβάλλεται ποινή φυλάκισης από 1 μέχρι 6 μήνες.»

8. Στο π.δ. 51/2012 προστίθεται άρθρο 21Α ως ακολούθως:

«Άρθρο 21Α
(άρθρο 15 της Οδηγίας 2006/126/ΕΚ)
Αμοιβαία Συνδρομή

Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων θεσπίζονται οι τεχνικές προδιαγραφές, καθώς και οι διαδικασίες για την εφαρμογή του ενωσιακού δικτύου αδειών οδήγησης με σκοπό την εξασφάλιση της εποπτείας και του ελέγχου κάθε κατηγορίας που χορηγείται, ανταλλάσσεται, αντικαθίσταται, ανανεώνεται ή αφαιρείται και καθορίζονται προϋποθέσεις ενημέρωσης των αλλοδαπών Αρχών.»

9. Το τρίτο εδάφιο του εθνικού κωδικού αριθμού 114 της περίπτωσης 12 της παραγράφου 3 του Παραρτήματος Ι, αντικαθίσταται ως εξής:

«Εφόσον, όμως, έχει θεθεί σε άδεια οδήγησης των παραπάνω κατηγοριών, οι οποίες χορηγήθηκαν πριν από τις 10 Σεπτεμβρίου 2008, εξακολουθεί να μεταφέρεται σε κάθε έντυπο αδειάς του Παραρτήματος Ι του διατάγματος αυτού, το οποίο έντυπο εκδίδεται σε αντικατάσταση του παλαιού εντύπου, για οποιονδήποτε λόγο, μέχρις ότου ο κάτοχος της άδειας αποκτήσει την υπηρεσία των 12 μηνών οδήγησης οπότε και διαγράφεται ο συγκεκριμένος κωδικός ή αποκτάσει Πιστοποιητικό Επαγγελματικής Ικανότητας (Π.Ε.Ι.) αρχικής επιμόρφωσης.»

10. Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 3 του Παραρτήματος VI του π.δ. 51/2012 αντικαθίσταται ως εξής:

«Η διάρκεια της δοκιμασίας και η απόσταση που διανύεται πρέπει να είναι επαρκείς για την αξιολόγηση των ικανοτήτων και της συμπεριφοράς που καθορίζονται στο σημείο 2 του παρόντος παραρτήματος.»

11. Οι παράγραφοι α' και δ' της περίπτωσης 2.2. της Ενότητας Α' «Ιατρική Εξέταση Υποψηφίων Οδηγών και Οδηγών» του Κεφαλαίου Α' του Παραρτήματος ΙΙΙ του π.δ. 51/2012 (Α' 101) αντικαθίσταται ως εξής:

«α) Των υποψηφίων οδηγών, οι οποίοι υπερέβησαν το 65ο έτος της ηλικίας τους και πρόκειται να τους χορηγηθεί, για πρώτη φορά, άδεια οδήγησης, καθώς και των οδηγών, οι οποίοι υπερέβησαν το 80ό έτος της ηλικίας τους και πρόκειται να ανανεώσουν την άδεια οδήγησής τους.»

«δ) Των οδηγών που έχουν υποχρέωση ανανέωσης της άδειας οδήγησης εφόσον η προηγούμενη εξέτασή τους έγινε από Δ.Ι.Ε.. Εξαιρούνται οι οδηγοί που εξετάστηκαν από Δ.Ι.Ε. για αρχική χορήγηση άδειας οδήγησης μετά το 65ο έτος της ηλικίας τους και οι οδηγοί με κινητικά προβλήματα, οι οποίοι αντί της Δ.Ι.Ε., μπορούν να αξιολογούνται από Κρατικό Ίδρυμα, το οποίο ασχολείται συστηματικά με το έργο αξιολόγησης ικανοτήτων οδήγησης Ατόμων με Αναπηρίες, με προβλήματα κινητικότητας ή ακρωτηριασμού άκρου-άκρων ή μικτού τύπου προβλήματα (όπως είναι το Κέντρο ΗΝΙΟΧΟΣ/Ε.Ι.Α.Α), ή το ισότιμο με τη Δ.Ι.Ε. όργανο, το

οποίο έχει εξουσιοδοτηθεί για το σκοπό αυτόν από τις οικείες διατάξεις.»

12. Το Παράρτημα V του π.δ. 51/2012 (Α' 101) αντικαθίσταται ως εξής:

«ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V

Ελάχιστες απαιτήσεις εκπαίδευσης οδηγών για σύνολα οχημάτων της κατηγορίας Β με ρυμουλκούμενο μείγστης επιτρεπόμενης μάζας που υπερβαίνει τα 750 kg, όταν ο συνδυασμός αυτός υπερβαίνει τα 3.500 kg και είναι μικρότερος ή ίσος των 4.250 kg (τελευταίο εδάφιο της περίπτωσης στ' της παραγράφου 1 του άρθρου 3).

1. Η συνολική διάρκεια της θεωρητικής και πρακτικής εκπαίδευσης των οδηγών ορίζεται σε τουλάχιστον επτά (7) ώρες.

2. Περιεχόμενο της εκπαίδευσης οδηγών.

Η εκπαίδευση των οδηγών καλύπτει τις γνώσεις, τις ικανότητες και τη συμπεριφορά όπως περιγράφονται στο στοιχείο 2 του Παραρτήματος ΙΙ, καθώς και τις αντίστοιχες απαιτήσεις του στοιχείου 7 του ίδιου Παραρτήματος.

Ιδιαίτερη προσοχή δίδεται:

- Στη δυναμική της κίνησης των οχημάτων, στα κριτήρια ασφαλείας, στα έλκοντα οχήματα και ρυμουλκούμενα (μηχανισμός ζεύξης), στην ορθή φόρτωση και στον εξοπλισμό ασφαλείας.

Το πρακτικό μέρος της εκπαίδευσης περιλαμβάνει τις ακόλουθες δοκιμασίες: επιτάχυνση, επιβράδυνση, οπισθοπορεία, πέδηση, απόσταση ακινητοποίησης, αλλαγή λωρίδας κυκλοφορίας, πέδηση/αποφυγή, ταλάντευση ρυμουλκούμενου, αποσύνδεση ρυμουλκούμενου από το μηχανοκίνητο όχημά του και επανασύνδεσή του, στάθμευση.

- Ο υποψήφιος πρέπει να εκτελεί το πρακτικό μέρος της εκπαίδευσης και να επιδεικνύει τις ικανότητες και τη συμπεριφορά του στους δημόσιους δρόμους.

- Τα σύνολα οχημάτων που χρησιμοποιούνται για την εκπαίδευση εμπίπτουν στην κατηγορία της άδειας οδήγησης για την οποία έχει υποβάλει αίτησή ο ενδιαφερόμενος.»

Άρθρο 51
Εθνικό Συμβούλιο Οδικής Ασφάλειας

Το πρώτο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 1 του ν. 3897 /2010 (Α'208) αντικαθίσταται ως εξής:

«Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, ορίζονται ο Πρόεδρος και τα μέλη του Ε.Σ.Ο.Α. με τους αναπληρωτές τους.»

Άρθρο 52
Οικονομικά θέματα σχετικά με άδειες οδήγησης και πιστοποιητικά επαγγελματικής ικανότητας

1. Για τις δαπάνες της αρχικής χορήγησης άδειας οδήγησης μιας από τις κατηγορίες ΑΜ ή Α1 ή Α2 ή Α ή Β', καθώς και για την επέκταση από την κατηγορία Β σε μια από τις κατηγορίες C ή C1 ή D ή D1 καταβάλλεται το ποσό των πενήντα (50) ευρώ το οποίο και αποτελεί έσοδο του τακτικού Προϋπολογισμού του Κράτους. Το ίδιο ποσό καταβάλλεται και για κάθε ανανέωση του δικαιώματος οδήγησης.

2. Για τη χορήγηση, ή την ανανέωση, οποιασδήποτε κατηγορίας άδειας οδήγησης, ή για την έκδοση αντιγράφου άδειας οδήγησης καταβάλλεται πάγιο τέλος χαρτοσήμου και εισφορά υπέρ τρίτων, όπως αυτά ορίζονται στις οικείες διατάξεις.

3. Για κάθε πρωτοβάθμια ιατρική εξέταση υποψηφίου οδηγού ή οδηγού, ο ενδιαφερόμενος καταβάλλει αμοιβή στο γιατρό που διενεργεί την εξέταση αυτή, ίση με το ποσό που ισχύει κάθε

φορά ως κατώτατο όριο αμοιβής των συμβεβλημένων με το Δημόσιο γιατρών για επίσκεψη στο ιατρείο. Στους γιατρούς κρατικών νοσηλευτικών ιδρυμάτων ή κρατικών κέντρων υγείας της παραγράφου 1.4 του Παραρτήματος ΙΙΙ του π.δ. 51/2012 δεν καταβάλλεται αποζημίωση.

4. Για την αντιμετώπιση των δαπανών διεξαγωγής του έργου της εξέτασης των υποψηφίων οδηγών και οδηγών για κάθε εξέταση προσόντων και συμπεριφοράς υποψήφιου οδηγού ή οδηγού εκτός της περίπτωσης απόκτησης Πιστοποιητικού Επαγγελματικής Ικανότητας (Π.Ε.Ι.), καθώς και για κάθε θεωρητική εξέταση, καταβάλλεται το ποσό των δέκα (10) ευρώ αντίστοιχα, το οποίο και αποτελεί έσοδο του τακτικού Προϋπολογισμού του Κράτους.

Προκειμένου οδηγός να συμμετάσχει και σε εξετάσεις για τη χορήγηση Πιστοποιητικού Επαγγελματικής Ικανότητας (Π.Ε.Ι.) αρχικής επιμόρφωσης, ανεξάρτητα της κατηγορίας οδήγησης που είτε κατέχει είτε θα του χορηγηθεί, καταβάλλει για κάθε θεωρητική εξέταση απόκτησης Π.Ε.Ι. (επιβατών ή εμπορευμάτων), καθώς και για κάθε εξέταση προσόντων και συμπεριφοράς οδηγού το ποσό των είκοσι (20) ευρώ αντίστοιχα, το οποίο και αποτελεί έσοδο του τακτικού Προϋπολογισμού του Κράτους.

5. Για την εκτύπωση οποιασδήποτε κατηγορίας άδειας οδήγησης καταβάλλεται το ποσό των τριάντα (30) ευρώ το οποίο και αποτελεί έσοδο του τακτικού Προϋπολογισμού του Κράτους.

6. Σε κάθε περίπτωση έκδοσης αντιγράφου οποιασδήποτε κατηγορίας άδειας οδήγησης λόγω απώλειας ή κλοπής, καταβάλλεται, πέραν του αναγκαίου ποσού για την εκτύπωση της άδειας και το ποσό των τριάντα (30) ευρώ, το οποίο και αποτελεί έσοδο του τακτικού Προϋπολογισμού του Κράτους.

Το παραπάνω ποσό δεν καταβάλλεται στην περίπτωση απώλειας της άδειας οδήγησης λόγω μερικής (διάρρηξη) ή ολικής κλοπής αυτοκινήτου ή καταστροφής του από πυρκαγιά ή πλημμύρα που αποδεικνύεται από έγγραφα αρμόδια Αρχής.

7. Τα χρηματικά ποσά που αναφέρονται στις παραγράφους 1, 4, 5 και 6 του παρόντος άρθρου αναπροσαρμόζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων.

8. Το άρθρο 13 του π.δ. 51/2012 και η παράγραφος 1.5 του Παραρτήματος ΙΙΙ του π.δ. 51/2012 καταργούνται.

Άρθρο 53

Τροποποιήσεις του π.δ. 74/2008 (Α' 112)

1. Στο άρθρο 3 του π.δ. 74/2008 προστίθεται παράγραφος 3Α ως εξής:

«Οποτεδήποτε οι οδηγοί των παραπάνω εξαιρέσεων επιθυμούν να αποκτήσουν Π.Ε.Ι., υποχρεούνται να ακολουθήσουν τη διαδικασία αρχικής επιμόρφωσης.»

2. Η παρ. 5 του άρθρου 6 του π.δ. 74/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Η θεωρητική εξέταση διενεργείται από δύο υπαλλήλους της οικείας Υπηρεσίας Μεταφορών και Επικοινωνιών της Περιφερειακής Ενότητας, και ανήκουν τουλάχιστον στην κατηγορία ΔΕ, εφόσον έχουν απολυτήριο Λυκείου ή εξετάξιου Γυμνασίου ή ισότιμης σχολής, εκ των οποίων ο ένας, τουλάχιστον, τεχνικός. Τα μέλη της επιτροπής μαζί με τους αναπληρωτές τους, ορίζονται με απόφαση του αρμόδιου Διευθυντή Μεταφορών της Περιφερειακής Ενότητας.»

3. Η παρ. 7 του άρθρου 6 του π.δ. 74/2008 (Α' 112) καταργείται.

4. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 5 του άρθρου 7 του π.δ. 74/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«Μετά το πέρας της περιοδικής κατάρτισης, ο Διευθυντής Σπουδών της Σχολής / του Κέντρου Π.Ε.Ι. ο οποίος είναι ο αρμόδιος ως προς την κατάρτιση και την υλοποίηση του προγράμματος περιοδικής κατάρτισης του φορέα του, υπογράφει τις σχετικές βεβαιώσεις επιτυχούς παρακολούθησης των ενδιαφερομένων.»

Άρθρο 54

Τροποποίηση του π.δ. 208/2002 (Α' 194)

Στο άρθρο 11 του π.δ. 208/2002 προστίθεται παράγραφος 4 που έχει ως εξής:

«4. Μέχρις ότου καθιερωθεί περιοδικός τεχνικός έλεγχος ρυμουλκούμενου με ανώτατη επιτρεπόμενη μάζα μικρότερη ή ίση των 3500 kg και προκειμένου να χρησιμοποιηθεί σε εκπαιδευτικό κατηγορίας ΒΕ, υπόκειται κάθε χρόνο σε υποχρεωτική επιθεώρηση από την αρμόδια Υπηρεσία Μεταφορών και Επικοινωνιών των Περιφερειακών Ενότητων, η οποία εκδίδει σχετική βεβαίωση καταλληλότητας με την προϋπόθεση ότι για το έλκον όχημα δοκιμασίας της κατηγορίας Β έχει χορηγηθεί καταλληλότητα ως εκπαιδευτικό από ΚΤΕΟ.»

Άρθρο 55

Θέματα Σώματος Επιθεωρητών Ελεγκτών

1. Το τρίτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 19 του ν. 2671/1998 (Α' 289) αντικαθίσταται ως εξής:

«Οι Επιθεωρητές Ελεγκτές θα πρέπει να είναι μόνιμοι υπάλληλοι κατηγορίας ΠΕ με βαθμό τουλάχιστον Δ' και δωδεκαετή αναγνωρισμένη δημόσια υπηρεσία ή Απόφοιτοι της ΕΣΔΔ με τετραετή τουλάχιστον υπηρεσία μετά την αποφοίτησή τους, οι οποίοι έχουν διακριθεί για την επαγγελματική τους κατάρτιση, την υπηρεσιακή τους επίδοση και το ήθος τους.»

2. Στο τέλος της παρ. 5 του άρθρου 177 του ν. 3669/ 2008 (Α' 116) προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Οι ρυθμίσεις του προηγούμενου εδαφίου έχουν εφαρμογή και για τους Επιθεωρητές - Ελεγκτές του Σώματος Επιθεωρητών-Ελεγκτών του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων.»

Άρθρο 56

Τροποποίηση του ν. 1955/1991 (Α' 112)

Μετά την παρ. 8 του άρθρου δέκατου του ν. 1955/1991 (Α' 112), προστίθενται νέες παράγραφοι ως ακολούθως:

«9. Στις περιπτώσεις όπου έχει ήδη κηρυχθεί αναγκαστική απαλλοτρίωση υπέρ ν.π.δ.δ. ή Ο.Τ.Α. σε διαφορετικά ακίνητα και ορισμένα από αυτά, για τα οποία δεν έχει συντελεσθεί η κηρυχθείσα απαλλοτρίωση, καθίστανται αναγκαία για την εκτέλεση των έργων που εμπíπτουν στους σκοπούς της Εταιρείας, είναι δυνατή ως προς τα ακίνητα αυτά, η μεταβολή του προσώπου του υπέρ ου η κηρυχθείσα απαλλοτρίωση, υπέρ της Εταιρείας και των σκοπών της. Η εν λόγω μεταβολή επέρχεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και των Υπουργών που εποπτεύουν τα εμπλεκόμενα νομικά πρόσωπα, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και μεταγράφεται μετά τη συντέλεση στα οικεία βιβλία μεταγραφών.»

10. Η Εταιρεία στην παραπάνω περίπτωση υπεισέρχεται στα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις της αναγκαστικής απαλλοτρίωσης, ως προς τα ακίνητα αυτά, δικαιούμενη να παρεμβαίνει κυ-

ρίως σε κάθε στάδιο δίκης που διεξάγεται για τη συγκεκριμένη αναγκαστική απαλλοτρίωση, χωρίς έγγραφη προδικασία, με δήλωση που καταχωρείται στα πρακτικά.

11. Σε περίπτωση που κατ' εφαρμογή των ανωτέρω, η Εταιρεία καταστεί το υπέρ ου η απαλλοτρίωση πρόσωπο, η συντέλεση της απαλλοτρίωσης γίνεται με δαπάνη της Εταιρείας και η απαλλοτρίωση θεωρείται ότι συντελέστηκε υπέρ αυτής.»

Άρθρο 57 **Επιχορήγηση ENISA**

Για την κάλυψη των στεγαστικών αναγκών του, ο Οργανισμός δύναται να επιχορηγείται, για το έτος 2013 και εφεξής, με πίστωση του τακτικού προϋπολογισμού του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων. Με απόφαση του αρμόδιου Υπουργού ορίζεται το ύψος της επιχορήγησης και η διαδικασία εκταμίευσης του σχετικού ποσού. Οι πράξεις επιχορήγησης του Οργανισμού για την κάλυψη των στεγαστικών του αναγκών κατά το τρέχον έτος ισχύουν από την έκδοσή τους και εφεξής.

Άρθρο 58

1. Η παρ. 6 του άρθρου 3 του ν. 4013/2011 (Α' 204) αντικαθίσταται ως εξής:

«6. Η θητεία των μελών παρατείνεται αυτοδίκαια μέχρι το διορισμό νέων. Ο χρόνος παράτασης της θητείας δεν μπορεί να υπερβεί σε κάθε περίπτωση τους έξι (6) μήνες. Η Αρχή μπορεί να συνεχίσει να λειτουργεί, όχι όμως πέρα από ένα εξάμηνο, εάν κάποια από τα μέλη της εκλείψουν ή αποχωρήσουν για οποιονδήποτε λόγο ή απολέσουν την ιδιότητα βάσει της οποίας ορίστηκαν, εφόσον τα αναπληρωματικά μέλη αυτών και τα λοιπά τακτικά μέλη επαρκούν για το σχηματισμό απαρτίας.»

Η παρούσα παράγραφος ισχύει από τη δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως του ν. 4146/2013 (Α' 90).

2. Η παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 4013/2011 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Τα μέλη της Αρχής κατά την άσκηση των καθηκόντων τους δεσμεύονται μόνο από το νόμο και τη συνειδησή τους.

Ο Πρόεδρος και τα τακτικά μέλη της Αρχής, είναι πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης, τελούν δε για το λόγο αυτόν σε αναστολή άσκησης οποιουδήποτε άμισθου ή έμμισθου δημόσιου ή δικηγορικού λειτουργήματός τους ή οποιασδήποτε άλλης επαγγελματικής δραστηριότητας. Τα μέλη πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης που κατέχουν οποιαδήποτε έμμισθη θέση στο Δημόσιο, απαλλάσσονται, κατά τη διάρκεια της θητείας τους, από την υποχρέωση άσκησης των καθηκόντων της θέσης τους.

Τα αναπληρωματικά μέλη της Αρχής δεν επιτρέπεται να ασκούν οποιοδήποτε έμμισθο ή άμισθο δημόσιο λειτουργήμα ή οποιαδήποτε άλλη επαγγελματική δραστηριότητα που δεν συμβιβάζεται με την ιδιότητα και τα καθήκοντα μέλους της Αρχής. Ιδίως δεν επιτρέπεται να παρέχουν υπηρεσίες στο πλαίσιο της ελεύθερης άσκησης του επαγγέλματος ή λειτουργήματός τους σε αναθέτουσες αρχές ή σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα τα οποία συμμετέχουν σε διαγωνισμούς ή συνάπτουν δημόσιες συμβάσεις. Δεν συνιστά ασυμβίβαστο για τα αναπληρωματικά μέλη της Αρχής η άσκηση διδακτικών καθηκόντων μέλους Δ.Ε.Π. Α.Ε.Ι. με καθεστώς πλήρους ή μερικής απασχόλησης και η άσκηση καθηκόντων μέλους του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

Τα μέλη της Αρχής, τακτικά και αναπληρωματικά, δεν επιτρέπεται, για πέντε (5) έτη μετά τη λήξη της θητείας τους να παρέ-

χουν υπηρεσία με έμμισθη εντολή ή με οποιαδήποτε έννομη σχέση, σε εταιρία ή επιχείρηση επί των υποθέσεων εκείνων, τις οποίες οι ίδιοι χειρίστηκαν ή επί των οποίων είχαν συμμετάσχει στη λήψη απόφασης κατά τη διάρκεια της θητείας τους.»

3. Το άρθρο 4 του π.δ. 43/2013 (Α' 80) αντικαθίσταται ως εξής: «Οι αναγκαίες για τη λειτουργία της ΕΑΑΔΗΣΥ και την εκπλήρωση της αποστολής της, πιστώσεις, εγγράφονται στον ετήσιο προϋπολογισμό της.»

4. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 12 του π.δ. 123/2012 (Α' 216) αντικαθίσταται ως εξής:

«Στο Περιφερειακό Γραφείο Θεσσαλονίκης κατανέμονται τέσσερις (4) από τις υφιστάμενες ή συνιστώμενες με το παρόν θέσεις ειδικού επιστημονικού προσωπικού ειδικοτήτων οικονομολόγου ή νομικού ή μηχανικού, ένας εκ των οποίων θα προΐσταται του Περιφερειακού Γραφείου. Η θέση του Προισταμένου του Περιφερειακού Γραφείου Θεσσαλονίκης αντιστοιχεί σε θέση Προϊσταμένου Τμήματος της Αρχής. Στο Περιφερειακό Γραφείο Θεσσαλονίκης κατανέμεται και μία υφιστάμενη θέση μόνιμου προσωπικού κλάδου ΠΕ Διοικητικού – Οικονομικού.»

5. Στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 17 και της παρ. 3 του άρθρου 18 του π.δ. 123/2012, προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Κατά την πρώτη εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου αυτής, η επιλογή γίνεται κατά προτεραιότητα από το προσωπικό που υπηρετεί στην Αρχή κατά το χρόνο της επιλογής.»

6. Το εδάφιο έκτο της παρ. 1 του άρθρου 11 του ν. 4013/2011 αντικαθίσταται ως εξής:

«Οι διατάξεις του παρόντος νόμου δεν εφαρμόζονται στις συμβάσεις που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ν. 3978/2011 (Α' 137), στις συμβάσεις που εξαιρούνται από το νόμο αυτόν σύμφωνα με τα άρθρα 17 και 24 αυτού, καθώς και στις συμβάσεις που συνάπτονται δυνάμει του άρθρου 346 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), συμπεριλαμβανομένων και των συμβάσεων που συνάπτονται από τις Αρχές Εξωτερικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Εξωτερικών και από την Κεντρική Υπηρεσία του Υπουργείου Εξωτερικών και χαρακτηρίζονται ως απόρρητες ή η σύναψη και εκτέλεσή τους πρέπει να συνοδεύονται από ιδιαίτερα μέτρα ασφάλειας. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και του καθ' ύλην αρμόδιου Υπουργού ορίζονται ειδικότερα οι συμβάσεις που εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος σύμφωνα με τα ανωτέρω.»

Άρθρο 59

Στην παρ. 4 του άρθρου πέμπτου του ν. 2436/1996 (Α' 192) προστίθενται περιπτώσεις ι' και ια' ως εξής:

«ι. Δαπάνες για αποζημίωση κρατικών ή ιδιωτικών εργαστηρίων που διενεργούν ελέγχους σε δείγματα οργάνων μέτρησης ή σε δείγματα προϊόντων που αποστέλλονται από τη Διεύθυνση Μετρολογίας της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου, του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων.

ια. Αγορά δειγμάτων καυσίμων και άλλων προϊόντων για τη διενέργεια ποσοτικών ή μετρολογικών ελέγχων από τη Διεύθυνση Μετρολογίας της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου, του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων.»

Άρθρο 60

Το πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 12 του ν. 3897/2010

(Α' 208), που έχει προστεθεί στην παρ. 6 του άρθρου 1 του ν.δ. 511/1970 (Α' 91), όπως ισχύει μετά την τροποποίηση αυτής με την παρ. 1 του άρθρου 114 του ν. 4070/2012 (Α' 82), αντικαθίσταται ως εξής:

«Οι εγκαταστάσεις διάθεσης υγρών και αερίων καυσίμων, συνεργείων οχημάτων, πλυντηρίων-λιπαντηρίων και χώρων στάθμευσης που εξυπηρετούν τα μέσα μαζικής μεταφοράς των εταιρειών ΟΣΥ ΑΕ και ΣΤΑΣΥ ΑΕ και αυτών που υπάγονται στο ν. 2963/2001 (Α' 268), καθώς και των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ) και των επιχειρήσεών τους, καθώς και υφιστάμενες μονάδες τεμαχισμού και συμπίεσης ογκωδών αντικειμένων και βιομάζας, που χωροθετούνται εντός των αμαξοστασίων τους, κατά παρέκκλιση των σχετικών διατάξεων παραμένουν και λειτουργούν ως έχουν, επί πέντε (5) έτη από την ισχύ του παρόντος, εφόσον διαθέτουν πιστοποιητικό πυρασφάλειας.»

Άρθρο 61

1. Η παρ. 1 του άρθρου 43 του ν. 4049/2012 (Α' 35) αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Για την αντιμετώπιση των εκτάκτων εξόδων και των πάσης φύσεως πρόσθετων δαπανών, που προκαλούνται από την πραγματοποίηση ομαδικών επισκέψεων σε μουσεία και αρχαιολογικούς χώρους, μετά τη λήξη του προκαθορισμένου ωραρίου λειτουργίας τους, προκαταβάλλεται στο Ταμείο Αρχαιολογικών Πόρων και Απαλλοτριώσεων (Τ.Α.Π.Α.), από τους οικείους διοργανωτές, ανταποδοτικό τέλος, η διαχείριση του οποίου, προς κάλυψη των σχετικών έκτακτων εξόδων και πρόσθετων δαπανών, γίνεται από το ανωτέρω Ταμείο. Το ύψος του ανταποδοτικού τέλους του προηγούμενου εδαφίου, κατ' αναλογία προς τα προκαλούμενα έκτακτα έξοδα και πρόσθετες δαπάνες για την εκτός ωραρίου λειτουργία των αρχαιολογικών χώρων και μουσείων, καθορίζεται με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του Αναπληρωτή Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού. Με όμοια απόφαση μπορεί να γίνεται αναπροσαρμογή του ανταποδοτικού τέλους του προηγούμενου εδαφίου.»

2. Η παρ. 2 του άρθρου 3 του ν. 4109/2013 (Α' 16) αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Το προσωπικό με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου του «Ταμείου Διαχείρισης Πιστώσεων για την Εκτέλεση Αρχαιολογικών Έργων» (Τ.Δ.Π.Ε.Α.Ε.) που καταργείται με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου μεταφέρεται στα εποπτευόμενα από τον Αναπληρωτή Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού, νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου, υπό την επωνυμία: «Εθνικό Θέατρο», «Εθνική Λυρική Σκηνή», «Εθνικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης», «Ελληνικό Κέντρο Κινηματογράφου» και «Ευρωπαϊκό Πολιτιστικό Κέντρο Δελφών».

Η μεταφορά και κατανομή του προσωπικού στα νομικά πρόσωπα του προηγούμενου εδαφίου, γίνεται με απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, κατ' αντιστοιχία προς τις λειτουργικές ανάγκες κάθε νομικού προσώπου.

Με απόφαση του ίδιου Υπουργού, περίληψη της οποίας δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, το ανωτέρω προσωπικό αποσπάται, κατά παρέκκλιση των σχετικών διατάξεων, στη Γενική Διεύθυνση Αρχαιοτήτων και Πολιτιστικής Κληρονομιάς της Γενικής Γραμματείας Πολιτισμού του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού και, συγχρόνως, διατίθεται προς κάλυψη των αναγκών των Επιστημονικών Επιτροπών (Ε.Ε.) της περίπτωσης α' της παραγράφου 6

του παρόντος άρθρου, όπου και παρέχει τις υπηρεσίες του.

Η απόσπαση και διάθεση του ίδιου προσωπικού λήγει ταυτόχρονα με την κατάργηση των Επιστημονικών Επιτροπών κατά την παράγραφο 7 του παρόντος άρθρου. Για το σκοπό αυτόν εκδίδεται σχετική διαπιστωτική πράξη του Αναπληρωτή Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού.

Η μισθοδοσία του προσωπικού κατά τη διάρκεια της απόσπασης και διάθεσης βαρύνει τον προϋπολογισμό της Γενικής Γραμματείας Πολιτισμού του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού.

3. Η περίπτωση α' της παρ. 3 του άρθρου 3 του ν. 4109/2013 καταργείται. Οι περιπτώσεις β' και γ' της παραγράφου αυτής αναριθμούνται σε περιπτώσεις α' και β'.

4. Μετά το τέλος του εδαφίου της περίπτωσης β' της παρ. 13 του άρθρου 10 του ν. 3207/2003 (Α' 302) προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Ο Διευθυντής Δημοτικού Ωδείου μπορεί να διευθύνει και τα Παραρτήματά του, ανεξαρτήτως αριθμού, εφόσον εδρεύουν εντός των ορίων του ίδιου Δήμου».

5. Η παρ. 21 του άρθρου 3 του ν. 2273/1994 (Α' 223) αντικαθίσταται ως εξής:

«21. Η διαχειριστική χρήση των Θεάτρων αρχίζει την 1η Ιανουαρίου κάθε έτους και τελειώνει την 31η Δεκεμβρίου του έτους αυτού. Ειδικά, η διαχειριστική χρήση που άρχισε την 1η Σεπτεμβρίου 2012 λήγει την 31η Δεκεμβρίου 2013, δηλαδή έχει υπερδωδεκάμηνη διάρκεια.»

Άρθρο 62

1. α) Από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου περιέρχονται άνευ ανταλλάγματος στο Δημόσιο κατά πλήρη κυριότητα οι παρόδους εκτάσεις του τμήματος του οδικού διευρωπαϊκού δικτύου «Πατρών - Αθηνών - Θεσσαλονίκης - Ευζώνων» (ΠΑΘΕ) από τον ανισόπεδο κόμβο Αξιού έως και τον Μεθοριακό Σταθμό Ευζώνων, που μεταβιβάστηκαν από το Δημόσιο στην Ανώνυμη Εταιρεία Εκμετάλλευσης και Διαχείρισης Ελληνικών Αυτοκινητοδρόμων Α.Ε. με το διακριτικό τίτλο Τ.Ε.Ο. Α.Ε., δυνάμει της παρ. 1 του άρθρου 5 του ν. 2938/2001 (Α' 178), στις οποίες περιλαμβάνονται και τα στοιχεία που αναφέρονται στο δεύτερο εδάφιο της ανωτέρω παραγράφου.

β) Η ανωτέρω μεταβίβαση συντελείται από της μεταγραφής του αποσπάσματος της απογραφής που διενεργήθηκε, σύμφωνα με την παράγραφο 5 του άρθρου 5 του ανωτέρω νόμου, κατά το τμήμα της που περιέχει περιγραφή των δια του παρόντος μεταβιβαζόμενων ακινήτων και εμπραγμάτων δικαιωμάτων. Η μεταγραφή πραγματοποιείται ατελώς από το Δημόσιο το αργότερο εντός μηνός από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου.

γ) Οι μεταβιβάσεις και μεταβολές του παρόντος άρθρου απαλλάσσονται από κάθε φόρο, τέλος, εισφορά, καθώς και δικαιώματα υπέρ του Δημοσίου ή οποιουδήποτε τρίτου.

δ) Ως αξία για την αναδιαμόρφωση του μετοχικού κεφαλαίου της Τ.Ε.Ο. Α.Ε., μετά την ανωτέρω μεταβίβαση, λαμβάνεται η αξία στην οποία τα μεταβιβαζόμενα με την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου περιουσιακά στοιχεία αποτιμήθηκαν, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 5 του ν. 2938/2001.

2. Η επιβολή διοδίων τελών επί του τμήματος του ΠΑΘΕ από τον Α/Κ Αξιού έως τον Μεθοριακό Σταθμό Ευζώνων, κατά το διάστημα έως την αξιοποίηση αυτού από το Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου Α.Ε., γίνεται με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων. Με την ως άνω απόφαση καθορίζεται το συγκεκριμένο ύψος και ο τρόπος είσπραξης των διοδίων, ο τρόπος

διαχωρισμού των οχημάτων σε κατηγορίες και οι θέσεις λειτουργίας των σταθμών διοδίων.

Άρθρο 63

Συμπλήρωση του άρθρου 30 της κωδικοποίησης της νομοθεσίας κατασκευής δημοσίων έργων (ν. 3669/2008)

Στο άρθρο 30 της Κωδικοποίησης της νομοθεσίας κατασκευής δημοσίων έργων, που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 3669/2008, προστίθεται παράγραφος 11 ως εξής:

«11. Στις συμβάσεις κατασκευής δημοσίων έργων εφαρμόζονται οι διατάξεις του Αστικού Κώδικα, εφόσον δεν ορίζεται διαφορετικά στο νόμο αυτόν, όπως κάθε φορά ισχύει.»

Άρθρο 64

Διαδικασία Διαιτησίας

Στο ν. 3614/2007 (Α' 267) προστίθεται άρθρο 25Α ως εξής:

«Άρθρο 25Α

Διαδικασία Διαιτησίας

1. Στις συγχρηματοδοτούμενες Συμβάσεις Δημοσίων Έργων στις οποίες Κύριος του Έργου ή/και Φορέας Κατασκευής είναι δημόσια επιχείρηση του ν. 3429/2005, στις οποίες ως διαδικασία επίλυσης διαφορών προβλέπονται οι διατάξεις των άρθρων 76 και 77 του ν. 3669/ 2008 ή των άρθρων 12 και 13 του ν. 1418/1984, όλες οι διαφορές που ανακύπτουν μεταξύ του Κυρίου του Έργου ή/και του Φορέα Κατασκευής και του Αναδόχου από την εφαρμογή ή ερμηνεία της σχετικής Σύμβασης Δημοσίου Έργου ή με αφορμή αυτή, καθ' όλη τη διάρκεια ισχύος της, από τη θέση σε ισχύ της παρούσας και εφεξής, δύνανται, με επιλογή του Κυρίου του Έργου ή του Αναδόχου, σύμφωνα με τη διαδικασία της παραγράφου 3, να επιλύονται με τη διαδικασία Διαιτησίας που προβλέπεται στην παράγραφο 5 του παρόντος.

2. Στις Διακηρύξεις που θα προκηρυχθούν μετά τη θέση σε ισχύ της παρούσας, σχετικώς με συγχρηματοδοτούμενες Συμβάσεις Δημοσίων Έργων μπορεί να προβλέπεται για την επίλυση των διαφορών η εφαρμογή, κατ' επιλογή είτε των διατάξεων των άρθρων 76 και 77 του ν. 3669/2008 είτε της διαδικασίας Διαιτησίας του παρόντος άρθρου.

3. Η επιλογή της διαδικασίας Διαιτησίας του παρόντος άρθρου γίνεται με έγγραφη δήλωση - πρόταση, κοινοποιούμενη πάντοτε με Δικαστικό Επιμελητή, στον αντισυμβαλλόμενο και στον εποπτεύοντα τον Κύριο του Έργου. Υπουργό, επί της όποιας, αποφάινεται εντός αποκλειστικής προθεσμίας 30 ημερών ο ως άνω Υπουργός. Όλες οι ως άνω διαφορές, για την επίλυση των οποίων τα συμβαλλόμενα Μέρη επέλεξαν κατά τα ανωτέρω την προσφυγή στη διαδικασία της Διαιτησίας του παρόντος άρθρου θα επιλύονται σύμφωνα με τις κατωτέρω διατάξεις.

Εφόσον τα συμβαλλόμενα Μέρη επιλέξουν εγγράφως, κατά τα ανωτέρω, την προσφυγή στη διαδικασία Διαιτησίας, η διαδικασία αυτή, όπως περιγράφεται στις παραγράφους 4 και 5, θα εφαρμόζεται πλέον και για όλες τις υπόλοιπες διαφορές που τυχόν ανακύψουν εφεξής μεταξύ των συμβαλλόμενων Μερών.

4. Ο Ανάδοχος πριν προσφύγει στη διαδικασία Διαιτησίας, οφείλει να υποβάλλει Ένσταση. Η Ένσταση ασκείται μέσα σε αποκλειστική προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών, αφότου ο Ανάδοχος έλαβε πλήρη γνώση της πράξης ή παράλειψης του αντισυμβαλλόμενου Μέρους, που προσβάλλει έννομο συμφέρον του και ασκείται με επίδοση από τον Ανάδοχο σχετικού εγγράφου με

δικαστικό επιμελητή προς το αντισυμβαλλόμενο Μέρος, όπως εκπροσωπείται νομίμως. Το αντισυμβαλλόμενο Μέρος υποχρεούται, εντός δύο (2) μηνών από την προς αυτό επίδοση της Ένστασης, να εκδώσει και κοινοποιήσει με δικαστικό επιμελητή προς τον Ανάδοχο τη σχετική απόφασή του. Σε περίπτωση που η Ένσταση απορριφθεί στο σύνολό της ή μερικώς ή παρέλθει άπρακτη η ως άνω προθεσμία, ο Ανάδοχος μπορεί να προσφύγει στη διαδικασία της Διαιτησίας, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 5. Η προθεσμία για την άσκηση Ένστασης και η προθεσμία για την έκδοση Απόφασης επί της Ένστασης, αναστέλλουν την προθεσμία προσφυγής στη διαδικασία της Διαιτησίας. Η άσκηση Ένστασης ή η διεξαγωγή διαδικασίας Διαιτησίας δεν αναστέλλει την εκτέλεση των συμβατικών εργασιών της σχετικής Σύμβασης Δημοσίου Έργου. Κατ' εξαίρεση, ο Ανάδοχος δεν υποχρεούται να υποβάλλει Ένσταση, για όσες διαφορές έχουν ήδη ανακύψει μέχρι την κατά τα ως άνω επιλογή της διαδικασίας Διαιτησίας, για τις οποίες έχει ήδη απορριφθεί, ρητώς ή σιωπηρώς, ένσταση του Αναδόχου, υποβληθείσα σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 76 ή του άρθρου 12 του ν. 1418/1984.

5. Κάθε Μέρος που θεωρεί ότι υπάρχει διαφορά προς επίλυση μπορεί να προσφύγει στη διαδικασία Διαιτησίας εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από την ημερομηνία της επίδοσης προς αυτό της απόφασης του αντισυμβαλλόμενου Μέρους επί της Ένστασης ή της απράκτου παρόδου της δίμηνης προθεσμίας, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 4 του παρόντος άρθρου, με την κατάθεση αίτησης περί υποβολής της διαφοράς σε Διαιτησία του που κοινοποιείται στο άλλο Μέρος. Η αίτηση αυτή περιέχει σαφή περιγραφή της διαφοράς και ορισμό Διαιτητή για λογαριασμό του προσφεύγοντος. Αντίγραφο της αίτησης κοινοποιείται υποχρεωτικά προς τον Πρόεδρο του Συμβουλίου της Επικρατείας, ο οποίος θα διεξάγει και τη σχετική κλήρωση της παραγράφου 7.

6. Το Διαιτητικό Δικαστήριο αποτελείται από τρεις (3) Διαιτητές. Το κάθε Μέρος θα ορίζει ένα Διαιτητή. Σε περίπτωση μη διορισμού Διαιτητή από τον καθ' ου η αίτηση εντός οκτώ (8) ημερών από την προς αυτόν επίδοση της αίτησης περί υποβολής της διαφοράς σε Διαιτησία, ο δεύτερος Διαιτητής θα ορίζεται για λογαριασμό του καθ' ου από τον Πρόεδρο του Συμβουλίου της Επικρατείας, εντός δέκα (10) ημερών από τη λήψη της σχετικής αίτησης του αιτούντος.

7. Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου της Επικρατείας εντός τριών (3) ημερών από την κατά τα ανωτέρω κοινοποίηση σε αυτόν της αίτησης, ορίζει με κλήρωση ως Επιδιαιτητή, Σύμβουλο Επικρατείας, περιλαμβανομένων του Προέδρου και των Αντιπροέδρων.

8. Η Διαιτησία διεξάγεται στην Αθήνα, στην ελληνική γλώσσα και διέπεται από τις διατάξεις 867 έως 903 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας. Το Δικαστήριο εφαρμόζει τους όρους της παρούσας και τις διατάξεις της κείμενης Ελληνικής Νομοθεσίας. Η απόφαση λαμβάνεται υπό των Διαιτητών κατά πλειοψηφία. Το διαιτητικό Δικαστήριο δικαιούται, στο πλαίσιο εκκρεμούσας σε αυτό διαφοράς, να διατάσσει τη διενέργεια σχετικής πραγματογνωμοσύνης και να εκδίδει και αποφάσεις προσωρινής αναστολής.

9. Η διαιτητική απόφαση καθορίζει τις δαπάνες της Διαιτησίας και της πραγματογνωμοσύνης, κατά περίπτωση και την κατανομή τους στα Μέρη. Η απόφαση εκδίδεται το συντομότερο δυνατό και πάντως όχι πέραν των τεσσάρων (4) μηνών από την ημερομηνία διορισμού του Επιδιαιτητή. Το διαιτητικό Δικαστήριο δύναται, κατόπιν αιτήσεως εκατέρου των Μερών ή με πρωτοβουλία του, να παρατείνει την εν λόγω προθεσμία για σπουδαίο λόγο.

10. Η διαιτητική απόφαση είναι άμεσα εκτελεστή, δεν υπόκειται σε ένδικα μέσα και είναι δεσμευτική και για τα δύο Μέρη, τα

οποία ρητά αναλαμβάνουν την υποχρέωση άμεσης συμμόρφωσής τους προς αυτή. Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται αγωγή ακύρωσης της διαιτητικής απόφασης για τους λόγους που αναφέρονται στο άρθρο 897 του Κ.Πολ.Δ.. Αν από την εκτέλεση της διαιτητικής απόφασης πιθανολογείται κίνδυνος βλάβης της οποίας η αποκατάσταση είναι ανεπανόρθωτη ή δυσχερώς επανορθώσιμη μπορεί να διαταχθεί μετά από αίτηση κάποιου από τους διαδίκους ολική ή μερική αναστολή της εκτέλεσης της προσβαλλόμενης απόφασης με τον όρο παροχής ανάλογης εγγύησης ή χωρίς εγγύηση αν η αγωγή ακυρώσεως είναι προδήλως βάσιμη ή να εξαρτηθεί η εκτέλεση της απόφασης από την παροχή εγγύησης του νικήσαντος διαδίκου.

11. Σε περίπτωση μη συμμετοχής κατά τη διαιτητική διαδικασία ή μη υπογραφής για οποιοδήποτε λόγο της διαιτητικής απόφασης από Διαιτητή, αρκεί η μνεία του γεγονότος αυτού στην απόφαση, η οποία υπογράφεται πάντοτε από τον Επιδιαιτητή.

12. Η προσφυγή στη διαδικασία Διαιτησίας δεν αίρει τη δυνατότητα των Μερών να επιδιώξουν παράλληλα τη συμβιβαστική επίλυση της μεταξύ τους διαφοράς, χωρίς αυτές οι προσπάθειες επίλυσης να έχουν ως αποτέλεσμα την αναστολή της εν λόγω διαδικασίας ή των προθεσμιών της, εκτός ρητής αντίθετης έγγραφης συμφωνίας των Μερών.

13. α) Οι διατάξεις της παραγράφου 1 δύνανται να εφαρμόζονται και για τις διαφορές, που έχουν ήδη ανακύψει μεταξύ των Συμβαλλομένων των ως άνω Συμβάσεων Δημοσίων Έργων, από την εφαρμογή ή ερμηνεία της σχετικής Σύμβασης Δημόσιου Έργου ή με αφορμή αυτή, μέχρι τη θέση σε ισχύ του παρόντος άρθρου, εφόσον για τις διαφορές αυτές δεν έχει ήδη λάβει χώρα η επ' ακροατηρίω συζήτηση της τυχόν ασκηθείσας προσφυγής του Αναδόχου ενώπιον Δικαστηρίου, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 77 του ν. 3669/2008 ή του άρθρου 13 του ν. 1418/1984.

β) Για όσες από τις ως άνω Συμβάσεις Δημοσίου Έργου δεν έχουν ανακύψει διαφορές μεταξύ των συμβαλλομένων Μερών μέχρι τη θέση σε ισχύ της παρούσας, για τις διαφορές που τυχόν ανακύψουν εφεξής, η επιλογή των Μερών της παραγράφου 3 για την προσφυγή στη διαδικασία διαιτησίας θα εκδηλούται μέσα σε αποκλειστική προθεσμία δύο (2) μηνών από την έγγραφη δήλωση της πρώτης διαφοράς. Εφόσον για την πρώτη διαφορά, που ανακύψει μετά τη θέση σε ισχύ του παρόντος, τα συμβαλλόμενα Μέρη επιλέξουν κατά τα ανωτέρω την προσφυγή στη διαδικασία επίλυσης διαφορών που προβλέπεται με τις διατάξεις της παρούσας, η διαδικασία αυτή θα εφαρμόζεται πλέον και για όλες τις υπόλοιπες ως άνω διαφορές μεταξύ των συμβαλλόμενων Μερών.

γ) Για όσες από τις ως άνω Συμβάσεις Δημοσίου Έργου έχουν ήδη ανακύψει διαφορές μεταξύ των συμβαλλομένων Μερών μέχρι τη θέση σε ισχύ της παρούσας, για τις εν λόγω ανακύψασες διαφορές, η επιλογή των Μερών για την προσφυγή στη διαδικασία διαιτησίας θα εκδηλούται μέσα σε αποκλειστική προθεσμία δύο (2) μηνών από τη θέση σε ισχύ της παρούσας. Στην περίπτωση αυτή, στην ως άνω συμφωνία των συμβαλλόμενων Μερών για την επιλογή της προβλεπόμενης με τις διατάξεις της παρούσας διαδικασίας επίλυσης διαφορών, υπό την επιφύλαξη της διατάξεως της περίπτωσης α' της παραγράφου αυτής, θα περιλαμβάνεται και σχετική δήλωση του Αναδόχου του Δημόσιου Έργου, με την οποία θα παραιτείται από κάθε τυχόν ήδη ασκηθείσα εκ μέρους του ένσταση, αίτηση θεραπείας ή προσφυγή, καθώς και ότι θα προβεί εντός ευλόγου χρόνου σε κάθε απαιτούμενη προς τούτο ενέργεια ενώπιον του αρμόδιου Δικαστηρίου ή της αρμόδιας Αρχής».

Άρθρο 65 Δευτερεύουσες θέσεις εκπομπής ραδιοφωνικών σταθμών

1. Μέχρι την έκδοση από το Ε.Σ.Ρ. της προκήρυξης της παρ. 7 του άρθρου 8 του ν. 3592/2007 (Α' 161), οι ραδιοφωνικοί σταθμοί που νοούνται ως νομίμως λειτουργούντες, σύμφωνα με την περίπτωση β' της παρ. 7 του άρθρου 5 του ν. 3592/2007, δύνανται να χρησιμοποιούν και δευτερεύουσες θέσεις εκπομπής, πέραν των προβλεπόμενων στη σχετική άδεια ή στη βεβαίωση που εκδόθηκε κατ' εφαρμογή του άρθρου 53 του ν. 2773/1999 (Α' 295) ή στην αίτηση για χορήγηση της βεβαίωσης ή σε κάθε άλλο έγγραφο της Αρχής που χορήγησε τη βεβαίωση και στους οικείους χάρτες συχνότητων, εφόσον λόγω γεωμορφολογικών ή άλλων ιδιομορφιών δεν είναι τεχνικώς εφικτή η βέλτιστη κάλυψη της γεωγραφικής περιφέρειας την οποία καλύπτουν. Οι δευτερεύουσες θέσεις εκπομπής επιτρέπεται να βρίσκονται και εκτός του νομού ο οποίος αναφέρεται στη βεβαίωση που εκδόθηκε κατ' εφαρμογή του άρθρου 53 του ν. 2778/1999. Μετά την έκδοση της προκήρυξης του προηγούμενου εδαφίου, οι ανωτέρω ραδιοφωνικοί σταθμοί εξακολουθούν να δύνανται να χρησιμοποιούν και δευτερεύουσες θέσεις εκπομπής, εφόσον υποβάλουν αίτηση συμμετοχής στη σχετική διαγωνιστική διαδικασία και μέχρι την έκδοση των σχετικών αδειών ή απορριπτικών αποφάσεων από το Ε.Σ.Ρ., σύμφωνα με το άρθρο 8 του ν. 3592/2007.

2. Η κατά τα ανωτέρω χρήση δευτερευουσών θέσεων εκπομπής επιτρέπεται μόνο μετά από έγκριση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, υπό την προϋπόθεση ότι διασφαλίζεται η απρόσκοπτη και ασφαλής λειτουργία κάθε άλλου νομίμως λειτουργούντος δικτύου ή υπηρεσίας.

3. Για τη χορήγηση της έγκρισης της προηγούμενης παραγράφου ο ενδιαφερόμενος φορέας υποβάλλει στη Γενική Γραμματεία Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων αίτηση για τη χρήση συγκεκριμένων θέσεων εκπομπής, συνοδευόμενη από τεχνική μελέτη, με την οποία τεκμηριώνεται η βέλτιστη κάλυψη της γεωγραφικής περιφέρειας στην οποία επέμπουν και βεβαιώνεται ότι η χρήση τους δεν δημιουργεί παρεμβολές στους διαύλους συχνότητων της Ε.Ρ.Τ. Α.Ε., στις επικοινωνίες των Ενόπλων Δυνάμεων, της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας, καθώς και σε κάθε άλλο νομίμως λειτουργούντα σταθμό δίκτυο ή υπηρεσία. Η τεχνική μελέτη θα πρέπει κατ' ελάχιστο να περιλαμβάνει τα εξής στοιχεία: α) διάγραμμα ακτινοβολίας κεραιοσυστήματος, β) ισχύ εκπομπής (eirp), γ) θεωρητική πεδιοκάλυψη της δευτερεύουσας θέσης εκπομπής, βάσει κατάλληλου αναγνωρισμένου προτύπου, δ) λίστα με τις ακριβείς συντεταγμένες (ΕΓΣΑ '87) των θέσεων εκπομπής.

4. Η ισχύς εκπομπής (eirp) από δευτερεύουσες θέσεις εκπομπής δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει την ισχύ της θέσης εκπομπής από την οποία κάθε ραδιοφωνικός σταθμός εξέπεμπε ήδη σύμφωνα με τη σχετική άδεια ίδρυσης, εγκατάστασης και λειτουργίας ή τη βεβαίωση νομίμου λειτουργίας και τους οικείους χάρτες συχνότητων.

5. Οι ραδιοφωνικοί σταθμοί της παραγράφου 1, οι οποίοι επέμπουν ήδη κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος άρθρου και από άλλες θέσεις εκπομπής, πέραν των προβλεπόμενων στη σχετική άδεια ή στη σχετική βεβαίωση νομίμου λειτουργίας τους και στους οικείους χάρτες συχνότητων, θεωρείται ότι επέμπουν νομίμως από τις συγκεκριμένες θέσεις εκπομπής, εφόσον εντός τριών (3) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος άρθρου υποβάλουν στη Γενική Γραμματεία Τηλεπικοινωνιών και Ταχυ-

δρομείων του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων αίτηση για τη χορήγηση της έγκρισης της παραγράφου 2 για συγκεκριμένες δευτερεύουσες θέσεις εκπομπής που ήδη χρησιμοποιούν, συνοδευόμενη από τεχνική μελέτη, σύμφωνα με την παράγραφο 3. Μέχρι την παρέλευση της ως άνω προθεσμίας δεν επιβάλλονται κυρώσεις για τις ήδη εγκατεστημένες δευτερεύουσες θέσεις εκπομπής.

6. Σε περίπτωση μη χορήγησης της ανωτέρω έγκρισης, καθώς και κάθε περίπτωση χρήσης δευτερευουσών θέσεων εκπομπής κατά παράβαση των διατάξεων του παρόντος, επιβάλλονται οι κατά νόμο προβλεπόμενες κυρώσεις.

7. Στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 15 του άρθρου 6 του ν. 2328/1995 (Α'159) μετά τη φράση «για πέντε (5) το πολύ ώρες κάθε ημέρας» προστίθεται η φράση «με την προϋπόθεση ότι κατά το χρόνο της δικτύωσης θα αναφέρεται ανά μισή ώρα εκπομπής ο διακριτικός τίτλος του σταθμού, με τον οποίο υπάρχει δικτύωση, καθώς και η έναρξη, διάρκεια και λήξη του χρόνου δικτύωσης».

Άρθρο 66

Τροποποίηση του άρθρου 100 της κωδικοποίησης της νομοθεσίας κατασκευής δημοσίων έργων (ν. 3669/2008)

1. Το σημείο i της περίπτωσης ε' της παρ. 8 του άρθρου 100 της κωδικοποίησης της νομοθεσίας κατασκευής δημοσίων έργων που κυρώθηκε με το ν. 3669/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«i. Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων (Ι.Κ. προς το Σύνολο Υποχρεώσεων (Σ.Υ.). Ως Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων (Ι.Κ.) λαμβάνεται το μέγεθος που αναφέρεται στο σκέλος του παθητικού της εγγεγραμμένης στο Μ.Ε.ΕΠ. εργοληπτικής επιχείρησης, ως «Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων», μετά την αφαίρεση των Ειδικών Αφορολόγητων Αποθεματικών Τεχνικών Επιχειρήσεων, στο τμήμα αυτών που δεν έχει φορολογηθεί, του Οφειλόμενου Κεφαλαίου και των «ποσών που προορίζονται για Αύξηση Μετοχικού Κεφαλαίου». Τα πιο πάνω οικονομικά στοιχεία προκύπτουν από την οικονομική κατάσταση του προηγούμενου έτους ή από προσωρινή οικονομική κατάσταση που βεβαιώνεται από ορκωτό ελεγκτή και δημοσιεύεται πριν από την υποβολή της αίτησης. Για το διαχωρισμό των Ειδικών Αφορολόγητων Αποθεματικών Τεχνικών Επιχειρήσεων και τον προσδιορισμό του τμήματος που έχει φορολογηθεί και δεν αφαιρείται από το «Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων», απαιτείται ειδική βεβαίωση ορκωτού ελεγκτή.

Ως Σύνολο Υποχρεώσεων ορίζεται το άθροισμα των βραχυπρόθεσμων και των μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων της επιχείρησης, με εξαίρεση τις μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις που δεν αφορούν τραπεζικό δανεισμό, όπως αυτές προσδιορίζονται από βεβαίωση ορκωτού ελεγκτή, αφαιρουμένων των βεβαιωμένων από ορκωτό ελεγκτή εκκαθαρισμένων απαιτήσεων από δημόσιες συμβάσεις έργων.»

2. Τα δεύτερο εδάφιο του σημείου ii της περίπτωσης ε' της παρ.8 του άρθρου 100 της κωδικοποίησης της νομοθεσίας κατασκευής δημοσίων έργων, που κυρώθηκε με το ν. 3669/2008, αντικαθίσταται ως εξής:

«Οι δείκτες βιωσιμότητας για επιχειρήσεις που κατατάσσονται στις τάξεις τέταρτη, πέμπτη, έκτη και έβδομη πρέπει να είναι Ι.Κ./Σ.Υ. >0,6 και Κ.Ε./Β.Υ.>0,8».

3. Η παρ. 9 του άρθρου 100 της κωδικοποίησης της νομοθεσίας κατασκευής δημοσίων έργων που κυρώθηκε με το ν. 3669/2008, αντικαθίσταται, ως εξής:

«9. Οι δείκτες βιωσιμότητας, όπως ορίζονται στο άρθρο 99 του παρόντος Κώδικα, ελέγχονται ετησίως με την υποβαλλόμενη έκ-

θεση δραστηριότητας και πρέπει να τηρούνται και κατά την τακτική και κατά την έκτακτη αναθεώρηση των επιχειρήσεων του Μ.Ε.ΕΠ..

Ειδικά και μόνο για την πρώτη εφαρμογή της παρούσας ρύθμισης και σε ό,τι αφορά στην υποβαλλόμενη έκθεση δραστηριότητας, δίνεται η δυνατότητα σε εργοληπτική επιχείρηση η οποία δεν καλύπτει τα ελάχιστα όρια δεικτών βιωσιμότητας, να υποβάλλει στην αρμόδια Υπηρεσία, εντός τεσσάρων (4) μηνών από τη λήξη της υποχρέωσης υποβολής της, οικονομικές καταστάσεις βεβαιωμένες από ορκωτό ελεγκτή από τις οποίες να προκύπτει η κάλυψη των ελάχιστων ορίων των δεικτών βιωσιμότητας.

Σε περίπτωση μη τήρησης των ελάχιστων ορίων των δεικτών κατά τα ανωτέρω, ακολουθείται η διαδικασία έκτακτης αναθεώρησης με πρωτοβουλία της Υπηρεσίας, η οποία ολοκληρώνεται εντός τεσσάρων (4) μηνών από τη λήξη της παραπάνω προθεσμίας.

Σε περίπτωση υποβιβασμού ή διαγραφής λόγω μη τήρησης των ως άνω αναφερομένων δεικτών, μετά την έκτακτη αναθεώρηση, οι εργοληπτικές επιχειρήσεις δύνανται να επανακαταταχθούν, κάνοντας χρήση του συντελεστή κατάταξης Γ' της τάξης πτυχίου που κατείχαν προ του υποβιβασμού ή διαγραφής τους, υποβάλλοντας στην αρμόδια Υπηρεσία αίτηση για έκτακτη αναθεώρηση με τα στοιχεία των οικονομικών τους καταστάσεων της επόμενης οικονομικής τους χρήσης.

Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων μπορεί να ρυθμίζεται κάθε θέμα σχετικό με τη διαδικασία της παρούσας παραγράφου.»

4. Στο άρθρο 100 της νομοθεσίας κατασκευής δημοσίων έργων, που κυρώθηκε με το ν. 3669/2008, προστίθεται παράγραφος 11 ως εξής:

«11. Όπου στις διατάξεις περί Μ.Ε.ΕΠ. γίνεται αναφορά για προσωρινές οικονομικές καταστάσεις, αυτές υποχρεωτικά θα έχουν συνταχθεί στο τελευταίο ημερολογιακό τρίμηνο, πριν την υποβολή της αίτησης.»

Άρθρο 67

Στην παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. 3908/2011 (Α' 8) προστίθεται περίπτωση στ' ως εξής:

«στ. Για επενδυτικά σχέδια που αφορούν ανάπτυξη γενεοσώμων και βιοϊσοδυνάμων προϊόντων φαρμάκων, μορφών και συσκευών χορήγησης φαρμάκων, ενισχυόμενες δαπάνες αποτελούν οι δαπάνες για έρευνα επί συμβάσει σχετικά με την προπαραγωγή, συμβατότητα εκδόχων, αξιολόγηση μεθόδων ανάλυσης, σχετικά με την ανάδειξη της ομοιότητας με το προϊόν αναφοράς, σταθερότητας και βιοϊσοδυναμίας και σχετικά με πιστοποίηση, δαπάνες συστημάτων διασφάλισης ποιότητας και ελέγχου ποιότητας, δαπάνες πιστοποίησης και κατοχύρωσης δικαιωμάτων χρήσης, καθώς και δαπάνες για τη μεταφορά τεχνογνωσίας μέσω της αγοράς δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και αδειών εκμετάλλευσής.»

Άρθρο 68

Η παρ. 6 του άρθρου 19 του ν. 4146/2013 (Α'90) αντικαθίσταται ως εξής:

«6. σε επενδυτικά σχέδια για ΑΠΕ, που δεν ανήκουν στους υδροηλεκτρικούς και υβριδικούς σταθμούς, στα αντλησιοταμιευτικά συστήματα ενέργειας και στις μονάδες παραγωγής ενέργειας από βιομάζα και βιοαέριο και που θα υποβληθούν μετά την 1η Ιανουαρίου 2014 παρέχονται μόνο φορολογικά κίνητρα.»

Έναρξη ισχύος του παρόντος άρθρου ορίζεται η ημερομηνία

δημοσίευσης του ν. 4146/2013.

Άρθρο 69

Η παρ. 8 του άρθρου 76 του ν. 4146/2013 δεν εφαρμόζεται σε περιπτώσεις αναγκαστικών απαλλοτριώσεων που έχουν κηρυχθεί ή πρόκειται να κηρυχθούν είτε για ανάγκες εκμετάλλευσης λιγνιτικών κοιτασμάτων από τη Δ.Ε.Η. Α.Ε. ή διάδοχο αυτής ή κάθε συνδεδεμένο με αυτήν πρόσωπο, στις περιοχές που αναφέρονται στις διατάξεις του άρθρου 20 του ν. 2446/1996, είτε για τους λόγους που αναφέρονται στο άρθρο 28 του ν. 3937/2011.

Άρθρο 70

Η παρ. 4 του άρθρου 5 του ν. 4146/2013 (Α' 90), αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«4. Για την εφαρμογή των διατάξεων του ν. 3894/2010, όπως ισχύει, ακίνητα που ανήκουν στα νομικά πρόσωπα της παρ. 4 του άρθρου 1 του ν. 590/1977 (Α'146), καθώς και σε λοιπά νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου της Εκκλησίας της Ελλάδος ή της Εκκλησίας της Κρήτης ή των Μητροπόλεων Δωδεκανήσου, νοούνται ως ιδιωτικά ακίνητα.

Φορέας πραγματοποίησης της επένδυσης, κατά την έννοια του παρόντος νόμου, δύναται να είναι και η Εκκλησία της Ελλάδος, ενεργούσα δια της Εκκλησιαστικής Κεντρικής Υπηρεσίας Οικονομικών (ΕΚΥΟ) ή η Εκκλησία της Κρήτης ή οι Μητροπόλεις Δωδεκανήσου στα όρια της αρμοδιότητάς τους.»

Άρθρο 71 Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός εάν άλλως ορίζεται σε επί μέρους διατάξεις του.»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Καλαντζής): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, παρακαλώ το Σώμα να εξουσιοδοτήσει το Προεδρείο για την υπ' ευθύνη του επικύρωση των Πρακτικών ως προς την ψήφιση στο σύνολο του παραπάνω νομοσχεδίου.

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Καλαντζής): Το Σώμα παρέσχε τη ζητηθείσα εξουσιοδότηση.

Μόνη συζήτηση επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου της πρότασης νόμου του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων: «Μέτρα ανακούφισης της λαϊκής οικογένειας».

Η πρόταση νόμου έχει κατατεθεί από το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αυτή η πρόταση εμπίπτει στους περιορισμούς της παραγράφου 3 του άρθρου 73 του Συντάγματος. Θέλω να σας υπενθυμίσω ότι σύμφωνα με αυτήν τη διάταξη της παραγράφου 3 του άρθρου 73 δεν εισάγεται για συζήτηση πρόταση νόμου, εφόσον συνεπάγεται σε βάρος του δημοσίου ή των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης ή άλλων νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου δαπάνες ή ελάττωση εσόδων ή της παρουσίας τους, για να δοθεί μισθός ή σύνταξη ή γενικότερο όφελος σε κάποιο πρόσωπο.

Πρέπει, επίσης, να σας πω ότι η πρακτική, την οποία ακολουθούμε όλα αυτά τα χρόνια, είναι να συζητούμε αυτές τις προτάσεις νόμου, χωρίς στο τέλος να προχωρούμε σε ψηφοφορία. Τις εισάγουμε, γιατί έτσι δίνεται η δυνατότητα και γιατί έτσι μας οδηγούν το δημοκρατικό μας πολίτευμα και η δημοκρατική μας ευαισθησία, προς συζήτηση στη Βουλή με όλα τα κόμματα, με όλους τους Βουλευτές αλλά και την Κυβέρνηση παρούσα, ώστε να πάρουν όλοι θέση στα σοβαρά ζητήματα, στα οποία αναφέρονται και επιχειρούν να ρυθμίσουν οι προτάσεις νόμου, όπως κάνει και

η παρούσα πρόταση νόμου.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το λόγο έχει ο εισηγητής του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Χρήστος Κατσώτης.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΑΤΣΩΤΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Η πρόταση νόμου του ΚΚΕ εισάγει διατάξεις που στοχεύουν στην ανακούφιση της λαϊκής οικογένειας από την υπερχρέωση, στην κατεύθυνση μετάθεσης του βάρους της κρίσης στους τραπεζικούς ομίλους, προβλέποντας τη δραστική μείωση των χρεών των λαϊκών οικογενειών προς τις τράπεζες.

Η μεγάλη πλειοψηφία των λαϊκών νοικοκυριών πνίγεται από τραπεζικά δάνεια που δεν μπορεί να αποπληρώσει, οδηγώντας εκατοντάδες χιλιάδες εργαζόμενους, αυτοαπασχολούμενους, φτωχούς αγρότες και κτηνοτρόφους κυριολεκτικά σε απόγνωση. Αυτή η εξέλιξη είναι απόρροια της κυβερνητικής πολιτικής που ακολουθείται την τελευταία δεκαετία, της επίθεσης στα δικαιώματα των εργαζομένων που κλιμακώνεται με εφιαλτήριο την κρίση και το υψηλό χρέος του καπιταλιστικού δρόμου ανάπτυξης, που οδηγεί τα λαϊκά στρώματα σε σχετική και απόλυτη εξαθλίωση.

Τι προβλέπει η πρόταση του ΚΚΕ που συζητούμε σήμερα; Πρώτον, από την κάθε είδους οφειλή, από κάθε μορφής δάνειο από τα πιστωτικά ιδρύματα να διαγράφεται το σύνολο των κάθε μορφής τόκων, κάθε ποσό από ανατοκισμό και κεφαλαιοποίηση κάθε μορφής για οικογένειες με ετήσιο οικογενειακό εισόδημα μέχρι 40.000 ευρώ, προσαυξανόμενο κατά 5.000 ευρώ για κάθε παιδί.

Δεύτερον, από τις οφειλές των λαϊκών νοικοκυριών, όπως αυτές διαμορφώνονται μετά την εφαρμογή των παραπάνω, να διαγράφεται ποσό που αντιστοιχεί στο 50% αυτών, εφόσον το ύψος των δανείων δεν ξεπερνά τις 200.000 ευρώ για στεγαστικά δάνεια, τις 30.000 ευρώ για καταναλωτικά δάνεια και τις 20.000 ευρώ για τις πιστωτικές κάρτες.

Τρίτον, οι οφειλές των λαϊκών νοικοκυριών προς τα πιστωτικά ιδρύματα, οι οποίες απομένουν μετά τις παραπάνω διαγραφές, παύουν να γεννούν τόκους για όσο διάστημα διαρκεί η οικονομική κρίση.

Τέταρτον, αναστέλλεται η πληρωμή για όσο διάστημα διαρκεί η οικονομική κρίση των οφειλών, εφόσον αυτές αφορούν ανέργους.

Πέμπτον, οι οφειλές των ΕΒΕ προς τα πιστωτικά ιδρύματα, οι οποίες αφορούν την επαγγελματική τους δραστηριότητα, όπως αυτές διαμορφώνονται μετά την εφαρμογή όλων των παραπάνω διαγραφών, μειώνονται σε ποσοστό 30% εάν διατηρούν την επιχείρησή τους, κατά 50% εάν την έχουν κλείσει και είναι άνεργοι και για ύψος δανείων έως τριακόσιες χιλιάδες ευρώ.

Έκτον, αντιστοίχως, οι οφειλές των φτωχών αγροκτηνοτρόφων και ψαράδων προς τα πιστωτικά ιδρύματα, οι οποίες αφορούν την επαγγελματική τους δραστηριότητα, μειώνονται και αυτές σε ποσοστό 30% και για ύψος δανείων έως τριακόσιες χιλιάδες ευρώ.

Με ευθύνη του κράτους διασφαλίζεται η παροχή από τα πιστωτικά ιδρύματα άτοκων καλλιεργητικών δανείων σε μικρούς και μεσαίους αγρότες και κτηνοτρόφους για να ανταποκριθούν στην αγορά καλλιεργητικών εφοδίων για την τρέχουσα καλλιεργητική περίοδο.

Από την έναρξη ισχύος της πρότασης νόμου, παύει αυτοδίκαια οποιαδήποτε πράξη αναγκαστικής εκτέλεσης ή άλλο αναγκαστικό μέτρο εκ μέρους των πιστωτικών ιδρυμάτων.

Αυτή η πρόταση έχει κατατεθεί εδώ και αρκετούς μήνες. Τι λένε, αλήθεια, για αυτήν την πρόταση; Τι θέση παίρνει η Κυβέρνηση, τα κόμματα που τη συναποτελούν και τα άλλα κόμματα, όπως συζητήθηκε και στην επιτροπή; Στη συζήτηση στην επιτροπή –αλλά φαντάζομαι και σήμερα εδώ– ο εισηγητής της Νέας Δημοκρατίας ήταν αποκαλυπτικός, όπως και ο Υφυπουργός Ανάπτυξης, ο οποίος κατηγορήσε το ΚΚΕ ότι επενδύουμε –λέει– στην ελαφρότητα ενός ανέξοδου λαϊκισμού και οχυρωνόμαστε πίσω από τη μεταφυσική αντιπαλότητα με τον καπιταλισμό.

Βέβαια, δεν περιμέναμε κάτι διαφορετικό. Η Νέα Δημοκρατία είναι ένα κόμμα που χωρίς περιστροφές στηρίζει τα μονοπώλια και τους επιχειρηματικούς ομίλους, τους τραπεζίτες και παίρνει καθαρή θέση, απορρίπτοντας την πρόταση νόμου, ώστε να μη

θήξει τα κέρδη τους που προέρχονται από την όλο και μεγαλύτερη εκμετάλλευση της εργατικής τάξης και των λαϊκών στρωμάτων, από τη νόμιμη ληστεία, από την τοκογλυφία των τραπεζιών.

Μπαίνουμε στη λογική του πλειστηριασμού, στη λογική του «δώς' τα όλα», λέει ο εισηγητής της Νέας Δημοκρατίας. Η λογική του «πάρ' τα όλα από τους εργαζομένους, τους αυτοαπασχολούμενους, τους φτωχούς αγρότες και δώσ' τα όλα στους βιομήχανους, στους ξενοδόχους, στους εφοπλιστές και, βέβαια, στους τραπεζίτες» εφαρμόζεται από τη συγκυβέρνηση. Είναι η πολιτική που εφαρμόζει η Νέα Δημοκρατία, το ΠΑΣΟΚ και η ΔΗΜΑΡ, που τη συναποτελούν. Είναι οι μεταρρυθμίσεις, οι αναδιρθώσεις - όπως ονομάζουν την κατάργηση όσων έχει κατακτήσει με αγώνες το λαϊκό κίνημα- οι ανατροπές σε βάρος του λαού για να φορτώσουν το χρέος και τα ελλείμματα των καπιταλιστών στην εργατική τάξη και τα λαϊκά στρώματα.

Δεν μπορεί να κρύβονται, βέβαια, οι ευθύνες ούτε του ΠΑΣΟΚ ούτε της ΔΗΜΑΡ που συγκυβερνούν και απορρίπτουν την πρόταση του ΚΚΕ, αδιαφορώντας για τα βάσανα του λαού και πολλών από αυτόν που απειλούνται με κατασχέσεις και φυλακή.

Τι απορρίπτετε; Απορρίπτετε μια πρόταση νόμου που απαντά στα προβλήματα που δημιούργησε ο καπιταλιστικός δρόμος ανάπτυξης, τον οποίο υπηρετείτε πιστά όλα τα κόμματα αυτής της συγκυβέρνησης; Απορρίπτετε μια πρόταση που λύνει χιλιάδες προβλήματα σε εργαζόμενους, αυτοαπασχολούμενους, φτωχούς αγρότες και μικρούς επαγγελματίες;

Γνωρίζετε όλοι ότι στο πλάι των τραπεζών δρουν οι εισπρακτικές εταιρείες, οι οποίες πιέζουν αφόρητα. Εκβιάζουν για να πάρουν ό,τι μπορούν από τον άνεργο, από αυτόν που έκλεισε το μαγαζί του, από αυτόν που εγκατέλειψε τη γη του, από αυτόν που δεν μπορεί να επιβιώσει γιατί ο μισθός του καταρράκησε με τις αποφάσεις σας σε τέτοια επίπεδα που αδυνατεί να δώσει οτιδήποτε.

Ο εισηγητής της Νέας Δημοκρατίας, για να δικαιολογήσει τη θέση της, προβάλλει το επιχείρημα ότι το ΚΚΕ προτείνει οριζόντιο κούρεμα κάθε μορφής δανείων. Μάλιστα για να μπορέσει να δικαιολογήσει αυτήν την αντιλαϊκή θέση, λέει ότι η πρόταση απευθύνεται στους φοροφυγάδες, στους μπαταχτσήδες και άλλα, βέβαια, επίθετα.

Το κεφάλαιο είναι που φοροδιαφεύγει, που απομυζά την εργατική τάξη και απαιτεί ακόμη πιο μεγάλη εκμετάλλευση. Αυτοί που δημιουργούν τον πλούτο και στερούνται τα πάντα -τα παράσιτα τσεπώνουν τον πλούτο, τον ιδρώτα και το αίμα του λαού- αυτοί άραγε για τη Νέα Δημοκρατία είναι μπαταχτσήδες; Όχι. Αυτοί για τη συγκυβέρνηση είναι οι οσπτήρες της οικονομίας. Είναι υγιείς επιχειρηματίες που προσφέρουν δουλειά, όπως λέει.

Ποιον υπηρετεί η άρνηση της αποδοχής της πρότασης νόμου που κατέθεσε το ΚΚΕ; Υπηρετεί τους τραπεζικούς ομίλους, που το μεγάλο μέρος των νέων δανείων που παίρνει η χώρα και καλείται το λαό να κάνει θυσίες για να το πληρώσει πήγε για την ανακεφαλαιοποίηση των τραπεζών. Ναι, η πρότασή μας λέει καθαρά. Να χάσουν οι τραπεζίτες.

Τα στοιχεία είναι αποκαλυπτικά για το πόσο σήμερα δεν μπορούν να αποπληρώσουν δάνεια τα λαϊκά νοικοκυριά. Το 84% των οικογενειών δυσκολεύεται, αδυνατεί να αποπληρώσει τα δάνεια. Τι λύση αλήθεια προτείνει η Κυβέρνηση για αυτό; Ο εισηγητής της Νέας Δημοκρατίας είπε στην επιτροπή ότι, ήδη, η Κυβέρνηση συζητά σχέδιο με την τρόικα για την τροποποίηση του νόμου για τα υπερχρεωμένα νοικοκυριά, με στόχο τη διευκόλυνση των δανειοληπτών που θα αφορά μισθωτούς, συνταξιούχους και όσους έχουν σχέση εξαρτημένης εργασίας με ενυπόθηκη απαίτηση, οι οποίοι έχουν ετήσιο οικογενειακό εισόδημα έως 25.000 ευρώ, προερχόμενο από μείωση του εισοδήματός τους, κατά 35% από 1-1-2010. Το ΠΑΣΟΚ λέει ότι θα φέρει δική του πρόταση, η ΔΗΜΑΡ το ίδιο.

Ένα είναι βέβαιο. Την όποια πρόταση θα τη διαπραγματευτείτε με τους τραπεζίτες. Θα κάνετε κάποια πασαλείμματα, θα απευθύνεται, βέβαια, σε κάποιες ομάδες, όμως η πλειοψηφία θα είναι υπερχρεωμένη. Η πλειοψηφία των υπερχρεωμένων νοικοκυριών θα συνεχίσουν να είναι όμηροι των τραπεζών και των όποιων ατέλειωτων εκβιασμών καθώς και των όποιων συνεπειών των νόμων

που έχετε ψηφίσει για να τους διασφαλίζουν. Όσοι μας ακούν ας βγάλουν τα συμπεράσματα από την πολιτική σας. Να κατανοήσουν ότι αυτή είναι που τους οδηγεί στην καταστροφή, στην απόγνωση. Η λύση για όλους αυτούς είναι να ακολουθήσουν το μόνο δρόμο που είναι η οργάνωσή τους, η ανάπτυξη αγώνων για την αναχαίτηση της επίθεσης, η συμπίεση με το ΚΚΕ για να απαλλαγούν οριστικά από τα δεσμά του βάρβαρου συστήματος.

Η μόνη διέξοδος για το λαό είναι η κλιμάκωση της πάλης, η ισχυροποίηση της λαϊκής συμμαχίας, ώστε να καταστεί ανίσχυρο το πολιτικό σύστημα του κεφαλαίου και να συγκρουστεί με τις στρατηγικές επιλογές, με τη συμμετοχή της χώρας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, να αγωνιστεί για την πρόταση του ΚΚΕ για έξοδο από την Ευρωπαϊκή Ένωση, για μονομερή διαγραφή του χρέους, για κοινωνικοποίηση των μέσων παραγωγής, για λαϊκή εξουσία. Αυτή είναι η μόνη ρεαλιστική και άμεσα εφαρμόσιμη λύση.

Το ΚΚΕ την πρόταση νόμου την καταθέτει πρώτα και κύρια στην εργατική τάξη, τους αυτοαπασχολούμενους, τους φτωχούς αγρότες, τους κτηνοτρόφους. Τους καλούμε να οργανωθούν. Κάθε άλλη αδρανής στάση ή αναμονή της δικής σας πρότασης θα τους οδηγήσει ακόμη σε μεγαλύτερα βάσανα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Καλαντζής): Ευχαριστούμε πολύ, κύριε συνάδελφε, που ήσασταν και απολύτως ακριβής στο χρόνο σας.

Παρακαλώ τον εισηγητή της Νέας Δημοκρατίας, τον κ. Δημήτριο Σαμπαζιώτη να πάρει το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΣΑΜΠΑΖΙΩΤΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι αλήθεια ότι στις μέρες μας ζούμε μια πρωτοφανή οικονομική κρίση, η οποία έχει φέρει σε δραματική κατάσταση μεγάλο μέρος των συμπολιτών μας. Μια οικονομική κρίση που τα αίτια της εδράζονται περισσότερο από σιδήποτε άλλο σε βαθιά κρίση αξιών και αρχών. Μια κρίση, την οποία σήμερα καλείται το πολιτικό σύστημα συνολικά να αντιμετωπίσει και να διαχειριστεί.

Ερχόμαστε λοιπόν, σήμερα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να συζητήσουμε μια πρόταση νόμου του ΚΚΕ για τα μέτρα ανακούφισης της λαϊκής οικογένειας. Όμως, πάνω σε ποια βάση συζητάμε;

Στο άρθρο 3, η πρόταση ζητά να διαγραφούν κάθε είδους τόκοι από δάνεια. Στο άρθρο 4, ζητείται να διαγραφεί και κάθε ποσό που αντιστοιχεί στο τυχόν πραγματοποιηθέντα ανατοκισμό. Στο άρθρο 5, ζητείται από το υπόλοιπο ποσό που θα μείνει να διαγραφεί το 50% και στο άρθρο 6, ζητείται το εναπομείναν ποσό να πάψει να γεννά τόκους.

Γι' αυτό είπα, κύριε συνάδελφε, εισηγητή του ΚΚΕ, ότι μπαίνουμε στη λογική του πλειστηριασμού και στη λογική του «δώστα όλα». Ζητάμε, δηλαδή, από το χρηματοπιστωτικό σύστημα να έχει διαθέσιμα χρήματα να καλύπτει δάνεια, να καλύπτει το κόστος των επισφαλειών και της διαχείρισης, αλλά να μην λαμβάνει τόκους. Κάτι τέτοιο, γνωρίζετε πάρα πολύ καλά, ότι είναι και ανέφικτο και ανεδαφικό και καταστροφικό.

Φέρνεται μια πρόταση νόμου, η οποία μιλάει για ένα πραγματικό οριζόντιο κούρεμα -και θα το τεκμηριώσω αυτό- στο σύνολο της κάθε μορφής τόκων που έχουν γεννηθεί μετά την έναρξη ισχύος της παρούσας πρότασης σε δανειολήπτες στεγαστικών, καταναλωτικών και άλλων δανείων. Είναι, όμως, κατανοητό σε όλους ότι ένας τέτοιος νόμος που αφορά ένα τόσο μεγάλο αριθμό νοικοκυριών και ταυτόχρονα επηρεάζει και το σύνολο των συμπολιτών μας, πρέπει να είναι δουλεμένος με περισσότερη προσοχή και υπευθυνότητα και όχι απλά να αποτελεί έναν ευχάριστο λόγο που χαρίζει φόρους και δάνεια.

Το κράτος και η Κυβέρνηση πρέπει πραγματικά να μεριμνούν σε αυτούς που έχουν πραγματική ανάγκη, διότι υπάρχει ανάγκη σήμερα. Είναι πολλά νοικοκυριά βυθισμένα στην ανέχεια και στην φτώχεια -και στην εξαθλίωση μπορώ να σας πω- εξαιτίας της οικονομικής κρίσης. Και αυτό το αναγνωρίζουμε όλοι. Αλλά, πέρα από την έννοια που πρέπει να έχει η Κυβέρνηση στο να στηρίξει αυτούς τους ανθρώπους, θα πρέπει ταυτόχρονα να αποτρέπει τους επίδοξους σφετεριστές της οικονομικής ανέχειας από το να απολαμβάνουν τα ευεργετήματα ενός τέτοιου νόμου.

Ερωτώ, λοιπόν, κύριοι συνάδελφοι του ΚΚΕ, το εγής: Αν κάποιος δανειολήπτης είχε πάρει δάνειο πολύ πριν από την κρίση

και χρόνια πριν είχε σταματήσει να το εξυπηρετεί –επαναλαμβάνω, πολύ πριν από την κρίση από δικές του κακές εκτιμήσεις και προβλέψεις- θα μπει στη ρύθμιση; Προφανώς και δεν πρέπει να μπει. Και προφανώς δεν χρεώνω ότι είναι στις προθέσεις σας να μπορέσει αυτός ο άνθρωπος να μπει. Αλλά, απλά, το συγκεκριμένο νομοθέτημα έτσι όπως το καταθέσατε αφήνει το περιθώριο αυτός ο άνθρωπος να μπει.

Επίσης, αν είναι κάποιος μεγάλος δικηγόρος ή μεγαλογιατρός ή ένας ιδιοκτήτης μπαρ ή εργολάβος που δηλώνει εισόδημα κάτω από το όριο της φτώχειας, όπως αυτό αποδεικνύεται από το εκκαθαριστικό της προηγούμενης χρονιάς, θα μπει και αυτός στην οριζόντια υποχρεωτική για τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα ρύθμιση; Βεβαίως και δεν πρέπει να μπει. Βεβαίως δεν πιστεύω ότι θέλετε να μπει. Όμως, το συγκεκριμένο νομοθέτημα αφήνει τα περιθώρια να μπει.

Αυτό που λέω είναι –και το λέω γιατί θέλω να αναδείξω μια πραγματικότητα- πως αν σκεφτείτε ότι από τα επίσημα στοιχεία του Υπουργείου Οικονομικών το 70% περίπου των ελευθέρων επαγγελματιών δηλώνουν εισόδημα κάτω από 12.000 ευρώ –που βεβαίως είναι κάτω από το όριο της φτώχειας- αν ο νόμος, που έχετε προτείνει, εφαρμοστεί έτσι όπως τον έχετε φέρει για ψήφιση, ποιος θα συνεχίσει, κύριε συνάδελφε, να πληρώνει το δάνειό του, γνωρίζοντας ότι μπορεί στη συνέχεια να διεκδικήσει τη διαγραφή του;

Αντιλαμβάνεστε ότι όλοι λίγο-πολύ οι επαγγελματίες έχουν προσφύγει σε δανεισμό. Κάποιοι δηλώνουν σωστά και πάνω από τις 12.000. Έτσι, λοιπόν, δημιουργούμε με την ψήφιση αυτού του νόμου ένα επιπλέον κίνητρο στο να φοροδιαφεύγουν και να μη δηλώνουν τα πραγματικά οικονομικά τους στοιχεία, ώστε να έρθουν κάτω από το συγκεκριμένο όριο που προανέφερα, για να μπορέσουν να απαλλαγούν και να γλιτώσουν το δάνειο, το οποίο έχουν στην πλάτη τους. Ποιο πιστωτικό ίδρυμα θα τολμούσε ποτέ στο μέλλον μετά από αυτήν την εξέλιξη να χορηγήσει νέα δάνεια; Έχετε υπολογίσει, κύριοι συνάδελφοι του ΚΚΕ, το κόστος της διαγραφής των χρεών αυτής, συγκεκριμένα, της κατηγορίας των εικονικά υπερχρεωμένων δανειοληπτών που θα δημιουργηθούν;

Πώς θα διαχωρίσουμε, λοιπόν, αυτούς που έχουν πραγματική ανάγκη από τους καιροσκόπους; Γιατί βεβαίως, δεν μπορούμε να τους βάλουμε όλους στον ίδιο κουβά. Έχετε κοστολογήσει; Και με ποια μέθοδο έχετε υπολογίσει τα χρήματα που θα χρειαστούν; Πού θα βρεθούν αυτά τα χρήματα; Πόσα δισεκατομμύρια ευρώ θα χρησιμοποιήσουμε και πού θα βρούμε αυτό το ποσό;

Με την πρόταση νόμου που έχετε καταθέσει μιλάμε για διαγραφή 35 δισεκατομμυρίων ευρώ μόνο για τα στεγαστικά δάνεια. Άλλα 45 δισεκατομμύρια ευρώ, επίσης, είναι τα καταναλωτικά. Αν βάλουμε δε μέσα και τα επιχειρηματικά δάνεια, φθάνουμε σε ένα κόστος 120 δισεκατομμυρίων ευρώ. Όλοι νομίζω πως αντιλαμβάνομαστε ότι δεν είναι δυνατόν αυτό το μεγάλο κόστος να το αντέξει σήμερα το τραπεζικό σύστημα.

Για να μπορέσουμε να συντηρήσουμε μια κατάσταση, να διατηρήσουμε τη ραχοκοκαλιά της οικονομίας, να κρατήσουμε αυτήν τη δυνατότητα να λειτουργήσει η οικονομία μας μέσα, βεβαίως, από ένα τραπεζικό σύστημα, γνωρίζετε ότι έχουμε καταβάλει μία μεγάλη προσπάθεια μέχρι σήμερα και αυτή η προσπάθεια είναι προσπάθεια με θυσίες των Ελλήνων πολιτών. Η εφαρμογή μιας τέτοιας πρότασης, δίχως τεκμηρίωση και δίχως οικονομικό ρεαλισμό, θα καταστρέψει τις μέχρι σήμερα θυσίες που έχει υποστεί ο ελληνικός λαός.

Αγαπητοί συνάδελφοι, σήμερα η Κυβέρνηση πραγματοποιεί μια τεράστια προσπάθεια για να επιτύχει να αποκαταστήσει τη φήμη της Ελλάδας στο εξωτερικό. Ταυτόχρονα έχει εντείνει και την προσπάθειά της για να μπορέσουμε να δημιουργήσουμε τις προϋποθέσεις ανάκαμψης και επανεκκίνησης της οικονομίας μας.

Πριν από λίγο διάστημα, σχεδόν ένα μήνα, το Υπουργείο Ανάπτυξης παρουσίασε μια ρύθμιση «ομπρέλα» για τα νοικοκυριά που επλήγησαν από την κρίση τα τελευταία χρόνια.

Η πρόταση αυτή βασίζεται σε τρεις άξονες, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Ο ένας είναι η ανάγκη ουσιαστικής παρέμβασης

υπέρ των πολιτών που δεΝ δανείστηκαν αλόγιστα, ωστόσο είδαν το εισόδημά τους να μειώνεται σημαντικά εξαιτίας της κρίσης και έχουν αδυναμία να τα βγάλουν πέρα σε σχέση με τις δόσεις τους προς τις τράπεζες.

Ο δεύτερος άξονας είναι η ανάγκη της βιώσιμης λειτουργίας του χρηματοπιστωτικού συστήματος και ο τρίτος άξονας είναι η οφειλόμενη από την πολιτεία εξασφάλιση της αίσθησης δικαίου προς εκείνους τους δανειολήπτες που με πολύ κόπο και θυσίες, παρά τους χαλεπούς καιρούς, εντούτοις εξυπηρετούν τις δανειακές τους υποχρεώσεις με συνέπεια.

Γιατί εδώ κινδυνεύουμε κάθε φορά -και το έχουμε επαναλάβει πολλές φορές στο παρελθόν- τους τίμιους και φορολογικά ευσυνειδητους πολίτες που εξοφλούν έγκαιρα και πληρώνουν τις υποχρεώσεις τους να τους παραπετάμε και κάθε φορά τον κάθε λογής μπαταχτσή, ο οποίος αρνείται να πληρώσει κάτω από το βάρος αν θέλετε και της εισπρακτικής ανάγκης που έχει το κράτος, με αλληπάλληλες ρυθμίσεις, με απαλλαγές, με χάρισμα πολλές φορές των τόκων, να του ζητούμε να υπηρετήσει τις υποχρεώσεις του.

Και ξέρετε ότι αυτό δημιουργεί και μία αντιπαλότητα και έναν αθέμιτο ανταγωνισμό, διότι όταν ένας επιχειρηματίας είναι συνεπής και πληρώνει τους φόρους του, διαθέτει ένα κεφάλαιο γι' αυτό. Ο άλλος, ο οποίος δεν πληρώνει τους φόρους του και περιμένει τις πολλές και αλληπάλληλες ρυθμίσεις στο μέλλον, είναι εκείνος, ο οποίος χρησιμοποιεί αυτά τα χρήματα στη δουλειά του και δημιουργεί και αθέμιτο ανταγωνισμό απέναντι στον άλλον.

Το πρώτο, λοιπόν, συστατικό στοιχείο των ρυθμίσεων αυτών αφορά τους ενήμερους δανειολήπτες. Η ρύθμιση αυτή αφορά τα νοικοκυριά που τα τελευταία δύο χρόνια είδαν το εισόδημά τους να μειώνεται κατά 20%. Τα νοικοκυριά αυτά πρέπει να έχουν καθαρό ετήσιο εισόδημα έως 25.000 ευρώ, δηλαδή το μεικτό είναι αρκετά παραπάνω. Και αυτό που προβλέπει είναι ότι οι ετήσιες δόσεις που θα καταβάλλουν τα νοικοκυριά αυτά θα πρέπει να είναι το πολύ μέχρι το 30% του ετήσιου εισοδήματός τους. Η ρύθμιση αυτή ισχύει για τέσσερα χρόνια. Προϋπόθεση είναι το σύνολο της ακίνητης περιουσίας του νοικοκυριού να μην ξεπερνά σε αντικειμενική αξία τις 350.000 ευρώ, το σύνολο των καταθέσεών τους να μην ξεπερνά τις 10.000 ευρώ και το ανεξόφλητο υπόλοιπο των δανειακών τους υποχρεώσεων να μην ξεπερνά τις 150.000 ευρώ. Το πρόγραμμα αφορά σε ενυπόθηκα και ληξιπρόθεσμα δάνεια κύριας κατοικίας ή αντικειμενική αξίας της οποίας δεν ξεπερνά τις 180.000 ευρώ.

Για τα νοικοκυριά που έχουν ετήσιο καθαρό εισόδημα μέχρι 15.000 ευρώ, δηλαδή τους πιο αδύναμους της ρύθμισης, ισχύουν ακόμα πιο ευνοϊκές ρυθμίσεις. Το επιτόκιο της σύμβασης του δανείου περιορίζεται για τον υπολογισμό αυτής της τετραετούς περιόδου στο 1,5%. Για τους άνεργους υπάρχουν ακόμα πιο ευνοϊκές ρυθμίσεις. Οι άνεργοι που έχουν μοναδικό εισόδημα το επίδομα ανεργίας, έχουν, εντός της περιόδου χάριτος, εξάμηνη απαλλαγή από την καταβολή τόσο της δόσης όσο και από τόκους και μετά το εξάμηνο, εάν συνεχίζουν να διατηρούν την ιδιότητα του ανέργου, προφανώς και πάλι θα είναι μηδενική η καταβολή διότι δεν υπάρχουν εισοδήματα.

Δεύτερον, προχωρούμε σε εξορθολογισμό και επικαιροποίηση του ν. 3869, του γνωστού «νόμου Κατσέλη», έτσι ώστε να αντιμετωπιστεί η ομηρία και η αβεβαιότητα που υπάρχει σε σχέση με αυτούς που υπάγονται στο συγκεκριμένο νόμο. Υπενθυμίζω ότι στο νόμο αυτό υπάγονται όσοι έχουν αδυναμία πληρωμής.

Τρίτον, θα προχωρήσουμε σε προσαρμογή του ΤΕΙΠΕΣΙΑ στα δεδομένα της εποχής, δηλαδή θα ληφθεί υπ' όψιν η επίπτωση της κρίσης στις επιχειρήσεις. Στόχος, κύριοι συνάδελφοι, είναι –και θα πρέπει να είναι όλων μας- να μη χαθούν επιχειρήσεις και φυσικά να μη χαθούν θέσεις εργασίας εξαιτίας ενός πλαισίου που δεν αντανάκλα πια την πραγματικότητα. Θέλουμε, δηλαδή, ένα πιο σύγχρονο και ρεαλιστικό πλαίσιο. Με τη ρύθμιση, λοιπόν, αυτή η Κυβέρνηση εξαντλεί κάθε δυνατότητα για την ανακούφιση των υπερχρεωμένων νοικοκυριών.

Βεβαίως, θεωρώ ότι το μείγμα αυτό δεν αποτελεί μια λύση παύκα για το σύνολο των δανείων. Γνωρίζουμε τι κατάσταση υπάρχει. Απλά, από τη μια μεριά υπάρχει αυτή η κατάσταση ανέχειας στους πολίτες και από την άλλη μεριά υπάρχει μια δημο-

σιονομική κατάσταση της χώρας που αυτήν τη στιγμή αυτό επιτρέπει.

Βεβαίως, πρέπει μόνιμη έννοια στο μυαλό και στην προσπάθεια όλων μας να είναι, με διαρκώς βελτιούμενα βήματα και όσο η δημοσιονομική κατάσταση της χώρας συνεχίσει να βελτιώνεται και το επιτρέπει κάθε φορά, να προστρέχουμε, να σκύβουμε πραγματικά με σεβασμό και ευλάβεια πάνω στα προβλήματα αυτών των πολιτών που έχουν φτάσει σε αυτήν την κατάσταση και να τους βοηθάμε όσο μπορούμε πιο πολύ.

Αποτελεί, όμως, αυτό το πλαίσιο που τώρα εφαρμόζεται και που σας περιέγραψα, μια ισχυρή συμβολή στην προσπάθεια διατήρησης της κοινωνικής συνοχής και αλληλεγγύης στο πιο σκληρά δοκιμαζόμενο κομμάτι των συμπολιτών μας, λαμβάνοντας υπ' όψιν την κρίσιμότητα και τη σοβαρότητα της κατάστασης στην οποία βρίσκεται το έθνος.

Θεωρώ, κύριοι συνάδελφοι, ότι αυτό πρέπει να είναι συνείδηση όλων μας. Κάθε απόπειρα λαϊκισμού και μικροκομματικής εκμετάλλευσης της πραγματικής ανάγκης και των προβλημάτων των συνανθρώπων μας είναι κατακριτέα και δεν πρέπει να υπεισέλθει σε αυτό το μεγάλο κομμάτι που βρίσκει ευαισθητοποιημένους όλους τους συμπολίτες μας που, πραγματικά, σήμερα υποφέρουν.

Όσον αφορά σε αυτό, λοιπόν, που παρουσιάσατε σήμερα, αγαπητοί συνάδελφοι του ΚΚΕ, ως πρόταση, συμφωνούμε στη βασική ιδέα. Ναι, αφορά τα λαϊκά νοικοκυριά που έχουν μεγάλο πρόβλημα σήμερα, που υποφέρουν, που δεν μπορούν να ανταποκριθούν, που πραγματικά οι εισπρακτικές εταιρείες και μέσω των τραπεζών τούς δημιουργούν προβλήματα. Συμφωνούμε σε αυτό.

Διαφωνούμε, όμως, ως προς τη δομή του νομοθετήματος, το οποίο για τους λόγους που σας περιέγραψα ανοίγει τον ασκό του Αιόλου, ανοίγει πόρτες και παράθυρα και επιτρέπει σε όλους αυτούς τους μυστήριους κάθε φορά μπαταχτοσήμεδες να επωφεληθούν από τέτοιου είδους ρυθμίσεις.

Θεωρώ, λοιπόν, ότι το νομοθέτημα δεν έχει νομική και πραγματική οικονομική τεκμηρίωση. Δεν ξεχωρίζει τον πολίτη που πραγματικά έχει περιέλθει σε δραματική κατάσταση από αυτόν που εικονικά σφετερίζεται παρόμοια θέση.

Λαμβάνοντας υπ' όψιν όλα τα παραπάνω, διαφωνούμε και δεν στηρίζουμε τη συγκεκριμένη πρόταση, γιατί θεωρούμε ότι με τις ρυθμίσεις που ήδη παρουσίασε το Υπουργείο Ανάπτυξης δίνεται μια βέλτιστη, βιώσιμη και πάνω απ' όλα δίκαιη λύση με βάση – επαναλαμβάνω – τα σημερινά δημοσιονομικά δεδομένα και όλες τις δυνατότητες που υπάρχουν σε όλες τις κοινωνικές ομάδες που πραγματικά βιάλλονται.

Εδώ είμαστε. Θα γίνει μια πολύ ουσιαστική συζήτηση σήμερα. Θα καταγραφούν τα ζητήματα, τα οποία θα πρέπει να τα έχουμε μόνιμα στο μυαλό μας και με συνεργασία, αλληλεγγύη και κοινό στόχο τον ελληνικό λαό που βρίσκεται σε αυτήν την κατάσταση και στην ανάγκη, μόνιμη προσπάθεια όλων μας πρέπει να είναι η βοήθειά τους, ώστε να μπορέσουν να αντεπεξέλθουν. Δεν περισεύει κανένας σε αυτήν την προσπάθεια ανάκαμψης που κάνει η χώρα μας και θα πρέπει ή όλοι μαζί να βγούμε μπροστά και να πάμε πιο πέρα ή όλοι μαζί να πάμε κάτω και στο βυθό της θάλασσας.

Δεν μπορεί κάποιος να σωθούν και κάποιος να πεθάνουν. Πρέπει όλοι μαζί να πάμε. Πρέπει να είναι κοινή συνείδηση αυτό. Νομίζω ότι αυτήν την προσπάθεια πρέπει να την επωμιστούμε όλοι, δίχως μεταξύ μας τριβές και εκστομίσεις περί ανθρώπων που είναι ευαίσθητοι και άλλων που δεν είναι ευαίσθητοι.

Όλοι είμαστε ευαίσθητοι. Όλοι κατανοούμε. Όλοι προερχόμαστε από όλες τις διαστρωματώσεις της κοινωνίας και έχουμε σαφή αντίληψη αυτού του πόνου και αυτής της δύσκολης κατάστασης, την οποία βιώνουν σήμερα τα ελληνικά νοικοκυριά.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Καλαντζής): Κι εμείς ευχαριστούμε, κύριε Σαμαζιώτη.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση

της αίθουσας «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ» και ενημερώθηκαν για την ιστορία του κτηρίου και τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της Βουλής, τριάντα ένας μαθητές και μαθήτριες και δύο εκπαιδευτικοί από το 5^ο Δημοτικό Σχολείο Μεταμόρφωσης.

Η Βουλή τούς καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Επίσης, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι ο Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΣΥΡΙΖΑ-Ενωτικό Κοινωνικό Μέτωπο κ. Αλέξης Τσίπρας κατά τη συζήτηση της πρότασης νόμου της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας ορίζει ως ειδικό αγορητή τον Βουλευτή κ. Αθανάσιο Πετράκο και ως Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο τον Βουλευτή κ. Δημήτριο Στρατούλη.

Επίσης, ο Γραμματέας της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΠΑΣΟΚ κ. Ιωάννης Μανιάτης ορίζει ως ειδικό αγορητή του ΠΑΣΟΚ τον κ. Αθανάσιο Μωραΐτη.

Ο Γραμματέας της Κοινοβουλευτικής Ομάδας των Ανεξάρτητων Ελλήνων κ. Παναγιώτης Μελάς ορίζει για την πρόταση νόμου που συζητάμε ως ειδική αγορήτρια την κ. Ραχήλ Μακρή και ως Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο τον κ. Επαμεινώνδα Μαριά.

Ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Χρυσής Αυγής κ. Χρήστος Παππάς ορίζει για τη συζήτηση της πρότασης νόμου του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας ως ειδικό αγορητή τον Βουλευτή κ. Ηλία Παναγιώταρο και ως Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο τον Βουλευτή Μεσσηνίας κ. Δημήτριο Κουκούση.

Τέλος, ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Αθανάσιος Παφίλης ορίζει ως ειδικό αγορητή του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας τον Βουλευτή κ. Χρήστο Κατώτη.

Παρακαλώ το λόγο να πάρει ο εισηγητής του ΣΥΡΙΖΑ κ. Αθανάσιος Πετράκος.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΕΤΡΑΚΟΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κύριε Υπουργέ, οι μνημονιακές πολιτικές έχουν οδηγήσει τη χώρα σε δραματική μείωση του ΑΕΠ που προσεγγίζει το 25%. Η ύφεση της ελληνικής οικονομίας συνεχίζεται για έκτη χρονιά και η επίσημη ανεργία οδεύει στο 30%. Η μείωση των μισθών και των συντάξεων είναι η μεγαλύτερη σε παγκόσμιο επίπεδο. Συγχρόνως, καταγράφεται ο μεγαλύτερος ρυθμός στο κλείσιμο των επιχειρήσεων, η μεγαλύτερη αθροιστική μείωση των περιουσιακών στοιχείων των λαϊκών στρωμάτων και η μεγαλύτερη αύξηση σε έμμεσους φόρους.

Η περιουσία του μέσου Έλληνα έχει υποστεί δραματικό πλήγμα. Η αγοραστική δύναμη των λαϊκών στρωμάτων έχει μειωθεί τουλάχιστον κατά 50%. Ένας μισθωτός των 1.000 ευρώ χρειάζεται κατά μέσο όρο το 30% του μισθού του για να αγοράσει χίλια λίτρα πετρέλαιο στη δεκαετία του 2000. Από την αυγή της νέας δεκαετίας μέχρι σήμερα απαιτείται το 100% του μισθού του για την αγορά των χιλίων λίτρων πετρελαίου.

Όλα αυτά είναι τα αποτελέσματα των μνημονίων που ψηφίσατε, κυρίες και κύριοι της Πλειοψηφίας, και γενικότερα των νεοφιλελεύθερων πολιτικών. Τα λαϊκά νοικοκυριά στενάζουν από τις σκληρές νεοφιλελεύθερες πολιτικές. Επιβάλλεται, συνεπώς, να ανακουφιστούν οι λαϊκές οικογένειες άμεσα. Επιβάλλεται να ανακουφιστούν τα υπερχρεωμένα νοικοκυριά.

Για το λόγο αυτό ψηφίζουμε επί της αρχής την πρόταση νόμου του ΚΚΕ παρά τις όποιες παρατηρήσεις, επιφυλάξεις ή επιμέρους διαφωνίες έχουμε σε πλευρές του σκεπτικού της. Θεωρούμε πολύ συγγενική την πρόταση νόμου του ΚΚΕ με τη δική μας πρόταση που απορρίφθηκε πριν από μήνες από τη Βουλή, πρόταση που δυστυχώς τότε απορρίφθηκε και από τους εισηγητές του ΚΚΕ με το δικό τους βέβαια σκεπτικό, το οποίο φυσικά δεν ταυτίζουμε με το σκεπτικό με το οποίο την απέρριψε η Κυβέρνηση.

Η Νέα Δημοκρατία τότε είχε πει ότι θα έρθει άμεσα σχετικό νομοσχέδιο της Κυβέρνησης και γι' αυτόν το λόγο απέρριψε την πρόταση του ΣΥΡΙΖΑ. Το μόνο που έφερε ήταν αυτό που αφορούσε τις τράπεζες. Είναι η τροπολογία με την οποία έδωσε ασυλία στις διοικήσεις των τραπεζών, οι οποίες έδωσαν δάνεια στο ΠΑΣΟΚ και στη Νέα Δημοκρατία. Τα κόμματα της συγκυβέρνησης, αυτά μόνο ανακούφισαν. Δεν θα διωχθούν οι διοικήσεις των τραπεζών για τα θαλασσοδάνεια που έδωσαν στα κόμματά σας.

Το ΠΑΣΟΚ είχε πει τότε ότι έχει δική του καλύτερη πρόταση, την οποία θα φέρει πολύ σύντομα στη Βουλή. Δεν φαντάζομαι, κυρίες και κύριοι του ΠΑΣΟΚ, να εννοείτε την πρόταση ασυλίας των διοικήσεων για τα θαλασσοδάνεια στο κόμμα το δικό σας και της Νέας Δημοκρατίας.

Τονίζω ότι ψηφίζουμε την σημερινή πρόταση νόμου του ΚΚΕ και ότι θα επαναφέρουμε την πρόταση νόμου, την οποία είχαμε κάνει για την ανακούφιση των λαϊκών νοικοκυριών και μάλιστα βελτιωμένη.

Θα έχει διευρυνθεί και για τους μικρομεσαίους επαγγελματίες, τις μικροεπιχειρήσεις και τους αγρότες. Θα έχει ακόμα πιο συγκεκριμένα εισοδηματικά και κοινωνικά κριτήρια για να σας φύγει και το τελευταίο επιχείρημα ότι, ενδεχομένως, μπορεί να ωφεληθεί ο ένας ή άλλος ασυνείδητος κακοπληρωτής. Άλλωστε, τα κόμματα της συγκυβέρνησης έχετε πολύ καλή γνώση του ποιος είναι κακοπληρωτής ή όχι, οπότε σ' αυτό το σημείο θα είναι σημαντική η συμβολή σας όπως θα ήταν και σήμερα, αν στηρίζατε την πρόταση που κατέθεσε το ΚΚΕ. Σας λέμε: «Πάρτε την πρόταση» -για να μην κουραστείτε και πολύ- «...και κάντε κάποιες διορθώσεις για τους κακοπληρωτές».

Θα επαναφέρουμε, λοιπόν, την πρότασή μας βελτιωμένη, γιατί ξέρουμε ότι εκατοντάδες χιλιάδες νοικοκυριά έχουν μέλη τους άνεργα, υποαπασχολούμενους ή απασχολούμενους, που στην καλύτερη περίπτωση, και δουλειά να έχουν, έχουν δεχθεί δραματικό «κούρεμα» οι μισθοί τους. Έχουμε συνταξιούχους που έχουν «κουρευτεί» οι συντάξεις τους. Έχουμε εργαζομένους, συνταξιούχους και μικρομεσαίους, που έχουν χιχθεί τα εισοδήματά τους από τη μεγάλη φοροεπιδρομή που έχουν υποστεί.

Η δραματική μείωση των συντάξεων ψηφίστηκε με το ν. 3845/2010, το νόμο του πρώτου μνημονίου, που ανέφερε ότι οι δαπάνες για τις συντάξεις από το 12,5% του ΑΕΠ θα πρέπει να πάνε στο 2,5% του ΑΕΠ μέχρι το 2060. Επίσης, όσον αφορά τους μισθούς, με τον ίδιο νόμο, το ν. 3845, ψηφίστηκε ότι οι μισθοί πρέπει να προσεγγίσουν τους μισθούς των χωρών της Νοτιοανατολικής Ευρώπης. Στη συνέχεια, καταργήσατε και τα δώρα.

Στη συνέχεια, με το γνωστό «νόμο Λοβέρδου», το ν. 3863, με το άρθρο 37, ψηφίστηκε ότι ο προϋπολογισμός δεσμεύεται μόνο για τη στήριξη της βασικής σύνταξης των 360 ευρώ.

Τέλος, με το ν. 4052, το άρθρο 42, ψηφίστηκε και η μακάβρια διάταξη για τις συντάξεις, που μπορεί να ονομαστεί και ως «ρήτρα θανάτου», με την οποία ο συνταξιούχος, αν δηλώσει ότι τη σύνταξή του μετά το θάνατό του δεν θα την πάρει η χήρα ή τα παιδιά του, θα έχει μεγαλύτερο ποσό όσο ζει.

Δηλαδή φτάσαμε σ' αυτήν την κατάσταση επειδή εκεί μας οδήγησαν οι μνημονιακές πολιτικές, οι οποίες εφαρμόζονται. Αν συνεχιστούν, η ίδια η τρόικα τονίζει ότι θα χρειαστούν πρόσθετα μέτρα ύψους 8 δισεκατομμυρίων για το 2015 και το 2016. Αυτό θα έχει ως αποτέλεσμα ακόμα μεγαλύτερη δυστυχία, ακόμα μεγαλύτερη εξαθλίωση, ακόμα μεγαλύτερη ανεργία και, κυρίως για το θέμα που μιλάμε, ακόμα μεγαλύτερη αδυναμία των λαϊκών νοικοκυριών να αποπληρώσουν τα δάνειά τους στις τράπεζες.

Γι' αυτό εμείς μιλάμε για ρύθμιση για τα λαϊκά νοικοκυριά. Για τους λόγους που είπα, αδυνατούν τα εκατοντάδες χιλιάδες νοικοκυριά να εξυπηρετήσουν τις υψηλές δόσεις των δανείων, που πήραν σε άλλες εποχές, για άλλους λόγους και σε άλλες συνθήκες.

Ο ΣΥΡΙΖΑ-Ενωτικό Κοινωνικό Μέτωπο κατέθεσε την πρότασή του γιατί το υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο που υπάρχει ως τώρα, δεν διευκολύνει τα λαϊκά και υπερχρεωμένα νοικοκυριά που αδυνατούν να εκπληρώσουν τις υποχρεώσεις τους προς τις τράπεζες. Οι τράπεζες δεν κάνουν στους δανειολήπτες τις ρυθμίσεις που προβλέπει ο νόμος ή τις κάνουν πάρα πολύ δύσκολα, με μεγαλύτερο επιτόκιο από αυτό που ίσχυε, με νέες εμπράγματα ασφάλειες και υποθήκες, με παράταση αποπληρωμής των δανείων στον αιώνα τον άπαντα, ώστε να χρωστούν και τα παιδιά τους.

Ο εξωδικαστικός συμβιβασμός, που προβλεπόταν σε πολύ πρόσφατο νομοθετικό πλαίσιο, δεν γίνεται με την ευθύνη των τραπεζών και αναγκάζονται οι δανειολήπτες να προσφεύγουν στα δικαστήρια για να βρουν το δίκιο τους, σε μια πολυδάπανη και πολύχρονη διαδικασία.

Γι' αυτό επείγει τώρα να γίνει η ρύθμιση: Με ολική διαγραφή των χρεών γι' αυτούς που είναι κάτω από τα όρια της φτώχειας -είναι οι άνεργοι, τα άτομα με αναπηρία, οι άρρωστοι και οι υπερήλικες. Με μερική διαγραφή χρεών προς τις τράπεζες ανάλογα με τη μείωση των εισοδημάτων που έχουν τα λαϊκά νοικοκυριά και οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις και οι αγρότες λόγω των μνημονιακών πολιτικών, με μηνιαία τραπεζική δόση που να μην ξεπερνάει το 30% του εισοδήματός τους και το υπόλοιπο να διαγράφεται και να επανεξετάζεται ανάλογα με τα εισοδήματα που έχει ο οποιοσδήποτε τη χρονιά. Με μείωση των επιτοκίων ειδικά στις πιστωτικές κάρτες και τα καταναλωτικά δάνεια, που είναι ιδιαίτερα ληστρικά. Με «πάγωμα» της διαδικασίας αναγκαστικής εκτέλεσης και είσπραξης από τις τράπεζες, όταν προσφεύγει σ' αυτές ο δανειολήπτης και ζητάει εναγωνίως τη ρύθμιση των δανείων του. Με ριζική αλλαγή του «Τειρεσία» και, τέλος, με θέσπιση αναγκαστικών κανόνων, ώστε οι τράπεζες αναγκαστικά να δέχονται αυτές τις ρυθμίσεις και όχι να επαφίεται στην καλή τους θέληση η λύση ή στο να πάει να βρει το δίκιο του ο δανειολήπτης στο δικαστήριο.

Απαιτείται καταγγελία των επαχθών όρων των δανειακών συμβάσεων και η διαγραφή του μεγαλύτερου μέρους των χρεών των λαϊκών νοικοκυριών.

Εμείς, παρ' όλο που θα ψηφίσουμε την πρόταση νόμου του ΚΚΕ, επιμένουμε και στην πρόταση νόμου που είχαμε κάνει, την οποία και θα επαναφέρουμε, όπως είπα, βελτιωμένη. Θεωρούμε ότι τέτοιες προτάσεις νόμου για τη ρύθμιση των χρεών των υπερχρεωμένων νοικοκυριών στις τράπεζες βοηθούν εκτός από τα υπερχρεωμένα νοικοκυριά και την ανάπτυξη της χώρας, γιατί αυξάνουν το διαθέσιμο εισόδημα των λαϊκών νοικοκυριών και την αγοραστική τους δύναμη.

Τέτοιες προτάσεις αντιμετωπίζουν το κοινωνικό κραχ στο οποίο βρισκόμαστε και βοηθούν ακόμη και τις ίδιες τις τράπεζες εντέλει να εξυγιάνουν τα χαρτοφυλάκιά τους, γιατί αν δεν γίνει ρύθμιση δεν θα πάρουν ποτέ αυτά τα χρήματα από τους δανειολήπτες.

Κυρίες και κύριοι, οι τράπεζες ενισχύθηκαν κεφαλαιακά με 50 δισεκατομμύρια από το υστέρημα του ελληνικού λαού τελευταία. Θα πρέπει επιτέλους να επιστρέψουν κάποια από αυτά τα χρήματα στον ελληνικό λαό, δηλαδή σε κάποιες από τις πιο ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού από αυτές που επλήγησαν περισσότερο από την κρίση, πρέπει να μειώσουν το χρέος τους, να δώσουν δυνατότητα για αποπληρωμή με πιο σωστούς όρους, όπως ζητάει και η πρόταση νόμου του ΚΚΕ.

Τα όποια κροκοδείλια δάκρυα τρέχουν για τις τράπεζες αποτελούν ειρωνεία στο πρόσωπο των χιλιάδων πολιτών που έχουν δανειστεί και αποτελούν κοροϊδία, γιατί έχετε δανειστεί επ' ονόματί τους και τους επιβάλατε μνημόνια και νεοφιλελεύθερες πολιτικές, οδηγώντας το λαό στην εξαθλίωση.

Γιατί τόσο πρεμούρα να υπερασπιστείτε τις τράπεζες; Τις τράπεζες εσείς με τα δάνειά σας δεν τις βάλατε μέσα, με τα 250 εκατομμύρια, 140 εκατομμύρια το ΠΑΣΟΚ και 100 εκατομμύρια η Νέα Δημοκρατία;

Το αστείο είναι ότι περνάτε ειδικές ρυθμίσεις, για να μην μπορούν οι τράπεζες, τις οποίες σήμερα υπερασπίζεστε, να κατασχουν μέρος της κρατικής σας επιχορήγησης. Προσπαθείτε να προστατεύσετε τις τράπεζες από τις ζημιές που θα προκληθούν από τους πολίτες που δεν έχουν στον ήλιο μοίρα αλλά δεν έχετε κανένα πρόβλημα να τις φορτώνετε με τα χρέη των πολιτικών οργανισμών σας.

Με συγκινεί ειλικρινά και προσωπικά το ενδιαφέρον που δείχνετε για τις τράπεζες, αν και δεν μου είναι κατανοητό. Όποιος θέλει να προστατεύσει τις τράπεζες δεν δημιουργεί ανεξόφλητα χρέη, δεν περνά ρυθμίσεις με τις οποίες η τράπεζα δεν μπορεί να εισπράξει τα χρέη για το κόμμα του.

Τέλος, θέλω να αναφερθώ στα πυρόπληκτα δάνεια που δόθηκαν για την αποκατάσταση των ζημιών από τις καταστροφικές πυρκαγιές του 2007 σε επιχειρήσεις, μικροεπιχειρήσεις στους πυρόπληκτους Νομούς Μεσσηνίας, Αρκαδίας, Ηλείας, Αχαΐας, Λακωνίας και Εύβοιας.

Θα έπρεπε, όπως σας προτείνουν οι μικροεπιχειρηματίες και τα επιμελητήρια των πυρόπληκτων νομών, να υπάρξει μία σειρά

ρυθμίσεων, ώστε να μπορέσουν οι επιχειρήσεις να αποπληρώσουν τα δάνεια και να μην οδηγηθούν σε κλείσιμο. Θα είναι μία εξέλιξη που θα επιδεινώσει περαιτέρω την οικονομική κρίση στους νομούς που είπα προηγουμένως και θα οδηγήσει πολλούς εργαζόμενους στον εφιάλτη της ανεργίας.

Οι ρυθμίσεις που απαιτούνται να υιοθετηθούν από την Κυβέρνηση, είναι η δυνατότητα μείωσης του κεφαλαίου του δανείου στη λογική των υπερχρεωμένων νοικοκυριών, η επιμήκυνση των δανείων με συνολική περίοδο αποπληρωμής δεκαπέντε χρόνια, η περίοδος χάριτος ή η πληρωμή πρώτης δόσης στις 30-12-2013, η παράταση για άλλα δύο χρόνια της περιόδου χάριτος, οι μη καταβληθείσες δόσεις να προστεθούν αναλογικά στις υπόλοιπες οφειλόμενες δόσεις με αντίστοιχη κεφαλαιοποίηση των τόκων, η μείωση του επιτοκίου που θα είναι το ευρωπαϊκό διατραπεζικό επιτόκιο. Στις ρυθμίσεις αυτές πρέπει να συμπεριληφθούν και τα εγγυημένα και τα μη εγγυημένα από το ελληνικό δημόσιο.

Εσείς τι κάνατε; Την περίφημη νύχτα που καταργήσατε ακόμα και την έννοια του κατώτερου μισθού, θεσμοθετώντας την απαράδεκτη τροπολογία την Κυριακή των Βαΐων, εκείνη τη νύχτα φέρατε και άλλη τροπολογία, η οποία σήμερα πλέον είναι η παράγραφος 4 του άρθρου 20 του ν. 4151/2013 της Κυριακής των Βαΐων.

Με αυτήν την τροπολογία, παραδίδετε στην κρίση των πιστωτικών ιδρυμάτων και στην αμφισβητούμενη τους διαφύλαξη την οποία βιωσιμότητα των επιχειρήσεων αυτών αλλά και του συνόλου των συμφερόντων και των δικαιωμάτων του ελληνικού δημοσίου ως εγγυητή. Παραδίδετε τη δυνατότητα εκμετάλλευσης όλου του υπέγγυου και μη, επιχειρηματικού και εξεπιχειρηματικού ενεργητικού των επιχειρήσεων και τη ρευστοποίησή τους κατά το μεγαλύτερο δυνατό μέρος των ανέγγιχτων από το ελληνικό δημόσιο απαιτήσεων των πιστωτικών ιδρυμάτων. Αφήνετε τα πιστωτικά ιδρύματα, απόλυτα, να προβαίνουν σε αναγκαστικές εκτελέσεις σε βάρος του συνόλου του υπέγγυου και μη, επιχειρηματικού και εξεπιχειρηματικού ενεργητικού των επιχειρήσεων. Καταργείτε εκτός των ορίων της δικονομίας εκκρεμείς δίκες επικύρωσης συμφωνίας πιστωτών μεταξύ επιχειρήσεων και του ελληνικού δημοσίου ή εξυγίανσης, που συνάφθηκαν μεταξύ των επιχειρήσεων και των πιστωτών τους, στο πλαίσιο των ευρισκόμενων σε δικαστική εκκρεμότητα διαδικασιών.

Πρέπει, λοιπόν, πέραν των άλλων να ακυρώσετε άμεσα και αυτήν την απαράδεκτη τροπολογία που έχει μετατραπεί τώρα, όπως προείπα, στην παράγραφο 4 του άρθρου 20 του συγκεκριμένου νόμου, του ν. 4151.

Κυρίες και κύριοι, για όλους αυτούς τους λόγους –και όχι μόνο- επιβάλλεται ως αφετηρία για μία προοδευτική πορεία του τόπου, η κατάργηση των μνημονίων και των εφαρμοστικών του νόμων, η εθνικοποίηση - κοινωνικοποίηση των τραπεζών, η επαναδιαπραγμάτευση των δανειακών συμβάσεων, η καταγγελία των επαχθών όρων τους και η διαγραφή του μεγαλύτερου μέρους του χρέους. Και όλα αυτά –επαναλαμβάνω- ως προϋπόθεση και ως αφετηρία για μία προοδευτική πορεία του τόπου.

Προϋπόθεση για μία τέτοια πολιτική είναι μία κυβέρνηση της Αριστεράς με συμπάρταξη όλων των αριστερών και προοδευτικών δυνάμεων. Η νεοφιλελεύθερη πολιτική της Κυβέρνησης πρέπει να ανατραπεί και να τερματιστεί άμεσα.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ-ΕΚΜ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Καλαντζής): Και εμείς ευχαριστούμε, κύριε Πετράκο, και για την ορθή αξιοποίηση του χρόνου σας. Δίνετε το παράδειγμα σε κάποιους παλαιότερους εξ ημών που δεν το κάνουμε.

Το λόγο έχει ο ειδικός αγορητής του ΠΑΣΟΚ κ. Αθανάσιος Μωραΐτης.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ (ΘΑΝΟΣ) ΜΩΡΑΪΤΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το παρόν νομοσχέδιο ακουμπά, πράγματι, ένα εκρηκτικό πρόβλημα. Όλοι μας γνωρίζουμε πάρα πολύ καλά την κατάσταση που βιώνουν σήμερα οι ελληνικές οικογένειες, οι ελεύθεροι επαγγελματίες στο σύνολό τους, οι πολίτες της χώρας.

Μπροστά μας, όντως υπάρχει μία εκρηκτική κοινωνική κατά-

σταση με υπερχρεωμένα νοικοκυριά στα όρια της ασφυξίας. Τα δάνεια που είναι «κόκκινα» ή είναι στο κατώφλι για να γίνουν, ανέρχονται στα 80 δισεκατομμύρια αυτήν τη στιγμή σε σύνολο 227 δισεκατομμυρίων ευρώ. Σχεδόν το 35%, δηλαδή, των δανείων στη χώρα μας σήμερα βρίσκονται «στο κόκκινο».

Σε αυτήν την εκρηκτική κατάσταση, βεβαίως, φτάσαμε για πάρα πολλούς λόγους. Όντως είχαμε μία δραματική μείωση εισοδημάτων. Δεν πρέπει, όμως, να ξεχνάμε ότι έχουμε και μία παθολογία που έρχεται από πάρα πολύ παλιά. Χωρίς να ξεφύγουμε και να έχουμε παραδείγματα άλλων τραπεζικών συστημάτων που εκτέθηκαν σε μεγάλες επισφάλειες, στην Ελλάδα είχαμε την τελευταία δεκαετία υπερδανεισμό, ο οποίος οδήγησε σε μία επικίνδυνη «φούσκα», η οποία σήμερα έχει σπάσει.

Αυτή είναι μία οδυνηρή πραγματικότητα. Και εδώ πιστεύω ότι πρέπει οι πάντες, όλοι μας, το κάθε κόμμα ξεχωριστά, να είμαστε ξεκάθαροι σε αυτά τα οποία προτείνουμε και σε αυτά τα οποία λέμε.

Μερίδιο ευθύνης, αναμφίβολα, έχουν αυτοί οι οποίοι δανείστηκαν. Μεγάλο μερίδιο ευθύνης, όμως, έχουν και αυτοί οι οποίοι δάνεισαν με το γνωστό τρόπο σε όλους μας μία εποχή «παχυνών αγελάδων», όπου οι κανόνες καταστρατηγήθηκαν και τα δάνεια έβγαιναν με ένα τηλεφώνημα μέσα σε μισή ώρα. Αυτή ήταν η πραγματικότητα της χώρας μας για πάνω από δύο δεκαετίες.

Κατά συνέπεια, σήμερα δεν μπορεί το τραπεζικό σύστημα να στέκει ως άμοιρο ευθυνών και να μην αντιλαμβάνεται σε αυτήν τη δύσκολη για τη χώρα συγκυρία την κοινωνική ευθύνη που έχει γι' αυτό το μεγάλο κοινωνικό πρόβλημα, που σήμερα έχει χτυπήσει τις πόρτες όλων των Ελλήνων συμπολιτών μας.

Εδώ και έναν, περίπου, χρόνο έχει ανοίξει αυτή η μεγάλη κουβέντα για ένα σχέδιο ανακούφισης των δανειοληπτών.

Μέχρι σήμερα υπήρξαν τέσσερις, περίπου, προτάσεις: Αυτή του ΣΥΡΙΖΑ, του ΚΚΕ, την οποία συζητούμε σήμερα, η δική μας πρόταση, η πρόταση του ΠΑΣΟΚ, η οποία κατατέθηκε ολοκληρωμένη, με ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο ρυθμίσεων. Είχαμε, και τις ανακοινώσεις του Υπουργείου, ένα συγκεκριμένο πλαίσιο ρυθμίσεων, στις 16 Απριλίου.

Πιστεύω ότι και οι προτάσεις του ΣΥΡΙΖΑ αλλά και οι προτάσεις του ΚΚΕ, είχαν ενδιαφέροντα στοιχεία αλλά δεν εντάσσονταν σε μία ολοκληρωμένη και ρεαλιστική αντιμετώπιση του προβλήματος.

Το ΠΑΣΟΚ από την πλευρά του κατέθεσε μία ρεαλιστική αλλά και ουσιαστική πρόταση νόμου, η οποία, όπως πολλές φορές είχα πει, μπορεί να είναι η βάση μίας γενναίας λύσης η οποία αφ' ενός θα δώσει διέξοδο στους πολίτες και αφ' ετέρου δεν θα βάλει σε περιπέτεια την ασφάλεια του τραπεζικού συστήματος, ειδικά αυτήν την πολύ κρίσιμη περίοδο γι' αυτό.

Θα θυμίσω ότι τα τρία τελευταία χρόνια το ΠΑΣΟΚ άνοιξε το θέμα και επιχείρησε να δώσει λύσεις σε αυτό το μεγάλο κοινωνικό πρόβλημα, πάρα πολλές φορές. Από την πλευρά του ΠΑΣΟΚ, οι δράσεις αλλά και οι πρωτοβουλίες, ήταν συγκεκριμένες. Θυμίζω το ν. 3869/2010, το πάγωμα των πλειστηριασμών για την πρώτη κατοικία αλλά και το πλαίσιο για τη ρύθμιση των χρεών των δημοσίων υπαλλήλων μέσω του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων.

Το Υπουργείο ακολούθησε ένα διαφορετικό δρόμο. Παρουσίασε -με μία μεγάλη καθυστέρηση- πριν λίγο διάστημα ένα πλαίσιο προτάσεων, το οποίο είχε κάποια θετικά στοιχεία. Σε καμία περίπτωση, όμως, δεν είναι η μεγάλη λύση που περιμένουν εκατοντάδες χιλιάδες οικογένειες στη χώρα μας.

Έμειναν εκτός τα καταναλωτικά δάνεια, οι κάρτες, οι ελεύθεροι επαγγελματίες αλλά και ο ακατάσχετος λογαριασμός που εμείς προτείναμε. Η ουσία είναι ότι σήμερα κλείνει στη χώρα μας ένας χρόνος συζητήσεων, προτάσεων, δημοσιευμάτων, ανακοινώσεων, παρεμβάσεων, χωρίς όμως ακόμα να έχει εφαρμοστεί στην πράξη ούτε μία γραμμή από αυτές τις ρυθμίσεις.

Ο κόσμος έχει βαρεθεί να διαβάζει πρωτοσέλιδα δημοσιεύματα αυτόν τον χρόνο, αγαπητέ κύριε Υπουργέ. Μάλιστα, τις τελευταίες μέρες είχαμε και νέα δημοσιεύματα ότι υπάρχει και δεύτερο πακέτο ρυθμίσεων, για το οποίο θα θέλαμε βεβαίως σήμερα –και έχετε την ευκαιρία αυτή- να μας ενημερώσετε και επισημώς, αν, πράγματι, ισχύει κάτι τέτοιο.

Αν αυτό όντως ισχύει, είναι ευκαιρία να υπάρξουν οι βελτιώσεις για τις οποίες έχουμε μιλήσει και θα επιστημάνω στη συνέχεια, αναφερόμενος παράλληλα και στην πρόταση του ΚΚΕ. Όπως και να έχει, υπάρχει μία δραματική ανάγκη να προχωρήσετε πολύ γρήγορα στην ψήφιση και εφαρμογή συγκεκριμένων ρυθμίσεων γι' αυτό το τόσο σημαντικό πρόβλημα.

Όσον αφορά, λοιπόν, στο παρόν νομοσχέδιο, η εκτίμησή μας είναι ότι θέτει κάποια ζητήματα που έχουν, πράγματι, ενδιαφέρον αλλά δεν απαντούν με ρεαλισμό στη σημερινή συγκυρία. Θα έλεγα, λοιπόν, ότι έχει ενδιαφέρον το πεδίο εφαρμογής του νομοσχεδίου το οποίο προτείνεται. Και εδώ πιστεύω ότι τίθεται ένα σοβαρό θέμα που έχει να κάνει με το ποιους πλήττει η κρίση και ποιες κατηγορίες εισοδημάτων έχει ακουμπήσει.

Εμείς σ' αυτό έχουμε μία εντελώς διαφορετική εκτίμηση, κυρίως γιατί πιστεύουμε ότι η δραματική μείωση εισοδημάτων ακούμπησε όλες σχεδόν τις κατηγορίες των πολιτών. Οποιοδήποτε πρέπει να υπάρξει μία ιδιαίτερη και στοχευμένη πρόνοια για τις ευπαθείς ομάδες.

Έχουμε όμως την εκτίμηση ότι απαιτείται επί της αρχής μία οριζόντια ρύθμιση η οποία θα εξορθολογήσει ξανά τις σχέσεις δανειοληπτών και πιστωτικών ιδρυμάτων, γιατί εδώ έχουμε ένα μείζον πρόβλημα, ότι η μείωση των εισοδημάτων δεν έχει αντίστοιχη μείωση και στο επίπεδο δόσεων.

Έχουμε πάρα πολλά παραδείγματα, όπου το μισό και πλέον εισόδημα μιας οικογένειας το βλέπουμε σήμερα να κατευθύνεται στη δόση του δανείου που έχει. Αναφέρομαι, βεβαίως, στη θετική περίπτωση που σ' ένα ελληνικό νοικοκυριό υπάρχει εισόδημα, δηλαδή ένας από τους δύο δουλεύει, παράγει. Δεν είναι όμως όλες οι περιπτώσεις ίδιες. Αυτό δεν είναι βιώσιμο, αγαπητοί συνάδελφοι, σε καμία περίπτωση.

Εμείς στην πρότασή μας λέμε κάτι πάρα πολύ απλό, κύριε Υπουργέ, ότι το σύνολο των δόσεων δεν μπορεί να ξεπερνά το 30% του συνολικού εισοδήματος. Πιστεύουμε ότι δημιουργεί και συνθήκες πιστωτικής εξυγίανσης και βεβαίως απαντά στο μεγάλο ζητούμενο ανακούφισης των υπερχρεωμένων νοικοκυριών.

Πιστεύω ότι αυτό το αντιλαμβάνονται και οι ίδιες οι τράπεζες, ότι δεν μπορεί να έχουμε περαιτέρω γιγάντωση των κόκκινων δανείων και των επισφαλειών στη χώρα μας. Είναι μία βόμβα που θα σκάσει και θα σκάσει πρώτα απ' όλα στα χέρια των τραπεζών.

Προσέξτε όμως, αυτό δεν σημαίνει ότι τα πιστωτικά ιδρύματα πρέπει να δουν την προσπάθεια ανακούφισης ως μία ευκαιρία να δέσουν χειρότερα και να επιβαρύνουν περισσότερο τον δανειολήπτη. Το αναφέρω αυτό, γιατί βλέπουμε μία τέτοια διάθεση σήμερα από πολλά πιστωτικά ιδρύματα και υπάρχουν πάρα πολλά παραδείγματα που στις προηγούμενες συνεδριάσεις της Ολομέλειας, αλλά και στην επιτροπή, με αφορμή άλλες προτάσεις συζητήσαμε.

Θέλω να αναφέρω -και δεν πρέπει να ξεχνάμε και θα πρέπει να το αξιολογήσουμε και να δούμε όλοι- ότι οι τράπεζες μέχρι σήμερα έχουν προχωρήσει από μόνες τους σε πάνω από οκτακόσιες χιλιάδες αναδιρθρώσεις δανείων και καρτών. Εδώ από πάρα πολλές καταγγελίες δανειοληπτών και καταναλωτικών οργανώσεων βλέπουμε ότι το παιχνίδι που παίζεται, δεν παίζεται με καθαρούς όρους.

Τα επιτόκια της αναδιρθρώσεως, τα οποία βλέπουμε να προτείνουν οι τράπεζες, είναι επαχθή, ενώ ζητούνται και εξασφαλίσεις ακόμα και για πάρα πολύ μικρά ποσά και αυτό είναι κάτι που το κάνουν οι τράπεζες συνέχεια. Εκτιμώ ότι σε αυτό το σημείο θα πρέπει να υπάρχουν κόκκινες γραμμές που θα πρέπει να προστατεύουν τον δανειολήπτη. Ο στόχος είναι η διευκόλυνση και όχι να δημιουργήσουμε μία νέα γενιά δυσβάστακτων δανείων στη χώρα μας και εγκλωβισμένων συμπολιτών μας.

Πιστεύω ότι σε αυτό το σημείο έχει ιδιαίτερη σημασία η πρόταση που έχουμε κάνει εμείς, η οποία είναι πολύ συγκεκριμένη και μελετημένη.

Εμείς λέμε ότι το ανώτατο επιτόκιο με το οποίο θα επιβαρύνονται οι οφειλέτες κατά το χρονικό διάστημα αποπληρωμής τους, συμπεριλαμβανομένου και του χρόνου επιμήκυνσης, δεν μπορεί να υπερβαίνει το επιτόκιο των πράξεων κύριας αναρηματοδότησης της ΕΚΤ προσαυξημένου κατά 2%.

Βέβαια, μια τέτοια ρύθμιση δεν μπορεί να υπονομεύεται από

πρακτικές των πιστωτικών ιδρυμάτων, οι οποίες έχουν ως στόχο να αποτρέψουν τους δανειολήπτες να υπαχθούν σε αυτή, γιατί είναι κάτι το οποίο βλέπουμε το τελευταίο διάστημα.

Γι' αυτό, στην πρότασή μας προβλέπουμε ότι θα απαγορεύεται στα πιστωτικά ιδρύματα να προβαίνουν σε προσημειώσεις της ακίνητης περιουσίας, να απαιτούν νέες εμπράγματα ασφάλειες ή να επιβάλλουν προσαυξήσεις και επιπρόσθετα έξοδα στους δανειολήπτες.

Ένα ακόμη σημαντικό θέμα που θέτουμε, είναι η ρύθμιση για τα υπερβολικά επαχθή επιτόκια που εφαρμόζουν οι τράπεζες σήμερα στα καταναλωτικά δάνεια, προβλέποντας ότι τα επιτόκια αυτά δεν μπορούν να υπερβαίνουν το 9%. Και γνωρίζουμε όλοι μας το μεγάλο «πάρτι» το οποίο έγινε με τα καταναλωτικά δάνεια και τις κάρτες από την πλευρά των τραπεζών. Γνωρίζουμε τα τεράστια κέρδη των τραπεζών και πόσο «έπαιξαν» στις πλάτες των πολιτών, επενδύοντας σε αυτήν τη χωρίς κανόνες ιστορία των καταναλωτικών δανείων και των καρτών.

Στην πρόταση του ΚΚΕ μπαίνει και το θέμα των προβλέψεων για τους ελεύθερους επαγγελματίες. Εμείς συμφωνούμε. Έχουμε πει ότι πρέπει να ενταχθούν και στο νομοσχέδιο, το οποίο θα έρθει στη Βουλή από την Κυβέρνηση, πρόνοιες για φυσικά πρόσωπα που ασκούν επαγγελματική εμπορική δραστηριότητα. Η αλήθεια, όμως, είναι ότι χρειάζεται προσοχή στο θέμα των επαγγελματικών δανείων. Δεν είναι ένα θέμα απλό.

Χρειαζόμαστε μία στοχευμένη παρέμβαση, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αλλά σε καμία περίπτωση δεν μπορούμε να αφήσουμε εκτός αυτής της ρύθμισης τους ελεύθερους επαγγελματίες.

Δεν γίνεται, κύριε Υπουργέ, να αγνοούμε σήμερα τη δραματική κατάσταση στην οποία έχουν έρθει οι έμποροι, οι μικροεπαγγελματίες, οι βιοτέχνες, όλοι αυτοί οι άνθρωποι που κάθε μέρα δίνουν ένα πάρα πολύ μεγάλο αγώνα για να κρατήσουν όρθιες αυτές τις μικρές ή μεσαίες επιχειρήσεις που έχουν στα χέρια τους.

Ένα ακόμη σημείο που έχει ιδιαίτερη σημασία και το οποίο δεν μπορούμε να αγνοήσουμε, είναι το θέμα του ακατάσχετου λογαριασμού. Πρέπει να πάμε -και αυτή είναι η πρότασή μας- σε θέσπιση του ακατάσχετου λογαριασμού μέχρι του ποσού των 1.500 ευρώ για ατομικό τραπεζικό λογαριασμό και 2.000 ευρώ για κοινό τραπεζικό λογαριασμό.

Θα πει κάποιος «Μα γιατί σε όλες τις συνεδριάσεις και σε όλες τις κουβέντες επιμένετε σε αυτήν την πρόταση;». Είναι πάρα πολύ απλό. Τι διασφαλίζει αυτή η πρόταση; Αυτή η πρόταση διασφαλίζει το 81,5% των καταθέσεων των Ελλήνων συμπολιτών μας στις ελληνικές τράπεζες, οι οποίες είναι κάτω των 2.000 ευρώ.

Κλείνω, επισημαίνοντας ότι δεν πρέπει να χαθεί άλλος χρόνος. Έχουμε χάσει αρκετό χρόνο. Οι ρυθμίσεις αυτές κρίνουν τον προγραμματισμό και το μέλλον χιλιάδων οικογενειών και επαγγελματιών που δεν πρέπει σε αυτήν τη φάση να απογοητευόμαστε. Εμείς αναμένουμε την τελική πρόταση από το Υπουργείο, ευελπιστώντας ότι θα έχουμε ενσωμάτωση των προτάσεων που έχουμε κάνει κι έχουμε καταθέσει επανειλημμένα.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Καλαντζής): Κι εμείς ευχαριστούμε, κύριε Μωραΐτη.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δικτικά θεωρεία, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ» και ενημερώθηκαν για την ιστορία του κτηρίου και τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της Βουλής, σαράντα ένα μαθητές και μαθήτριες και τέσσερις εκπαιδευτικοί-συνδοί τους από το Δημοτικό Σχολείο Παραλίας Αυλίδας Ευβοίας.

Η Βουλή σας καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Παρακαλώ την ειδική αγορήτρια των Ανεξάρτητων Ελλήνων, την κ. Μακρή Ραχήλ, να πάρει το λόγο.

ΡΑΧΗΛ ΜΑΚΡΗ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι Βουλευτές, οι Ανεξάρτητοι

Έλληνες, θέτοντας το πλαίσιο του προβλήματος που αντιμετωπίζουν οι ελληνικές οικογένειες, έχουμε υπογραμμίσει στη συζήτηση της συγκεκριμένης πρότασης νόμου στην αρμόδια επιτροπή τα ακόλουθα:

Αποτελεί αδιαμφισβήτητο γεγονός ότι μεγάλο μέρος της ελληνικής κοινωνίας έχει συνάψει συμβάσεις με το τραπεζικό σύστημα και στις περισσότερες περιπτώσεις οι όροι αποπληρωμής των δανείων αυτών είτε είναι καταναλωτικά είτε είναι στεγαστικά, δύναται να κριθούν ως επαχθείς.

Στη δεκαετία 1999-2009, κορυφώθηκε ο αριθμός σύναψης δανείων μεταξύ τραπεζών και δανειοληπτών, που σε πολλές περιπτώσεις δεν πληρούσαν ούτε καν τις προϋποθέσεις για τη χορήγηση αυτών των δανειακών ποσών. Αυτό, όμως, δεν σημαίνει ότι η οργανωμένη πολιτεία πρέπει να αφήσει τους δανειολήπτες στην τύχη τους και να τους οδηγήσει στην οικονομική αλλά και κοινωνική ανέχεια. Αντίθετα με τη μέριμνα που όφειλε το κράτος να επιδείξει προς τους δανειολήπτες, η Κυβέρνηση μερίμνησε μόνο για την εφαρμογή μέτρων λιτότητας. Αποτέλεσμα αυτών ήταν η μείωση του οικογενειακού εισοδήματος ή και ο μη δεισμός του εξαιτίας των απολύσεων και της γενικότερης απόδοσης του πλαισίου των εργασιακών σχέσεων.

Τα νοικοκυριά δεν μπορούν να ανταποκριθούν πλέον στις υποχρεώσεις τους, με επακόλουθο τη δημιουργία ενός φαινομένου κοινωνικής παθογένειας, καθώς η ανέχεια κυριεύσε τον κοινωνικό ιστό, η ανεργία δημιούργησε συνθήκες απελπισίας και οι καταχρηστικοί όροι των τραπεζών οδήγησαν εκατοντάδες συμπολίτες μας να χάσουν τις περιουσίες τους.

Λόγω των αλλαγών που έχουν επέλθει στο εισόδημα αλλά και στα οικονομικά δεδομένα των πολιτών, είναι απαραίτητο να αλλάξουν τόσο οι όροι όσο και οι συνθήκες αποπληρωμής των οφειλών. Οι μισθοί και οι συντάξεις και τα έσοδα των ελεύθερων επαγγελματιών δεν είναι τα ίδια με αυτά του 2008, του 2006 αλλά και του 2004. Έχουν περικοπεί τρομερά και η αγοραστική δύναμη έχει ελαττωθεί σε πολύ μεγάλο βαθμό. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα την αναγκαστική περικοπή των δόσεων αλλά και τη διαγραφική των χρεών σε περιπτώσεις όπου έχουν οδηγηθεί οι ελληνικές οικογένειες σε αδιέξοδο.

Με την ίδια λογική που το ελληνικό κράτος προχώρησε στην ανακεφαλαιοποίηση των τραπεζών, σε πολλαπλή οικονομική τους στήριξη και σε άλλες ευεργετικές διατάξεις, με τον ίδιο τρόπο ακριβώς η πολιτεία οφείλει να συμβάλει στην ομαλοποίηση της οικονομικής ζωής, προβαίνοντας σε ουσιαστικές ενέργειες ανακούφισης των υπερχρεωμένων νοικοκυριών, αφού μόνο με αυτόν τον τρόπο θα δημιουργήσει ευνοϊκότερο κλίμα στην αγορά, θα αυξηθεί η αγοραστική ικανότητα των πολιτών και θα αλλάξει προς το καλύτερο η κατάσταση της εσωτερικής οικονομίας, που σήμερα έχει καταρρεύσει.

Όταν σημειώνεται κούρεμα του δημοσίου χρέους και συνεχιζόμενη στήριξη των τραπεζιτών, είναι ανεπίτρεπτη η επίδειξη αδιαφορίας προς τους ιδιώτες δανειολήπτες. Είναι ανήθικο η πολιτεία να συμπεριφέρεται με δύο μέτρα αλλά και δύο σταθμά και πάντα, φυσικά, υπέρ των δυνατών και κατά των αδυνάτων. Διότι είτε πρόκειται για τράπεζα είτε πρόκειται για φυσικό πρόσωπο, το κράτος και η δικαιοσύνη πρέπει να συμπεριφέρονται με ισονομία και ισοπολιτεία.

Η παρούσα πρόταση νόμου απαντά αποσπασματικά στο πρόβλημα φτωχοποίησης της ελληνικής κοινωνίας. Ωστόσο, αποτελεί ένα πρώτο βήμα που φυσικά χρήζει βελτιώσεων και συνέχισης.

Οι Ανεξάρτητοι Έλληνες πιστεύουμε ότι παράλληλα με τη στήριξη που οφείλει το κράτος να δείξει προς τα νοικοκυριά, επιβάλλεται να δείξει αντίστοιχη μέριμνα και για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, που αποτελούν τη ραχοκοκαλιά της ελληνικής οικονομίας και απασχολούν μεγάλο μέρος του εργατικού δυναμικού της χώρας.

Επίσης, κάποια στιγμή η συγκυβέρνηση θα πρέπει να αφήσει τα λόγια και να ασχοληθεί σοβαρά, υπεύθυνα αλλά και ουσιαστικά με την ανάπτυξη. Το μόνο που έχουμε ακούσει είναι ευχές. Περιμένετε την ανάπτυξη να πέσει σαν πέπλο αλλά αυτό που πέφτει στα κεφάλια της τρόικας εσωτερικού είναι η ψυχρή πραγματικότητα της ανεργίας και της ύφεσης.

Οι επικοινωνιολόγοι σας, κύριοι της Κυβέρνησης, δεν μπορούν να διαστρεβλώσουν άλλο την πραγματικότητα. Η ανακολουθία λόγων και έργων δεν πείθει πια κανέναν. Ενδεικτικά θα αναφέρουμε ότι στη φιάστα των ομιλιών του τότε αρχηγού της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης και νυν Πρωθυπουργού στο Ζάππειο, η οποία είχε εξελιχθεί σε πολλές συνεχείς, απορριπτόταν η εσωτερική υποτίμηση ως μέτρο επανεκκίνησης της οικονομικής μεγέθυνσης. Ωστόσο, με την πολιτική της λιτότητας και της λανθασμένης δημοσιονομικής συστολής, ουσιαστικά στοχεύετε σε αυτό το οποίο είχατε απορρίψει.

Για να ξεκαθαρίσουμε τα πράγματα, εσωτερική υποτίμηση σε συνθήκες ανοιχτής αγοράς και χωρίς έλεγχο της νομισματικής πολιτικής δεν γίνεται. Η ίδια η αξιολόγηση του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου σημειώνει ότι το 2011 η πραγματική σταθμισμένη συναλλαγματική ισοτιμία παρέμεινε αμετάβλητη, παρά τη μικρή πτώση του κόστους εργασίας ανά μονάδα προϊόντος κατά 2,5%.

Φυσικά, ακόμη και αυτό το όφελος του 2,5%, σχεδόν μηδενίστηκε από την ανατίμηση του ευρώ το πρώτο εξάμηνο του ίδιου έτους.

Είναι καιρός να πείτε την αλήθεια στον ελληνικό λαό. Η πολιτική σας όχι μόνο δεν φέρνει την ανάπτυξη αλλά στοχεύει στην ανακούφιση των φοβικών συνδρόμων του πληθωρισμού της Γερμανίας. Είναι καιρός να παραδεχθείτε ότι οι θυσίες των Ελλήνων εξανεμίζονται, καθώς μια ανατίμηση του ευρώ μπορεί να εξαλείψει εντελώς τη μείωση του κόστους εργασίας ανά μονάδα προϊόντος.

Σε όλα αυτά, βέβαια, δεν απαντάτε, όπως δεν απαντήσατε και στο ζήτημα του υπολογισμού του δημοσιονομικού πολλαπλασιαστή. Αυτό που κάνετε είναι να ταξιδεύετε, ακολουθώντας τα βήματα του εξαφανισμένου από την Ελλάδα στο Κοινοβούλιο Γεωργίου Παπανδρέου.

Ποια είναι τα αποτελέσματα που είχε η επίσκεψη του Πρωθυπουργού στο Κατάρ; Πόσες επενδύσεις έγιναν; Τελικά, το μόνο που ήρθε στην Ελλάδα ήταν ο λογαριασμός του ταξιδιού των κυβερνητικών και των ημετέρων σας κομματικών φίλων, τους οποίους βαφτίζετε επιχειρηματίες.

Στο τελευταίο ταξίδι σας στην Κίνα, βέβαια, πρέπει να παραδεχτούμε ότι είχατε αποτελέσματα. Αυξήσατε τις ελληνικές επενδύσεις στην Κίνα. Συγχαρητήρια, αλλά είχατε πάει για το αντίθετο.

Διαβάζουμε στον ηλεκτρονικό Τύπο τα κατορθώματά σας με τις επενδύσεις των Ελλήνων εφοπλιστών στη ναυπήγηση πλοίων σε κινεζικά ναυπηγεία να ανέρχονται στα 17 δισεκατομμύρια δολάρια για την τελευταία οκταετία. Η Ελλάδα είναι αδιαμφισβήτητο ένας από τους σημαντικότερους ξένους επενδυτές για την Κίνα, παρέχοντας, μάλιστα, θέσεις απασχόλησης στη χειμαζόμενη από την κρίση στις ναυλαγορές και τις χαμηλές τιμές κινεζική ναυπηγική βιομηχανία. Οι επενδύσεις αυτές, ασφαλώς και είναι πολλαπλάσιες αυτών που έχει πραγματοποιήσει η Κίνα στην Ελλάδα.

Εάν ο κύριος Πρωθυπουργός κάθε φορά που πηγαίνει στο εξωτερικό μεριμνά για επενδύσεις προς τις χώρες που τον υποδέχονται, καλύτερα να παραμείνει εντός των συνόρων, μήπως και βρει τον χρόνο να έρθει στο ελληνικό Κοινοβούλιο.

Φυσικά και εντός της χώρας δεν είστε λιγότερο επικίνδυνοι για το δημόσιο συμφέρον. Η πολιτική των κομμάτων της συγκυβέρνησης ήταν αυτή η οποία κατέστρεψε την ελληνική ναυπηγική βιομηχανία. Η πολιτική σας πλήττει τους δανειολήπτες και ευρύτερα την ελληνική οικογένεια.

Κλείνοντας, θα θέλαμε να μάθουμε γιατί ακυρώθηκε το ταξίδι του Πρωθυπουργού στις Ηνωμένες Πολιτείες. Φοβόσασταν μήπως πραγματοποιήσετε κι εκεί επενδύσεις ή δεν σας δέχθηκε τελικά ο Αμερικανός Πρόεδρος;

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα των Ανεξάρτητων Ελλήνων)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Καλαντζής): Κι εμείς ευχαριστούμε, κυρία Μακρή.

Θα ήθελα να παρακαλέσω, μετά και τη χθεσινή συνεδρίαση που είχαμε στο γραφείο του κυρίου Προέδρου, και επειδή το

θέρος, δυστυχώς, θα μας αναγκάσει όλους να αντιμετωπίσουμε την εμφάνισή μας διαφορετικά, δίχως να αναφερόμαι σε κανέναν συγκεκριμένα, να είμαστε ιδιαίτερα προσεκτικοί, διότι μας παρακολουθούν όλοι. Η εμφάνισή μας δεν είναι αυτό που σίγουρα χαρακτηρίζει την πολιτική μας εμφάνιση ή τη δημοκρατική μας συμπεριφορά. Καλό όμως είναι, να συνοδεύεται το καλοκαίρι και με μια άλλου είδους εμφάνιση.

Ο ειδικός αγορητής του Λαϊκού Συνδέσμου – Χρυσή Αυγή κ. Ηλίας Παναγιώταρος έχει το λόγο.

ΗΛΙΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΡΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Πριν ξεκινήσω να αναφερόμαι κι εγώ στα μέτρα ανακούφισης της λαϊκής οικογένειας, θα ήθελα να σχολιάσω για μια ακόμη φορά τα εξής: Κάθε φορά το ΠΑΣΟΚ μας μιλάει για τις ωραίες προτάσεις τις οποίες έχει για την ανακούφιση της ελληνικής οικογένειας, για θέσεις, για νόμους που έχει φέρει και θα φέρει. Πάντοτε, όμως, ξεχνάει ότι αυτό είναι η βασική αιτία, η βασική πηγή όλων των δεινών αυτού του τόπου. Και δεν χρειάζεται να επαναλάβουμε τα όσα έχουμε αναφέρει για το σάπιο πολιτικό κατεστημένο, για όλους αυτούς τους Υπουργούς τους διεφθαρμένους, οι οποίοι συνεχίζουν για πολύ μεγάλο χρονικό διάστημα να κατακλύβουν τον ελληνικό λαό προς ίδιον όφελος.

Όσον αφορά τα μέτρα ανακούφισης της λαϊκής οικογένειας, σαφώς και όποιος ακούει για μέτρα ανακούφισης θα πρέπει να προσυπογράψει οποιεσδήποτε ενέργειες γίνονται, ασχέτως πόσες προτείνει ή ποιος εν προκειμένω φέρνει την πρόταση νόμου –για την οποία, μάλιστα, δεν υπάρχει και θέμα αν θα ψηφιστεί ή όχι σήμερα- και ασχέτως αν έχει λάθη, παραλείψεις, ατέλειες.

Η βασική αιτία για την οποία υπάρχουν πάμπολλα προβλήματα στο μεγαλύτερο μέρος του ελληνικού πληθυσμού, στις περισσότερες ελληνικές οικογένειες, είναι τα πάσης φύσεως δάνεια, τα οποία είχαν πάρει από τις τράπεζες. Σαφώς και χρειάζεται ένα πολύ γενναίο «κούρεμα», αναλόγως της οικογενειακής κατάστασης στην οποία βρίσκεται κάθε οικογένεια και για την οποία δεν είναι υπεύθυνος ο υπόχρεος. Δεν είναι υπόχρεος ο πατέρας της οικογένειας που είχε πάρει κάποια δάνεια στο παρελθόν, γιατί, πρώτον, αυτά τα δάνεια του τα έδινε η τράπεζα μετά από έλεγχο και, δεύτερον, ήταν δάνεια που μπορούσε να αποπληρώσει με το μισθό ή τη σύνταξη που έπαιρνε εκείνη τη δεδομένη στιγμή. Οπότε, αναλόγως των τεραστίων μειώσεων οι οποίες έχουν γίνει, θα έπρεπε αυτομάτως να έχουν γίνει και ανάλογες μειώσεις στα δάνεια.

Το ίδιο ισχύει και για τα στεγαστικά δάνεια. Κατ' αρχάς, θα έπρεπε να υπάρξει ένα «κούρεμα», το οποίο να έρθει σε ισορροπία με τις τρέχουσες τιμές που έχουν τα ακίνητα, για τα οποία οι οικογένειες είχαν πάρει δάνεια πριν από μερικά χρόνια. Αυτά, βέβαια, ήταν υπερβολικά φουσκωμένα αναλογικά μ' αυτές τις τιμές αλλά εκείνη την περίοδο της ψεύτικης ευμάρειας κανείς δεν σκεφτόταν τις παρενέργειες και κυρίως οι τράπεζες, που όφειλαν να ενημερώνουν τους πελάτες για το τι μπορεί να γίνει στο μέλλον, έστω και σε θεωρητικό επίπεδο.

Δευτερευόντως, θα πρέπει να υπάρξουν επιπλέον «κουρέματα» στα δάνεια, κυρίως στα στεγαστικά –αλλά και στα καταλωτικά δάνεια- αναλόγως των τιμών, στις οποίες τα διάφορα αρρακτικά «distressed funds» αγοράζουν αυτά τα δάνεια από τις τράπεζες, δηλαδή στο 20% και 30% της ονομαστικής αξίας του δανείου. Μία τράπεζα μπορεί και πούλα ένα δάνειο, για παράδειγμα, 100.000 ευρώ και το δίνει 20.000 ευρώ σε ένα «distressed fund», το οποίο μετά θα αρπάζει την περιουσία του υπόχρεου για ολόκληρο το ποσό αλλά και για τους τόκους. Θα μπορούσε απευθείας να υπάρξει μία ανακούφιση, αν έλεγαν στους δανειολήπτες να το εξοφλήσουν στην πολύ χαμηλή τιμή που μπορούν και το πουλούν αλλού.

Θα έπρεπε να έχουν γίνει νόμοι του κράτους όλες οι τελεσίδικες αποφάσεις δικαστηρίων, οι οποίες δικαιώνουν δανειολήπτες και όχι μεμονωμένα κάθε φορά ο κάθε δανειολήπτης να προσπαθεί να βρει ένα μεγάλο χρηματικό ποσό για να έχει μία νομική υποστήριξη, προκειμένου να αντιμετωπίσει αυτό το νομικό κυκλώνα. Στο τέλος, βέβαια, σίγουρα θα δικαιωθεί, αφού έχουν υπάρξει πολλές δικαστικές αποφάσεις που όλους αυτούς τους δικαιώνουν. Το κράτος με νόμο θα έπρεπε να προβαίνει σε όλες

τις νομικές ενέργειες σε περιπτώσεις παραβίασης του νόμου από τις τράπεζες και τους δανειστές.

Επίσης, θα πρέπει άμεσα να διορθωθεί αυτή η τεράστια αδικία που έχει προκύψει με τους μικροομολογιούχους. Είναι περίπου δεκαπέντε χιλιάδες οι οικογένειες οι οποίες στήριζαν το ελληνικό κράτος με τα ομόλογα ελληνικού δημοσίου «με την εγγύηση του ελληνικού δημοσίου» όπως τα διαφήμιζαν δεκαετίες τώρα. Και αυτοί οι νοικοκυραίοι ξαφνικά μέσα σε μία μέρα καταστράφηκαν ολοκληρωτικά. Μαζί μ' αυτούς καταστράφηκαν και οι οικογένειές τους και μία σειρά άλλων ανθρώπων που εμπλέκονταν μ' αυτούς.

Το ίδιο θα έπρεπε να έχει κάνει το κράτος, για να βοηθησει και τους εκατοντάδες χιλιάδες επενδυτές στην «ΑΣΠΙΔΑ» του κ. Ψωμάδη, που ενώ όλοι γνωρίζουμε ότι έχουν δίκιο, ενώ υπάρχουν εγγυήσεις από το κράτος, κανείς δεν μπορεί να βρει το δίκιο του. Αυτοί είναι κατεστραμμένοι οικονομικά και προσπαθούν να πάρουν πίσω κάποια από τα λεφτά τους μέσα από τιτάνιους δικαστικούς αγώνες, οι οποίοι θα διαρκέσουν πολλά χρόνια και ενδεχομένως πολλοί απ' αυτούς δεν θα ζουν, όταν θα τελεσιδικήσουν αυτές οι αποφάσεις.

Σχετικά με τον όρο «λαϊκή οικογένεια», θα έλεγα ότι δεν θα έπρεπε έτσι γενικά κι αόριστα να λέμε «λαϊκή οικογένεια». Για μας στη Χρυσή Αυγή, υπάρχει η λαϊκή οικογένεια αλλά η ελληνική λαϊκή οικογένεια και όχι η οποιαδήποτε λαϊκή οικογένεια.

Πρώτο και καλύτερο το Κομμουνιστικό Κόμμα έχει βάλει στο ίδιο σουβάλι τους Έλληνες, τους νοικοκυραίους, με τους πάσης φύσεως λαθρομετανάστες. Απλώς και μόνο, επειδή θέλει να πάρει ενδεχομένως κάποιες ψήφους στο μέλλον, αν το φέρει έτσι η κατάσταση, τους βάζει στο ίδιο σουβάλι.

Και για του λόγου το αληθές, καταθέτουμε ξανά μια ανακοίνωση του ΠΑΜΕ, η οποία είναι γραμμένη σε δέκα γλώσσες.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Ηλίας Παναγιώταρος καταθέτει για τα Πρακτικά την προαναφερθείσα ανακοίνωση, η οποία βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Το καλύτερο μέτρο, η μεγαλύτερη ανακούφιση για την ελληνική λαϊκή οικογένεια είναι η ανάπτυξη. Είναι ωραίο από τη μία να λέμε να τους «κουρέψουμε» και να χαρίσουμε τα άδικα χρέη τους, αλλά από την άλλη θα πρέπει να υπάρχει και μια λογική απάντηση. Ειδάλλως, όλα αυτά θα καταλήξουν στην καταστροφή.

Η ανάπτυξη, όπως την ορίζει η Κυβέρνηση, δεν είναι ανάπτυξη, δεδομένου ότι οι φόροι, τα χαράτσια, τα ξεπουλήματα, οι απολύσεις και η τεράστια ακρίβεια δεν μπορούν να φέρουν ανάπτυξη. Με τη συνεχή ψήφιση μνημονίων δεν μπορεί να έρθει ανάπτυξη. Με την επιβολή φόρων σε βασικά είδη για τη διαβίωση των Ελλήνων πολιτών, όπως στα τρόφιμα, στην εστίαση, στο πετρέλαιο θέρμανσης και αλλού, δεν μπορεί να έρθει ανάπτυξη και αυτό το απέδειξαν και τα νούμερα. Παρ' όλα αυτά, η Κυβέρνηση επιμένει στο να μην κάνει διορθωτικές κινήσεις, πολύ απλά γιατί έτσι τους διατάζει η τρόικα.

Με την επικείμενη φορολόγηση μέχρι και των αγροτεμαχίων, μέχρι και του οτιδήποτε στεγασμένου θα υπάρχει σε ένα χωράφι και ενός κοτετσιού με λαμαρίνες ή με πλίθρες και εν τέλει των πάντων, δεν έρχεται ανάπτυξη.

Με το να μένουν ατιμώρητοι όλοι όσοι εμπλέκονται στο μεγαλύτερο πλιάτσικο που έχει υπάρξει ποτέ όχι μόνο στην ελληνική ιστορία, αλλά ενδεχομένως και στην παγκόσμια –αφού μιλάμε γι' αυτό της ελληνικής δημόσιας περιουσίας- δεν έρχεται ανάπτυξη.

Επίσης, πλιάτσικο είναι και όταν οι ελληνικές κυβερνήσεις δεν τολμούν να ψελλίσουν λέξη. Αντιθέτως, τώρα που το πράγμα είχε φτάσει στο απροχώρητο, έκαναν κάποιες κινήσεις εντυπωσιασμού –γιατί περί αυτού πρόκειται- να μην αναζητήσουν το κατοχικό δάνειο, ένα πραγματικό δάνειο το οποίο είναι καταγεγραμμένο στην Τράπεζα της Ελλάδος και για το οποίο θα μπορούσε κάλλιστα να γίνει μια απλή εγγραφή του στον προϋπολογισμό του κράτους. Να δείτε τι θα γινόταν μετά.

Χωρίς προστασία των ελληνικών εταιρειών από τις τριτοκοσμικές ξένες εταιρείες που με τα προϊόντα τους έχουν εισβάλλει στην πατρίδα μας και χωρίς προστασία των Ελλήνων εργαζομένων από τους πάσης φύσεως λαθρομετανάστες, δεν μπορεί να υπάρχει ανάπτυξη.

Ανάπτυξη δεν μπορεί να υπάρξει χωρίς εσείς, της συγκυβέρνησης, να δώσετε το καλό παράδειγμα της διαχείρισης των οικονομικών σας –τα οποία στην καλύτερη των περιπτώσεων, δυστυχώς, είναι σε τραγική κατάσταση- στα κόμματά σας τα οποία είναι στην κυριολεξία χρεοκοπημένα και κάποια εκ των οποίων έχουν καταντήσει απο-κόμματα και μάλλον σύντομα δεν θα είναι τίποτα και θα αλλάξουν απλώς ένα ΑΦΜ και θα λένε: δεν ξέρουμε εμείς, βρείτε τα με τους προηγούμενους. Ας δίνετε το καλό παράδειγμα τόσα χρόνια, γιατί δεν μπορείτε να το δώσετε και ίσως να είχατε κάποιες ελπίδες.

Το ίδιο ισχύει και για το ΚΚΕ, που δεν δέχεται και κανέναν έλεγχο στα οικονομικά του. Και αυτό σε αντίθεση με τη Χρυσή Αυγή που την επομένη των εκλογών δεχθήκαμε επίσκεψη από ορκωτούς λογιστές και εκτενέστατο και λεπτομερές έλεγχο των οικονομικών μας και τα βρήκαν πεντακάθαρα. Και αυτό το λέω για να σταματήσει η πιπίλα των μυστικών χρηματοδοτών μας και πάει λέγοντας.

Έχετε βάλει σε χρυσοπληρωμένες θέσεις-κλειδιά αποτυχημένους τραπεζίτες και στελέχη, αυτούς που κατάφεραν τόσα χρόνια και μια έβαλαν τεχνητών στην ΟΝΕ και στο μνημόνιο, αυτούς που ήταν οι βασικοί υπεύθυνοι των διαφόρων σκανδάλων, όπως αυτό του Χρηματιστηρίου, όπου χάθηκαν τρισεκατομμύρια ευρώ, αυτούς που ήταν υπεύθυνοι για τα τοξικά ομόλογα όπου πάλι χάθηκαν εκατοντάδες δισεκατομμύρια ευρώ, αυτούς που ήταν υπεύθυνοι και διέλυσαν όλα τα ταμεία, στα οποία ο ελληνικός λαός, οι εργαζόμενοι και οι εργοδότες έδιναν από το μηνιαίο υστέρημά τους, ώστε να μπορέσουν κάποια στιγμή να έχουν περίθαλψη και σύνταξη και τώρα δεν έχουν απολύτως τίποτα.

Μέτρα ανακούφισης δεν μπορούν να υπάρξουν χωρίς υποστήριξη της πρωτογενούς παραγωγής και χωρίς επανεκκίνηση της ελληνικής οικονομίας με πραγματικές επενδύσεις και όχι με τον τραγέλαφο του ταξιδιού της Κίνας, όπου ο Έλληνας Πρωθυπουργός πήγε με μια κουστωδία Υπουργών και μερικές δεκάδες επιχειρηματιών, πολλοί εκ των οποίων έπαιρναν επιδοτήσεις από το ελληνικό κράτος, έκλεναν τις επιχειρήσεις τους στην Ελλάδα και τις άνοιγαν στην Τουρκία, στα Σκόπια, στη Βουλγαρία και αλλού ή πολύ απλά έφευγαν έξω, γιατί τα λεφτά τα έβαζαν στην τσέπη. Όλοι αυτοί, λοιπόν, τώρα πήγαν ως επενδυτές στην Κίνα, χωρίς κανείς να έχει καταλάβει αν το έκαναν για να φέρουν ή για να κάνουν επενδύσεις εκεί.

Παρουσιάσατε ως τεράστια επένδυση και ανάπτυξη τα deals που έγιναν για την αγοραπωλησία εκατόν σαράντα τόσων πλοίων, αλλά σε ναυπηγεία της Κίνας και όχι του Σκαρμαγκαλά, της Ελευσίνας, του Νεωρίου, της Σύρου και αλλού.

Αυτήν τη στιγμή είναι στην ουσία κλειστά, χρεοκοπημένα και οι εργαζόμενοι σε αυτά είναι απλήρωτοι για μήνες.

Η ναυπηγοεπισκευαστική βιομηχανία μας πεθαίνει. Δεν καταφέρατε να πείσετε ούτε έναν εφοπλιστή να κατασκευάσει ένα πλοίο στην Ελλάδα και όχι στην Κίνα. Και η καρδιά του φηνού μεροκάματου στην Κίνα δεν ισχύει, γιατί την ίδια ώρα κατασκευάζονται δεκάδες πλοία στην Ιαπωνία, όπου τα μεροκάματα των ναυτεργατών εκεί είναι πολύ μεγαλύτερα από αυτά των Ελλήνων.

Μέτρα ανακούφισης δεν είναι η επιλεκτική και συνεχής χρηματοδότηση των διαφόρων δεκανικιών του σάπιου κατεστημένου, των μεγαλοεργολάβων, του κ. Μπόμπολα και λοιπών -όλοι τους, για να μην ξεχνιόμαστε, αριστεροτάτων καταβολών- όπως και της αριστερής προελεύσεως μεγαλοεπιχειρηματιών, που έγιναν μεγάλοι με αριστερά κεφάλαια. Ναι, υπάρχουν και τέτοια, όπως ο κ. Κόκκαλης, που καταλαμβάνει αρκετό χώρο στα αρχεία της Στάζι και που μέσω των εταιρειών του πλουτίζει σε βάρος του ελληνικού λαού και του ελληνικού δημοσίου, κάνοντας μπιζνες αποκλειστικά και μόνο με συμβάσεις με το δημόσιο.

Και να μην ξεχνιόμαστε: Πριν από λίγα χρόνια κάπου στο Γράμμο σε ένα βουνό ήταν δίπλα-δίπλα η κ. Παπαρήγα με τον υιό Κόκκαλη για την προτομή του παππού Κόκκαλη. Και υπήρχε μία πολύ μεγάλη οικειότητα. Δεν ξέρω πού οφειλόταν. Ενδεχομένως στο γεγονός ότι το παιδί της κ. Παπαρήγα σπούδαζε στο ίδιο σχολείο με τον υιό Κόκκαλη.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΜΩΡΑΪΤΗΣ: Δεν έχει παιδί η Παπαρήγα. Μην λέτε

ανακρίβειες.

ΗΛΙΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΡΟΣ: Ανακρίβειες, εντάξει. Σας είχε πει ο κ. Ηλιόπουλος τις ανακρίβειες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Καλαντζής): Δεν είναι ανακρίβεια ότι ο πατέρας του κ. Κόκκαλη ήταν αγωνιστής της Εθνικής Αντίστασης και ότι ήταν στους Κορυσάδες Υπουργός Υγείας.

ΗΛΙΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΡΟΣ: Δεν πειράζει, πονάει. Μην ξύνεστε στη γκλίτσα του τσοπάνη. Θα σας φέρουμε πολλά στοιχεία για το Αμερικάνικο Κολλέγιο, που είναι μισογεμάτο από στελέχη του Κομμουνιστικού Κόμματος.

Για τον υιό Κόκκαλη είπαμε. Για τις σχέσεις του και την οικειότητα με την κ. Παπαρήγα είπαμε.

Μέτρα ανακούφισης με φυτευτούς Υπουργούς Οικονομικών, που έχουν παρελάσει και έχουν πάρει -με ερωτηματικό- οδηγίες από διάφορες λέσχες –Μπίντερμπεργκ και αλλού- και που -τι σύμπτωση!- και αυτοί προέρχονται από το Κομμουνιστικό Κόμμα. Αν δεν κάνω λάθος, ο κ. Στουρνάρας ήταν και στην ΚΝΕ Λονδίνου, όταν σπούδαζε σε ένα πανάκριβο Πανεπιστήμιο του Λονδίνου.

Το ΚΚΕ από την άλλη, παρ' ό,τι προτείνει μέτρα με ωραίους τίτλους, σίγουρα δεν μπορεί να φέρει κανέναν είδους ανάπτυξη. Πρώτοι εσείς εφαρμόσατε τις μνημονιακές πολιτικές στις εταιρείες σας - στην Τυποεκδοτική, στο Ριζοσπάστη και στον «902»- μειώνοντας τα μεροκάματα και απολύοντας κόσμο. Η Τυποεκδοτική ήταν πολύ προνομιοχώρα εταιρεία, γιατί ήσανταν από τους δύο, οι οποίοι τύπωναν σχεδόν κατ' αποκλειστικότητα για τον ΟΠΑΠ. Τεράστιες ποσότητες χαρτιού. Τώρα, πώς γίνεται να έχετε τεράστια δουλειά και να πέφτετε έξω; Μάλλον κάποιο πρόβλημα υπάρχει.

Ανάπτυξη με ένα συνδικαλιστικό κίνημα αποτυχημένο και προσκυνημένο δεν μπορεί να υπάρξει με τίποτα. Το βλέπουμε. Στην τελευταία συγκέντρωση της ΓΣΕΕ και της ΑΔΕΔΥ δεν πήγε ούτε ένας.

Και μία απάντηση: Τα μαντρόσκυλα του συστήματος είστε εσείς. Και το έχετε αποδείξει περίτρανα και στις μεγαλειώδεις συγκεντρώσεις που γινόντουσαν στο Σύνταγμα, όπου έρχονταν εκατομμύρια Έλληνες πολίτες, χωρίς κομματικές σημαίες. Και εσείς, με τις κομματικές σας σημαίες κάνατε γραμμές και περιφρουρούσατε τη Βουλή, αυτή που εκατομμύρια Έλληνες πολίτες είχαν στο μάτι μαζί με αυτούς που ήταν μέσα και την εκπροσωπούσαν.

Κάντε, σύντροφοι, μία λαϊκή επανάσταση, όπως λέτε, για να διαλύσετε την αστική δημοκρατία. Αλλά ούτε αυτό έχετε πρόθεση να κάνετε από ό,τι φαίνεται, γιατί μάλλον ούτε αυτό ξέρετε να κάνετε. Και εσείς και οι εχθροί σας, οι καπιταλιστές, είστε οι δύο όψεις του ίδιου νομίσματος. Γι' αυτό και δεν σας ακολουθεί κανείς. Στις λαϊκές γειτονίες της Αθήνας και του Πειραιά, στην πρώην Κοκκινιά και αλλού, η Χρυσή Αυγή επελαύνει. Είναι ίσως η πρώτη πολιτική δύναμη. Είναι ο απόλυτος κυρίαρχος σε αυτές τις γειτονίες, γιατί οι λαϊκές οικογένειες, όπως τις λέτε εσείς, έχουν καταλάβει πολύ καλά ποιο τίμημα είναι αυτό που μπορεί πραγματικά να φέρει ανακούφιση στις τσέπες τους και στο γενικότερο τρόπο ζωής τους.

Κύριοι σύντροφοι, το απόστημα έχει σπάσει. Το ποτάμι δεν γυρίζει πίσω. Και για να μην ξεχνιόμαστε, καταθέτω στα Πρακτικά τη σημερινή πολύ ωραία φωτογραφία της Άνγκελα Μέρκελ, που είναι στην Πολιτοφυλακή της Ανατολικής Γερμανίας. Κομμουνίστρια και αυτή. Να τη χαίρεστε.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής, κ. Ηλίας Παναγιώταρος, καταθέτει για τα Πρακτικά την προαναφερθείσα φωτογραφία, η οποία βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Καλαντζής): Παρακαλώ την ειδική αγορήτρια της Δημοκρατικής Αριστεράς κ. Ασημίνα Ξηροτύρη-Λικατερινάρη να πάρει το λόγο.

ΑΣΗΜΙΝΑ ΞΗΡΟΤΥΡΗ-ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΑΡΗ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Ευτυχώς δεν ανήκε και η Μέρκελ στους ναζιστές εκείνης της εποχής.

Η πρόταση νόμου του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας που συζητάμε σήμερα, όπως αναφέρεται και στην εισαγωγή της αι-

τιολογικής έκθεσης, στοχεύει στην ανακούφιση της λαϊκής οικογένειας από την υπερχρέωση, προβλέποντας τη δραστική μείωση και τη μετάθεση των χρεών των λαϊκών οικογενειών προς τις τράπεζες.

Είναι γεγονός ότι παρ' όλο που έγινε το βήμα σταθεροποίησης της οικονομίας στη χώρα, η δημοσιονομική προσαρμογή που προηγήθηκε ήταν τόσο βίαιη, με εμπροσθοβαρή επώδυνα μέτρα που επέφερε στην ελληνική κοινωνία, στον ελληνικό λαό πολλά προβλήματα.

Πράγματι, η κοινωνία δοκιμάζεται και η συνοχή της αργεί πολύ να αποκατασταθεί. Χρειάζεται γι' αυτό συνεχής προσπάθεια, σταθερότητα στόχων, ευρύτερη κινητοποίηση, για να δώσουμε σήμερα τη μάχη της συντεταγμένης κοινωνικής προσαρμογής. Η πρόταση νόμου σε αυτήν την κατεύθυνση βοηθάει σημαντικά.

Για την κοινωνική προσαρμογή στη Δημοκρατική Αριστερά έχουμε ως κύρια κατεύθυνση και προσαπλούμε να δημιουργηθεί, ένα πραγματικό δίκτυο κοινωνικής προστασίας για το σύνολο των πολιτών, με έμφαση βέβαια στις ευπαθείς ομάδες, που η κατάστασή τους επιδεινώθηκε λόγω της κρίσης, με διαβίωση κάτω από το όριο της πτώχειας. Επίσης, έχουμε ως κύρια κατεύθυνση την προστασία για τους συνταξιούχους και τους άνεργους, τα νοικοκυριά και τα υπερχρεωμένα νοικοκυριά, καθώς και των μικρών επιχειρήσεων, που η συνέχεια της λειτουργίας τους αποτελεί τη μόνη πηγή εισόδων για τους μικρούς επιχειρηματίες και τις οικογένειές τους.

Το δίκτυο κοινωνικής προστασίας και ελάφρυνσης του οικογενειακού προϋπολογισμού είναι για εμάς ένα ζήτημα άμεσης προτεραιότητας. Κανείς άνεργος χωρίς πρόσβαση στο σύστημα υγείας, κανένα παιδί χωρίς πρόσβαση στη σίτιση. Τα άτομα με ειδικές ανάγκες να διαβιώνουν μέσα στον κοινωνικό ιστό της χώρας. Έκτακτα και εκτεταμένα μέτρα, άμεσης εφαρμογής για τους άνεργους.

Όλα τα παραπάνω συνιστούν το περίγραμμα των μέτρων για τις ευπαθείς ομάδες, για τη συντεταγμένη κοινωνική προσαρμογή, για τα οποία η Δημοκρατική Αριστερά πιέζει με τη συμμετοχή της στην τρικομματική Κυβέρνηση.

Ειδικότερα, τα θέματα που αναδεικνύουμε στη συνολική μας πρόταση για το κοινωνικό σύνολο είναι: Δίκτυα κοινωνικής υποστήριξης και ελάφρυνσης των βαρών των οικογενειών. Πιλοτική εφαρμογή για το ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα μέσα στο 2013 και πλήρη εφαρμογή το 2014. Υποστήριξη των ανέργων με έκτακτα και εκτεταμένα μέτρα. Αντιμέτωπη της κατάστασης στο σύστημα υγείας και των ανασφάλιστων. Διακανονισμοί φορολογικών υποχρεώσεων με διακανονισμό των ληξιπρόθεσμων οφειλών, με πολύ αυξημένο αριθμό δανείων, πράγμα που έγινε με πρόσφατο νομοσχέδιο. Η Δημοκρατική Αριστερά προτείνει, το μέτρο της κατάσχεσης να μην εφαρμόζεται προς το παρόν σε πρόσωπα που οφείλουν λιγότερο από 50.000 ευρώ. Μείωση έως κι απαλλαγή των επιβαρύνσεων από δάνεια των υπερχρεωμένων νοικοκυριών.

Οι δανειακές ρυθμίσεις για τα υπερχρεωμένα νοικοκυριά –κι εμείς εδώ βάζουμε και τις μικρές επιχειρήσεις- θα πρέπει να ακολουθήσουν τον εξής σχεδιασμό: Αναστολή των πλειστηριασμών κατοικιών, με προσωπική οικογενειακή διαβίωση, τουλάχιστον για ακόμη τρία χρόνια. Το σύνολο της τελικής ρυθμιζόμενης δόσης να μην υπερβαίνει το 25% των συνολικών αιτήσεων ή μηνιαίων εισοδημάτων των πολιτών ή των νοικοκυριών. Προσαρμογή όλων των χορηγητικών επιτοκίων με βάση τα επιτόκια της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, η οποία αποτελεί και την κύρια πηγή άντλησης ρευστότητας των τραπεζών.

Σχετικά με τους άνεργους, όσους διαβιώνουν αποδεδειγμένα κάτω από το όριο της φτώχειας κι όσους έχουν αναπηρία πάνω από το 67%, θα πρέπει πράγματι να τύχουν περιόδου χάριτος, δηλαδή χωρίς κεφαλαιοποίηση των τόκων, αλλά και να διερευνηθεί η πιθανότητα κουρέματος, ακόμη και διαγραφής των δανειακών οφειλών.

Συνδυασμός των ακόλουθων παραμέτρων, ανάλογα με την περίοδο χάριτος, με ή χωρίς κεφαλαιοποίηση των τόκων. Χρονική επέκταση της διάρκειας των δανείων, μείωση –όπως είπα- των χορηγικών επιτοκίων, επέκταση των ευνοϊκών ρυθμίσεων και σε μικρούς εμπόρους ή ατομικές επιχειρήσεις. Ειδικές ρυθμίσεις

για τα νοικοκυριά, για τα οποία δεν υπάρχει κανένας εργαζόμενος. Υπό προϋποθέσεις ευνοϊκές ρυθμίσεις και στα καταναλωτικά δάνεια, χωρίς εμπράγματες εξασφαλίσεις.

Στις ρυθμίσεις των δανείων θα πρέπει να μην υπάρχει ο όρος «πριν το 2010 συμβάσεις δανείων», γιατί θα αποκλειστούν αρκετές χιλιάδες δανειολήπτες με πραγματικά προβλήματα.

Οι τράπεζες πρέπει να εγκύψουν στο πρόβλημα και δεν μπορεί να το αποφεύγουν. Θα πρέπει να εγκύψουν και θα πρέπει να συνδύσουν την τεχνογνωσία τους με τις πραγματικές δυνατότητες και κυρίως, με τις μεγάλες ανάγκες των πολιτών, που έχουν πληγεί από την κρίση, με βάση και τα στοιχεία βέβαια που διαθέτουν –και διαθέτουν αρκετά- για κάθε νοικοκυριό και για κάθε πελάτη τους που βρίσκεται σε δυσκολία. Γιατί και οι τράπεζες με τον ελληνικό λαό και με τη λαϊκή οικογένεια ζουν κατά κύριο λόγο και έτσι πρέπει. Εκεί δίνονται οι προτεραιότητες, ούτως ώστε να διαμορφωθεί μία δίκαιη και βιώσιμη πρόταση αποπληρωμής των τραπεζικών δανείων.

Θα έλθω στα άρθρα της πρότασης νόμου του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας.

Στο άρθρο 1, τα προβλεπόμενα μέτρα αφορούν τη λαϊκή οικογένεια με ετήσιο εισόδημα μέχρι 40.000 ευρώ προσαυξημένο κατά 5.000 ευρώ για κάθε παιδί. Είναι σωστός ο προσδιορισμός που γίνεται με βάση τα εισοδηματικά κριτήρια, στα οποία προβλέπεται και η προσαύξηση λόγω παιδιών.

Εμείς, σχετικά με τον εισοδηματικό προσδιορισμό, για να μπορέσει να είναι εφικτή και αυτή η πρόταση προτείνουμε το ύψος του οικογενειακού εισοδήματος να είναι 30.000 ευρώ και να εξετάζεται, επίσης μαζί με αυτό και η περιουσιακή κατάσταση των δανειοληπτών. Γιατί εδώ υπάρχει ένα μεγάλο ζήτημα, που ίσως αυτό να είναι μία παράλειψη στη δική μας πρόταση.

Με το άρθρο 2 δίνεται ο ορισμός της έννοιας της οφειλής προς τις τράπεζες. Πρόκειται για οφειλές από κάθε μορφής δάνειο και από πιστωτικές κάρτες. Αυτό είναι μία ευρεία διατύπωση. Δεν προσδιορίζετε, λόγω χάριν εάν συμπεριλαμβάνονται στις οφειλές και τα επαγγελματικά δάνεια, ενώ πιο κάτω κάνετε λόγο γι' αυτά ότι είναι ανάγκη να ληφθούν υπόψιν.

Στο άρθρο 3 διαγράφονται κάθε είδους τόκοι από την οφειλή των λαϊκών νοικοκυριών προς τις τράπεζες. Για τη διάταξη αυτή έχουμε επιφυλάξεις. Θεωρούμε ότι οι τόκοι υπερημερίας δεν πρέπει να διαγράφονται για όλες τις περιπτώσεις, δεδομένου ότι υπάρχουν περιπτώσεις υπερχρέωσης που δεν οφείλονται στην κρίση. Η υπερχρέωση θα πρέπει να συνοδεύεται σε κάθε περίπτωση με κάποιο λόγο, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι από τις προβλεπόμενες ρυθμίσεις θα ευνοηθούν αυτοί που έχουν πραγματική ανάγκη και όχι να τύχουν ευνοϊκών ρυθμίσεων οι γνωστοί φοροφυγάδες, που έχουν ταλαιπωρήσει και ταλαιπωρούν νόμιμα την οικονομία μας.

Στο άρθρο 4 προβλέπεται ότι από το συνολικό ποσό των οφειλών των λαϊκών οικογενειών προς τα πιστωτικά ιδρύματα, μετά την αφαίρεση των τόκων του προηγούμενου άρθρου, διαγράφεται κάθε ποσόν που αντιστοιχεί σε τυχόν πραγματοποιηθέντα ανατοκισμό και στην τυχόν πραγματοποιηθείσα κεφαλαιοποίηση κάθε μορφής τόκων. Είναι σωστή η εν λόγω διάταξη, δεδομένου ότι ο ανατοκισμός και ανακεφαλαιοποίηση κάθε μορφής τόκου, έχουν κριθεί και από τα δικαστήρια ως παράνομες ενέργειες των πιστωτικών ιδρυμάτων.

Στο άρθρο 5 προβλέπεται ότι από τις οφειλές των λαϊκών νοικοκυριών προς τις τράπεζες, όπως αυτές διαμορφώνονται με τη διαγραφή των τόκων, του ανατοκισμού και της κεφαλαιοποίησης της κάθε μορφής τόκων, διαγράφεται ποσοστό ύψους 50%.

Δεν είναι εύκολο σήμερα σε αυτήν την κρίση να γενικεύσουμε αυτό το μέτρο. Εμείς προτείνουμε οποιαδήποτε διαγραφή χρεών θα πρέπει να γίνεται σε αυτούς που ζουν κάτω από το όριο της φτώχειας και που περιήλθαν τα τελευταία χρόνια και όπως αυτό αποδεικνύεται με στοιχεία. Θα πρέπει να εξετάσουμε τις διαγραφές χρεών για τους άνεργους, για να μην υπάρξει κανένας κίνδυνος να ευνοηθούν από μία τέτοια ρύθμιση αυτοί που έπαιρναν και ξαναέπαιρναν δάνεια. Να μπορέσουμε να εξασφαλίσουμε πόρους για το ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα, για την αύξηση της χρονικής διάρκειας και την αύξηση των επιδομάτων των ανέργων.

Στο άρθρο 6 ορίζεται η απομένουσα μετά από τη διαγραφή των τόκων ανατοκισμού κ.λπ. διαδικασία για την αποπληρωμή του χρέους. Η προτεινόμενη ρύθμιση προϋποθέτει βέβαια ότι θα γίνουν δεκτές οι διατάξεις των προηγούμενων άρθρων. Γενικά, είναι σωστό το «πάγωμα» των οφειλών και η αναστολή των πληρωμών, εφόσον οφείλονται πράγματι στην οικονομική κρίση. Όπως έχω πει πολλές φορές, είναι δεκτή η μέριμνα για τους ανέργους, αλλά πρέπει βέβαια όλα αυτά να ελέγχονται κάθε φορά. Υπάρχει, βέβαια, ένα κενό σχετικά με τα περιουσιακά στοιχεία, τις καταθέσεις των οφειλετών και γι' αυτά θα πρέπει να γίνεται ρητή αναφορά.

Στο άρθρο 7 εντάσσονται στην προτεινόμενη ρύθμιση οι οφειλές των επαγγελματιών προς τις τράπεζες. Στο παραπάνω άρθρο εντάσσονται θέματα διευκόλυνσης των αγροτών. Αυτά είναι θέματα τα οποία, τουλάχιστον για τις μικρές επιχειρήσεις, τις ατομικές, τα έχουμε πει πολλές φορές και στη συζήτησή μας με τον Υπουργό -ο οποίος δεν είναι εδώ- για τη διαμόρφωση αυτού του περιβάλλοντος νομοσχεδίου, που αργά και έλθει για τα υπερχρεωμένα νοικοκυριά. Πρέπει οι ρυθμίσεις αυτές να λάβουν υπόψη τους τα δάνεια των μικρών επιχειρήσεων και των ελεύθερων μικροεπαγγελματιών. Ακούμε ένα επιχείρημα, το οποίο ακούγαμε και στο φορολογικό νομοσχέδιο το οποίο τελικά δουλεύει ως φαύλος κύκλος, δηλαδή ότι δεν έχουμε φορολογική εικόνα αυτών των πολιτών και τελικά, μη έχοντας αυτήν την εικόνα, επιβαρύνουμε υπέρμετρα και με το φορολογικό νομοσχέδιο τις μικρές ατομικές επιχειρήσεις που τελικά φορολογούνται από το μηδέν, ενώ οι μισθωτοί και οι συνταξιούχοι φορολογούνται από 25.000 ευρώ και πάνω.

Επομένως μπορεί να υπάρχει η εκτεταμένη φοροδιαφυγή, αλλά υπάρχει και η μεγάλη ανάγκη γι' αυτούς που έχουν συμμορφωθεί και εκπληρώνουν τις φορολογικές υποχρεώσεις τους και παράλληλα έχουν τεράστιες ανάγκες να μπορέσουν να τύχουν και αυτοί ανάλογων ρυθμίσεων για τα δάνεια, για να σώσουν τις επιχειρήσεις τους. Γιατί τα δάνεια για να σώσεις μία ατομική επιχείρηση είναι ίσως πολύ πιο σημαντικά από το να σώσεις το σπίτι σου. Σ' αυτό το σημείο θα πρέπει να εξετάσουμε αυτήν την κατάσταση και να δούμε πώς θα αποτυπωθεί και πρέπει να ληφθεί υπόψη στο νομοσχέδιο που θα φέρει το Υπουργείο Ανάπτυξης.

Τελειώνοντας θα ήθελα να πω ότι έχουμε εξετάσει την πρόταση του Υπουργείου όπως έχει γίνει γνωστή και την έχει εκθέσει μερικές φορές ο Υφυπουργός στα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης. Υπάρχουν προβλήματα σ' αυτήν την πρόταση. Υπάρχουν προβλήματα...

Κύριε Πρόεδρε, ο Υπουργός εξακολουθεί να μην είναι εδώ. Δεν μπορώ να καταλάβω. Τι έκτακτη ανάγκη υπάρχει; Η τρόικα τον κάλεσε; Δεν ξέρω τι γίνεται.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Καλαντζής): Ζήτησε την άδεια να πάει έξω, γνωρίζοντας ότι η πάντα ευγενική σας παρουσία καταλαβαίνει το λόγο για τον οποίο βρίσκεται έξω. Δεν έφυγε για...

ΑΣΗΜΙΝΑ ΞΗΡΟΤΥΡΗ-ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΑΡΗ: Ναι, αλλά θέτουμε ορισμένα θέματα τώρα εδώ. Τέλος πάντων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Καλαντζής): Καταγράφεται αυτό και θα απαντήσει.

Συνεχίστε, κυρία συνάδελφε.

ΑΣΗΜΙΝΑ ΞΗΡΟΤΥΡΗ-ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΑΡΗ: Κάποτε πρέπει να μας τα πει.

Θα ήθελα, λοιπόν, να πω ότι στην πρόταση η οποία ακούγεται από το Υπουργείο και η οποία αργά πάρα πολύ να έλθει, ως σχέδιο νόμου υπάρχουν προβλήματα ως προς το ότι δεν αντιμετωπίζονται οι μικρές επιχειρήσεις, οι επιχειρηματίες και οι άνεργοι στο βαθμό που θα θέλαμε εμείς. Από την άλλη πλευρά υπάρχει το πρόβλημα ότι η επιμήκυνση και η ελάττωση του επιτοκίου για ένα χρονικό διάστημα δεν επιφέρει οριστική λύση, διότι μετατίθενται όλα αυτά και το χρέος όντως διογκώνεται στο επόμενο διάστημα.

Επομένως πρέπει να βρεθούν ενδιάμεσες προτάσεις. Εμείς έχουμε καταθέσει μια σειρά από προτάσεις -σας είπα το περιγραμμά τους- και θα συνεχίσουμε αυτήν την προσπάθεια.

Ειδικότερα, μεταξύ των άλλων, θα αναφέρω ότι θέλουμε η αποπληρωμή ενός μέρους αυτού του δανείου να μεταφερθεί σε

μεταγενέστερο χρόνο και το τμήμα που θα μείνει, θα είναι ανάλογα με τα περιουσιακά στοιχεία του δανειολήπτη και με ανισοβαρείς δόσεις και βέβαια, με μείωση των επιτοκίων, έτσι ώστε να μπορεί ο κάθε οφειλέτης να αποπληρώσει αυτό το τμήμα του δανείου. Το υπόλοιπο, χωρίς προσαυξήσεις, θα μεταφερθεί αργότερα, ούτως ώστε ο δανειολήπτης να μπορεί να ανταπεξέλθει και να έχει τότε τις δυνατότητες να αποπληρώσει το δάνειό του.

Είναι προφανές ότι δεν ψηφίζουμε την πρόταση αλλά, κύριοι συνάδελφοι, από το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδος θεωρούμε ότι πολλά στοιχεία της πρότασής σας είναι πολύ θετικά και ότι η συμβολή της είναι πολύ σημαντική σε αυτή τη μεγάλη προσπάθεια που κάνουμε όλοι, για το πράγματι μεγάλο πρόβλημα των υποχρεωμένων νοικοκυριών, της υπερχρεωμένης λαϊκής οικογένειας είτε είναι Έλληνες είτε είναι οικογένειες μεταναστών που εργάζονται στον τόπο μας, όπως χιλιάδες Ελληνικές οικογένειες μεταναστών υπάρχουν σε άλλες χώρες και τυγχάνουν των ευνοϊκών αυτών ρυθμίσεων στις άλλες χώρες.

Κύριε Υφυπουργέ, πρέπει στις προτάσεις σας να συμπεριλάβετε στοιχεία και ανάγκες που διατυπώσαμε όλα τα κόμματα για τα θέματα των υπερχρεωμένων νοικοκυριών κατά τις συζητήσεις που έγιναν και στη Βουλή των δύο προτάσεων που κατατέθηκαν και να βιαστείτε για την κατάθεση του νομοσχεδίου.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της ΔΗΜΑΡ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Καλαντζής): Εμείς ευχαριστούμε, κυρία συνάδελφε.

Κύριε Υπουργέ, η κ. Ξηροτύρη κατέθεσε ορισμένες προτάσεις κατά τη διάρκεια της δικαιολογημένης απουσίας σας. Παρακαλώ να ανατρέξετε στα Πρακτικά για να τις δείτε και όταν πάρετε το λόγο, αν έχετε την καλοσύνη και εφόσον εσείς το κρίνεται σκόπιμο, απαντήστε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ» και ενημερώθηκαν για την ιστορία του κτηρίου και τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της Βουλής, σαράντα δύο μαθητές και μαθήτριες και δύο εκπαιδευτικοί-συνοδοί τους από το 11^ο Δημοτικό Σχολείο Παλαιού Φαλήρου.

Η Βουλή τούς καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Εισερχόμεθα στον κατάλογο με τους συναδέλφους Βουλευτές που έχουν ζητήσει το λόγο. Ο συνάδελφος Βουλευτής κ. Ηλίας Βλαχογιάννης ευγενώς απεδέχθη να προηγηθεί ο κ. Εμμανουήλ Γλέζος.

Κύριε Γλέζο, θα ήθελα να σας ενημερώσω ότι εγώ τελείωσα το 11^ο Δημοτικό Σχολείο Ποταμούδιων Καβάλας που εσείς οι Αριστεροί ξέρετε τι ήταν τα Ποταμούδια.

Παρακαλώ, έχετε το λόγο.

ΜΑΝΩΛΗΣ ΓΛΕΖΟΣ: Ευχαριστώ, αγαπητέ Πρόεδρε.

Από την αρχή δηλώνω ότι υπερψηφίζω την πρόταση νόμου του ΚΚΕ και θα ήθελα να τονίσω, περισσότερο από όλα, το ηθικό μέρος. Θεωρώ, δηλαδή, σαν να βρισκόμαστε στην εποχή όπου ο Κρέοντας εμπόδιζε την Αντιγόνη να θάψει τον νεκρό αδελφό της. Κατά τον ίδιο τρόπο έρχεστε εσείς και τα θύματα από όλη αυτήν την κρίση -που είναι οι λαϊκές οικογένειες- ζητάτε όχι να τα θάψετε, αλλά να τα βοηθήσετε και σηκώνονται όλες οι φωνές εναντίον σας λέγοντας «όχι» και «γιατί, γιατί, γιατί» κ.λπ.. Ήθελα ακριβώς να τονίσω αυτήν την ηθική πλευρά του θέματος, την οποία θεωρώ πάντοτε πάνω από τα έμπρακτα στοιχεία και στο περιεχόμενο που συμφωνώ απολύτως.

Ξεκινάω από τη βάση, την οποία έχω τονίσει επανειλημμένα και δεν θα διστάζω να λέω: Την κρίση δεν την προκάλεσε ο ελληνικός λαός! Την κρίση δεν τη δημιούργησε ο ελληνικός λαός! Την κρίση δεν την τροφοδοτεί ο ελληνικός λαός! Γιατί πρέπει τα σπασμένα να τα πληρώνει ο ελληνικός λαός; Θα παρακαλούσα καθένα συνάδελφο να μου απαντήσει επιτέλους -και από την Κυβέρνηση- σε αυτό το ερώτημα. Γιατί δηλαδή πρέπει την κρίση να την πληρώνει ο ελληνικός λαός. Αυτήν την απάντηση θέλω, την αναζητώ από την αρχή που βρέθηκα σε αυτά τα έδρανα, θα τη ζητάω συνέχεια μέχρι που θα μπορώ να μιλώ.

Κατ' αρχήν, ο Μένανδρος 2.300 χρόνια πριν είχε πει: «Τα δάνεια τους ελευθέρους, δούλους ποιεΐ». Γιατί να το ξεχνάμε αυτό; Εμείς, για να λύσουμε την κρίση του χρηματοπιστωτικού κεφαλαίου, η Κυβέρνηση, το κράτος καταφεύγει σε δάνεια.

Γιατί να ξεχνάει αυτό που είπε ο Μένανδρος; Γιατί να ξεχνάει αυτό που ο Σοφοκλής στην Αντιγόνη, έχει δηλώσει; «Ουδέν γαρ ανθρώποισιν οίον άργυρος κακόν νόμισμ' έβλαστε». Τίποτα στους ανθρώπους όπως το κακό νόμισμα, δεν υπάρχει που να τον βλάπτει.

Γιατί αυτά να τα ξεχνάμε; Επιμένω να ζητώ απάντηση, όχι για να ικανοποιηθώ, αλλά για να δοθεί επιτέλους μια λύση στο θέμα. Ακολουθείται ο δρόμος των δανείων. Γιατί πρέπει να την πληρώσει ο λαός; Ας πούμε ότι είναι σωστός ο δρόμος του δανείου. Γιατί πρέπει να την πληρώσει ο λαός; Γιατί πρέπει να αφαιρούμε από τα δικαιώματα του;

Για να έρθω στο συγκεκριμένο θέμα, θα ήθελα να πω ότι ο Σόλωνας σε μια παρόμοια κατάσταση, όταν τον κάλεσαν οι Αθηναίοι να φτιάξει τους νόμους, για να απελευθερώσει τους ελεύθερους Αθηναίους, που είχαν γίνει δούλοι εξαιτίας των δανείων, εφάρμοσε τη Σεισάχθεια. Γιατί να μην επιμένουμε και εμείς εδώ στη Σεισάχθεια; Επεκτείνω το αίτημά σας. Να καταργηθούν τα χρέη των λαϊκών οικογενειών ολοσχερώς. Να καταργηθούν.

Δεν δέχεστε τη Σεισάχθεια; Αρνείστε την ιστορία αυτού του τόπου; Την αρνείστε; Γιατί δεν προχωρείτε σε μια αναστολή των κατασχέσεων; Προχωρώ. Γιατί δεν προβαίνετε σε μια αναστολή των χρεών; Προχωρώ. Γιατί δεν προβαίνετε σε μια αναστολή των χρεών χωρίς πληρωμή των τόκων. Τίποτα απ' όλα αυτά. Τα αγνοείτε όλα. Τα αγνοείτε όλα και προβαίνετε σε επίθεση εναντίον των λαϊκών οικογενειών.

Από την άλλη μεριά, έρχεστε εδώ –αγállονται οι καιροί, οι Θεοί και οι πάντες- και μας λέτε γιατί αρνείστε το ξεπούλημα της ελληνικής γης στους Κινέζους. Εμπόριο με τους Κινέζους θέλουμε, ναι. Εμπόριο, ναι. Ξεπούλημα ελληνικής γης, όχι. Αυτή είναι η διαφορά μας. Εμπόριο, ναι. Ξεπούλημα ελληνικής γης, όχι.

Θέλω απάντηση συγκεκριμένη. Με ποιο δικαίωμα δεσμεύεστε ως Κυβέρνηση εδώ, ενώ δεν έχετε καν την Πλειοψηφία. Το ξεχνάμε. Το έχει πει ο Αισχύλος: «Με τους νεοχμοΐς νόμους, με τους νέους νόμους ο Δίας διαφεντεύει». Έτσι του κάπνισε του Δία. Να διαφεντεύει. Θέλετε και εσείς να διαφεντεύετε. Με ποιο δικαίωμα, ενώ δεν έχετε την Πλειοψηφία; Δεν έχετε την Πλειοψηφία για τους νόμους που ψηφίζονται εδώ.

ΗΛΙΑΣ ΒΛΑΧΟΓΙΑΝΝΗΣ: Ποιος την έχει την Πλειοψηφία;

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΑΜΠΑΖΙΩΤΗΣ: Πώς περνάνε;

ΜΑΝΩΛΗΣ ΓΛΕΖΟΣ: Με το δώρο των πενήντα εδρών. Γι' αυτό περνάνε. Με τις πενήντα έδρες. Με το μπόνους περνάνε. Με το δώρο. Όχι με τη βούληση του ελληνικού λαού. Όχι με τη βούληση του ελληνικού λαού. Με το μπόνους περνάνε!

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΑΜΠΑΖΙΩΤΗΣ: Το διεκδικήσατε. Γίνετε κόμμα επιτέλους για να το διεκδικήσετε και στις εκλογές.

ΜΑΝΩΛΗΣ ΓΛΕΖΟΣ: Λέω και ένα άλλο θέμα. Έχετε δικαίωμα να αποφασίζετε με το μπόνους, με την παρανομία δηλαδή, να ψηφίζετε για τέσσερα χρόνια. Δεν έχετε δικαίωμα από εκεί και πέρα. Με ποιο δικαίωμα –προσέξετε το αυτό, αγαπητοί συνάδελφοι- δεσμεύουμε το μέλλον των γενεών μας; Πάνω από τέσσερα χρόνια δεν έχετε δικαίωμα. Εσείς με ποιο δικαίωμα κάνετε τις δεσμεύσεις;

Αγαπητοί φίλοι, θέλω να είμαι πάντοτε στην ώρα μου και τονίζω ξανά ότι υπερψηφίζω το νομοσχέδιο. Χρειάζεται επέκταση. Ζητάω, επίσης, από αυτούς που είναι Υπουργοί, επιτέλους να αναλάβουν τις ευθύνες τους απέναντι στην ιστορία αυτού του τόπου, απέναντι στον εαυτό τους και απέναντι στις νέες γενιές. Δεν έχετε το δικαίωμα να δεσμεύετε το μέλλον των παιδιών μας. Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ-ΕΚΜ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Καλαντζής): Ευχαριστούμε πολύ, κύριε Γλέζο.

Θα ήθελα να πω ότι, ιδιαίτερα εσείς, ο κ. Κακλαμάνης, ο κ. Πολύδωρας, οι εκ των παλαιότερων Βουλευτών, κάνοντας σωστή χρήση του χρόνου –ως λέει ο Κανονισμός- δίνετε και το παρά-

δειγμα σε όλους τους νέους.

Παρακαλώ το λόγο να πάρει ο συνάδελφος Βουλευτής, κ. Ηλίας Βλαχογιάννης.

ΗΛΙΑΣ ΒΛΑΧΟΓΙΑΝΝΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πραγματικά είναι μία καλή ευκαιρία σήμερα, με την κατάθεση της πρότασης νόμου από πλευράς του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας, να συζητήσουμε το φλέγον ζήτημα της υπερχρέωσης των ελληνικών νοικοκυριών, μια πραγματικότητα που όλοι την αποδεχόμαστε, ένα τεράστιο πρόβλημα για την ελληνική κοινωνία και όλες οι πτέρυγες και όλα τα κόμματα προσπαθούν να βρουν τις καλύτερες δυνατές λύσεις, μέσα στα δεδομένα οικονομικά πλαίσια που υπάρχουν στη χώρα μας.

Θα ξεκινήσουμε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, από κάποιες σταθερές, ότι δηλαδή σε μία ελεύθερη οικονομία, ο τραπεζικός πυλώνας, το τραπεζικό σύστημα είναι εκ των ων ουκ άνευ για να λειτουργήσει η ελεύθερη οικονομία. Ο ισχυρός τραπεζικός τομέας είναι προϋπόθεση οικονομικής ανάπτυξης μιας χώρας. Επομένως, με τράπεζες που δεν μπορούν να σταθούν στα πόδια τους –και προσπαθούμε να βοηθήσουμε όλοι να σταθούν στα πόδια τους- δεν μπορούμε να κάνουμε την πολιτική την οποία όλοι θα θέλαμε να κάνουμε.

Όταν εφαρμόστηκε η Σεισάχθεια από τον Σόλωνα, πριν από περίπου 2.500 χρόνια, ήταν άλλες οι εποχές και άλλα τα δεδομένα. Και προφανώς, όλες οι περιπτώσεις των υπερχρεωμένων νοικοκυριών, δεν είναι ίδιες.

Όλοι λένε σ' αυτήν την Αίθουσα, τα λαϊκά στρώματα, οι φτωχοί, να μην πληρώσουν. Έχουμε καταλήξει ποιοι είναι οι φτωχοί; Είναι αυτοί που δηλώνουν φτωχοί; Γιατί εμείς ξέρουμε χιλιάδες μικροσυνταξιούχους που έχουν εισόδημα μεγαλύτερο από χιλιάδες εμπόρους, από χιλιάδες ελεύθερους επαγγελματίες. Ποιοι είναι οι φτωχοί στην προκειμένη περίπτωση; Είναι ασφαλές κριτήριο το δηλωθέν εισόδημα; Το αποδέχονται όλες οι πτέρυγες αυτό, ότι το εισόδημα που δηλώνει κάποιος είναι ειλικρινές; Αν το αποδεχθούμε αυτό, ξεκινάμε από μία άλλη βάση. Αν δεν το αποδεχθούμε, πάλι πρέπει να ξεκινήσουμε από μία άλλη αφετηρία.

Το έχουμε πει το παράδειγμα στις φοιτητικές εστίες, που τα παιδιά των δημοσίων υπαλλήλων και των συνταξιούχων δεν μπορούν να πάνε, γιατί θεωρούνται υψηλόμισθοι και πάνε όλα τα άλλα παιδιά, των άλλων κατηγοριών συμπολιτών μας. Άρα, ποια δάνεια θα θεωρήσουμε ότι δεν μπορούν να πληρωθούν και από ποιες κατηγορίες συμπολιτών μας;

Χρειάζεται πολλή μελέτη, χρειάζεται να το προσεγγίσουμε με ιδιαίτερη κοινωνική ευαισθησία και κυρίως να μην δώσουμε βάση μόνο σε αυτό που δηλώνει κάποιος, αλλά να δούμε και κάποιες άλλες αντικειμενικές περιπτώσεις, που μπορούν να προσδιορίσουν το εισόδημα κάποιου είτε με τεκμαρτό τρόπο είτε με κάποιες άλλες σταθερές που θα αναζητήσει το Υπουργείο Οικονομικών και το Υπουργείο Εμπορίου.

Σίγουρα, όμως, πρέπει να έρθει η ρύθμιση. Απ' ό,τι θα μας πει ο κύριος Υπουργός, τελειώνουν οι συζητήσεις με τους πιστωτές μας και είναι θέμα ολίγων ημερών να κατατεθεί το σχέδιο νόμου στη Βουλή των Ελλήνων. Θα έχουμε, επομένως, την ευκαιρία να συζητήσουμε λεπτομερώς κάθε μία από τις περιπτώσεις που χρήζουν πραγματικά βοήθειας, έτσι ώστε αυτοί που έχουν πραγματικά ανάγκη να βοηθηθούν. Από την άλλη, όμως, πρέπει να προσέξουμε να μην καταρρεύσει το τραπεζικό σύστημα, γιατί είναι η προϋπόθεση για την ανάπτυξη μιας ελεύθερης οικονομίας, όπως είναι η δική μας.

Είπε προηγουμένως ο σεβαστός Πρόεδρος κ. Γλέζος, ότι δεν έχουμε την Πλειοψηφία. Κύριε Πρόεδρε και στο λαό έχουμε την Πλειοψηφία και στη Βουλή. Τα τρία κόμματα που συγκροτούν και στηρίζουν αυτήν την Κυβέρνηση, έχουν για πρώτη φορά και στο λαό την Πλειοψηφία.

ΜΑΝΩΛΗΣ ΓΛΕΖΟΣ: Δεν την έχουν.

ΗΛΙΑΣ ΒΛΑΧΟΓΙΑΝΝΗΣ: Τουλάχιστον εσείς δεν θα έπρεπε αυτό να το επικαλείστε, γιατί είδαμε να κυβερνάται η χώρα με πολύ χαμηλότερα ποσοστά και δεν είχαν εγερθεί τέτοια θέματα.

Εξάλλου, απ' ό,τι γνωρίζω, μέχρι τώρα το κόμμα σας και ο αζιότιμος Αρχηγός σας, δεν έχει θέσει θέμα κατάργησης του

μπόνους των πενήντα εδρών ή το θέτει τώρα; Να ξέρουμε, το κόμμα σας θέλει να καταργηθεί το μπόνους των πενήντα εδρών;

ΜΑΝΩΛΗΣ ΓΛΕΖΟΣ: Βεβαίως. Το λέμε καθαρά.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΑΜΠΑΖΙΩΤΗΣ: Άρον-άρων γίνονται.

ΗΛΙΑΣ ΒΛΑΧΟΓΙΑΝΝΗΣ: Να το δούμε. Όχι στα λόγια, αλλά στην πράξη. Καταθέστε πρόταση νόμου να την συζητήσουμε.

ΜΑΝΩΛΗΣ ΓΛΕΖΟΣ: Θα την καταθέσουμε.

ΗΛΙΑΣ ΒΛΑΧΟΓΙΑΝΝΗΣ: Γιατί απ' ό,τι είδαμε τα ποσοστά σας δεν βαίνουν αυξανόμενα, μάλλον μειούμενα βαίνουν και γι' αυτό σας πιάνει μια πρεμούρα προφανώς ενόψει της εκλογικής αναμέτρησης που θα έρθει στην ώρα της.

Εμείς αυτήν τη στιγμή δεν έχουμε υπ' όψιν μας τις εκλογές. Δεν έχει ανάγκη ο τόπος από εκλογές. Ο τόπος έχει ανάγκη από πολιτική σταθερότητα, έχει ανάγκη από σταθερή κυβέρνηση, έχει ανάγκη από λύσεις που πρέπει να δώσουμε στον ελληνικό λαό.

Να είστε σίγουρος, κύριε Πρόεδρε, ότι θα τις δώσουμε. Να είστε σίγουρος και εσείς και οι κύριοι συνάδελφοι, που αγωνιάτε, ότι μόλις ολοκληρωθεί η ανακεφαλαιοποίηση των τραπεζών, τότε θα μπορούσαμε να μιλήσουμε σε άλλη βάση. Θα ξέρουμε πλέον ότι υπάρχουν συστημικές τράπεζες. Θα ξέρουμε τις δυνατότητες που έχουν να δανειοδοτήσουν τις ελληνικές επιχειρήσεις και τα νοικοκυριά και τις δυνατότητες που έχει η πολιτεία να προβεί σε μια τέτοια ρύθμιση, που και το τραπεζικό σύστημα θα μπορέσει να λειτουργήσει, αλλά κυρίως θα μπορέσουμε να ελαφρύνουμε αυτούς που πραγματικά έχουν ανάγκη και όχι τους μπαταχτοήδες.

Ξέρετε ότι δεν δανειζόνταν μόνο αυτοί που έχουν ανάγκη, δανειζόντουσαν και αυτοί που ήθελαν να πάνε διακοπές ή να πάρουν πολυτελή αυτοκίνητα. Δεν θα υπαγάγουμε όλες αυτές τις κατηγορίες σε μια περίπτωση. Δεν είναι ίδιες. Θα πρέπει η Βουλή να τις αναζητήσει πραγματικά με γνώμονα το κοινό συμφέρον και τη δυνατότητα που προσφέρει η οικονομία μας και το τραπεζικό σύστημα στη δεδομένη στιγμή.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει η ΣΤ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΜΑΡΙΑ ΚΟΛΛΙΑ - ΤΣΑΡΟΥΧΑ**)

Η ευαισθησία που δείχνει η μια πτέρυγα προφανώς δεν σημαίνει ότι δεν υπάρχει η ίδια ευαισθησία από την άλλη πτέρυγα. Όλοι προερχόμαστε από τα λαϊκά στρώματα. Όλοι έχουμε την ίδια αγωνία για την επιβίωση των νοικοκυριών. Όλοι έχουμε την ίδια αγωνία για την πορεία της χώρας.

Είναι βέβαιο, όμως, ότι όσο πετυχαίνει η Κυβέρνηση τόσο οι επιθέσεις εναντίον της Κυβέρνησης θα οξύνονται. Αυτό σημαίνει ότι πάμε καλά. Έχουμε περιθώριο να πάμε ακόμα καλύτερα, να τρέξουμε με πιο μεγάλες ταχύτητες.

Να είστε σίγουροι, όμως, ότι αυτή η Κυβέρνηση θα μείνει στην ιστορία ως μία κυβέρνηση που πέτυχε σημαντικά πράγματα μέσα στη μεγαλύτερη κρίση των τελευταίων πενήντα ετών και τότε όταν θα έρθει η ώρα να κριθούμε, σεβαστέ Πρόεδρε, είμαστε βέβαιοι ότι ο ελληνικός λαός θα μας κρίνει με σωστά κριτήρια και είμαστε βέβαιοι ότι θα δώσει πάλι την εμπιστοσύνη του σε εμάς. Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Μαρία Κόλλια-Τσαρουχά): Ευχαριστούμε, κύριε Βλαχογιάννη.

Το λόγο έχει ο κ. Μιχάλης Κασσής.

ΜΙΧΑΗΛ ΚΑΣΣΗΣ: Είναι γεγονός ότι σε πολλά πράγματα συμφωνούμε όλοι εδώ μέσα. Δυστυχώς, όμως, τα πράγματα και ο χρόνος δείχνουν ότι δεν μπορούμε να τα αντιμετωπίσουμε για να μπορέσουμε να δώσουμε λύσεις.

Δεν μπορεί να αμφιβάλει κανείς ότι τα πέντε τελευταία χρόνια η μεγάλη κρίση που μαστίζει τη χώρα μας δημιούργησε πρόβλημα και στα νοικοκυριά, με αποτέλεσμα να μην μπορούν να ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις απέναντι στις τράπεζες. Πολύ περισσότερο, όμως, θα τονίσω ότι οι τράπεζες δεν είναι άμοιρες ευθυνών για το μεγάλο πρόβλημα το οποίο έχει δημιουργηθεί στα ελληνικά νοικοκυριά. Επήρμωσαν μια επιθετική πολιτική δίνοντας χρήματα σε όποιον τα ζητούσε χωρίς να υπάρχουν οι προϋποθέσεις, με αποτέλεσμα να μην μπορούν σήμερα να τα πάρουν πίσω.

Η Κυβέρνηση, όμως, δεν κάνει πίσω. Δεν ξέρω ακριβώς με

ποιον τρόπο -θεωρώ ότι θα είναι απλή η διαδικασία- αλλά οι τράπεζες στην παρούσα φάση θα μπορούσαν, τουλάχιστον, να ελαφρύνουν τους οφειλότες με την επιμήκυνση της αποπληρωμής των δανείων, με την μείωση των επιτοκίων και μια σειρά άλλων τέτοιων παρεμβάσεων που τουλάχιστον, νοικοκυριά ή επιχειρήσεις που θέλουν να πληρώσουν να μπορούν να έχουν αυτήν τη δυνατότητα. Δυστυχώς, δεν γίνεται ούτε αυτό το απλό, κύριε Υπουργέ.

Υπήρχε ο ν.3869/2010, με πάρα πολλές αδυναμίες στην εφαρμογή του. Παρ' ότι, πέρασαν κάποια χρόνια δόθηκε η λύση σε ορισμένους που ανέτρεξαν στην εφαρμογή του συγκεκριμένου νόμου. Δυστυχώς, όμως, χρειάζονται να γίνουν πολλές αλλαγές, τις οποίες είχατε υποσχεθεί από τον Οκτώβρη -αν θυμάμαι καλά- που έγινε η συζήτηση με την πρόταση νόμου που είχε καταθέσει ο ΣΥΡΙΖΑ.

Τις συζητήσαμε πάλι, τώρα τελευταία, στις 2 Απριλίου στην επιτροπή, αλλά και σήμερα με αυτό το νομοσχέδιο. Δυστυχώς όμως, δεν υπάρχει κάτι σίγουρο, το οποίο θα συζητηθεί άμεσα από πλευράς της Κυβέρνησης. Αν το έχετε, μπορείτε σήμερα να το καταθέσετε.

Θεωρώ ότι στην προσπάθεια αυτή, δεν πρέπει να κοροϊδεύουμε τον κόσμο. Είναι γεγονός ότι η πρόταση νόμου, όπως έχει κατατεθεί από πλευράς του ΚΚΕ, δεν μπορεί να εφαρμοστεί, γιατί ξέρουμε πολύ καλά εδώ, ειδικότερα από τη χρονιά που πέρασε, αλλά και από αυτήν που τρέχουμε, με την ψήφισή του προϋπολογισμού, ότι τα χρήματα αυτά δεν μπορούν να βρεθούν από τον ελληνικό κορβανά, προκειμένου να γίνουν αυτές οι περικοπές.

Διότι ελήφθησαν σκληρά μέτρα για 80 εκατομμύρια και 100 εκατομμύρια, προκειμένου να εξασφαλιστούν έσοδα, αφού κόπηκαν τα προνοιακά επιδόματα ακόμα και από τους νεφροπαθείς, με αποτέλεσμα αυτά τα μεγάλα νούμερα τα οποία προκύπτουν από την πρόταση που έχει κατατεθεί από πλευράς του ΚΚΕ και συζητείται σήμερα, να μην μπορούν να βρεθούν. Θεωρώ ότι η Κυβέρνηση αδυνατεί να αντιμετωπίσει τα απλά αυτά ζητήματα.

Οι τραπεζίτες, όπως είπα, κοιτάνε μόνο τις τράπεζες και το μέλλον το δικό τους. Δεν ξέρω πότε τελειώνει η περιβόητη ανακεφαλαιοποίηση, που τουλάχιστον στηρίχθηκε από αυτήν την Κυβέρνηση, για να πάρει ανάσα η αγορά.

Αν πράγματι δεν λύσουμε τα απλά ζητήματα της καθημερινότητας, θα έλεγα σήμερα και του τραπεζικού συστήματος, δεν μπορούμε να μιλάμε για τόσο μεγάλες περικοπές.

Πρέπει να δεσμευτείτε, κύριε Υπουργέ, άμεσα να έρθει το νομοσχέδιο, αυτό το οποίο λέτε ότι είναι έτοιμο, προς συζήτηση, προκειμένου να βρεθεί λύση και να ελαφρυνθούν τα υπερχρεωμένα νοικοκυριά και οι επιχειρήσεις, γιατί είναι μεγάλος ο αριθμός τους, και πιστεύω ότι μόνον έτσι θα μπορέσουμε τουλάχιστον, να δώσουμε ανάσα στην αγορά.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Μαρία Κόλλια-Τσαρουχά): Ευχαριστούμε, κύριε Κασσή.

Η κ. Μαρίνα Χρυσοβελώνη έχει το λόγο.

ΜΑΡΙΝΑ ΧΡΥΣΟΒΕΛΩΝΗ: Κυρία Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα ξεκινήσω με μία γενική και αυτονόητη δήλωση που απευθύνεται σε κάθε κακόπιστο εκτός Κοινοβουλίου που θα σπεύσει να ταυτίσει το κίνημα των Ανεξάρτητων Ελλήνων με άλλες, ξένες προς εμάς, φωνές ή πολιτικές δυνάμεις, κάθε φορά που θα συμφωνήσουμε με αυτές σε κάτι το προφανές.

Αναφέρομαι ειδικά στα φερέφωνα της συγκυβέρνησης όταν η άλλη πρόταση που βρίσκει διαφορετικούς υποστηρικτές είναι επωφελής για την κοινωνία μας και για την Ελλάδα.

Μία τέτοια πρόταση είναι και η σημερινή, γι' αυτό και τη στηρίζουμε. Αυτό, βέβαια, δεν σημαίνει ότι ταυτιζόμαστε με το ΚΚΕ, όπως αρέσκει να λέει ο κ. Μουρούτης της Νέας Δημοκρατίας. Η άβυσσος που μας χωρίζει από το σταλινισμό είναι τεράστια και αγεφύρωτη.

Οι Ανεξάρτητοι Έλληνες είμαστε ένα πατριωτικό κίνημα, που βάζει πάνω απ' όλα την Ελλάδα. Πιστεύουμε στον πατριωτισμό, όχι στο διεθνισμό. Πιστεύουμε στην κοινωνική ενότητα, όχι στην ταξική πάλη. Πιστεύουμε στη δημοκρατία, όχι στον μονοκομμα-

τικό ολοκληρωτισμό. Ακριβώς επειδή αφετηρία μας είναι η κοινωνική ενότητα, ακούμε όλες τις απόψεις. Δεν απομονώνουμε και δεν διαχωρίζουμε τους πολίτες. Δεχόμαστε μία πρόταση ως σωστή ή λανθασμένη, αποκλειστικά στη βάση της κοινωνικής της ωφέλειας. Επικεντρώνουμε την προσοχή μας πάντοτε στο συγκεκριμένο. Δεν ισοπεδώνουμε, δεν σπεύδουμε να χρωματίσουμε τους πολιτικούς μας αντιπάλους σαν εχθρούς, όπως πράττει η Νέα Δημοκρατία. Δεν θα γενικεύσουμε ποτέ, αποκαλώντας κόμματα της Αριστεράς «τρομοκράτες» ή «νοσταλγούς των γκούλαγκ», όπως έκανε χθες το Γραφείο Τύπου της Νέας Δημοκρατίας.

Ο διχαστικός αυτός λόγος πολύ απλά είναι ξένος και άγνωστος στους Ανεξάρτητους Έλληνες. Απέχουμε δε εξίσου τόσο από κηρύγματα μίσους όσο και από ανέξοδους λαϊκισμούς.

Σε αυτήν την τελευταία κατηγορία θα κατέτασσα τη ρύθμιση του άρθρου 7 αποκλειστικά για τις οφειλές των φτωχών αγροτών. Εκτός αν πρόκειται για λάθος του ΚΚΕ που συνέταξε την πρόταση νόμου, ποιος είναι άραγε ο λόγος να αφήνουμε απ' έξω από τις ρυθμίσεις δανείων τους εκρομεσαίους αγρότες; Για εμάς δεν υπάρχει κανένας λόγος εξαίρεσης των μικρομεσαίων γεωργών, κτηνοτρόφων ή ψαράδων.

Οι Ανεξάρτητοι Έλληνες θεωρούν πως η υπερχρέωση των αγροτών είναι πρόβλημα που επηρεάζει συνολικά την ελληνική ύπαιθρο. Δεν είναι μια θηλιά που σφίγγει μόνο το λαιμό των φτωχών. Πνίγει πλέον κάθε παραγωγική κοινωνική ομάδα. Γι' αυτό ξεκαθαρίζουμε και πάλι πως το δικό μας πρίσμα δεν είναι ταξικό. Η ματιά των Ανεξάρτητων Ελλήνων είναι βαθιά κοινωνική. Αποτελεί μια ενοποιητική θεώρηση της κοινωνίας και βρίσκεται έτη φωτός μακριά από παραμορφωτικούς φακούς διαφόρων ιδεολογιών.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πέρα από την ιστορία που διδάσκει, υπάρχει και το παρόν που απαιτεί. Ζητά δράση για την αντιμετώπιση την ανθρωπιστικής καταστροφής που πλήττει την ελληνική κοινωνία. Και τέτοια δράση, κύριε Υπουργέ, δεν θα δούμε όσο χαϊδεύετε το χέρι των τραπεζιτών και συνεχίζετε να παρέχετε δεκανίκια με δανεικά του δημοσίου στους ιδιώτες τραπεζίτες που παραπαίου, όσο ρίχνετε εκατοντάδες δισεκατομμύρια ευρώ στη μαύρη τρύπα της ανακεφαλαιοποίησης των τραπεζών. Πέρασαν χρόνια και ακόμα να δούμε την περιφημη παροχή ρευστότητας στην πραγματική οικονομία. Η μόνη ρευστότητα που βλέπουμε είναι αυτή που δίνουν οι ιδιωτικές τράπεζες σε διαπλεκόμενα Μέσα ενημέρωσης. Εκεί όντως δίνετε οικονομική στήριξη. Αρκεί να δει κάποιος τα πρωτοσέλιδα των συστημικών κυριακάτικων εφημερίδων που καταλαμβάνονται κατά το ήμισυ από πανομοιότυπες διαφημίσεις του κ. Σάλλα. «Και γιατί όχι;» θα αναρωτηθεί κάποιος. Η Τράπεζα Πειραιώς μόλις προχθές ανακοίνωσε κέρδη ύψους 3,6 δισεκατομμυρίων ευρώ για το πρώτο τρίμηνο του 2013. Επομένως, λεφτά υπάρχουν και για τα τεράστια, φαινομενικά ανώφελα, επικοινωνιακά καμπάνιας.

Πώς όμως, προέκυψαν αυτά τα απίστευτα κέρδη εν μέσω κρίσης για τον κ. Σάλλα; Ο ίδιος ο Πρόεδρος της Τράπεζας Πειραιώς παραδέχθηκε ότι αυτά τα κέρδη προέρχονται από την πρόσφατη εξαγορά των παραρτημάτων κυπριακών τραπεζών στην Ελλάδα. Αυτή και μόνον η παραδοχή δείχνει το εύρος των διαπλεκόμενων που τροφοδοτούνται διαρκώς με δημόσιο χρήμα, απλώς για να παράγει κέρδη για τους διαπλεκόμενους τραπεζίτες και τα συνεργαζόμενα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι της συγκυβέρνησης, ας μην κοροϊδεύομαστε. Δεν σας ενδιαφέρει καμμία Σεισάχθεια για τους Έλληνες δανειολήπτες. Περιμένουμε εδώ και καιρό από την συγκυβέρνηση να φέρει δύο σχετικά νομοσχέδια στη Βουλή, αλλά ακόμα αγνοείται η τύχη τους. Το ένα αφορά στις ρυθμίσεις των πρώην πλέον ενήμερων δανείων και το άλλο στα «κατακόκκινα» δάνεια. Δεν φαίνεται όμως να πιέζετε ιδιαίτερα να τα καταθέσετε. Αντίθετα, το μόνο που σας απασχολεί είναι να συνεχίσετε να δίνετε αφειδώς χρήματα στους τραπεζίτες φίλους σας, τους οποίους πραγματικά αγωνίζεστε να διασώσετε με νύχια και με δόντια. Έτσι, ο ελληνικός λαός, δίχως να το έχει επιλέξει, βιώνει πλέον μόνιμα μια τραγική και ακραία καθημερινότητα που του στερεί το δικαίωμα στην εργασία, στην αξιοπρεπή διαβίωση και τελικά στην επιβίωση.

Τα λουκέτα, όμως, που συνεχίζουν να μπαίνουν καθημερινά σε καταστήματα και επιχειρήσεις απ' ό,τι φαίνεται δεν απασχολούν τη συγκυβέρνηση. Υποχρέωσή σας είναι, λέτε, η ανακεφαλαιοποίηση των τραπεζών μέχρι τις αρχές Ιουνίου και όχι η ψήφιση ρυθμίσεων για τα υπερχρεωμένα νοικοκυριά, τις επιχειρήσεις και τους αγρότες. Αυτή είναι η ουσία της ανελέητης μνημονιακής πολιτικής σας. Δεν θέλετε να μπει ούτε καν πλαφόν στη μηνιαία δόση δανείου, έτσι ώστε να μην υπερβαίνει το 30% του εισοδήματος του δανειολήπτη. Έχετε ξεκάθαρα πλέον ταυτίσει τη μοίρα σας με αυτήν των τραπεζών, φέρνοντας τη συγκυβέρνηση αντιμέτωπη με την κοινωνία.

Εμείς, οι Ανεξάρτητοι Έλληνες, στεκόμαστε στην αντίπερα όχθη από την τραπεζοκρατία. Την ώρα που επιδεινώνεται δραματικά η δεινότητα των πολιτών να εξυπηρετούν το δανεισμό τους εξαιτίας των φοροεπισπρακτικών μέτρων, της μείωσης των εισοδημάτων και φυσικά της αύξησης της ανεργίας που έφερε το μνημόνιο, εσείς δεν είναι δυνατόν να ενδιαφέρεστε για την κερδοφορία των τραπεζών. Για παράδειγμα, δεν βρίσκουμε κανέναν απολύτως λόγο πανηγυρισμών για τα 3,6 δισεκατομμύρια ευρώ κερδών της Τράπεζας Πειραιώς μέσα σε τρεις μήνες, γιατί αυτά τα κέρδη δεν αφορούν την κοινωνία, αλλά αφορούν αποκλειστικά τους τραπεζίτες.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

Ολοκληρώνω, κυρία Πρόεδρε.

Ένας λόγος παραπάνω σας δίνεται σήμερα για να σταματήσετε επιτέλους τα αλληπάλληλα φορολογικά δώρα και ενισχύσεις στον κ. Σάλλα. Οφείλετε έστω και τώρα να υποχρεώσετε τις προνομιούχες ελληνικές τράπεζες να στηρίξουν όλους εκείνους τους Έλληνες που προσπαθούν απελπισμένα να αποπληρώσουν δυσβάσταχτα χρέη.

Γι' αυτό και μόνο, οι Ανεξάρτητοι Έλληνες στηρίζουμε την παρούσα πρόταση νόμου, γιατί το κίνημά μας στέκεται και θα συνεχίσει να βρίσκεται στο πλευρό της ελληνικής κοινωνίας και όχι των κρατικοδότητων τραπεζιτών.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα των ΑΝΕΛ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Μαρία Κόλλια-Τσαρουχά): Ευχαριστούμε κι εμείς, κυρία Χρυσοβελώνη.

Ο Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΣΥΡΙΖΑ- Ενωτικό Κοινωνικό Μέτωπο κ. Αλέξης Τσίπρας και οι Βουλευτές του κόμματός του κατέθεσαν πρόταση νόμου: «Κατάργηση των διατάξεων περί της απορρύθμισης του δικαίου της καταγγελίας της σχέσης εργασίας».

Επίσης, οι ανεξάρτητοι Βουλευτές κύριοι Ανδρέας Λοβέρδος και Χρήστος Αηδόνης κατέθεσαν πρόταση νόμου: «Για τη χρηματοδότηση των πολιτικών κομμάτων και άλλες διατάξεις».

Παραπέμπονται στην αρμόδια Διαρκή Επιτροπή.

Το λόγο έχει τώρα ο κ. Γεώργιος Λαμπρούλης.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΑΜΠΡΟΥΛΗΣ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Με τη συγκεκριμένη πρόταση νόμου που κατέθεσε το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας επιδιώκει να παρέμβει στην κατεύθυνση λήψης μέτρων ανακούφισης των υπερχρεωμένων στις τράπεζες λαϊκών νοικοκυριών, απ' ενός διότι θεωρούμε πως αποτελεί λύση ανάσας τους, απ' ετέρου διότι αποδεικνύει για άλλη μια φορά πως το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας, όπως για όλα τα λαϊκά προβλήματα, παρεμβαίνει και δρα για λύσεις τώρα, αποστομώνοντας αστικά επιτελεία και όσους ψευδολογούν πως δεν έχει προτάσεις κι ότι τα παραπέμπει όλα στον σοσιαλισμό.

Την υπερχρέωση των λαϊκών νοικοκυριών από τραπεζικά δάνεια, οι αστοί και τα κόμματα που τους στηρίζουν, όπως και οι κυβερνήσεις της Νέας Δημοκρατίας και του ΠΑΣΟΚ πριν από την κρίση ή τα τελευταία χρόνια ως μονοκομματικές κυβερνήσεις, αλλά και η σημερινή τρικομματική Κυβέρνηση, τη χρησιμοποιούν ως επιχειρήματα για να κατηγορήσουν τους ανθρώπους του μόχθου για υπερκατανάλωση με δανεικά, όταν η εξέλιξη αυτή είναι απόρροια της επίθεσης στα δικαιώματα των εργαζομένων, με αποτέλεσμα το ολοένα και μειούμενο λαϊκό εισόδημα, που και στην περίοδο πριν από την κρίση δεν επαρκούσε για την κάλυψη των αναγκών και που κλιμακώνεται τώρα λόγω της κρίσης και της αντιμετώπισής της σε όφελος του κεφαλαίου, οδηγώντας τα

λαϊκά στρώματα στην εξαθλίωση.

Σ' αυτόν το λάκκο των λεόντων έριξαν και τους εκατοντάδες χιλιάδες αυτοαπασχολούμενους -φτωχούς αγρότες και κτηνοτρόφους- που για να διατηρήσουν τη μικροϊδιοκτησία τους και να ζήσουν, τους εξανάγκαζαν στον τραπεζικό δανεισμό σε συνθήκες οξυτάτου ανταγωνισμού με τα μονοπώλια.

Η αδυναμία αποπληρωμής των δανείων από τα λαϊκά νοικοκυριά οφείλεται στη δραστική συρρίκνωση των εισοδημάτων τους -μισθοί, συντάξεις- ως αποτέλεσμα της κρίσης, της ανεργίας, της τεράστιας αύξησης της φορολογίας και της φοροληστείας. Το αποτέλεσμα είναι τα πλατιά λαϊκά στρώματα να οδηγούνται σε τραγικά αδιέξοδα και ειδικά αυτά που αναγκάστηκαν να δανειστούν από τις τράπεζες για να αποκτήσουν σπίτι ή για να υπάρξουν ως αυτοαπασχολούμενοι ή για να ανταποκριθούν στις ανάγκες τους μέσω καταναλωτικών δανείων, πιστωτικών καρτών κλπ.

Μπροστά, δε, στα νέα δεσμά που επιβάλλουν στο λαό μας, η Ευρωπαϊκή Ένωση και το κεφάλαιο, με την πλήρη στήριξη και της τρικομματικής Κυβέρνησης, προέβλεψαν και προβάλλουν, όπως και οι κυβερνήσεις του ΠΑΣΟΚ και της Νέας Δημοκρατίας πριν, τον ισχυρισμό ότι ο λαός μας ζει πάνω από τις δυνατότητές του, ότι ζει με δανεικά και άλλα, προσπαθώντας να ενοχοποιήσουν τους εργαζόμενους και τα λαϊκά στρώματα, και μέσω της ενοχοποίησης να κάμψουν το φρόνημά τους, να τους υποτάξουν στην εφαρμογή της αντιλαϊκής πολιτικής.

Πίσω απ' αυτόν τον κάλπικο και κατασκευασμένο ισχυρισμό θέλουν να κρύψουν το γεγονός ότι η συντριπτική πλειοψηφία του λαού μας επιβιώνει και επιβιώνει χωρίς να καλύπτει βασικές ανάγκες της. Οι εργαζόμενοι, οι φτωχοί αγρότες, οι μικροί αυτοαπασχολούμενοι και επαγγελματίες έπαιρναν και παίρνουν ένα μόλις μικρό μέρος από τον πλούτο που παράγουν, σε αντίθεση με μια μικρή μειοψηφία που σφετερίζεται όλον αυτόν τον κοινωνικό πλούτο που παράγεται.

Τα δανεικά που έπαιρνε το κράτος τα έδινε στους μεγαλοεπιχειρηματίες για επενδύσεις. Αυτοί ζουν με δανεικά, που σε συνδυασμό με τις φοροαπαλλαγές τους δημιούργησαν το κρατικό χρέος. Δεν περιμένει κανείς από τους απολογητές του συστήματος να πουν την αλήθεια. Δεν μπορούν να πουν στους εργαζόμενους ότι η ιστορία του τραπεζικού δανεισμού και των πλοκαμιών που έχει απλώσει είναι απόρροια του καπιταλιστικού τρόπου παραγωγής και των σχέσεων υποταγής των εργαζομένων στο κεφάλαιο.

Δεν λένε ότι η ευθύνη βρίσκεται αποκλειστικά στο αέναο κυνήγι του επιχειρηματικού κέρδους και βέβαια θα εξακολουθήσουν να προβάλλουν το δανεισμό ως φάρμακο δια πάσαν νόσον.

Δάνεια για το δημοσιονομικό, δάνεια για τις επιχειρήσεις, δάνεια για την πληρωμή δανείων και μαζί δάνεια για το σπίτι, το αυτοκίνητο, τις σπουδές, τις διακοπές, δάνειο και για την αντιμετώπιση των προβλημάτων υγείας.

Άραγε, ζουν πάνω από τις ανάγκες τους και επιβαρύνουν το κράτος και την κοινωνία οι πάνω από ενάμισι εκατομμύριο άνεργοι, οι εκατοντάδες χιλιάδες συνταξιούχοι των 300, 400 και 500 ευρώ, οι χιλιάδες ανασφάλιστοι εργάτες, Έλληνες και μετανάστες, οι εκατοντάδες χιλιάδες αγρότες, που, ενώ παράγουν και τρέφουν την κοινωνία, οδηγούνται στο ξεκλήρισμα ή μήπως τα τρία και πλέον εκατομμύρια πληθυσμού που ζει κάτω από το όριο της φτώχειας; Μήπως όλοι αυτοί ανήκουν στην τάξη των βιομήχανων, των τραπεζιτών, των μεγαλοεπιχειρηματιών; Πώς γίνεται ο λαός να ζει πάνω από τις δυνατότητές του, όπως προπαγανδίζεται, και κάποιον να εξαγάγει δισεκατομμύρια όπου γης;

Τα ίδια τα επίσημα στοιχεία επιβεβαιώνουν σε ποιον κατευθύνεται ο πλούτος που παράγεται στη χώρα μας. Για παράδειγμα, από το 2000 έως το 2008 που σημειωτέον ήταν μια δεκαετία με τη μεγαλύτερη κερδοφορία για τις επιχειρήσεις στη σύγχρονη ιστορία μας, το ΑΕΠ της χώρας αυξήθηκε κατά 100%, διπλασιάστηκε από τα 120 δισεκατομμύρια στα 239 δισεκατομμύρια. Την ίδια περίοδο οι εργαζόμενοι όχι μόνο δεν πήραν αναλογικά από την αύξηση του ΑΕΠ, αλλά επί της ουσίας το ήδη μικρό μερίδιό τους, μειώθηκε ακόμη περισσότερο σε σχέση με τον πλούτο που παρήχθη από τους ίδιους και συνεχίζεται να παράγεται και σήμερα.

Και επειδή εκτίμησαν οι προηγούμενες κυβερνήσεις του ΠΑΣΟΚ και της Νέας Δημοκρατίας ότι ζούμε, λείπει, πάνω από τις δυνατότητες της κερδοφορίας που αντέχει η χώρα, φρόντιζαν να προικοδοτήσουν -και συνεχίζουν βεβαίως και σήμερα ως τρικομματική Κυβέρνηση- με δισεκατομμύρια ευρώ τις τράπεζες, όπως και τους μεγαλοκατασκευαστές. Δεν δίστασαν να τους προικοδοτήσουν ακόμα και με εγγυήσεις και δάνεια του δημοσίου, για να φτιάξουν με χρήματα του ελληνικού λαού δρόμους, γέφυρες, αεροδρόμια, τα οποία παρέδωσαν στους ίδιους προς εκμετάλλευση.

Δεν σας ενοχλεί ο δανεισμός, η υπέρβαση των δυνατοτήτων και των αντοχών της οικονομίας όταν πρόκειται να δοθούν προίκα στα μονοπώλια. Αντιθέτως, βγάζετε συρράκια, όταν ακούτε για αυξήσεις μισθών και συντάξεων, για βελτίωση του βιοτικού επιπέδου του λαού, για μέτρα ανακούφισης της λαϊκής οικογένειας που, ήδη, έχει χρεοκοπήσει. Τέτοια μέτρα διατυπώνουμε στην πρόταση νόμου: τη διαγραφή του 50% του εναπομένοντος ποσού του δανείου μετά τη διαγραφή τόκων, ανατοκισμού των τόκων και ανακεφαλαιοποίησης κάθε μορφής τόκων, την αναστολή πληρωμής του υπολοίπου ποσού σε περιπτώση που αφορά ανέργους, τη μείωση σε 30% σε επαγγελματικά δάνεια των ΕΒΕ αλλά και των οφειλών των φτωχών αγροκτηνοτρόφων και ψαράδων, τα άτοκα καλλιεργητικά δάνεια, την παύση κάθε μορφής πράξης αναγκαστικής εκτέλεσης από την πλευρά των τραπεζιτών. Και βέβαια, ούτε καν να ακούσετε δεν θέλετε ότι το οικονομικό βάρος της υπερχρέωσης των λαϊκών νοικοκυριών θα πρέπει, όπως προτείνουμε, να το επωμισθούν οι τράπεζες και τα μονοπώλια, που τόσα χρόνια απομύζησαν και απομυζούν και συνεχίζουν να απομυζούν τον πλούτο του λαού μας.

Η Κυβέρνηση, βεβαίως, απορρίπτει την πρόταση ως μη ρεαλιστική. Μα, φυσικά δεν είναι ρεαλιστική για τους τραπεζικούς ομίλους και τα μονοπώλια, γι' αυτούς που με την πολιτική σας στηρίζατε και στηρίζετε.

Και δεν είναι θέμα ευαισθησίας αλλά ταξικής τοποθέτησης και ταξικής πολιτικής επιλογής της παρούσας Κυβέρνησης αλλά και όσον τάσσονται υπέρ της κερδοφορίας των τραπεζών και των μονοπωλίων. Αυτόν τον δρόμο ανάπτυξης στηρίζετε βυθίζοντας ακόμα περισσότερο τα λαϊκά στρώματα στην εξαθλίωση και το κάποτε συνειδητά.

Εμείς καλούμε την εργατική τάξη, τα λαϊκά στρώματα, τους φτωχούς αγρότες, τους κτηνοτρόφους, τους μικρούς επαγγελματιοβιοτέχνες να κλιμακώσουν τον αγώνα τους. Εμείς τους καταθέτουμε την πρότασή μας και τους καλούμε να διεκδικήσουν τώρα άμεσα μέτρα ανακούφισης. Όσο πιο γρήγορα απορρίψουν την πολιτική που υπηρετεί την κερδοφορία και την ανταγωνιστικότητα των μονοπωλίων, τόσο γρηγορότερα θα βάλουν τέλος στην εκμετάλλευσή τους και τη ληστεία που υφίστανται, ανοίγοντας το δρόμο για μια ανάπτυξη που θα υπηρετεί τις λαϊκές ανάγκες θέτοντας παράλληλα στο περιθώριο τις δηλητηριώδεις και φασιστικές αντιλήψεις τύπου Χρυσής Αυγής.

Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Μαρία Κόλλια-Τσαρουχά): Το λόγο έχει ο κ. Κωνσταντίνος Γιουβανόπουλος.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΙΟΥΒΑΝΟΠΟΥΛΟΣ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Εισαγωγικά, θα ήθελα με την ευκαιρία να αποτίσω φόρο τιμής στη σημερινή επέτειο της ανταρσίας του αντιτορπιλικού «ΒΕΛΟΣ», το οποίο σαράντα χρόνια πριν έδινε το στίγμα του πώς μπορεί κανείς να ανθίσταται.

Συμμετείχα χθες στην εκδήλωση που έγινε κάτω στο λιμάνι. Ακούστηκαν κάποιες ομιλίες οι οποίες είχαν υψοποιό πνεύμα για το πώς μπορούμε να ξαναδημιουργήσουμε, να ξαναγεννήσουμε εκείνα τα γενναία συναισθήματα που θα μας φέρουν, πραγματικά, έτοιμους να πολεμήσουμε για το καλύτερο αύριο.

Με αυτήν την αναφορά θέλω να εξηγήσω ότι η αλήθεια συνήθως κρύβεται στις μικρές οικογενειακές ιστορίες και στα υπερχρεωμένα νοικοκυριά, είτε λέγονται κτηνοτρόφοι είτε λέγονται μικροί επαγγελματίες είτε λέγονται μικροί έμποροι είτε λέγονται απλά νοικοκυριά.

Εδώ και ένα χρόνο τώρα, κύριε Υπουργέ, έφερε ο ΣΥΡΙΖΑ μία πρόταση νόμου η οποία δεν σας άρεσε, φέρνει τώρα το ΚΚΕ, δεν

σας αρέσει. Περιμένουμε όλοι εμείς, αλλά πολύ περισσότερο από εμάς οι μικρές εκείνες οικογενειακές δυνάμεις να ανασάνουν και εσείς επιμένετε να τους αγνοείτε, προφανώς επειδή μέριμνά σας είναι οι τράπεζες, οι τραπεζίτες, μην τύχει και πληγούν τώρα που τους δίνετε χρήματα για ανακεφαλαιοποίηση. Στην Ισπανία για την ανακεφαλαιοποίηση των τραπεζών χρεώθηκαν οι ίδιες οι τράπεζες τα χρήματα που πήραν. Εδώ τα χρεώνεται ο ελληνικός λαός. Αυτή είναι ακόμα μία πολύστροφη διαφορά για την οποία θα διαφωνούμε εσείς.

Συνέπεσε αυτές τις μέρες να έχω πάρει στα χέρια μου τις τρεις δικογραφίες οι οποίες απασχολούν το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. Μία εξ αυτών, για την οποία θέλω σταχυολογώντας να κάνω λόγο, είναι η δικογραφία της «ΑΓΝΟ». Είναι αυτή η εταιρεία η οποία περίπου το 1993-1995 προμηδοτήθηκε, επιδοτήθηκε και χρηματοδοτήθηκε με περίπου 12 δισεκατομμύρια δραχμές, από την Αγροτική Τράπεζα της Ελλάδος, με τρόπο μη νόμιμο. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προσέφυγε, μετά από καταγγελίες για το τι συμβαίνει στην Ελλάδα, επέβαλε τα επίχειρα, αντέδρασε η ελληνική κυβέρνηση και η υπόθεση εκκρεμεί. Σε πρώτο στάδιο έχει χαθεί και περιμένουμε τις εξελίξεις.

Αυτή είναι, όμως, η απόδειξη για το πώς υπηρετηθήκατε και υπηρετήσατε το τραπεζικό σύστημα, πώς ευνοηθήκατε και ευνοήσατε, πώς λεηλατήθηκαν το βίος, ο πλούτος και ο κόπος, ο μόχθος του μέσου Έλληνα. Έτσι έφτασε η Αγροτική Τράπεζα της Ελλάδος στο σημείο που είναι, για την οποία σήμερα λέγεται ότι στη «good bank» πέρασαν μόνο τα δάνεια των κομμάτων ενώ τα υπόλοιπα δάνεια είναι «bad bank». Ο ελληνικός λαός είναι «bad bank»! «Good bank» είναι μόνο τα δάνεια των δύο κομμάτων! Θα τα βρούμε μπροστά μας. Αυτά είναι, λοιπόν, τα υπερχρεωμένα νοικοκυριά σήμερα, τα οποία επιζητούν μια λύση, μια ανάσα.

Με το ΚΚΕ, φυσικά, με χωρίζουν πάρα πολύ μεγάλες διαφορές σε ιδεολογικό και σε ρεαλιστικό επίπεδο. Δεν μπορώ, όμως, παρά να σας απονείμω τα εύσημα για τον τρόπο με τον οποίο χειρίζεστε την υπόθεση, για την εμπνευση που είχατε να φέρετε αυτό το νομοσχέδιο και για την πρωτοβουλία σας, για ακόμη μια φορά, να εισάγετε εδώ τον προβληματισμό σας, τη διάθεση να εργαστούμε όλοι από κοινού, με πνεύμα ομόνοιας και να φέρουμε μία πρόταση λύσης.

Αν διαφωνείτε, κύριε εισηγητή της Νέας Δημοκρατίας, φέρτε μια τροπολογία και πείτε δεν συμφωνώ. Τις τροπολογίες τις φέρνετε νύχτα. Μαζί τις παρακολουθούμε τις τροπολογίες που φέρνετε για το Α, για το Β και τις φέρνετε νύχτα. Λέτε: «Τι θέλετε, να ευνοήσουμε τους μπαταχτοήδες;» Υπάρχουν και μπαταχτοήδες οι οποίοι προσποιούνται ότι δεν έχουν να πληρώσουν. Υπάρχουν μεγαλογιατροί, μεγαλοδικηγόροι, μεγαλοεφοπλιστές, οι οποίοι προσποιούνται. Αυτοί είναι το 3%, το 5%, το 8%, το 10%; Φέρτε μία τροπολογία να δούμε πώς το σκέφτεστε κι εσείς, αλλά ξεκινήστε. Κάντε κάτι. Γι' αυτό το 3%, το 5%, το 8% αφήνετε το 90% του μικρότερου να χαιμάζεται, να απελπίζεται, να βρίσκεται σε απόγνωση, να πηδάει από τα παράθυρα και ακόμα περιμένουμε από εσάς το πότε θα ευδοκήσετε να φέρετε μία λύση.

Προφανώς, δεν έχετε «μυρουδιά», δεν έχετε «άρωμα» του τι συμβαίνει στην κοινωνία. Προφανώς, δεν έχετε αντιληφθεί ποιο είναι το μέγεθος της απόγνωσης του να είναι το ψυγείο άδειο.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΣΑΜΠΑΖΙΩΤΗΣ: Από πού είμαστε εμείς;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΙΟΒΑΝΟΠΟΥΛΟΣ: Προφανώς, δεν έχετε καμμία συναίσθηση για τον ηλεκτρισμό που περνάει στις σχέσεις τους οι οικογένειες και φτάνουν σε διαζύγια, γιατί σήμερα η ανέχεια είναι εκείνη που έχει επικρατήσει.

Εσείς, φυσικά, μιλάτε με αυτό που αποκαλέσατε «success story». Τώρα όλοι θα πρέπει να αρχίσουμε να σκεφτόμαστε τι θα πει «success story». Πήγε ο κύριος Πρωθυπουργός στην Κίνα για να κάνει μία «success story».

Αφήστε, λοιπόν, αυτές τις ιστορίες. Δείτε το πραγματικό πρόβλημα, δείτε τον πυρήνα, δείτε εκεί όπου πραγματικά πρέπει να εστιάσουμε όλοι μαζί και θα τον βρούμε το δρόμο. Σας το έχω πει επανειλημμένα, από τούτο το Βήμα, ότι είμαστε έτοιμοι να προσφέρουμε στις καλές ιδέες και σήμερα θα ψηφίσουμε με χαρά αυτό το νομοσχέδιο το οποίο φέρνει το ΚΚΕ και ας μας χωρίζει άβυσσος στα ιδεολογικά.

Επιτέλους, όμως, πρέπει να σταματήσουμε με τα ιδεολογικά και να δούμε το ρεαλισμό. Τα υπόλοιπα θα τα βρούμε όταν θα περάσει η κρίση, όταν θα περάσει όλη αυτή η καταίγιδα που περνάει μέσα από τα σαλόνια των σπιτιών μας και μέσα από τις καρδιές των παιδιών μας.

Με αυτά θέλω να κλείσω την εισήγησή μου. Θα την κλείσω με πέντε κουβέντες που τις άκουσα χθες από τον Αντιναύαρχο Γκορτζή στην ομιλία που έκανε για τοαντιτορπλικό «ΒΕΛΟΣ». Μιλούσε για τον πολιτισμό της θαλάσσιας κοινωνίας. Ζήτησα το λόγο του μάλιστα και μου είπε, «στον δίνω, αλλά μην κάνεις κομματική χρήση». Καμμία κομματική χρήση δεν κάνω. Κάνω εθνική χρήση.

Έλεγε ο Αντιναύαρχος, λοιπόν, χθες ότι τρεις χιλιάδες χρόνια η Ελλάδα ζει και βασιλεύει στις θάλασσες, τα περισσότερα από αυτά όμως, στη στεριά υποδουλωμένη. Όλοι ξέρουμε το γιατί.

Λέει, λοιπόν, ότι ο καπετάνιος είναι ο απόλυτος άρχοντας του πλοίου. Είναι, όμως, υποχρεωμένος να εξασφαλίζει το ευ ζην και τα δικαιώματα και του τελευταίου στην ιεραρχία, αλλιώς η τύχη του θα είναι ίδια με τον τελευταίο στην ιεραρχία. Πρέπει να εμπιστευτείται ο καπετάνιος το πλήρωμα. Πρέπει να κερδίζει με το προσωπικό του παράδειγμα, το σεβασμό, την αναγνώριση, την εμπιστοσύνη, την αδιαμφισβήτητη πίστη τελικά.

Το πλοίο-κοινωνία δεν μπορεί να κυβερνηθεί από ηγετικές ομάδες. Είναι αδιανόητο κάποιος να πάει να βάλει βόμβα στο μηχανοστάσιο, γιατί φυσικά θα βουλιάξει με όλο το πλοίο. Δεν μπορεί να καταλάβει το δεξί κατάστρωμα ή την εθνική οδό γιατί έτσι γουστάρει ή γιατί έτσι νομίζει ότι μπορεί να γίνει. Δεν μπορεί να κατεβάσει τους διακόπτες, διότι υπάρχει το πλοίο-κοινωνία. Εάν δεν λειτουργήσει ως κοινωνία, κινδυνεύει να χαθεί αυτόνδρο όλο το πλοίο.

Τα εφόδια στο πλοίο, νερό, τρόφιμα, είναι συγκεκριμένα και ανήκουν σε όλους τους πολίτες ισομερώς. Δεν τα νέμονται λίγοι. Ελπίζω να ενστερνιστείτε αυτά τα υπέροχα λόγια.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα των ΑΝΕΛ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Μαρία Κόλλια-Τσαρουχά): Ευχαριστούμε, κύριε Γιοβανόπουλε.

Το λόγο έχει ο κ. Νικόλαος Μωραϊτής.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΜΩΡΑΪΤΗΣ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Οι εργατικές, λαϊκές οικογένειες βιώνουν χρόνια τώρα τα βάραβρα μέτρα των κυβερνήσεων, είτε αυτοδύναμων είτε συνεργασίας του κεφαλαίου. Ακολουθούν πολιτικές που μεταφέρουν τις καταστροφικές συνέπειες της καπιταλιστικής οικονομικής κρίσης στις πλάτες της εργατικής τάξης, των φτωχών λαϊκών στρωμάτων, των αυτοαπασχολούμενων, των φτωχών αγροτών, της νεολαίας. Και όλα αυτά, για να βγει από την κρίση με όσο το δυνατόν λιγότερες απώλειες το κεφάλαιο.

Γίνεται επίθεση στην υγεία, στην παιδεία, στην πρόνοια με συνεχή επέκταση της εμπορευματοποίησής τους. Έχουμε τη ραγδαία αύξηση της ανεργίας, την επιβολή φοροληστείας στα λαϊκά νοικοκυριά. Από αυτήν τη βάρβαρη, ολομέτωπη επίθεση δεν θα μπορούσε να λείπει η φτωχή αγροτιά, η οποία βρίσκεται σε τραγική κατάσταση. Οι αγρότες, οι κτηνοτρόφοι, οι φτωχοί ψαράδες έχουν περιέλθει σε αδιέξοδο. Είναι σε πλήρη κατάρρευση και οδηγούνται σε βίαιο ξεκλήρισμα.

Η ασυδοσία των πολυεθνικών, των μεσαζόντων, η Κοινή Αγροτική Πολιτική, σε συνδυασμό με την καπιταλιστική οικονομική κρίση σαρώνει ό,τι έχει απομείνει από τον πρωτογενή τομέα και κάνει απαγορευτική κάθε καλλιέργεια. Η διάλυση της Αγροτικής Τράπεζας έχει αρνητικές συνέπειες, αφού σχεδόν το 70% της γης, των υποδομών, των αγροτών και των συνεταιρισμών είναι υποθηκευμένο στην πρώην ΑΤΕ.

Αυτό το λησταιρχείο αφού για χρόνια ξεζούμισε τη φτωχομεσαία αγροτιά, στη συνέχεια τζογάρισε το μόχθο, τον ιδρώτα της στο Χρηματιστήριο και σήμερα δεν δίνει ούτε 1 ευρώ για εφόδια. Ξεπουλήσατε την Αγροτική Τράπεζα και μαζί ξεπουλήσατε και τις συνεταιριστικές επιχειρήσεις που είχε στην κατοχή της, δώρο στους μεγάλους επιχειρηματίες.

Αφού καταχρεώσατε τη φτωχή αγροτιά με τα ληστρικά επιτόκια, τώρα κλείνετε και τις κάνουλες της χρηματοδότησης. Αυτό δεν το κάνει μόνο το τραπεζικό σύστημα, το κάνουν και οι πολυε-

θνικές. Αφού για χρόνια λήστεψαν τους αγρότες, πουλώντας πανάκριβα τα αγροτικά εφόδια -σπόρους λιπάσματα, φυτοφάρμακα, καύσιμα, αγροτικό ρεύμα- τώρα καταργούν κάθε δυνατότητα πίστωσης, δεδομένου ότι θεωρούν πως η φτωχομεσαία αγροτιά έχει χρεοκοπήσει και ότι δεν θα έχουν τη δυνατότητα να πληρώσουν τα χρέη τους αφού δεν θα έχουν εισόδημα.

Αυτά είναι τα αποτελέσματα της αντιαγροτικής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που συναποφασίζουν και εφαρμόζουν οι ελληνικές κυβερνήσεις και στηρίζουν και τα κόμματα του ευρωμονόδρομου. Αυτή η πολιτική αφήνει χιλιάδες στρέμματα ακαλλιέργητα ή όποια καλλιεργούνται έχουν περιορισμένη λίπανση και φυτοπροστασία και ως εκ τούτου μειωμένη παραγωγή.

Όσον αφορά την αποσύνδεση της επιδότησης από την παραγωγή, χιλιάδες φτωχοί αγρότες θα προτιμήσουν να πάρουν την αποσυνδεδεμένη ενίσχυση αντί να καλλιεργήσουν τα χωράφια τους, διότι δεν θα μπορούν, δεν θα έχουν την οικονομική δυνατότητα.

Κατά τη γνώμη μας, αυτή είναι μια συνειδητή πολιτική που στοχεύει στο να συγκεντρωθεί η γη και η παραγωγή σε λίγα χέρια και να κυριαρχήσει στη συνέχεια η μεγάλη αγροτική εκμετάλλευση. Όλα αυτά γίνονται σε μια χώρα με διατροφική εξάρτηση, με ελλειμματικό αγροτικό ισοζύγιο, αν και η χώρα διαθέτει ευνοϊκές εδαφοκλιματολογικές συνθήκες, για ανάπτυξη της πρωτογενούς παραγωγής υπέρ του λαού, η οποία θα διασφάλιζε καλά, φθηνά και σε επάρκεια ντόπια τρόφιμα για τις διατροφικές λαϊκές ανάγκες και θα αξιοποιούσε αυτές τις παραγωγικές δυνατότητες μέσα, όμως, από τον κεντρικό σχεδιασμό που προτείνει το ΚΚΕ.

Μπροστά σε αυτήν την τραγική κατάσταση που έχουν περιέλθει όλα τα λαϊκά νοικοκυριά, η συγκυβέρνηση, για να δείξει ότι τάχα δεν είναι αδιάφορη, λέει ότι θα φέρει ρύθμιση για τα υπερχρεωμένα νοικοκυριά. Αν θα το κάνετε, θα το κάνετε προκειμένου να διαχειριστείτε την κρίση προς όφελος του κεφαλαίου.

Ειδικά σε ότι αφορά τις ρυθμίσεις για τα τραπεζικά χρέη, αυτό που προτείνετε, διευκολύνει τις τράπεζες για να εισπράξουν ό,τι προλάβουν πριν οι λαϊκές οικογένειες οδηγηθούν στην πλήρη χρεοκοπία. Γι' αυτό αφορά μόνο όσους έχουν δάνεια με υποθήκες, όπως είναι η φτωχή αγροτιά, που, όπως ανέφερα, έχει υποθηκευμένο σχεδόν το 70% της γης και των υποδομών.

Τώρα έρχεται και η φορολόγηση κάθε σπιθαμής γης. Το ετοιμάζετε και αυτό. Η φτωχή αγροτιά θα πληρώνει χαράτσι για την υποθηκευμένη γη που ενδεχομένως αύριο το πρωί να χάσει.

Γι' αυτό εμείς θεωρούμε ότι η πρόταση του ΚΚΕ είναι και ρεαλιστική και επίκαιρη για τα λαϊκά νοικοκυριά. Διότι, κύριοι, τα όποια δάνεια ελήφθησαν στο παρελθόν, ελήφθησαν για τις λαϊκές ανάγκες. Διότι και στον καιρό της ανάπτυξης για την πλουτοκρατία, δεν μπορούσαν να επιβιώσουν τα λαϊκά νοικοκυριά. Αυτά τα δάνεια, τα οποία δόθηκαν, ήταν για να θησαυρίζουν οι τραπεζίτες μέσα από τους τόκους και ειδικά για τους αγρότες μέσα από τους τόκους υπερημερίας. Αυτά τα δάνεια τα δίνετε για να έχετε μελλοντικά στο χέρι τα όποια λαϊκά εισοδήματα υπήρχαν.

Αν ενδιαφέρεστε, κύριοι της συγκυβέρνησης, για τα λαϊκά νοικοκυριά, ιδού η Ρόδος! Υπερψηφίστε την πρόταση νόμου του ΚΚΕ που συζητάμε σήμερα, που απαντά στα λαϊκά προβλήματα, στις ανάγκες των λαϊκών νοικοκυριών, που δίνει μια πραγματική ανάσα για το σήμερα και όχι για τη Δευτέρα Παρουσία. Η δική σας πολιτική οδηγεί τις λαϊκές οικογένειες στην κατάσταση που είναι σήμερα, στην καταστροφή, στην κόλαση της φτώχειας και της ανεργίας.

Βέβαια, η κ. Χρυσοβελώνη στην πρόταση νόμου του ΚΚΕ δεν είπε για τα χρέη των αγροτών. Είναι ξεκάθαρο: Οι οφειλές των φτωχών αγροκτηνοτρόφων και ψαράδων προς τα πιστωτικά ιδρύματα, οι οποίες αφορούν την επαγγελματική δραστηριότητα, προτείνουμε να μειωθούν σε ποσοστό 30% και για ύψος δανείου μέχρι 300.000 ευρώ.

Επίσης, με ευθύνη του κράτους, να διασφαλιστεί η παροχή, η χορήγηση καλλιεργητικών δανείων από τα πιστωτικά ιδρύματα, άτοκα, για τους μικρούς παραγωγούς.

Εδώ ειπώθηκε ότι τάχα το ΚΚΕ ενδιαφέρεται για τους μπαταχτσήδες. Όχι, κύριοι! Εμείς ενδιαφερόμαστε για τους ανθρώ-

πους του μόχθου -και γι' αυτούς είναι η πρόταση μας- για τους αγρότες, τους κτηνοτρόφους, τους φτωχούς ψαράδες και για να τους δοθούν όλα αυτά τα δάνεια.

Για να δοθούν όλα αυτά τα δάνεια, είχαμε προτείνει και στο παρελθόν ειδικά για τους αγρότες, εάν πληρώνουν το διπλάσιο του αρχικού δανείου, να μη χρωστούν 1 ευρώ, γιατί όλο το προηγούμενο διάστημα πραγματικά τους καταλήστευσε η Αγροτική Τράπεζα.

Είπε ο εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας ότι ή θα σωθούμε όλοι ή θα χαθούμε όλοι. Δηλαδή, τι μας είπε; Ότι θα σωθούν οι τραπεζίτες, οι βιομήχανοι, οι εφοπλιστές μαζί με τους φτωχούς αγρότες, τους εργάτες, τους ναυτεργάτες. Όχι, κύριοι της συγκυβέρνησης! Αυτούς που προσπαθείτε να σώσετε, για τους οποίους πραγματικά μοχθείτε, είναι οι τραπεζίτες, οι βιομήχανοι, δεν είναι οι άνθρωποι του μόχθου. Αυτούς τους καταδικάζετε στη φτώχεια και στην εξαθλίωση.

Γι' αυτό το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας προτείνει στα φτωχά λαϊκά στρώματα να βγάλουν συμπεράσματα, να δουν σήμερα ποιος είναι ο πραγματικός αντίπαλος, να συγκροτήσουν την πλατιά λαϊκή συμμαχία που θα έχει στόχο τη σύγκρουση, τη ρήξη για την ανατροπή αυτής της βάρβαρης πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης, των κυβερνήσεων των κομμάτων του κεφαλαίου, την πάλη για μια άλλη πολιτική που θα υπηρετεί τις λαϊκές ανάγκες.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Μαρία Κόλλια-Τσαρουχά): Ευχαριστούμε, κύριε Μωραϊτή.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ολοκληρώθηκε ο κατάλογος των αγορητών.

Το λόγο έχει ο Υφυπουργός Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων κ. Αθανάσιος Σκορδάς.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΣΚΟΡΔΑΣ (Υφυπουργός Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων): Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, συζητούμε σήμερα την πρόταση νόμου του ΚΚΕ στην Ολομέλεια του Κοινοβουλίου. Προ μερικών εβδομάδων τη συζητήσαμε στην αρμόδια επιτροπή της Βουλής. Εκεί υπήρξε ανταλλαγή επιχειρημάτων, αντίλογος στα όσα ισχυρίζονται οι αγορητές αυτού του κόμματος, μια πολιτική αντιπαράθεση από την οποία θεωρώ ότι όλοι βγάλαμε τα συμπεράσματά μας. Σήμερα η πρόταση που παρουσιάζεται στην Ολομέλεια, είναι ακριβώς η ίδια με εκείνη της επιτροπής. Είναι σαν να μην προέκυψε κανένα νέο στοιχείο από τη συζήτηση που έγινε.

Η συγκεκριμένη πρόταση είναι βέβαιο ότι δεν συνεισφέρει σε καμμία περίπτωση στην επίλυση του προβλήματος και εμφανώς αυτή είναι η πρόθεση των συντακτών της, οι οποίοι κατακεραυνώνουν σε κάθε ευκαιρία που τους δίνεται, το σύστημα της ελεύθερης οικονομίας υπέρ κρατικιστικών μοντέλων, που κατέπεσαν θορυβωδώς και μάλιστα μετά από λαϊκές εξεγέρσεις. Πώς είναι λοιπόν δυνατόν να χαρακτηρίζουν ψευδείς την πρότασή τους, ως ανακούφιση των υπερχρεωμένων λαϊκών νοικοκυριών, όταν στην πραγματικότητα ζητούν την άμεση κατάρρευση του τραπεζικού συστήματος της χώρας, ενώ γνωρίζουν ότι υγιής οικονομία με άρρωστο χρηματοπιστωτικό σύστημα δεν υπάρχει στις δημοκρατίες;

Θεωρώ ότι η πρόταση αναδεικνύει με ενάργεια τις βαθιές ιδεολογικές μας διαφορές. Εμείς εργαζόμαστε υπό εντελώς αντίξοες συνθήκες, για να διαφυλάξουμε την κοινωνική συνοχή και αλληλεγγύη, ενώ η πρόταση που συζητούμε σήμερα εξαντλείται σε ανεφάρμοστες προτάσεις.

Ολόκληρη η πρόταση νόμου διαπνέεται από μια συνειδητή άρνηση πραγματισμού. Στο άρθρο 3 η πρόταση ζητεί να διαγραφούν κάθε είδους τόκοι από τα δάνεια. Στο άρθρο 4 ζητεί να διαγραφεί και κάθε ποσό που αντιστοιχεί στον τυχόν πραγματοποιηθέντα ανατοκισμό και στην τυχόν πραγματοποιηθείσα κεφαλαιοποίηση κάθε μορφής τόκου. Στο επόμενο άρθρο ζητείται από το υπόλοιπο ποσό που θα μείνει, να διαγραφεί το 50%. Γιατί άραγε 50% και όχι 40% ή 60%;

Για να μη μείνει καμμία αμφιβολία για τις προθέσεις των προτείνοντων, στο άρθρο 6 ζητείται το εναπομείναν ποσό να πάψει να γεννά οποιουσδήποτε τόκους, δηλαδή σύμφωνα με την αντί-

λήψη των συντακών της συζητούμενης πρότασης, οι τράπεζες είναι υποχρεωμένες να έχουν διαθέσιμα χρήματα για δάνεια, να καλύπτουν το κόστος των επισφαλειών και τη διαχείριση του τραπεζικού συστήματος, αλλά να μη λαμβάνουν τόκους. Αυτό προτείνετε; Ή προτείνετε την τελική και οριστική κατάργηση της τράπεζας ως έννοιας; Εάν μπεινουμε σε τέτοια συζήτηση, ας μας απαντήσετε και σ' αυτά τα ερωτήματα. Το πρόβλημα είναι ότι η παρούσα συγκυρία είναι τόσο κρίσιμη για τον τόπο και τους πολίτες, που τέτοιες συζητήσεις δεν είναι απλά πολυτέλεια, είναι ουτοπικές.

Ο περιορισμός που θέτει η συζητούμενη πρόταση για ετήσια εισοδήματα της τάξεως των 40.000 ευρώ συν 5.000 ευρώ για κάθε παιδί, αφορά με βάση τα στοιχεία της Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων, στο 90% των φορολογουμένων. Με δεδομένο ότι, όσον αφορά τα στεγαστικά δάνεια στη χώρα, μόνο αυτά ανέρχονται στα 80 δισεκατομμύρια και ότι κατά μέσο όρο έχουν ύψος 70.000 ευρώ ανά δανειολήπτη, πολύ κάτω από το όριο των 200.000 ευρώ που θέτετε, ουσιαστικά η πρόταση που συζητούμε, ζητά διαγραφή 35 δισεκατομμυρίων ευρώ μόνο από τα στεγαστικά δάνεια.

Και όπως σας είπα κι ο ισηγητής της Νέας Δημοκρατίας, εάν σε αυτά προσθέσετε τα επαγγελματικά, τα καταναλωτικά και τα λοιπά δάνεια, φτάνουμε σε δυσθεώρητα ύψη.

Νομίζω ότι δεν χρειάζεται να ξέρετε κανείς στοιχειωδώς οικονομικά, για να καταλάβει ότι αυτή η πρόταση δεν μπορεί να έχει πεδίο εφαρμογής. Εκτός αν μας υποδείξετε με ποιον τρόπο και από ποια πηγή θα βρεθούν αυτά τα χρήματα.

Το ανέφερα στη συζήτηση στην επιτροπή και απάντηση δεν έλαβα. Γι' αυτό το θέτω και πάλι στη συζήτηση στην Ολομέλεια, μήπως και κάποιος από τους προτείνοντες Βουλευτές μπει στον κόπο να μου απαντήσει.

Το ίδιο ερώτημα είχα απευθύνει -και το επαναλαμβάνω- κι όταν είχαμε συζητήσει τη σχετική πρόταση του ΣΥΡΙΖΑ.

Αν αθροίσετε την αξία των ελληνικών τραπεζών στο χρηματιστήριο σήμερα, θα δείτε ότι με ένα ποσό της τάξεως του ενός περιπτώ δισεκατομμυρίου αποκτά κάποιος το συνολικό έλεγχο του τραπεζικού συστήματος της χώρας. Γιατί δεν εμφανίζεται να το κάνει, αφού είναι τόσο εύκολα και ιδανικά τα πράγματα, αφού παράγει υπερκέρδη και χαρίζει και η Κυβέρνηση όλα αυτά στο τραπεζικό σύστημα;

Πραγματικά, θα είχα -πιστεύω- πολύ ενδιαφέρον για τους πολίτες να μας πείτε πώς προσεγγίζετε αυτό το θέμα.

Και δεν είναι τυχαίο ξέρετε -και κυρίως απευθύνομαι τώρα στην πλευρά του ΣΥΡΙΖΑ- το ότι σ' αυτές τις συζητήσεις -το είχα επισημάνει και στη συζήτηση του δικού σας σχεδίου νόμου- δεν συμμετέχουν οι υπεύθυνοι των οικονομικών του κόμματός σας. Και ξέρετε τι δηλώνει αυτό; Ή ότι έχουν επίγνωση της ελαφρότητας της πρότασης με την οποία προσεγγίζετε το θέμα και δεν θέλουν να εκτεθούν ή συμβαίνει κάτι άλλο που είναι χειρότερο, όπως μοιράσει ρόλους. Κάποιοι κάνουν τους φίλους του λαού και κάποιοι άλλοι κάνουν τους φίλους των τραπεζών, γιατί άλλα πάνε και λένε αλλού. Αποφασίστε τι από τα δύο συμβαίνει.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΕΤΡΑΚΟΣ: Δεν είναι εδώ ο κ. Στουρνάρας...

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΣΚΟΡΔΑΣ (Υφυπουργός Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων): Η Κυβέρνηση εκπροσωπείται.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Μαρία Κόλλια - Τσαρουχά): Κύριε Πετράκο, σας παρακαλώ.

Κύριε Υπουργέ, μην απαντάτε, παρακαλώ. Συνεχίστε.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΣΚΟΡΔΑΣ (Υφυπουργός Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων): Η πρόταση είναι ξεκάθαρο ότι έχει εξόφθαλμες αδικίες και κενά. Τοποθετήθηκαν αρκετοί ομιλητές. Δεν θα το επαναλάβω.

Δεν απαντάτε όμως σε βασικά ερωτήματα. Θα ελεγχθεί η περιουσιακή κατάσταση ενός δανειολήπτη προτού διαγραφεί μέρος του χρέους του; Θα συνυπολογιστεί αν μιλούμε για αγορά πρώτης ή πέμπτης κατοικίας; Ανέχεστε την άνευ όρων αδικία εναντίον όσων δανειοληπτών πασχίζουν και παρά την κρίση καταφέρνουν να εξυπηρετούν τις δανειακές τους υποχρεώσεις; Είναι πάνω από 80% τα εξυπηρετούμενα στεγαστικά δάνεια σήμερα στη χώρα. Τι θα πούμε σ' αυτούς, οι οποίοι στερούνται, δα-

νείζονται από το οικογενειακό τους περιβάλλον, για να έχουν μία συνέπεια στις υποχρεώσεις τους;

Ποιο πιστωτικό ίδρυμα θα τολμούσε ποτέ στο μέλλον να χορηγήσει νέα δάνεια και πού θα έφτανε το κόστος αυτών των δανείων για να καλυφθεί το ρίσκο μιας μελλοντικής διαγραφής;

Δώστε απαντήσεις, εάν θέλετε να αποφυγείτε την κριτική ότι η πρότασή σας δεν χαρακτηρίζεται από πραγματισμό και αντικειμενικότητα.

Είναι αλήθεια ότι το τραπεζικό σύστημα φέρει τις δικές του ευθύνες στη δημιουργία του προβλήματος που συζητούμε. Είναι αλήθεια ότι στη διάρκεια των προηγούμενων ετών έγιναν πολλές αλόγιστες κινήσεις από την πλευρά του τραπεζικού συστήματος. Σε πολλές περιπτώσεις χάθηκε το μέτρο και χορηγήθηκαν δάνεια με ιδιαίτερα χαλαρά κριτήρια. Θα πρέπει όμως να είμαστε πολύ ειλικρινείς και έντιμοι. Σε αντίθεση με ό,τι συνέβη σε άλλες χώρες, στη χώρα μας η κρίση δεν προκλήθηκε από τις τράπεζες. Προκλήθηκε από την αδυναμία του κράτους να διαχειριστεί αποτελεσματικά το χρέος του και να αποπληρώσει με συνέπεια τα ομόλογα που είχε εκδώσει.

Στον αντίποδα λοιπόν τέτοιων προτάσεων, όπως αυτή που συζητούμε σήμερα, κινείται η δική μας προσπάθεια. Είναι γνωστό ότι έχουμε ολοκληρώσει μακρές συζητήσεις με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς, όπως είναι οι ενώσεις καταναλωτών, οι εκπρόσωποι του χρηματοπιστωτικού συστήματος, καθώς και με τους πιστωτές μας και την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα. Αποτελεσμα αυτής της ουσιαστικής διαβούλευσης είναι η διαμόρφωση μιας πρότασης, που πραγματικά δεν λέμε ότι συνιστά ολική λύση του προβλήματος, λέμε, όμως, ότι στο πλαίσιο των δυνατοτήτων που έχουμε σήμερα, δίνει μια πραγματική ανάσα σε όσους από τους συμπολίτες μας αντιμετωπίζουν με πιο οξύ τρόπο το πρόβλημα της εξυπηρέτησης των δανειακών τους υποχρεώσεων.

Και το ότι δεν μπορέσαμε να έχουμε ολοκληρώσει μέχρι σήμερα την προσπάθειά μας, δείχνει ακριβώς και το μέγεθος της δυσκολίας που έχει το πρόβλημα, γιατί πολλές φορές από πολλές πλευρές στη Βουλή, έχει αναπτυχθεί η κριτική ότι η Κυβέρνηση κοροϊδεύει ή πάει με πασαλείμματα να αντιμετωπίσει το πρόβλημα, αλλά από την άλλη πλευρά, η Κυβέρνηση δέχεται την κριτική ότι κάνει πολύ γενναιοδωρή πολιτική στο θέμα του σχεδίου που έχει προτείνει για την αντιμετώπιση των δανειοληπτών. Και ακούσαμε από τον Βουλευτή των Ανεξάρτητων Ελλήνων που μίλησε προ ολίγου, να λέει, γιατί δεν κάνουμε ό,τι έγινε στην Ισπανία, που το χρέος εκεί της ανακεφαλαιοποίησης των ισπανικών τραπεζών είναι χρέος των τραπεζών. Δεν μας είπα όμως, γιατί στην Ισπανία στο πρώτο τρίμηνο του 2013 έχουν ήδη γίνει σαράντα δύο χιλιάδες κατασχέσεις ακινήτων Ισπανών δανειοληπτών, ενώ στην Ελλάδα δεν έχουμε τέτοια προβλήματα; Άρα, αν θέλουμε να είμαστε πρώτα από όλα έντιμοι με το ακροατήριο όλων, θα πρέπει να λέμε αλήθειες και όχι μισές, γιατί η μισή αλήθεια καμιά φορά είναι χειρότερη από το ψέμα.

Η πρόταση της Κυβέρνησης βασίζεται σε τρεις άξονες: Ο ένας είναι η ανάγκη ουσιαστικής παρέμβασης υπέρ των πολιτών, που αντικειμενικά δεν έχουν τη δυνατότητα να εξυπηρετήσουν τις δανειακές τους υποχρεώσεις, με τις ειδικές ρυθμίσεις που εξαγγείλαμε, καθώς και με αναμόρφωση του καθεστώτος του «Τειρεσία» για τους ελεύθερους επαγγελματίες.

Ο δεύτερος άξονας είναι η ανάγκη βιώσιμης λειτουργίας του χρηματοπιστωτικού συστήματος, καθώς όπως είπα και νωρίτερα, η υγιής οικονομία προϋποθέτει υγιές χρηματοπιστωτικό σύστημα και ο τρίτος άξονας είναι η οφειλόμενη από την πολιτεία αίσθηση δικαίου, προς εκείνους τους δανειολήπτες που με πολύ κόπο και θυσίες εξυπηρετούν τις δανειακές τους υποχρεώσεις.

Μπορώ να σας πω ότι μέχρι τα μέσα Ιουνίου ή εν πάση περιπτώσει, όχι μετά τις 20 Ιουνίου, θα έχει ολοκληρωθεί η νομοθετική πρωτοβουλία της Κυβέρνησης. Απομένει μόνο μια τυπικού χαρακτήρα απάντηση από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, ώστε να μπορέσουμε το σχέδιο που έχει παρουσιαστεί, να κατατεθεί στη Βουλή για συζήτηση και ψήφιση.

Κλείνω λέγοντας το εξής: Ο κ. Γλέζος ζήτησε από την Κυβέρνηση και τους Υπουργούς να αναλάβουν τις ευθύνες τους. Κύριε Γλέζο, με πολύ σεβασμό θέλω να σας πω ότι η Κυβέρνηση και οι

πολιτικές δυνάμεις που τη στηρίζουν, έχουν αναλάβει τις ευθύνες τους έναντι και του έθνους και της ιστορίας, εργαζόμενοι για τη σωτηρία της πατρίδας. Εργαζόμενοι για τη δημιουργία εθνικού πλούτου, ώστε να απεξαρτηθούμε από τον δανεισμό, γιατί πράγματι ο δανεισμός γεννάει δουλείες. Και ο ελληνικός λαός με τις πολύ σκληρές θυσίες στις οποίες έχει υποβληθεί, δείχνει ότι και καταλαβαίνει και κατανοεί και συμπαρίσταται. Δεν μας είπατε όμως, τι είδους ευθύνες, έναντι της ιστορίας, αναλαμβάνει η Αντιπολίτευση, με τη μόνιμη άρνηση και καταστροφολογία που κηρύσσει. Επενδύετε πολιτικά, ως Αντιπολίτευση, στην κατάρρευση της χώρας και γι' αυτό στο δικαστήριο της ιστορίας, εκεί που κριτές είναι οι νεκροί και οι αγέννητοι, σας περιμένει το εδώ-λού του κατηγορουμένου.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Μαρία Κόλλια-Τσαρουχιά): Και εμείς ευχαριστούμε, κύριε Υπουργέ.

Εισερχόμεθα στις ομιλίες των Κοινοβουλευτικών Εκπροσώπων.

Η κ. Σοφία Βούλτεψη από τη Νέα Δημοκρατία έχει το λόγο.

ΣΟΦΙΑ ΒΟΥΛΤΕΨΗ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, επιτρέψτε μου μια μικρή εισαγωγή. Ο συνάδελφος ο κ. Γιοβανόπουλος νωρίτερα, μας υπενθύμισε την επέτειο των σαράντα χρόνων από την ανταρσία του αντιτορπιλικού «ΒΕΛΟΣ», με κυβερνήτη τον αείμνηστο ναύαρχο Νίκο Παππά.

Θέλω να πω δύο λόγια και εγώ γι' αυτό. Ήταν μια ανταρσία που όχι μόνο ταρακούνησε τη δικτατορία, αλλά και χάρισε στο Πολεμικό Ναυτικό μας και στο σύνολο των Ενόπλων Δυνάμεων μας, μια ακόμη λαμπρή σελίδα στην ιστορία τους υπέρ του έθνους και της ελευθερίας του, υπέρ της δημοκρατίας. Μια εξέγερση που αφαιρέσε από τους δικτάτορες το δικαίωμα να υποστηρίξουν, εντός και εκτός συνόρων, ότι έχουν τις Ένοπλες Δυνάμεις στο πλευρό τους και απόλυτα καθυποταγμένες. Και μια εξέγερση που πρέπει όλοι να τιμούμε, αναγνωρίζοντας πως η πατρίδα οφείλει πολλά στους άντρες και τις γυναίκες των Ενόπλων Δυνάμεων, από τους οποίους έχει στερήσει πολλά, βίαια και άδικα και οφείλει να τους αποκαταστήσει.

Σήμερα όμως, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τιμούμε και μια ακόμη σημαντική επέτειο της σύγχρονης ιστορίας μας. Είναι η επέτειος της άνανδρης δολοφονίας του Βουλευτή, γιατρού, Βαλκανιονίκη και αγωνιστή της ειρήνης, του Γρηγόρη Λαμπράκη. Είναι μισός αιώνας από τότε. Είναι και αυτή μια επέτειος που πρέπει να μας παραδειγματίσει. Η δολοφονία, το έγκλημα στη Θεσσαλονίκη έγινε στο πλαίσιο ενός γενικότερου συνωμοτικού σχεδίου, που στόχο δεν είχε να πλήξει μόνο την τότε κυβέρνηση, αλλά στόχο είχε να πλήξει την ίδια τη δημοκρατία. Το παρακράτος που δημιουργήθηκε τότε και λειτουργούσε εντός και εκτός των τεχνών, οδήγησε τελικά στην πτώση της κυβέρνησης, που δήθεν ήθελε να εξυμνηρήσει.

Η δημοσιογραφική έρευνα εκείνης της εποχής, το δημοσιογραφικό τρίκυκλο, όπως ονομάστηκε, δηλαδή οι δημοσιογράφοι Βούλτεψης, Μπέρτσος και Ρωμαίος αποκάλυψαν ότι τελικά το τρίκυκλο ήταν της χούντας. Οι τελευταίες λέξεις του Γρηγόρη Λαμπράκη, λίγο πριν χτυπηθεί από τον Κοτζαμάνη και τον Εμμανουηλίδη ήταν: «Μακάριοι οι ειρηνοποιοί». Με τον τρόπο αυτό τάχθηκε –τασσόταν πάντοτε ο Γρηγόρης Λαμπράκης- κατά του εθνικού διχασμού που οδηγεί σε μεγάλα δεινά. Σήμερα ακριβώς μισό αιώνα μετά, ο διχαστικός λόγος έχει αρχίσει να κυριαρχεί ξανά. Και επειδή ποτέ ο διχασμός δεν έχει φέρει παρά μόνο δεινά στην πατρίδα μας, πρέπει όλα αυτά να τα συνηγορήσουμε και να τα λάβουμε υπ' όψιν μας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, επί της προτάσεως νόμου. Δεν υπάρχει άνθρωπος σε αυτήν τη χώρα που να μην επιθυμεί την αντιμετώπιση του κολοσσιαίου αυτού προβλήματος, που είναι η υπερχρέωση των Ελλήνων, των ελληνικών νοικοκυριών, που στα χρόνια της τεχνητής ευημερίας συνήψαν πάσης λογής δάνεια. Οι τράπεζες τα διαφήμιζαν και οι πολίτες τα έπαιρναν, τα αγόραζαν ωσάν να ήταν δωρεάν.

Χρόνια προειδοποιούμε γι' αυτά. Χρόνια λέμε ότι σε λίγο θα ανήκουμε στις τράπεζες. Δεν ήταν μόνο τα στεγαστικά δάνεια.

Ήταν και τα καταναλωτικά δάνεια, οι πιστωτικές κάρτες, τα Πορτοδάνεια, τα διακοποδάνεια. Φταίει ο λαός; Προφανώς όχι. Γιατί για κάθε απόφαση του λαού πρώτα φταίνει οι πολιτικές του ηγεσίες και στην περίπτωση που συζητούμε, οι ηγεσίες των τραπεζών.

Όταν ξέσπασε το 2008 η διεθνής τραπεζική κρίση, ένα ανώτατο τραπεζικό στέλεχος στις Ηνωμένες Πολιτείες είχε πει «υπήρξε περίοδος που και ουρακοτάγκος να πέραγε έξω από την τράπεζα, θα τον δανείζαμε». Ως αποτέλεσμα αυτής της πρακτικής, βρισκόμαστε σήμερα ενώπιον μιας ιδιότυπης κρίσης χρέους, της κρίσης χρέους των νοικοκυριών έναντι των τραπεζών, που αποτελεί τμήμα της γενικότερης κρίσης χρέους που βιώσαμε.

Αυτό το πρόβλημα πρόκειται να λύσει, με τον τρόπο που μπορεί η Κυβέρνηση, με σχέδιο νόμου που έχει αναγγελθεί. Αρκετά σημεία του έχουν γίνει γνωστά. Θα το φέρει τώρα που σταθεροποιείται η οικονομία και το ίδιο το τραπεζικό σύστημα διά της περίφημης ανακεφαλαιοποίησής του. Δεν ξέρω βέβαια πώς θα τα πετυχαίναμε αυτά εκτός προγράμματος, εκτός τρόικας, ίσως και εκτός Ευρωζώνης, σε καθεστώς δηλαδή, άτακτης χρεοκοπίας και με χρεοκοπημένες τράπεζες. Οπότε δεν θα μιλούσαμε πια καν για ελάφρυνση χρεών, αλλά θα μιλούσαμε για απώλεια όλων των αποταμιεύσεων.

Θέλω σε αυτό το σημείο να πω το εξής: Κύριε Γλέζο, είπατε ότι δεν υπάρχει Πλειοψηφία μέσα στη Βουλή και ότι είναι παρανομία το μπόνοους. Το είπε και ο συνάδελφός μου πριν ο Ηλίας Βλαχογιάννης. Ο εκλογικός νόμος έχει ψηφιστεί από Βουλευτές. Ισχύει. Αν υπάρχει τέτοιο ζήτημα –ώστε να μπορούμε να συμφωνήσουμε ότι τα πράγματα μπορούν να είναι πιο απλοποιημένα πρέπει και το δικό σας κόμμα από τώρα να πει –σε περίπτωση που έρθει πρώτο- αν θα αποδεχθεί το μπόνοους των πενήντα εδρών, για μπορέσει να σχηματίσει κάποια κυβέρνηση με κάποιους συμμάχους, τους οποίους θα αναζητήσει.

Ως προς την απορία που σας άκουσα να διατυπώνετε, σε σχέση με το αν την κρίση τη δημιούργησε ή όχι ο λαός. Προφανώς, αλλά ο λαός δεν είναι κάτι άσχετο, ασύνδετο από τις πολιτικές και οικονομικές εξελίξεις. Ψηφίζει, επιλέγει αντιπροσώπους του, επιλέγει τους συνδικαλιστές του, τους Βουλευτές του. Επιλέγει κόμματα και επιλέγει πρόσωπα μέσα στα κόμματα. Υπάρχουν οι λανθασμένες επιλογές –το δέχομαι- με βάση την παραπληροφόρηση, με βάση το πελαταιακό σύστημα, με σιδή-ποτε μας οδήγησε εδώ που μας οδήγησε. Μέσα σε αυτό είναι όλοι. Είναι και οι συνδικαλιστικές ηγεσίες. Δημιούργησαν μια χιονοστιβάδα, που μας οδήγησε σήμερα σε μια πρωτοφανή και άθλια κατάσταση. Δεν υπάρχει αμφιβολία γι' αυτό.

Το πρόβλημά μας βέβαια ήταν ότι οι τράπεζες είχαν ένα φοβερό συστημικό πρόβλημα. Έπρεπε να ανακεφαλαιοποιηθούν. Εάν δεν ανακεφαλαιοποιούνταν δεν θα διασφαλιζονταν και οι θέσεις εργασίας μέσα στις ίδιες τις τράπεζες.

Ξέρετε ότι πρόσφατα υπήρξε συμφωνία μεταξύ της ΟΤΟΕ, της Ένωσης Τραπεζοϋπαλλήλων και των τραπεζών, για να διασφαλιστούν όλες οι θέσεις εργασίας στις τράπεζες για δυόμισι χρόνια. Και εκεί υπήρχαν κέρδη και ζημιές και για τις δυο πλευρές.

Επίσης άκουσα άκριτες επιθέσεις κατά τραπεζών και ονομαστικά κατά προσώπων. Δεν έχω καμμία σχέση, δεν έχω υπερασπιστεί ποτέ κάτι, αλλά η Τράπεζα Πειραιώς, εναντίον της οποίας εκτοξεύτηκαν όλα αυτά, είναι και η τράπεζα η οποία πήρε τα υποκαταστήματα των δύο υπό κατάρρευση κυπριακών τραπεζών. Τότε λέγαμε: Αμάν, τι θα γίνει, διότι εδώ έχουμε υποκαταστήματα της Λαϊκής και της Κύπρου, όπου Έλληνες έχουν τις καταθέσεις τους και ασφαλιστικά ταμεία δίνουν τις συντάξεις μέσω αυτών των τραπεζών, τράπεζες οι οποίες υπόσχονταν επιτόκια 5,5%, σας θυμίζω, και γι' αυτόν το λόγο πήγαν ακόμη και ασφαλιστικά ταμεία. Το έχω ξαναπει νομίζω απ' αυτό το Βήμα, εμένα προσωπικά, μου τηλεφώνησαν συνταξιούχοι και μου είπαν «πες στην Κυβέρνηση για κάνα δυο μήνες, μέχρι να δούμε τι θα γίνει, να μη μας βάλει καθόλου τις συντάξεις».

Άρα λοιπόν, δεν είναι όλα τα πράγματα άσπρο-μαύρο. Και η ίδια η Τράπεζα Πειραιώς προχθές, ανακοίνωσε ότι παραχωρεί πέντε χιλιάδες στρέμματα γης σε όλη τη χώρα, σε νέους κάτω των τριάντα πέντε ετών, για να πάνε να τα καλλιεργήσουν. Πράγ-

ματι οι κυπριακές τράπεζες ήταν πολύ προβληματικές. Χθες, προχθές, στην ερευνητική επιτροπή της Κύπρου έγινε γνωστό πως ακριβώς τη στιγμή που το κυπριακό κράτος, δηλαδή οι Κύπριοι φορολογούμενοι δίδωσαν τις τράπεζές τους από την καταστροφή, αυτές οι ίδιες τράπεζες έδιναν χαριστικά δάνεια εδώ και εκεί, μεταξύ των οποίων και σε έξι, επτά μονές στην Ελλάδα.

Άρα λοιπόν, υπήρχε πάρα πολύ μεγάλο πρόβλημα στο κυπριακό τραπεζικό σύστημα, που αν δεν βρισκόταν μια λύση για την Ελλάδα, για τα υποκαταστήματα, θα κατέρρεαν τα πάντα, θα χάνονταν οι αποταμιεύσεις των Ελλήνων.

Επίσης να μην ξεχνάτε ότι στην Ισλανδία, στις πρόσφατες εκλογές, ο λαός ο οποίος δεν ευθύνεται τελικά για τίποτε, απ' ό,τι φαίνεται, απ' ό,τι λέμε, αλλά τελικά ο καθένας έχει μια ευθύνη εφόσον βρίσκεται και λειτουργεί ως πολίτης σε μια χώρα, έδωσε τη νίκη στα κόμματα τα οποία δημιούργησαν τις τραπεζικές φούσκες και αφού τις δημιούργησαν και κατέρρευσαν η Ισλανδία, τώρα τάσσονται κατά της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας κ.λπ..

Ούτε είναι αλήθεια αυτό το οποίο ακούστηκε ότι, όταν χωρίστηκε η Αγροτική Τράπεζα κατά κάποιον τρόπο επλήγησαν κάποιοι. Αντιθέτως, στην καλή τράπεζα πήγαν τα εξυπηρετούμενα δάνεια και γι' αυτό και τα δάνεια των κομμάτων και στην κακή λειτουργή τράπεζα πήγαν αυτά τα οποία δεν ήταν εξυπηρετούμενα, ακριβώς για να μην περάσει σε ιδιώτες η αγροτική γη. Εάν είχαν πάει και τα δάνεια των κομμάτων στην κακή τράπεζα, θα φωνάζαμε όλοι μαζί ότι κάνουμε χαριστικές πράξεις υπέρ των κομμάτων.

Επειδή λοιπόν και οι τράπεζες, πέρα απ' όλα όσα συμβαίνουν, σας λέω ότι εγώ ήμουν εκείνη η οποία είπε ότι δάνειζαν ακόμη και ορακοτάγκους, κατέβαλαν τελικά –και αυτό δεν το λέμε- στο δημόσιο τα 555 εκατομμύρια ευρώ για την κεφαλαιακή τους ενίσχυση, που αρνούνταν μέχρι τότε και τώρα η Κυβέρνηση αυτή τους υποχρέωσε να το κάνουν.

Τέλος άκουσα εδώ και κάποια ειρωνικά σχόλια, σχετικά με την αναβολή του ταξιδιού του Πρωθυπουργού στις Ηνωμένες Πολιτείες. Δεν θεωρώ ότι είναι δυνατόν Έλληνες Βουλευτές να επιχαίρουν, δηλαδή να μιλούν με τέτοια χαιρεκακία –ακόμη και αν δεν πρόκειται για ακύρωση, όπως ακούστηκε, αλλά πρόκειται για απλή αναβολή- και να λένε ότι δεν γίνεται αποδεκτός ο Πρωθυπουργός της Ελλάδας από τις Ηνωμένες Πολιτείες. Τι σημαίνει αυτό δηλαδή; Αφήνετε να εννοηθεί ότι δεν έχει την έγκριση των Ηνωμένων Πολιτειών η Κυβέρνηση κι αυτό, ας πούμε, είναι κάτι για το οποίο επιχαίρει κανείς; Τότε οι ηγέτες των άλλων κομμάτων που ταξιδεύουν στις Ηνωμένες Πολιτείες και τώρα τελευταία, ο Αρχηγός του προσώπου, που με τόση ευχαρίστηση ανακοίνωσε ότι αναβλήθηκε το ταξίδι του Προέδρου της Κυβέρνησης, πράγμα το οποίο δεν έχει σχέση βέβαια, με ακύρωση, τι είναι; Εκείνοι έχουν την έγκριση της Αμερικής δηλαδή και τους δέχονται και δεν δέχονται τη νόμιμη Κυβέρνηση;

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τελειώνω, λέγοντας τούτο: Επειδή ακούγεται πολύ διχαστικός λόγος –και με βάση άλλα επεισόδια μέσα σ' αυτήν την Αίθουσα- σαράντα χρόνια μετά την ανταρσία του αντιτορπλικού «ΒΕΛΟΣ», πενήντα χρόνια μετά τη δολοφονία του Γρηγόρη Λαμπράκη, το μεγάλο ζητούμενο σε αυτήν τη χώρα παραμένει η ανάγκη για εθνική ομόνοια, για να αντιμετωπίσουμε μαζί όλες τις απειλές τόσο κατά του λαϊκού εικοσδημάτος όσο και κατά της δημοκρατίας.

Και τέλος, επιτρέψτε μου, κυρία Πρόεδρε, σήμερα στις 19.00 στην Παλαιά Βουλή, η Παναρκαδική διοργανώνει εκδήλωση μνήμης για τον Γρηγόρη Λαμπράκη, που όλοι ξέρουμε ότι καταγόταν από την Κερασίτσα της Αρκαδίας.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Μαρία Κόλλια-Τσαρουχά): Ευχαριστώ, κυρία Βούλτεψη.

Το λόγο έχει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΣΥΡΙΖΑ-Ενωτικό Κοινωνικό Μέτωπο, κ. Δημήτριος Στρατούλης.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΤΡΑΤΟΥΛΗΣ: Κυρία Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι Βουλευτές, θα ήθελα να ξεκινήσω με ένα σχόλιο. Σαν σήμερα, 22 του Μάη, πριν από πενήντα χρόνια, έπεσε, γιατί δολοφονήθηκε από το παρακράτος, η μεγάλη βελανιδιά της ειρήνης

και των αγώνων της Αριστεράς, ο Βουλευτής της ΕΔΑ, ο Γρηγόρης Λαμπράκης, που σήμερα τιμάμε για άλλη μια φορά τη μνήμη του. Οι Βουλευτές του ΣΥΡΙΖΑ-Ενωτικό Κοινωνικό Μέτωπο την τιμάμε για άλλη μια φορά, δίνοντας όρκο τιμής στον ελληνικό λαό να συνεχίσουμε και να εντείνουμε τους αγώνες μας ενάντια στην προσπάθεια που γίνεται στις μέρες μας, σε νέες, εντελώς ιδιαίτερες συνθήκες, να αναβιώσει ένα νέο παρακράτος. Και βέβαια δίνουμε όρκο τιμής ότι θα συνεχίσουμε τους αγώνες, για να επαναφέρουμε τις δημοκρατικές και κοινωνικές κατακτήσεις του λαού μας, οι οποίες σφαγιάστηκαν, κατεδαφίστηκαν, στραπατσάρστηκαν από τις πολιτικές των μνημονίων.

Επίσης θέλω να αποτίσω φόρο τιμής στους αγωνιστές του αντιτορπλικού «ΒΕΛΟΣ» που ήταν μια κορυφαία προσπάθεια στον αντιδικτατορικό αγώνα του λαού μας, παρ' ότι λείπει ο φυσικός του ηγέτης, ο ναύαρχος Παππάς, που πριν από λίγο καιρό άφησε τα εγκόσμια.

Επιπλέον θέλω να πω ότι εδώ, πρέπει να βγαίνουν διδάγματα και για τις σημερινές πολιτικές δυνάμεις, για όλες, κυρίως όμως για τη συγκυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας, του ΠΑΣΟΚ και της ΔΗΜΑΡ, ότι έγιναν πολύ μεγάλοι αγώνες και θυσίες, για να περάσει η χώρα μας στη δημοκρατία. Γι' αυτό δεν πρέπει να επιτρέπονται αντιδημοκρατικές και αυταρχικές πρακτικές, όπως οι πρόσφατες επιστρατεύσεις των απεργών εκπαιδευτικών, οι οποίες θυμίζουν πρακτικές χούντας.

Ένα τρίτο σχόλιο θα ήθελα να κάνω, επειδή ερωτηθήκαμε πολύ επιμόνως από τους Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας, που αφορά αυτό που είπε ο ιστορικός μας ηγέτης, ο Μανώλης ο Γλέζος, ότι ψηφίζει αυτή η Βουλή, χωρίς να έχει δικαίωμα, γιατί είναι μια κάλπικη Πλειοψηφία, που προήλθε από ένα μπόλνους πενήντα εδρών που δίνεται στο πρώτο κόμμα. Καθόσον μας αφορά, γνωρίζετε καλά ότι και στην προηγούμενη κοινοβουλευτική περίοδο καταθέσαμε πρόταση για απλή αναλογική και σε αυτήν την κοινοβουλευτική περίοδο θα καταθέσουμε πρόταση για απλή και ανόθευτη αναλογική. Και εφόσον με την ψήφο και τους αγώνες του ελληνικού λαού συμμετέχουμε, παίζουμε ρόλο σε μία κυβέρνηση αριστερή, αντι-μνημονιακή, προοδευτική, θα είναι ένα από τα πρώτα νομοσχέδια που θα φέρουμε για ψήφιση στη Βουλή.

Αυτά είναι ζητήματα αρχών και εμείς στον ΣΥΡΙΖΑ-Ενωτικό Κοινωνικό Μέτωπο, εμείς στην Αριστερά, με αυτά τα πράγματα δεν παίζουμε. Και δεν λέμε άλλα πριν τις εκλογές, ότι θα αναδιαπραγματευθούμε τα μνημόνια και άλλα κάνουμε μετά τις εκλογές, όπως έκαναν τα τρία κόμματα που ψηφίζουν την κυβέρνηση ψηφίζοντας και υπογράφοντας τρίτο μνημόνιο της καταστροφής.

Το τέταρτο σχόλιό μου σχετίζεται με αυτό που είπε ο κύριος Υπουργός, ότι δεν είναι εδώ τα οικονομικά στελέχη του ΣΥΡΙΖΑ και είναι άλλοι Βουλευτές του να υπερασπίσουν την πρόταση του Κομμουνιστικού Κόμματος της Ελλάδας. Κατ' αρχάς, εμείς εδώ, όταν κάνουμε αντιπαράθεση –και το έχουμε αποδείξει συνολικά από την Αριστερά και ειδικά από τον ΣΥΡΙΖΑ-Ενωτικό Κοινωνικό Μέτωπο- κάνουμε αντιπαράθεση με πολιτική επιχειρήματα. Δεν κάνουμε αντιπαράθεση ούτε με κουτσομπολιά ούτε με παραπολιτικά, διότι εδώ είναι η Βουλή των Ελλήνων ούτε κομμωτήριο είναι ούτε πεζούλα κάποιας παλιάς γειτονιάς είναι ούτε τίποτε άλλο.

Με αυτήν την έννοια θα απαντήσουμε πολιτικά ότι, όπως ο Υπουργός εκπροσωπεί την Κυβέρνηση, έτσι και εμείς εκπροσωπούμε την Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΣΥΡΙΖΑ και αντιπαράθεση επί παραπολιτικών και κουτσομπολιών ούτε δεχόμαστε ούτε κάνουμε ούτε απευθυνόμαστε με τέτοια επιχειρήματα σε άλλα κόμματα. Είναι πολύ χαμηλού επιπέδου. Απαξιούμε να απαντήσουμε σε αυτά.

Κύριε Υπουργέ, είπατε ότι άλλοι στο ΣΥΡΙΖΑ είναι με τα λαϊκά στρώματα και με τις προτάσεις νόμου που καταθέτουν το ΚΚΕ ή ο ΣΥΡΙΖΑ και άλλοι είναι με τις τράπεζες.

Κύριε Υπουργέ, όλοι στον ΣΥΡΙΖΑ είμαστε με τα λαϊκά αιτήματα και τις λαϊκές ανάγκες. Έχουμε πει ότι εμείς, όσον αφορά τις τράπεζες, που πήραν 50 δισεκατομμύρια ουσιαστικά από τον ελληνικό λαό –γιατί δημόσιο χρέος γίνεται αυτό στη χώρα και θα το πληρώσουμε εμείς, τα παιδιά μας και τα εγγόνια μας- θα τις εθνικοποιήσουμε, θα τις κοινωνικοποιήσουμε και θα τους αλλάξουμε προσανατολισμό. Αντί να υπηρετούν τα κέρδη των τραπε-

ζιτών που τις χρεοκόπησαν με τους υπέρογκους μισθούς που αναφέρθηκαν από συναδέλφους, των 400 χιλιάδων ευρώ το χρόνο, των golden boys και των ηγετικών, διοικητικών στελεχών αυτών των τραπεζών, εμείς θα τους αλλάξουμε προσανατολισμό, για να λειτουργούν προς όφελος της κοινωνίας, να λειτουργούν προς όφελος της ανάπτυξης, να δίνουν δάνεια στεγαστικά, να δίνουν δάνεια, για να μπορέσουν οι επιχειρήσεις –κυρίως οι μικρομεσαίες- να σταθούν στα πόδια τους. Αυτό θα γίνει και θα είναι «ντάλα μεσημέρι», εφόσον με την ψήφο και τους αγώνες του λαού βρισκόμαστε στην κυβέρνηση.

Αντίθετα –ένα επιπλέον σχόλιο θέλω να κάνω, κύριε Υπουργέ- αυτό που μας θύμισε τράπεζες και τραπεζίτες, ήταν η δική σας επιχειρηματολογία και Βουλευτών της κυβερνητικής Πλειοψηφίας «να μη θίξουμε τις τράπεζες, μη χάσουν οι τράπεζες κάτι απ' όσα εξοικονομούν, σε βάρος του ελληνικού λαού, με τα ληστρικά επιτόκια», κ.λπ..

Ειλικρινά, ακούγοντάς σας, κύριε Υπουργέ, νόμιζα ότι δεν βρισκόμαι στη Βουλή των Ελλήνων, αλλά σε μια γενική συνέλευση της Ένωσης Ελληνικών Τραπεζών, που κοιτούν πώς θα προστατεύσουν τα συμφέροντα των τραπεζιτών.

Επίσης άκουσα επιχειρήματα κατά της πρότασης νόμου του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας, όπως: «Κοιτάξε να δείτε, η πρόταση που κάνετε κι εσείς και που είχε κάνει πριν έξι μήνες ο ΣΥΡΙΖΑ, εξυπηρετεί τους μπαταχτσήδες, τους κακοπληρωτές, τους φοροφυγάδες κ.λπ.».

Μα είναι δυνατόν να κουνάτε, κύριε Υπουργέ και κύριοι της κοινοβουλευτικής Πλειοψηφίας, το δάχτυλο στο Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας, στο ΣΥΡΙΖΑ -Ενωτικό Κοινωνικό Μέτωπο και να μας λέτε ότι με προτάσεις που κάνουμε για την ανακούφιση των λαϊκών νοικοκυριών των υπερχρεωμένων στις τράπεζες, ότι εξυπηρετούμε αυτούς τους κακοπληρωτές, τους μπαταχτσήδες και τους φοροφυγάδες;

Εσείς δεν είστε Κυβέρνηση της χώρας; Δεν έχετε ελεγκτικούς μηχανισμούς να εντοπίσετε τους φοροφυγάδες; Δυόμισι χρόνια τώρα βράζετε, ξαναβράζετε και μαγειρεύετε και ξαναμαγειρεύετε τη λίστα Λαγκάρντ και ούτε 1 ευρώ δεν έχει εισπραχθεί από το ελληνικό δημόσιο. Δεν έχει εισπραχθεί ούτε 1 ευρώ απ' όσους είναι στις λίστες. Και δεν είναι μόνο η λίστα Λαγκάρντ, αλλά εκατόν πενήντα περίπου λίστες με ονόματα που έβγαλαν χρήματα στο εξωτερικό από τη χώρα μας, την περίοδο που ο ελληνικός λαός υπέφερε και θυσιάζονταν για τα συμφέροντα των τοκογλύφων πιστωτών της χώρας. Είναι δυνατόν να κάνετε κριτική στην Αριστερά ότι εξυπηρετεί αυτά τα στρώματα;

Άκουσα τις ομιλίες σας πολύ προσεκτικά. Είπατε «μα εσείς του ΚΚΕ ή εσείς του ΣΥΡΙΖΑ, πριν από έξι μήνες, κάνατε τέτοιες προτάσεις για τα λαϊκά νοικοκυριά και δεν σκέφτεστε και δεν υπολογίζετε τι συνέπειες θα έχουν στις τράπεζες, στην οικονομία;».

Δεν καταλάβαμε. Εσείς όταν ψηφίζατε και εφαρμόζατε τα τρία μνημόνια της καταστροφής και τις δανειακές συμβάσεις της τροπής, σκεφτήκατε ποτέ το ενάμισι εκατομμύριο ανέργους, που φτάσαμε σήμερα, τα τρία εκατομμύρια φτωχούς, τα παιδιά που λιποθυμούν στα σχολεία, γιατί υποσιτίζονται, τους γέροντες, που επειδή κατεδαφίσατε τις συντάξεις, ψάχνουν για φαγητό στους κάδους των σκουπιδιών, τις τριακόσιες χιλιάδες ελληνόπουλα, που έφυγαν -και φεύγουν- τα τρία χρόνια του μνημονίου στο εξωτερικό, για αναζήτηση δουλειάς; Δεν μπορείτε εσείς να μην τα υπολογίσατε αυτά τα πράγματα, τη δυστυχία, τη φτώχεια, την ανεργία, την εξαθλίωση, την απελπισία που προκάλεσαν στον ελληνικό λαό οι μνημονιακές σας πολιτικές και να κουνάτε το δάχτυλο στα κόμματα της Αριστεράς;

Για να μπω στην ουσία, εμείς ψηφίζουμε την πρόταση νόμου του Κομμουνιστικού Κόμματος -το είπαν ο Θανάσης Πετράκος και ο Μανώλης Γλέζος- παρ' ότι έχουμε σε κάποιες επιμέρους διατάξεις άλλες απόψεις ενδεχομένως ή διαφορετικές προσεγγίσεις. Η πρόταση νόμου, όμως, είναι συγγενική πρόταση με αυτήν που καταθέσαμε εμείς πριν έξι μήνες, είναι πρόταση που ανακουφίζει τα λαϊκά νοικοκυριά.

Θεωρούμε ότι κακώς οι Βουλευτές του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας πριν από έξι μήνες, δεν ψήφισαν αντίστοιχη πρόταση του ΣΥΡΙΖΑ- Ενωτικού Κοινωνικό Μέτωπο. Σίγουρα δεν το έκαναν με το σκεπτικό που το έκαναν τα κόμματα της συγκυβέρ-

νησης. Με όποιο όμως σκεπτικό κι αν το έκαναν, δεν ήταν σωστή επιλογή.

Επίσης δεν θεωρούμε σωστή επιλογή το ότι στην αιτιολογική έκθεση δεν αναφέρεται τίποτα περί μνημονίου. Όχι ότι δεν λαμβάνονταν μέτρα πριν. Βεβαίως λαμβάνονταν μέτρα εξαθλίωσης του λαού. Το μνημόνιο όμως, ήταν μια πολύ μεγάλη τομή, που γύρισε τον ελληνικό λαό και τις κατακτήσεις του διακόσια χρόνια πίσω. Αξίζει να αναφέρεται αυτή η τομή και η ανάγκη ανατροπής της, κυρίως, όμως η ανάγκη κοινής δράσης της Αριστεράς γι' αυτόν το σκοπό.

Όταν καταψηφίσατε την πρόταση του ΣΥΡΙΖΑ, αλλά και σήμερα που καταψηφίζετε την πρόταση νόμου του ΚΚΕ, η κυβερνητική Πλειοψηφία έλεγε «έχουν τούτες ή τις άλλες αδυναμίες», «μπορούν να δημιουργήσουν τούτο ή το άλλο πρόβλημα». Κυρίως όμως, λέγατε «θα φέρουμε πρόταση της κυβέρνησης για ρύθμιση των χρεών των υπερχρεωμένων νοικοκυριών στις τράπεζες».

Πού είναι, κύριε Υπουργέ, η πρόταση της Κυβέρνησης; Δέκα μήνες την ψήνετε. Την ψήνετε από τη μια μεριά, τη γυρίζετε από την άλλη μεριά, την κουβεντιάζετε με την τρόικα, την κουβεντιάζετε με τους τραπεζίτες. Γιατί δεν φέρνετε επιτέλους, κύριε Υπουργέ, όποια ρύθμιση είναι, έστω και στο ελάχιστο, που να ανακουφίζει τα λαϊκά νοικοκυριά; Από το πολύ ψήσιμο εμείς εκτιμάμε ότι στο τέλος αυτό που θα έρθει, θα είναι καμένο δεν θα εξυπηρετεί τα λαϊκά νοικοκυριά, αλλά τους τοκογλύφους πιστωτές και τις τράπεζες.

Επίσης ήθελα να διευκρινίσω ότι εμείς θα επαναφέρουμε την πρόταση νόμου μας. Να μην ανησυχείτε γι' αυτό, κύριε Υπουργέ. Θα τη φέρουμε ακόμα πιο βελτιωμένη και διευρυμένη. Επειδή αφορούσε φυσικά πρόσωπα η πρώτη πρόταση νόμου, τώρα θα αφορά και μικρομεσαίες επιχειρήσεις και αγροτικές και τις υπόλοιπες μικρομεσαίες κυρίως επιχειρήσεις. Θα είναι κοστολογημένη, για να μην έχετε να λέτε επιχειρήματα «πού θα βρούμε τα λεφτά», παρ' ότι σας το είχαμε αναλύσει πάρα πολύ καλά, όταν είχαμε κάνει την πρόταση νόμου μας και σας είχαμε πει με ακρίβεια πόσο θα στοιχίσει και από πού θα τα βρούμε. Θα είναι ακόμη περισσότερο κοστολογημένη, για να σας στερήσουμε και αυτά τα επιχειρήματα. Και βεβαίως θα είναι με ακόμα πιο εξειδικευμένα κριτήρια οικονομικά και δείκτες, παρ' ότι κι εκείνη τα είχε. Ρωτούσατε σήμερα το ΚΚΕ ή ρωτούσατε εμάς: «Μα ποια είναι τα όρια της φτώχειας;». Τα επίσημα όρια της φτώχειας, κύριε Υπουργέ, δεν τα καθορίζει κάθε χρόνο η Εθνική Στατιστική Υπηρεσία, πόσο είναι για ένα άτομο, πόσο είναι για την οικογένεια; Στις ρυθμίσεις της σεισάχθειας και της διαγραφής του χρέους, με βάση αυτά, εμείς κάνουμε τις προτάσεις μας.

Ένα άλλο επιχείρημα: «Μα, καλά, γιατί πιέεστε τόσο πολύ, αφού υπάρχουν ήδη ρυθμίσεις για τα δάνεια των τραπεζών; Μπορούν οι δανειολήπτες να πάνε στις τράπεζες να κάνουν ρυθμίσεις. Μπορούν να πάνε να κάνουν εξωδικαστικό συμβιβασμό. Μπορούν να πάνε στα δικαστήρια με βάση παλαιότερους νόμους του 2010». Τίποτα δεν μπορούν να κάνουν τα υπερχρεωμένα νοικοκυριά από αυτά τα οποία υπήρχαν και γι' αυτό πρέπει να αλλάξει το θεσμικό πλαίσιο. Και δεν μπορούν να κάνουν τίποτα, γιατί οι τράπεζες δεν κάνουν ρυθμίσεις ή αν κάνουν ρυθμίσεις, ζητούν μεγαλύτερα επιτόκια, μεγαλύτερες υποθήκες σπιτιών και άλλων ακινήτων ή παρατείνουν μέχρι και ενενήντα εννιά χρόνια τα δάνεια, για να πληρώνουν και τα τρισέγγονά μας. Ούτε εξωδικαστικούς συμβιβασμούς κάνουν οι τράπεζες. Αν πάει ένα υπερχρεωμένο νοικοκυριό που δεν τα βρίσκει με τις τράπεζες, στα δικαστήρια, επειδή ο νόμος αυτός του 2010 προβλέπει ειρηνοδικεία, η δικάσιμη που θα πάρει σήμερα, 22 του Μάη που σας μιλάω, θα είναι ή για το 2018 ή για το 2019. Ζήσε Μάη μου, να φας τριφύλλι! Γι' αυτό λοιπόν, πρέπει να αλλάξει.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ: Όχι σε όλα.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΤΡΑΤΟΥΛΗΣ: Σε πάρα πολλά όμως, κύριε Οικονόμου, και το γνωρίζετε και το γνωρίζουν και πολλοί Βουλευτές σας που είναι δικηγόροι και νομικοί.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Για να τελειώσω, εμείς την πρόταση την κάνουμε, γιατί αδυνατούν τα λαϊκά νοικοκυριά σήμερα -εμείς στηρίζουμε την πρόταση

νόμου του ΚΚΕ και είχαμε κάνει και δική μας- να αποπληρώσουν δάνεια που πήραν σε άλλες εποχές, με άλλες συνθήκες. Ούτε ενάμισι εκατομμύριο ανέργους είχαμε πριν το 2009 ούτε κομμένους μισθούς και συντάξεις μέχρι και 50% είχαμε. Γι' αυτόν ακριβώς το λόγο τα κάνουμε. Και αυτή η κατάσταση δεν δημιουργήθηκε γιατί «έριξε κεραυνούς ο Δίας από τον Όλυμπο». Αυτή η κατάσταση δημιουργήθηκε, γιατί εφαρμόζονται αυτές οι μνημονιακές πολιτικές, που μειώνουν τα λαϊκά εισοδήματα.

Και είπε ο κύριος Υπουργός: «Κύριοι του Κομμουνιστικού Κόμματος ή του ΣΥΡΙΖΑ-ΕΚΜ, κάνετε προτάσεις γι' αυτούς που δεν μπορούν να πληρώσουν, αλλά είναι και κάποιοι που το πληρώνουν και είναι το 80%». Τους ρωτήσατε, κύριε Υπουργέ, με ποιες συνθήκες πληρώνουν; Πόσο ψωμί της οικογένειάς τους στερούνται, για να είναι εντάξει απέναντι στις τράπεζες; Τι ψυχολογικά προβλήματα τους δημιουργούνται, αν αύριο που ξημερώνει, έχουν να δώσουν τη δόση στην τράπεζα, το χαράτσι, το λογαριασμό της ΔΕΗ; Έχετε υπ' όψιν ότι όλη αυτή η κατάσταση, ακόμη και με αυτούς που είναι συνεπείς, έχει οδηγήσει ένα μεγάλο κομμάτι του ελληνικού λαού σε ψυχοπάθειες και σχεδόν το 50%, από ό,τι λένε οι επίσημες μελέτες, να παίρνει ψυχοφάρμακα και οικογένειες ολόκληρες να διαλύονται;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Μαρία Κόλλια-Τσαρουχά): Ολοκληρώστε, σας παρακαλώ.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΤΡΑΤΟΥΛΗΣ: Ολοκληρώνω με το εξής: Για όλους αυτούς τους λόγους επείγει το να ψηφιστεί και σήμερα η πρόταση νόμου του Κομμουνιστικού Κόμματος αλλά και η δικιά μας η παλιά και αυτή που επαναφέρουμε. Και μας κάνει εντύπωση γιατί δεν δέχεστε αυτό που έλεγε η πρόταση νόμου και που είπε ο Μανώλης ο Γλέζος πριν, τη σεισάχθεια για όσους είναι κάτω από τα όρια της φτώχειας, δηλαδή την ολική διαγραφή των χρεών όσων είναι αποδεδειγμένα με τις φορολογικές τους δηλώσεις αυτά τα τρία χρόνια του μνημονίου κάτω από τα όρια της φτώχειας, για τους ανάπηρους, για τους άρρωστους, για τους υπερήλικες που δεν είναι αναστρέψιμη η κατάσταση τους;

Γιατί δεν δέχεστε αυτό το οποίο προτείνεται και από τη δική μας πρόταση νόμου για να υπάρχει μερική διαγραφή των χρεών στους υπόλοιπους, που δεν είναι φτωχοί, ανάλογη με το πόσο μειώθηκε το εισόδημά τους τα τρία χρόνια του μνημονίου;

Γιατί δεν δέχεστε κάθε χρόνο να μην πληρώνει κανείς, σε αυτήν τη συγκυρία, πάνω από το 30% του εισοδήματός του ετησίως για δάνεια σε τράπεζες και το υπόλοιπο να μη μεταφέρεται σε ενενήντα εννιά χρόνια αλλά να διαγράφεται; Και υπάρχει μία σειρά από άλλες ρυθμίσεις, τις οποίες παρουσίασε και είχε πρόταση νόμου ο κ. Πετράκος.

Εμείς αδυνατούμε, πραγματικά, να καταλάβουμε. Καταλαβαίνουμε ότι θέλετε να εξυπηρετήσετε συμφέροντα. Εμείς, όμως, όπως είπα, θα επαναφέρουμε την πρόταση νόμου. Δεν πειράζει που απορρίπτονται τέτοιες προτάσεις νόμου. Πειράζει, όμως, πάρα πολύ τα λαϊκά νοικοκυριά, γιατί υποφέρουν και δεν τα βγάζουν πέρα. Αλλά αυτές οι προτάσεις νόμου, που καταθέτουμε στη Βουλή και που απορρίπτετε η μνημονιακή σας πλειοψηφία, είναι δέσμευση για εμάς ότι, αν θα είμαστε, αν θα συμμετέχουμε σε μία κυβέρνηση αριστερή, αντιμνημονιακή, προοδευτική, θα είναι τα πρώτα νομοσχέδια που θα καταθέσουμε στη Βουλή και οι πρώτοι νόμοι προς όφελος του λαού και των κοινωνικών αναγκών.

Σας ευχαριστώ πάρα πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ-ΕΚΜ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Μαρία Κόλλια-Τσαρουχά): Σας ευχαριστούμε, κύριε Στρατούλη.

Το λόγο έχει ο κ. Μιχαήλ Χρυσοχοϊδης ως Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΠΑΣΟΚ.

ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Νομίζω ότι θα συμφωνήσουμε όλοι ότι η έννοια του μάρτυρα αποτυπώνεται στο πρόσωπο και στις πράξεις του Γρηγόρη Λαμπράκη. Ήταν ένα μέλος του ελληνικού Κοινοβουλίου, ένας αγωνιστής της δημοκρατίας, που μας δείχνει το δρόμο ότι η δημοκρατία δεν είναι ποτέ δεδομένη. Χρειάζεται πάντα αγώνας για να τη διευρύνουμε και ταυτόχρονα να δημιουργούμε όλες τις προϋποθέσεις της δημοκρατικής νομιμότητας, έτσι ώστε η εξουσία να λειτουργεί κάτω από κανόνες και συνταγματική νομιμότητα.

τητα.

Θα έλεγα, κυρία Πρόεδρε, ότι για το θέμα του θανάτου και της δράσης του Γρηγόρη Λαμπράκη, για τις ιδέες του και τους αγώνες του, που ήταν πανανθρώπινοι και οικουμενικοί, όπως είναι η δημοκρατία και η ειρήνη, πρέπει το ελληνικό Κοινοβούλιο να κάνει κάποια περισσότερα πράγματα απ' ό,τι έχει κάνει μέχρι στιγμής. Δεν είμαι ο ειδικότερος να προτείνω ποιες δράσεις και πρωτοβουλίες πρέπει να πάρει το ελληνικό Κοινοβούλιο. Νομίζω, όμως, ότι πρέπει πια, πενήντα και εξήντα χρόνια μετά το γεγονός του θανάτου του, να αναληφθούν πρωτοβουλίες για να τιμηθεί όχι απλώς το πρόσωπο και η μνήμη του Γρηγόρη Λαμπράκη αλλά κυρίως οι αγώνες και οι ιδέες του.

Είχα την τιμή να γνωρίσω και να συναντηθώ πολλές φορές με το ναύαρχο Νίκο Παππά, ο οποίος ήταν ένας καταπληκτικός άνθρωπος, ένας άνθρωπος που είχε μέσα του φλογερό πάθος. Ήταν ένας φλογερός πατριώτης αλλά ταυτόχρονα πιστός στη νομιμότητα και στη δημοκρατία. Θέλω, λοιπόν, κι εγώ να τιμήσω σήμερα τη μνήμη του, με αφορμή την επέτειο του «ΒΕΛΟΥΣ».

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η πρόταση νόμου του ΚΚΕ και των άλλων κομμάτων είναι αξιέπαινη ως πρωτοβουλία, γιατί μας δίνει την ευκαιρία να συζητήσουμε εδώ, στην Αίθουσα, μία σειρά από ιδέες και προτάσεις όλων των κομμάτων, όλων των πτερύγων, γύρω από ένα κρίσιμο ζήτημα, όπως είναι η κρίση, οι συνέπειες της κρίσης στην ελληνική οικογένεια, στην απασχόληση και γενικότερα στην οικονομία του κάθε νοικοκυριού.

Υπάρχουν, όμως, δύο βασικές, κατά τη γνώμη μου, αδυναμίες: Θα έλεγα ότι η μία είναι οικονομική αδυναμία, δηλαδή δεν υπάρχει μία στοιχειώδης κοστολόγηση όλων αυτών που προτείνονται. Αυτό οφείλουμε πια να το κάνουμε από εδώ και πέρα, γιατί πρέπει να είμαστε υπεύθυνοι απέναντι στους πολίτες για το τι προτείνουμε και αυτό που προτείνουμε, τι κοστίζει και ποιο θα το πληρώσουν. Ο γενικός αφορισμός «θα το πληρώσουν οι τραπεζίτες» αντιλαμβάνεστε ότι δεν έχει καμμία αξία.

Υπάρχει, όμως, κατά τη γνώμη μου, μία μεγαλύτερη αδυναμία. Υπάρχει μία πολιτική αδυναμία. Και η πολιτική αδυναμία έγκειται στο γεγονός ότι προτείνουμε μία οριζόντια ρύθμιση. Και οι οριζόντιες ρυθμίσεις είναι συνήθως άδικες και ευνοούν κάποιους, οι οποίοι δεν έχουν καμμία σχέση με το ζητούμενο αντικείμενο της πρότασης νόμου.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι και μία ώρα αναστοχασμού εδώ, με αφορμή την πρόταση του ΚΚΕ, ότι ως χώρα οδηγηθήκαμε σε απαξίωση της εργασίας, της παραγωγής των παραδοσιακών ανθρώπινων αξιών. Και μέσα από τον υπερδανεισμό, κρατικό το ιδιωτικό, οδηγηθήκαμε σ' αυτό που λέμε «παρασιτικό καταναλωτισμός», με αφορμή το άνοιγμα των συνόρων, το άνοιγμα των αγορών, την εύκολη πρόσβαση στο δανεισμό.

Ωστόσο, η παγκοσμιοποίηση, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν είναι τίποτε άλλο παρά μία νέα πραγματικότητα ενός ανοιχτού κόσμου, ο οποίος είναι πάρα πολύ ανταγωνιστικός, όπου υπάρχει ένα περιβάλλον, στο οποίο μπορούν να κινούνται ελεύθερα οι άνθρωποι, οι υπηρεσίες, τα προϊόντα, αλλά το κριτήριο, είτε το θέλουμε είτε όχι, είναι η ανταγωνιστικότητα. Αυτό είναι που χάθηκε όλα αυτά τα χρόνια του παρασιτικού καταναλωτισμού.

Υπάρχει και ένα άλλο, επίσης, θα έλεγα, πολιτικό και ιδεολογικό ζήτημα, το οποίο πρέπει να αναφέρουμε εδώ. Υπάρχει η έννοια του κοινωνικού κράτους, η οποία έχει μετατραπεί στα χρόνια μας σε κράτος παροχών σε διάφορες κοινωνικές ομάδες.

Σκεφθείτε, αν κάνουμε μια μικρή καταγραφή, πόσες χιλιάδες ειδικές ρυθμίσεις, επιδόματα, επιδοτήσεις υπάρχουν σε κάθε κοινωνική ομάδα, σε κάθε ομάδα υπαλλήλων, προκειμένου να ενισχυθεί το εισόδημά τους όλα αυτά τα χρόνια, με αποτέλεσμα να δημιουργηθούν τεράστιες αδικίες. Υπάρχουν υπάλληλοι, οι οποίοι τα τελευταία χρόνια προ της κρίσης έπαιρναν 900-1.000 ευρώ και υπήρχαν κάποιοι άλλοι που έπαιρναν 4.000 ευρώ μέσα από αυτήν τη λογική, με αποτέλεσμα να δημιουργούνται τεράστιες κοινωνικές αδικίες. Αποτέλεσμα ήταν, επίσης, η κατασπατάληση πόρων χωρίς αποτελέσματα στην καταπολέμηση της φτώχειας.

Δεν θα σπαταλήσω το χρόνο να σας πω τα στοιχεία, πόσα λεφτά διατέθηκαν στην Ελλάδα, πολύ περισσότερα από το μέσο

όρο της Ευρώπης, τα τελευταία χρόνια, που, δυστυχώς, δεν μείωσαν το ποσοστό φτώχειας στη χώρα, γιατί δεν ήταν αποτελεσματική η κοινωνική πολιτική, γιατί είχε αυτόν ακριβώς τον οριζόντιο χαρακτήρα και δεν ήταν στοχευμένες οι πολιτικές, με αποτέλεσμα να διευρύνονται οι ανισότητες, να μεγαλώνει η φτώχεια, ενώ ταυτόχρονα αυξάνονται οι πόροι.

Επίσης, είχαμε μια τεράστια σπατάλη από τη λεγόμενη επιδοματική πολιτική, η οποία τελικώς οδήγησε σε τεράστιες στρεβλώσεις. Δείτε το ζήτημα των αγροτών όπου δόθηκαν δισεκατομμύρια, τα οποία πήγαν όλα στην κατανάλωση, χωρίς να δημιουργήσουν προϋποθέσεις αναδιάρθρωσης του αγροτικού τομέα και να τον καταστήσουν ανταγωνιστικότερο και εξωστρεφή.

Επίσης, όσον αφορά την πολιτική των επιδοτήσεων, μπορώ να σας πω το παράδειγμα των νησιών. Ο ΦΠΑ στα νησιά είναι 35% μικρότερος σε όλα τα προϊόντα σε σχέση με την υπόλοιπη Ελλάδα. Δεν υπάρχουν πιο ακριβά τρόφιμα, δεν υπάρχουν πιο ακριβά καύσιμα από τα νησιά, δυστυχώς. Αυτό το ευεργέτημα, αυτήν την επιδότηση την καρπώνεται λίγοι -μα ελάχιστα- και μέσα στην Αίθουσα αυτήν πολλοί από εμάς υποστηρίζουν ακόμη αυτήν τη λογική.

Δεν μπορούμε να συνεχίσουμε την κοινωνική πολιτική με ένα κράτος παροχών με οριζόντιες παροχές. Δεν μπορούμε να συνεχίσουμε με επιταγές. Δεν γίνεται κοινωνικό κράτος με επιταγές και επιδοτήσεις αλλά με υποδομές, με γνώση, με εργασία, με εφόδια για τους ανθρώπους. Ας μιλήσουμε πια για το κράτος δικαίου και όχι το κράτος παροχών, που σημαίνει ίση μεταχείριση όλων των πολιτών.

Το πιο κρίσιμο ζήτημα τον τελευταίο καιρό είναι η ίση φορολογική μεταχείριση, θα έλεγα αναλογική φορολογική μεταχείριση ανάλογα με τα εισοδήματα του καθενός, ίσες ευκαιρίες για όλους, ότι το κάθε παιδί που γεννιέται ξεκινά από την ίδια αφετηρία με όλα τα παιδιά του κόσμου, ανεξάρτητα σε ποια κοινωνική ομάδα ανήκει, που σημαίνει αυτό παραπέρα ότι στο κάθε παιδί δίνεται η δυνατότητα της γνώσης, της μόρφωσης, των εφοδίων. Από εκεί και πέρα, ο καθένας με τη δική του προσπάθεια μπορεί να προχωρήσει.

Υπάρχει το ζήτημα το τεράστιο, που είναι πραγματικό, οικονομικό αλλά και αξιακό -μεγάλη ανθρώπινη αξία- που είναι η εργασία, που την ονομάσαμε απασχόληση και η οποία χάθηκε ως αξία ανθρώπινη.

Τέλος, βεβαίως, είναι το ζήτημα της στήριξης των αδυνάτων με τη μέγιστη δυνατή αξιοπρέπεια. Στους ανθρώπους που δεν μπορούν να εργαστούν είτε για σωματικούς είτε για ψυχικούς, πνευματικούς λόγους χρειάζεται στήριξη με αξιοπρέπεια ως απαίτηση από την πολιτεία. Αυτό είναι το νέο κράτος δικαίου. Αυτό είναι το νέο κράτος πρόνοιας, αν θέλετε και όχι το κράτος παροχών που δημιούργησε τόσες μεγάλες αδικίες.

Είναι προφανές ότι από ορισμένες πλευρές τίθενται ζητήματα σε σχέση με το μνημόνιο. Άκουσα να μιλούν για την κατάργηση των μνημονίων, την εθνικοποίηση των τραπεζών. Η κατάργηση των μνημονίων θα γίνει σε λίγο. Είναι θέμα μηνών πια. Επίσης, η έξοδος της χώρας στις αγορές είναι θέμα μηνών. Ναι, είναι θέμα μηνών.

Όμως, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το ερώτημα είναι το εξής: Όταν τελειώσουν όλα αυτά, θα είμαστε η ίδια Ελλάδα; Δεν θα παλέψουμε για μια καλύτερη και δικαιότερη Ελλάδα, η οποία θα καταργήσει όλες εκείνες τις πολιτικές, οι οποίες οδήγησαν στις σημερινές κοινωνικές αδικίες και τα χάσματα; Αυτό είναι το κρίσιμο ερώτημα και σε αυτό καλείται καθένας από εμάς εδώ να πάρει θέση.

Σε ό,τι αφορά το ζήτημα των συγκεκριμένων διατάξεων που προτάθηκαν, το ΠΑΣΟΚ έκανε μία πολύ συγκεκριμένη πρόταση διά του συναδέλφου μου κ. Μωραϊτή, ο οποίος πολύ σωστά είπε ότι πραγματικά σε αυτές τις αναδιρθρώσεις που γίνονται με ευθύνη των τραπεζών υπάρχουν περιπτώσεις -και είναι οι περισσότερες- που ουσιαστικά είναι επαχθείς σε βάρος των καταναλωτών. Γι' αυτό απαιτείται μία ρύθμιση η οποία θα βάζει κάποια όρια. Νομίζω ότι θα περιμένουμε και την πρόταση της Κυβέρνησης, για να συζητήσουμε πάνω σε αυτά.

Τι λέει, λοιπόν, η πρόταση του κ. Μωραϊτή, του ΠΑΣΟΚ, που κατατέθηκε προηγουμένως; Λέει ότι πρώτα-πρώτα δεν μπορεί

να δίνει μια οικογένεια πάνω από το 30% του εισοδήματός της για απόδοση δανείων. Το δεύτερο αφορά το επιτόκιο, που δεν μπορεί να είναι πάνω από το 2% σε σχέση με το κάθε φορά οριζόμενο επιτόκιο της ΕΚΤ. Τρίτον, σε ό,τι αφορά τα καταναλωτικά δάνεια, όπου εκεί υπήρξε πραγματικά ένα πάρτι και μια αυθαιρέσια από την πλευρά των τραπεζών για πολλά χρόνια, λέει ότι δεν μπορεί να υπερβαίνει έστω τον κοινοτικό μέσο όρο. Εδώ είναι διπλάσιος περίπου από τον κοινοτικό μέσο όρο στα καταναλωτικά δάνεια και τις κάρτες.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Βεβαίως, η πρόταση να ενταχθούν τα δάνεια των επαγγελματιών είναι σωστή πρόταση, αλλά εδώ χρειάζεται πολύ μεγάλη προσοχή, διότι αυτό πρέπει να συνδεθεί και με τη φορολογική τους δυνατότητα και με την εισοδηματική τους δυνατότητα, έτσι ώστε ό,τι γίνει -επαναλαμβάνω- να είναι δίκαιο και να μην αδικεί κυρίως αυτούς που είναι νομοταγείς, αυτούς που προσπαθούν κάθε φορά να εκπληρώνουν τις υποχρεώσεις τους και να μην είμαστε κοινωνικά άδικοι μέσα από τις νομοθετικές παρεμβάσεις που κάνουμε.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Μαρία Κόλλια-Τσαρουχά): Ευχαριστούμε, κύριε Χρυσοχοϊδη.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ» και ενημερώθηκαν για την ιστορία του κτηρίου και τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της Βουλής, τριάντα μαθητές και μαθήτριες και τέσσερις εκπαιδευτικοί-συνοδοί από το 3^ο Δημοτικό Σχολείου Αλιβερίου Ευβοίας.

Η Βουλή σας καλωσορίζει, παιδιά.

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Το λόγο τώρα έχει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος των Ανεξάρτητων Ελλήνων κ. Επαμεινώνδας Μαρίας.

ΕΠΑΜΕΙΝΩΝΔΑΣ (ΝΟΤΗΣ) ΜΑΡΙΑΣ: Κυρία Πρόεδρε, κύριε Υπουργέ, κύριοι Βουλευτές, πριν ξεκινήσω την τοποθέτησή μας επί της προτάσεως νόμου του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας, θα αναφερθώ και εγώ, πρώτον, στην αντίσταση, την αντιδικτατορική πάλη του «ΒΕΛΟΥΣ» του Νίκου Παππά, όλου του πληρώματος και θα ήθελα να επισημάνω ότι ήταν μία πράξη νόμιμη, μία πράξη στο πλαίσιο του καταλυθέντος Συντάγματος και ειδικότερα του άρθρου 114.

Επομένως να κάνω μία παρατήρηση ότι δεν πρόκειται για ανταρσία αλλά για νόμιμη πράξη. Ανταρσία θα ήταν, εάν ήταν κάτι το οποίο είναι παράνομο. Είναι νόμιμη αντιδικτατορική πράξη. Την τιμούμε την επέτειο αυτή, γιατί στέλνει το μήνυμα ότι το τότε άρθρο 114 και το 120 του ισχύοντος Συντάγματος είναι σήμερα επίκαιρα όσο ποτέ και συνδυάζεται, επίσης, με τον αγώνα που έκανε ο αγωνιστής της δημοκρατίας, της ειρήνης και της Αριστεράς, Βουλευτής, ο Γρηγόρης Λαμπράκης, που δολοφονήθηκε άνανδρα από το παρακράτος.

Τα αναφέρω αυτά για να θυμηθούμε πάλι ότι σ' αυτήν εδώ τη χώρα υπήρχε και λειτουργούσε παρακράτος, ότι οι πολιτικές ευθύνες για το ότι λειτουργούσε αυτό το παρακράτος ήταν συγκεκριμένες και για να ξαναβγάλουμε τα συμπεράσματά μας, ότι δηλαδή ο αγώνας για τη δημοκρατία είναι αγώνας, που έχει σχέση με το χτύπημα του παρακράτους και κάθε είδους παρακρατικών δράσεων.

Σε σχέση τώρα με την πρόταση νόμου, να πούμε ότι ισχύουν και εδώ οι παρατηρήσεις, που έχουμε κάνει, ότι σύμφωνα με το άρθρο 73 παράγραφος 3 του Συντάγματος δεν τίθεται καν σε ψηφοφορία. Το ίδιο το Σύνταγμα επί της ουσίας έχει αφαιρέσει τη δυνατότητα από τη Βουλή και εν προκειμένω από την Αντιπολίτευση -η Κυβέρνηση έχει τη δυνατότητα- να προωθεί προτάσεις νόμων, τις οποίες να θέτει επί της ουσίας σε ψηφοφορία.

Συζητήσαμε, λοιπόν, όλες αυτές τις πρωτοβουλίες, και του ΣΥΡΙΖΑ και δικές μας και του ΚΚΕ τώρα, όπως και άλλων κομμάτων της Αντιπολίτευσης ή της Συμπολίτευσης, πολλές φορές, που και αυτές δεν έχουν μπει στη διαδικασία την κυβερνητική, αλλά του

άρθρου 73 παράγραφος 3, οι οποίες όμως επιτρέπεται να τεθούν σε ψηφοφορία.

Επομένως, πρώτον, εμείς στηρίζουμε, θα ψηφίζαμε, εάν έμπαινε σε ψηφοφορία. Επί της αρχής αυτό θα ήθελα να σημειώσω.

Δεύτερον, θεωρούμε σημαντική την πρωτοβουλία αυτήν του ΚΚΕ. Την εντάσσουμε συνολικά σε μία δράση των δυνάμεων του αντιμνημονιακού – δημοκρατικού τόξου, που θέλουν να θέσουν ζητήματα σημαντικά απέναντι στη λαίλαπα και την επιδρομή του μνημονίου. Παρ' ότι βέβαια δεν αναφέρεται στην αιτιολογική έκθεση από την πλευρά των συναδέλφων του ΚΚΕ το μνημόνιο, επί της ουσίας υπάρχει σοβαρότατο ζήτημα που έχει σχέση με το μνημόνιο και την επιθετική πολιτική και τη φτωχοποίηση του λαού. Τα μέτρα ανακούφισης συνδέονται με την αναγκαιότητα αντιμετώπισης αυτής της κατάστασης.

Θα ήθελα, επίσης, να κάνω την παρατήρηση ότι ο ίδιος ο νεοφιλελευθερισμός και η παγκοσμιοποίηση επί της ουσίας οδήγησαν από τη δεκαετία του 1980 σε μία στρατηγική του σύγχρονου καπιταλισμού που ήταν η μείωση των εισοδημάτων των εργαζομένων, προκειμένου να πετύχουν μείωση του κόστους εργασίας και αυξημένα υπερκέρδη. Αυτή όμως η στρατηγική οδήγησε στην εξής αντίφαση: Όσο στο σύγχρονο δυτικό κόσμο θα υπήρχε μείωση των εισοδημάτων των εργαζομένων, αυτό θα δημιουργούσε συνακόλουθα μείωση της ζήτησης, μείωση της κατανάλωσης, άρα θα οδηγούσε σε ύφεση.

Για να αντιμετωπιστεί αυτό –το υποδηλώνει έμμεσα η πρόταση νόμου του ΚΚΕ- αξιοποιήθηκε το πλαστικό χρήμα, αξιοποιήθηκαν τα τραπεζικά δάνεια, ούτως ώστε το συνολικό διαθέσιμο εισόδημα των εργαζομένων να μη μειωθεί, ασχέτως εάν οι πραγματικές τους αμοιβές ήταν μειωμένες και ένα μεγάλο μέρος του εισοδήματος αυτού ήταν πλέον ο δανεισμός. Όλα αυτά τα ποσά έπεφταν στην αγορά, υπήρχε κίνηση, υπήρχε ζήτηση, κρατήθηκε σε αυξημένα επίπεδα η λειτουργία του συστήματος, αλλά αυτό έχει –όπως ξέρετε- κάποια όρια. Η «φούσκα» του πιστωτικού συστήματος όταν μεγάλωσε, έσκασε και είχαμε την κρίση του 2008, έχοντας και ενδιάμεσες άλλες κρίσεις.

Το πρόβλημα, κατά την άποψή μας, ήταν η άνιση κατανομή του παραγόμενου πλούτου και που εκφράστηκε στη συγκεκριμένη περίπτωση του 2008 ως τραπεζική κρίση και όχι η ίδια η τραπεζική κρίση. Η τραπεζική κρίση ήταν αποτέλεσμα της ανισότητας ενός συστήματος, στο πλαίσιο του οποίου αυτοί που παράγουν τον πλούτο δεν έχουν και τη δυνατότητα να τον απολαύσουν. Είχαμε την τραπεζοκρατία, είχαμε τις οικονομικές ολιγαρχίες, οι οποίες έπαιρναν το μεγαλύτερο μέρος του παραγόμενου πλούτου. Αυτά για να έχουμε μία εικόνα για το πώς ξεκίνησαν τα προβλήματα.

Να έρθουμε στην Ελλάδα και να παρατηρήσουμε ότι το ιδιωτικό χρέος, με βάση στοιχεία του ίδιου του ΔΝΤ, το 2010 λίγο πριν την έναρξη του μνημονίου είναι ως εξής: Το ιδιωτικό χρέος το 2004 ήταν 55.000.000.000 ευρώ, το 2005 ήταν 70.000.000.000 ευρώ, το 2006 ήταν 90.000.000.000 ευρώ, το 2007 ήταν 121.000.000.000 ευρώ, το 2008 ήταν 135.000.000.000 ευρώ, το 2009 ήταν 140.000.000.000 ευρώ. Αυτό είναι το ιδιωτικό χρέος στη διαδικασία λειτουργίας της ίδιας της ΟΝΕ, της Ευρωζώνης που αυξάνεται συνεχώς.

Από αυτό το χρέος τα νοικοκυριά είχαν το εξής ιδιωτικό χρέος: Το 2004 ήταν 52,5 δισεκατομμύρια ευρώ. Το 2009 ήταν 118,3 δισεκατομμύρια ευρώ, δηλαδή μέσα σε μία πενταετία τα νοικοκυριά δανείστηκαν 65,7 δισεκατομμύρια ευρώ, από τα οποία 44,9 δισεκατομμύρια ευρώ πήγαν στα στεγαστικά δάνεια και 19,3 δισεκατομμύρια ευρώ ήταν καταναλωτικά δάνεια. Αυτά τα ποσά των καταναλωτικών δανείων χρησιμοποιήθηκαν κατά κύριο λόγο για την αγορά καταναλωτικών και βιομηχανικών προϊόντων του σκληρού πυρήνα της ίδιας της Ευρωζώνης.

Από στοιχεία που έχουν δημοσιευτεί και έχω παρουσιάσει και στο βιβλίο μου «Το μνημόνιο της χρεοκοπίας και ο άλλος δρόμος», προκύπτει ότι ένα τεράστιο ποσό αυτών των καταναλωτικών δανείων πήγαν σε τελική ανάλυση και στην αγορά αυτοκινήτων.

Να υπολογίσετε ότι το 2004 είχαμε 280.000 νέα αυτοκίνητα. Το επόμενο έτος ήταν 269.000, το επόμενο 267.000 και έπειτα

279.000 νέα αυτοκίνητα. Το 2008 ήταν 267.000 νέα αυτοκίνητα. Όλα αυτά ήταν ποσά που είχαν βγει από τον δανεισμό των ελληνικών νοικοκυριών και είχαν μεταφερθεί στις βιομηχανίες πλέον του Βορρά και κυρίως της Γερμανίας. Αντίστοιχα γίνονταν και με το δημόσιο χρέος.

Υποτίθεται ότι στην Ευρωζώνη κάνει έλεγχο η Κομισιόν. Δεν έβλεπε αυτόν τον υπερδανεισμό; Δεν είχε υποχρέωση να θέσει θέμα ότι η Ελλάδα παραβιάζει τους όρους του Μάαστριχτ;

Και φτάνουμε στην εκπληκτική δήλωση του κ. Γιούνκερ, ο οποίος στην εφημερίδα «ΚΕΡΔΟΣ» στις 9-10-2010 είπε το εξής: «Οι Ευρωπαίοι γνώριζαν ότι κάποια μέρα η Ελλάδα θα πρέπει να αντιμετωπίσει τη δημοσιονομική κρίση που την έπληξε στις αρχές του χρόνου. Ήταν φανερό ότι κάποια μέρα η Ελλάδα θα έπρεπε να αντιμετωπίσει αυτού του είδους το πρόβλημα και ήξερα –λέει ο Γιούνκερ- ότι το πρόβλημα αυτό θα έφτανε, γιατί συζητούσαμε οι Γερμανοί, οι Γάλλοι, ο Πρόεδρος Ζαν Κλοντ Τρισέ στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, η επιτροπή και εγώ και για αυτές τις προοπτικές, που δεν ήταν τότε γνωστές, αυτό που αποκαλούσαμε ελληνική κρίση». Τα ήξεραν όλα, τα κουβέντιαζαν. Γιατί δεν έπαιρναν μέτρα;

Και συνεχίζει: «Ήξερα ακόμη ότι η Γαλλία και η Γερμανία κέρδιζαν τεράστια ποσά από τις εξαγωγές τους προς την Ελλάδα, αλλά εγώ δεν θα μπορούσα να πω δημόσια αυτά που γνώριζα», δηλαδή καραμπινάτο επονεϊδιστο χρέος, υπερχρέωση μιας χώρας, συμπαιγνία της ντόπιας ολιγαρχίας και του πολιτικού συστήματος, συμπαιγνία των δανειστών, αξιοποίηση αυτών των χρημάτων όχι υπέρ του λαού, του τόπου και του έθνους, αλλά για να κερδίζουν οι βιομηχανίες. Αυτό είναι το επονεϊδιστο χρέος που δημιουργήθηκε και στο ιδιωτικό και στο δημόσιο πεδίο. Γι' αυτό μιλάμε για διαγραφή του επονεϊδιστου χρέους.

Τον Μάρτιο του 2010, με σημερινό δημοσίευμα της εφημερίδας «ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ», το χρέος ήταν 310,3 δισεκατομμύρια ευρώ. Τον Μάρτιο του 2013 πόσο νομίζετε ότι είναι το χρέος της χώρας; Είναι 309,3 δισεκατομμύρια ευρώ, δηλαδή μειώθηκε 1 δισεκατομμύριο ευρώ σε τρία χρόνια.

Τι μεσολάβησε όμως; Πρώτον, μέτρα της τάξης των 49 δισεκατομμυρίων ευρώ εις βάρος του ελληνικού λαού, μείωση 25% του ΑΕΠ, δανειοδότηση του ελληνικού κράτους από την τρόικα 205 δισεκατομμύρια ευρώ μέχρι τώρα. Οι τράπεζες έχουν πάρει μέχρι τώρα 130 δισεκατομμύρια ευρώ από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και το σύστημα «ELA», εγγυήσεις από το ελληνικό κράτος 230 δισεκατομμύρια ευρώ. Και για να ξέρετε, κύριοι συνάδελφοι, οι υποχρεώσεις της χώρας μέχρι το 2020 είναι 82 δισεκατομμύρια ευρώ, τα οποία πρέπει να πληρωθούν.

Αυτή είναι η πραγματικότητα. Αυτό είναι το θαύμα. Αυτό είναι το «success story» το οποίο λένε!

Έχουμε ανακεφαλαιοποίηση των τραπεζών ύψους 50 δισεκατομμυρίων ευρώ. Ξεχνούν, όμως, μερικοί μία λεπτομέρεια: Στα 50 δισεκατομμύρια ευρώ έχουν υπολογιστεί 16 δισεκατομμύρια ευρώ επισφάλειες, δηλαδή υπολογίστηκε το ποσό γιατί υπάρχουν «κόκκινα» δάνεια ύψους 16 δισεκατομμυρίων ευρώ.

Άρα αυτά τα «κόκκινα» δάνεια ύψους 16 δισεκατομμυρίων ευρώ θα πληρώσει ο ελληνικός λαός. Αυτά δεν πρέπει να εκπέσουν ως σεισάχθεια υπέρ των ίδιων των πολιτών και αυτών που έχουν ανάγκη; Να, λοιπόν, το κόστος πώς βγαίνει. Και βγαίνει από εκεί. Γι' αυτό, όμως, πρέπει να πάρετε την άδεια της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας για να το κάνετε. Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα δεν δίνει την άδεια κι όχι μόνο δεν την δίνει, αλλά εισέπραξε χθες 5,6 δισεκατομμύρια ευρώ ομόλογο το οποίο το αγόρασε με έκπτωση 40% και κερδίζει σε ένα βράδυ πάνω από 2 δισεκατομμύρια ευρώ ο κ. Τρισέ και η παρέα του. Για να πληρωθεί αυτό, το πρώτο κομμάτι της διπλής δόσης, τα 4,2 δισεκατομμύρια πήγαν εκεί. Τα χθεσινά ομόλογα που βγάλατε και είναι 1,3 δισεκατομμύρια ευρώ πήγαν κι εκεί.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Χρωνόμαστε, δηλαδή, για να πληρώσουμε τα δανεικά και μετά λέτε ότι δεν υπάρχουν χρήματα για να υπάρξει αντιμετώπιση των υπερχρεωμένων νοικοκυριών που αυτήν τη στιγμή στενάζουν σε όλη την Ελλάδα. Και έχουν οργανωθεί στη Θεσσαλονίκη, στην Αθήνα, στο Ηράκλειο, στο Ρέθυμνο, στα Χανιά, σε

όλη την Ελλάδα οι άνθρωποι για να αντιμετωπίσουν τα προβλήματα, διότι έχουν κυριολεκτικά καταστραφεί. Έχουν καταστραφεί οι συνταξιούχοι. Έχουν καταστραφεί οι δημόσιοι υπάλληλοι.

Όταν όλοι αυτοί πήραν δάνεια δεν υπολόγιζαν ότι θα έχουμε την τεράστια μείωση και την επίθεση στους μισθούς, στις συντάξεις και επίσης δεν υπολόγιζαν ότι δεν θα λειτουργεί η οικονομία και ότι θα έχουμε ενάμισι εκατομμύριο ανέργους και τετρακόσιες χιλιάδες μαγαζιά που έκλεισαν.

Υπάρχει ευθύνη του μνημονίου και αυτή την πολιτική ευθύνη θα την αναλάβετε. Διότι το μνημόνιο, συνάδελφοι, δεν τελειώνει, όπως είπε ο κ. Χρυσόχοιδης, μεθαύριο. Οι υπογραφές που έχετε βάλει είναι ότι οι δανειακές συμβάσεις και τα μνημόνια θα πάνε μέχρι το 2043. Μέχρι τότε θα εφαρμόζονται οι μνημονιακές πολιτικές.

Επομένως είναι αναγκαίο να υπάρξουν σημαντικότερες ρυθμίσεις, όπως αυτές που προτείνουν οι συνάδελφοι του ΚΚΕ, όπως αυτές που πρότεινε παλαιότερα ο ΣΥΡΙΖΑ, όπως αυτές που αναλύσαμε εμείς ως Ανεξάρτητοι Έλληνες και πρέπει, κύριε Υπουργέ, να λάβετε υπ' όψιν ότι το πακέτο πρέπει να είναι συνολικό. Πρέπει, δηλαδή, να αφορά τα φυσικά πρόσωπα και τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Πρέπει το πακέτο να έχει και τις οφειλές προς το δημόσιο, γιατί κι εκεί πρέπει να γίνουν ρυθμίσεις, προς τα ασφαλιστικά ταμεία, για να μπορέσει να ανακουφιστεί ο χειμαζόμενος ελληνικός λαός.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Μαρία Κόλλια-Τσαρουχά): Ολοκληρώστε παρακαλώ, κύριε συνάδελφε.

ΕΠΑΜΕΙΝΩΝΔΑΣ (ΝΟΤΗΣ) ΜΑΡΙΑΣ: Ολοκληρώνω, κυρία Πρόεδρε.

Υποστηρίζουμε, λοιπόν, την πρόταση η οποία ήρθε για συζήτηση. Θέλουμε να υπάρξουν άμεσες πρωτοβουλίες. Χρεώνουμε πολιτικά την αποτυχία, την κατάσταση που έχει δημιουργηθεί, σ' εσάς, στην Κυβέρνησή σας, στην τρικομματική διακυβέρνηση του μνημονίου.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Μαρία Κόλλια-Τσαρουχά): Ευχαριστώ, κύριε Μαριά.

Το λόγο έχει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Χρυσής Αυγής κ. Δημήτριος Κουκουτσής.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΟΥΚΟΥΤΣΗΣ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Πώς λέγεται άραγε ο αξιωματικός που παραδίδει όπλα του Ελληνικού Στρατού σε ξένα χέρια; Ήρωας; Το ακούσαμε κι αυτό.

Τι κρίμα για εμάς, τι καλά για την Αριστερά που δεν είναι στη ζωή ο Μπάμπης, ο Μάλλιος, ο Παναγιώτης και κάποιοι άλλοι που είχαν στα χέρια τους τα αρχεία του ΕΑΤ-ΕΣΑ. Τότε θα βλέπαμε την ηρωικότητα της Αριστεράς. Κάποια στιγμή θα βγουν στην επιφάνεια. Νέοι καιροί, νέα ήθη.

Όσο για την αναφορά της κ. Βούλτεψη στη υπόθεση Λαμπράκη, τα είπε όλα, αλλά ξέχασε το πιο σημαντικό να μας πει: ποιος κυβερνούσε εκείνη την εποχή, ποιο ήταν το κόμμα και ποιος ήταν ο Πρωθυπουργός. Εκτός αν υπάρχουν άλλοι Καραμανλήδες το 1961, άλλοι Καραμανλήδες το 1974 και άλλοι το 2006 ή 2007.

ΣΟΦΙΑ ΒΟΥΛΤΕΨΗ: Το είπα αυτό, κύριε συνάδελφε.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΟΥΚΟΥΤΣΗΣ: Μάλιστα.

Στη Βουλή μιλούν διάφοροι ομιλητές και αναφέρονται σ' εμάς και λένε «η Χρυσή Αυγή, το εγκληματικό μόρφωμα».

Ας δούμε, λοιπόν, τι είναι μόρφωμα. Είναι μία ένωση ετερόκλητων στοιχείων σε έναν συμπαγή οργανισμό. Ποια είναι, λοιπόν, τα μορφώματα σ' αυτήν εδώ την Αίθουσα; Ποιοι έχουν ετερόκλητες ιδεολογικές γραμμές και συνιστώσες στον πυρήνα τους; Ποιοι είναι αυτοί οι χώροι; Είμαστε εμείς, με την άτεγκτη ιδεολογική μας κατεύθυνση; Είναι η Χρυσή Αυγή, με την ενιαία στάση των Βουλευτών πολιτικά και ιδεολογικά; Άλλωστε, είμαστε το μόνο κίνημα που προέρχεται από το λαό πραγματικά, με συγκεκριμένη κινηματική δομή και ατσάλινη πειθαρχία.

Τέλος πάντων, βλέπουμε θετικά κάθε πρόταση για την ελάφρυνση των παθών του λαού μας. Η πρόταση νόμου, όμως, του ΚΚΕ είναι ασαφής, γενικευμένη και αδύνατη. Και εμείς θα μπορούσαμε να πούμε, όπως λέτε, 1.600 ευρώ ο κατώτατος μισθός. Εμείς θα μπορούσαμε να πούμε και 5.000 ευρώ, το μεροκάματο να είναι τρία κατοστάκια. Γίνεται κάτι έτσι;

Κατ' αρχάς, δεν γίνεται διαχωρισμός με σαφή και λεπτομερή κριτήρια για το ποιος θα υπαχθεί στη ρύθμιση. Οι ρυθμίσεις δεν τυγχάνουν σωστής επεξεργασίας για να είναι οι δράσεις στοχευμένες, οι ρυθμίσεις πιο αποτελεσματικές και οι ανάγκες των νοικοκυριών πλήρως καλυπτόμενες. Οι Έλληνες αγρότες, οι μικροσυνταξιούχοι, οι πολύτεκνοι, οι άνεργοι, αυτοί μας ενδιαφέρουν εμάς, σε αντίθεση με αυτούς που κινούν τα νήματα της χώρας σήμερα και είναι στην εξουσία και σε αντίθεση με εσάς, βέβαια, που θέλετε να φορτώσετε στη χώρα και τις στρατιές των λαθρομεταναστών.

Ας δούμε, όμως, το οικονομικό έγκλημα που συνετελέσθη τα τελευταία χρόνια σε αυτήν τη χώρα. Το τραπεζικό σύστημα σε κάθε χώρα λογικά είναι ενταγμένο σε μία γενική εθνική πολιτική που στόχο έχει να κατανέμει τους εθνικούς πόρους με τέτοιο τρόπο, ώστε να διατηρούνται οι υπάρχουσες δραστηριότητες και από την άλλη, να αναπτύσσονται καινούργιες. Μέσα από αυτές τις δραστηριότητες θα δημιουργηθούν θέσεις εργασίας και θα προχωρήσει η ανάπτυξη και η λειτουργία της κοινωνίας, με την προϋπόθεση, όμως, να ελέγχεται η λειτουργία του συστήματος και να υπάρχει ο εθνικός προσανατολισμός που αναφέραμε.

Όταν το τραπεζικό σύστημα αφήνεται ελεύθερο, είναι θέμα χρόνου να περιοριστεί μόνο στην τοκογλυφία, για να έχει γρήγορη και εύκολη κερδοφορία. Άλλωστε, είναι προτιμότερο για μία τράπεζα να δώσει σε έναν αφελή ένα καταναλωτικό δάνειο των 5.000 ευρώ και να του πάρει το σπίτι του που έχει πενταπλάσια και δεκαπλάσια αξία, από μία επένδυση μακροπρόθεσμη που ίσως θα της αποφέρει κέρδος.

Έστησαν, λοιπόν, τα μικροδάνεια-παγίδες και περίμεναν στη γωνία αυτούς που θα την πατήσουν. Μοίρασαν εορτοδάνεια, διακοπόδάνεια και περίμεναν τη ληλασία των αφελών. Δεν επένδυσαν ούτε 1 ευρώ στην ανάπτυξη. Στόχος τους ήταν τα έτοιμα. Μετατράπηκαν σε συμμορίες τοκογλύφων. Έγιναν μάλιστα για την πατρίδα μας. Παραβιάζοντας θεμελιώδη συνταγματικά δικαιώματα των πολιτών άσκησαν μία επιθετική πολιτική στην πώληση των προϊόντων τους, τηλεφωνώντας καθημερινά σε ανθρώπους που γνώριζαν ότι είχαν μεν περιουσίες αλλά προβληματική απασχόληση.

Την ίδια επιθετικότητα έχουν και σήμερα για άλλους, όμως, λόγους. Τώρα πλέον απειλούν για να πάρουν πίσω τα χρήματα. Κόπιοι γενεών χάθηκαν για γελοία και άχρηστα δάνεια. Όταν συντελέστηκε το μεγαλύτερο τοκογλυφικό έγκλημα των τραπεζών στο Χρηματιστήριο, ο ελληνικός λαός έχασε περίπου τριάντα τρισεκατομμύρια. Χάθηκαν περιουσίες, οι κόπιοι ενός ολόκληρου λαού έγιναν λεία μιας ολιγομελούς ομάδας. Οι τράπεζες τότε με τη συμπεριφορά τους κατέστρεψαν κάθε μελλοντική προοπτική ανάπτυξης. Ιδιωτικά κομποδέματα που θα μπορούσαν να επενδυθούν στην ανάπτυξη, άλλαξαν χέρια εν μέσω μιας νυκτός στο Χρηματιστήριο.

Πώς ήξεραν, όμως, ποιον να πλευρίσουν οι τράπεζες; Ποιος ήταν ο χαφιές τους; Ποιος ήταν ο καταδότης τους; Το ρόλο αυτό τον έπαιξε το μέγιστο δημιουργήμα τους, ο «Τειρεσίας». Οι ελληνικές τράπεζες λεηλάτησαν το λαό με τα δικά του χρήματα. Από την ίδρυσή τους διέθεσαν περισσότερα χρήματα για τα «λαδώματα» και τη διαφθορά κρατικών αξιωματούχων, παρά για την ίδια τους τη λειτουργία.

Μπήκαν, λοιπόν, κάποια στιγμή και στο Χρηματιστήριο πάλι με δικά μας χρήματα και έστησαν το δίκτυό τους. Έφθασαν τότε, λοιπόν, στο ζενίθ των κερδών τους. Οι πολιτικοί τους προστάτες τους διέθεσαν τα χρήματα των ασφαλιστικών ταμείων που θα απέδιδαν στους κατόχους τους κάποια γελοία απόδοση και στους τραπεζίτες ουσιαστικά χρυσάφι. Έτσι έγιναν όλοι οι τραπεζίτες, με κομματική κάλυψη και με διαφθορά.

Περιμένετε, λοιπόν, κύριοι της Αριστεράς, οι εγκληματίες αυτοί να συνδράμουν τον πονεμένο Έλληνα; Περιμένετε να δώσουν χείρα βοηθείας στο δοκιμαζόμενο λαό οι τοκογλύφοι και οι άνωθεν πάτρωνές τους;

Εμείς λέμε ξεκάθαρα, άμεση εξυγίανση του τραπεζικού συστήματος, εθνικοποίηση των τραπεζικών ιδρυμάτων που έχουν λάβει κεφαλαιακή ενίσχυση με την εγγύηση του ελληνικού δημοσίου.

Είναι απαράδεκτο τα χρήματα που λαμβάνουν οι τραπεζίτες απ' την τρόικα να μετατρέπονται σε δημόσιο χρέος, χωρίς το

κράτος να λαμβάνει ως αντίτιμο την πλειοψηφία των μετοχών τους.

Όλα τα κλοπιμαία να επιστρέψουν στο λαό. Απαιτούμε να ελεγχθούν οι ιδιωτικές τράπεζες για την είσοδό τους στο Χρηματιστήριο. Να ελεγχθούν για τους πόρους που τους επέτρεψαν να λειτουργήσουν. Να κατασχεθούν οι περιουσίες τους και να αποδοθούν εκεί από όπου αφαιρέθηκαν, από τα ασφαλιστικά ταμεία.

Ποιοι θέλουν, λοιπόν, να μας σώσουν σήμερα; Ποιος κόπτεται για το καλό του ελληνικού λαού; Το ΠΑΣΟΚ! Το ΠΑΣΟΚ έχει ολοκληρωμένη πρόταση για την ανακούφιση! Τι είναι το ΠΑΣΟΚ, βαζελίνη; Δεν καταλάβαμε. Μήπως έχετε διαταραχή διπολικής προσωπικότητας, όπως ο Αντρέας; Ο Αυγερινός τα έγραφε, δεν είναι δικά μου αυτά. Δεν το έχετε ξεπεράσει ακόμα;

Τι να πρωτοθυμηθούμε και από το ΠΑΣΟΚ; Την υπερχρέωση της χώρας; Τα έχω ξαναπεί στον κ. Κακλαμάνη εδώ. Τις δημόσιες δαπάνες, τον πληθωρισμό, την υποτίμηση, το σκάνδαλο του καλαμποκιού; Το σκάνδαλο του 1,5 δισεκατομμυρίου εις βάρος της ΕΤΒΑ, το σκάνδαλο της Αγροτικής Ασφαλιστικής Εταιρείας, το σκάνδαλο πλαστογραφίας στο Υπουργικό Συμβούλιο, την ΠΡΟΜΕΤ, την ΑΓΡΕΞ, τον Χρήστο, τον Πόπωτα, την ΠΥΡΚΑΛ, τον Μαυράκη, την ΚΥΔΕΠ, τον Μιχάλη Σταματελάτο, το σκάνδαλο της ΕΒΟ, την αποβιομηχάνιση της χώρας; Το ότι ιδεώδες του Έλληνα έγινε ο διορισμός στο δημόσιο; Την καταλήστευση των κρατικών και κοινοτικών πόρων από τις συμμορίες διεφθαρμένης διαπλοκής που έδρασαν ανενόχλητες και με την πλήρη ανοχή των χρυσών σοσιαλιστικών εξουσιών; Την αγορά των προβληματικών Mirage; Το έγκλημα του Χρηματιστηρίου; Τι να πρωτοπούμε; Για τη δημιουργική λογιστική; Τον προϋπολογισμό του 2003; Την υπόθεση του Στέγκου, του Μανίκα, του Νεονάκη, της «ΕΛΕΥΘΕΡΟΥΤΥΠΙΑΣ»; Τι να πρωτοπούμε για το ΠΑΣΟΚ; Να μιλήσουμε για τη διαφθορά, για το ληστρικό σκάνδαλο του 1 δισεκατομμυρίου στην ΕΑΒ, για το σκάνδαλο της «Αριάδνης», τη Μονή Τοπλού, τα μεταλλεία της Κασσάνδρας, τον Χρυσανθακόπουλο, τα Leonard;

Έχουμε όμως και άλλα σκάνδαλα, άλλης απόχρωσης, «γαλάζιας» βλέπετε: Την απογραφή που οδήγησε στην επιτήρηση, τον διευθυντή του κ. Δούκα, τους «κουμπάρους» και το καρτέλ του γάλακτος.

Τι να πούμε; Για τις πυρκαγιές, τον κ. Καλλιώρα, την αυτοκτονία του Τσαλικίδη, το σκάνδαλο των ομολόγων, την εμπλοκή συνεργάτη του κ. Τσιτουριδί με το Χρηματιστήριο, για τον κ. Βαρβιτσιώτη και τη Μύκονο, τα χρέη του Αλογοσκούφη, το αναψυκτήριο του Μαγγίνα, το αυθαίρετο του Σουφλιά, τον ΟΛΠ και τους Κινέζους, για τη «SIEMENS», τον Ζορμπά, για το ταξίδι Λιάπη με έξοδα της «SIEMENS», για τον Αξίωματικό της ΕΛ.ΑΣ. με τα σκάνδαλα υπεξαίρεσης, για το σκάνδαλο του ΟΣΕ, το σκάνδαλο του Βατοπαιδίου, τον εκβιασμό του Εμφιετζόγλου;

Εμείς είμαστε πραγματιστές. Μιλάμε ξεκάθαρα. Ονοματίζουμε το πρόβλημα, γιατί είμαστε στρατευμένοι με πίστη και ιδανικά.

Το σύνθημά μας είναι «μόνοι εναντίον όλων», όταν μέσα σε μια χώρα, η οποία ακόμα κατ' ευφημισμόν αποκαλείται Ελλάς, το μοναδικό πρόβλημα το οποίο απασχολεί τη διεφθαρμένη εξουσία, τη νομενκλατούρα αυτού του τόπου, μια νομενκλατούρα αποτελούμενη από πιστούς υπηρέτες του χρεοκοπημένου λιμπεραλισμού και του ιστορικά αποτυχημένου μαρξισμού, το μέγα τους πρόβλημα είναι η άνοδος της Χρυσής Αυγής.

Πώς θέλετε να πιστέψουμε, λοιπόν, ότι κόπτεστε για το καλό του Έλληνα εργαζόμενου; Ειδικά το ΚΚΕ είναι ο κοινωνικός συνδικαλιστής. Το ενδιαφέρει να υπάρχει απέναντί του μια εξουσία, την οποία μπορεί να απειλεί, ώστε να την οδηγήσει σε συνδιαλλαγή. Μια εξουσία που, αν την εξυπηρετήσει, να μπορεί να του αποδώσει κέρδος. Η οργάνωσή του και η συλλογικότητά του, του επιτρέπουν να παραισφρέει σε αντιδράσεις ιδεολογικών αντιπάλων του και να τις κατελώνει. Ενίστε φτάνει στο σημείο να παίζει τον ρόλο των ΜΑΤ εμπρός από το Κοινοβούλιο.

Όταν είσαι μια λαομίσητη εξουσία, πάντα θέλεις να υπάρχει ένα ΚΚΕ στην κοινωνία. Ό,τι και να λέει, δεν διεκδικεί την εξουσία και ταυτόχρονα «καπελώνει» όλους εκείνους τους εργαζόμενους που έχουν κάτι να πουν. Όσο υπάρχουν μεγαλοστελέχη και εδώ να λέμε τα πράγματα με το όνομά τους- χάσατε την ευκαιρία και

προδοθήκατε απέναντι στον ίδιο σας το λαό στο τελευταίο σας συνέδριο, όταν σκεφτήκατε ότι αρνούνται οι συριζαίοι το σταλινικό τους παρελθόν, αλλά δεν παύουν να είναι μέρος των κοινών μας αγώνων, να έχουμε κάνει αγώνες μαζί τους.

Τώρα, ποιον θα βάλουμε μπροστά; Θα βάλουμε μπροστά έναν άνθρωπο που από τα είκοσι δύο του χρόνια δουλεύει στον «ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΗ» ή είναι κομματικό στέλεχος ή κάποιον άλλο που μπορεί να αρθρώσει λόγο και να φθάσει ένα ΚΚΕ στο 8% και 10%; Εκεί φάνηκε και η συστημικότητα του Κομμουνιστικού Κόμματος.

Η Αριστερά θα χαμογελά, βέβαια, αλλά έχει βάλει κι αυτή το δάχτυλο στο μέλι. Ας μην ξεχνάμε, όταν δόθηκαν αυξημένες αρμοδιότητες στην τοπική αυτοδιοίκηση, τι έκαναν οι μικροί αυτοκράτορες της Αριστεράς. Ο κ. Δραγασάκης δεν έχει υπογράψει για τη «SIEMENS» το 1989; Δεν συγκυβερνούσε; Μέσα από τους ΟΤΑ δεν έγιναν διιορισμοί της Αριστεράς και αφορούσαν τον κόσμο της;

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Άλλωστε, σήμερα ποιοι είναι η προμετωπίδα του καπιταλισμού στην Ελλάδα; Είναι οι γνωστοί δημοσιογράφοι των μεγάλων Μέσων, τους οποίους εσείς τους σπουδάσατε στη Ρωσία και στην Ανατολική Γερμανία. Θέλετε να πούμε τα ονόματά τους; Όλοι τούς ξέρετε. Είναι σπουδαγμένοι σε ανατολικές χώρες. Αυτοί είναι οι χειρότεροι. Αυτοί είναι οι κομπατζίδες.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ: Ασχολήσου με την τσόχα και άσε τα υπόλοιπα.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΟΥΚΟΥΤΣΗΣ: Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Μαρία Κόλλια-Τσαρουχά): Σας παρακαλώ, κύριε Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπε.

Ολοκληρώστε, κύριε Κουκούτση.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΟΥΚΟΥΤΣΗΣ: Χρησιμοποιείτε τα ιδεολογήματα της νέας τάξης, αλλά δεν μας λέει τίποτα αυτό. Κι ο Γεωργαλάς από την Αριστερά ήταν. Δεν υπάρχει πρόβλημα. Πάντα θα υπάρχει ένας «Εφιάλης» στην Αριστερά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Μαρία Κόλλια-Τσαρουχά): Σας παρακαλώ, κύριε Κουκούτση. Ολοκληρώστε, παρακαλώ.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΟΥΚΟΥΤΣΗΣ: Για τα κεκτημένα δικαιώματα, λοιπόν, της ελληνικής οικογένειας, για τη φτωχοποίηση του λαού μας, για τα δίκαια του έθνους μας δεν θα κάνουμε ούτε βήμα πίσω. Άλλωστε, ο λαός μας γνωρίζει σε ποιες ιστορικές περιόδους βρέθηκαν τα χρήματα, δόθηκε κλήρος στον φτωχό κόσμο και χαρίστηκαν δάνεια. Εκείνοι, άραγε, πού τα βρήκαν;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Μαρία Κόλλια-Τσαρουχά): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω προς το Σώμα ότι η Διαρκής Επιτροπή Παραγωγής και Εμπορίου καταθέτει την Έκθεσή της στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής: «Μνημόνιο Κατανόησης στον τομέα της προστασίας του περιβάλλοντος μεταξύ του Υπουργείου Περιβαλλοντικής Προστασίας του Κράτους του Ισραήλ και του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής της Ελληνικής Δημοκρατίας».

Το λόγο έχει τώρα ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Δημοκρατικής Αριστεράς κ. Βασίλειος Οικονόμου.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ: Κυρία Πρόεδρε, σήμερα είναι μία ημέρα τιμής για το πλήρωμα του «ΒΕΛΟΣ» που τότε, στα δύσκολα χρόνια της δικτατορίας, με την πατριωτική στάση που τηρήσε, κράτησε ψηλά και όρθια την τιμή των Ενόπλων Δυνάμεων, του Ελληνικού Στρατού.

Βέβαια, αν προσεγγίσουμε αλλιώς το γεγονός, πολλοί θα πουν «μα, κράτησαν τότε την τιμή των Ενόπλων Δυνάμεων οι προδότες ή αυτός δεν υπάκουσε την τότε ηγεσία;». Πραγματικά, η συζήτηση πάνω στην ιστορία, πάνω στα πολιτικά γεγονότα, δεν είναι γραμμική. Έχει πολύ μεγάλη σημασία πώς γίνονται οι προσεγγίσεις. Αν σήμερα είναι ντροπή να λες ότι είσαι μνηστής του τότε καθεστώτος και περιποιεί τιμή το να τιμάς την ιστορία του «ΒΕΛΟΣ» –για να διευκρινίζεται το θέμα, ο πλοίαρχος Παππάς τότε δεν παρέδωσε το πλοίο στους ξένους, αλλά παρεδόθη το πλοίο στον επόμενο κυβερνήτη του- είναι γιατί η εξέλιξη των πραγμάτων και της ιστορίας βάζει τα πράγματα στη θέση τους.

Ο συνταγματάρχης Στάουφενμπεργκ, που κράτησε ψηλά την

τιμή του γερμανικού στρατού τον Ιούλιο του 1944, δηλαδή αυτός ο οποίος μαζί με μία ομάδα στρατιωτικών του γερμανικού στρατού προσπάθησε να δολοφονήσει τον Χίτλερ, τότε ήταν προδότης. Σήμερα είναι ηλιαχτίδα φωτός στη γερμανική ιστορία, με την έννοια ότι υπήρξαν κάποιοι οι οποίοι αντιστάθηκαν στον όλεθρο και στη χολέρα που τότε χτύπησε την Ευρώπη και την ανθρωπότητα.

Θέλω να πω, δηλαδή, ότι η συζήτηση που μπορεί να γίνεται και απ' αυτό το Βήμα ή μέσα στην κοινωνία και έχει μία προοπτική -όταν αυτή καταγράφεται σαν συζήτηση η οποία δίνει και τα μηνύματά της όχι μόνο στους ανθρώπους που ζουν σήμερα, αλλά και στις επόμενες γενιές- έχει πολύ μεγάλη σημασία να γίνεται με σοβαρό τρόπο.

Άρα εμείς ως Δημοκρατική Αριστερά -για να το φέρω στο επίπεδο της σημερινής θεματολογίας- αυτήν την πρόταση από τη μεριά του Κομμουνιστικού Κόμματος, ότι πρέπει να γίνει μία νέα προσέγγιση και να ανακουφιστεί η λαϊκή οικογένεια, την προσεγγίζουμε και την αντιμετωπίζουμε με προσοχή.

Επειδή είναι εδώ και ο κ. Στρατούλης, ο οποίος ήταν ο εισηγητής της προτάσεως του ΣΥΡΙΖΑ πριν από έξι μήνες, θα θυμάται -γιατί πάλι έτυχε να είμαι εγώ ο εισηγητής από τη Δημοκρατική Αριστερά- ότι πάλι τα ίδια είπαμε. Εμείς και τότε την πρόταση του ΣΥΡΙΖΑ την προσεγγίσαμε με σεβασμό και με προσοχή. Είναι, πραγματικά, προτάσεις οι οποίες δίνουν την ευκαιρία για δημιουργικό διάλογο.

Βέβαια, είχα πει και τότε και θα το ξαναπώ σήμερα, ουσία μηδέν. Διότι από τη στιγμή που δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις της συζήτησης ενός νομοσχεδίου, δηλαδή δεν υπάρχει το κόστος, -για να έρθει ένα σχέδιο νόμου πρέπει να είναι κοστολογημένο από το Γενικό Λογιστήριο- και αφού δεν έχει αυτήν την κοστολόγηση, όλη η κοβέντα είναι θεωρία. Το «ψηφίζουμε», που είπε ο κ. Στρατούλης, έχει αξία τελείως σχηματική ή αντίστοιχα το «δεν ψηφίζω». Συζητάμε μόνο σήμερα εδώ.

Παρά ταύτα δίνεται μία ευκαιρία -γιατί μας βλέπει και ο ελληνικός λαός, μεταδίδεται η συνεδρίαση- στις πολιτικές παρατάξεις να πουν τις απόψεις τους πάνω σ' αυτό το ακανθώδες ζήτημα του πώς μπορεί, δηλαδή, η ελληνική πολιτεία να στηρίξει μία οικογένεια η οποία βρίσκεται σε δυσχερή θέση.

Βέβαια, κύριε Καραθανασόπουλε, εγώ θα διαφωνήσω πάρα πολύ με τα βασίδια που κάνετε συνήθως. Λέτε «λαϊκή οικογένεια». Δηλαδή, υπάρχει και μη λαϊκή οικογένεια; Θα μου πείτε, υπάρχει η αστική οικογένεια και η εφοπλιστική οικογένεια κ.λπ..

Ακούστε. Η οικογένεια είναι μία. Εδώ όμως πρέπει να δούμε και την αστική οικογένεια, η οποία λαϊκή είναι και αυτή. Ο διαχωρισμός δεν είναι καλός, κατά τη δικιά μου άποψη. Θεωρώ, όμως, ότι προφανώς θέλετε να πείτε ότι πρέπει να στηρίξουμε τις κοινωνικές τάξεις και τους πολίτες οι οποίοι βρίσκονται σε ανέχεια, σε προβληματική κατάσταση και η οποία κατάστασή τους σαφέστατα δεν τους διαφοροποιεί μόνο σε σχέση με την εργασία που κάνουν, αλλά και από το επίπεδο ζωής.

Οι στατιστικοί και οι αναλυτές λένε ότι έχει πέσει το επίπεδο ζωής γι' αυτήν την τριετία γύρω στο 25% με 30%. Είναι δεδομένο αυτό. Πτώση 30% του βιοτικού επιπέδου, λόγω αυτών των μνημονιακών πολιτικών που έγιναν, είναι πολύ μεγάλη πτώση. Και, κοιτάξτε, αυτό είναι το μεσοσταθμιστικό. Υπάρχουν οικογένειες που έχουν καταστραφεί τελείως και υπάρχουν και κάποιοι που έχουν και νέες ευκαιρίες και πλουτίσανε. Η κρίση δεν είναι πάντα ισοπεδωτική και καταστροφική για όλους. Είναι και «η μεγάλη ευκαιρία», όπως λένε οι γκουρού της οικονομίας. Άρα το μεσοσταθμιστικό, το 30% πτώση, είναι πολύ βαρύ για τη μέση ελληνική οικογένεια.

Η Δημοκρατική Αριστερά από την πρώτη στιγμή ήταν επιφυλακτική με την πολιτική έτσι όπως αυτή εφαρμόστηκε από το 2010. Εμείς το καταθέσαμε εδώ. Δεν ψηφίσαμε τότε τις πολιτικές των συμβάσεων, όπως εκφράστηκαν, οι οποίες για εμάς δεν είχαν την ωριμότητα μιας διαπραγματεύσεως. Αποδείχθηκε στον ύστερο χρόνο ότι τα πράγματα έτσι πήγαιναν. Δηλαδή, όταν πας και υπογράφεις ό,τι σου φέρνουν μπροστά, δυστυχώς πολλές φορές υπογράφεις και αυτοπροβολείσαι. Υπογράφεις το θάνατό σου και αυτοπροβολείσαι. Πυροβολείς τα πόδια σου θεωρώντας ότι κάνεις μία μεγάλη επιτυχία. Δεν είναι έτσι. Η ζωή και

η ιστορία το δείχνουν.

Όμως, εκ των πραγμάτων, θα συμφωνήσω στον αυτοκριτικό λόγο του κ. Χρυσοχοϊδη. Γιατί μόνο ως αυτοκριτικό λόγο τον λαμβάνω, από ένα στέλεχος, από ένα πρόσωπο το οποίο σέβομαι, που όμως κυριάρχησε από υψηλές κυβερνητικές θέσεις στην προηγούμενη περίοδο. Υπήρξε σωρεία λαθών. Και τα καλά όμως ήταν πολλά. Η ισοπέδωση δεν βοηθάει σε τίποτα στη δημόσια συζήτηση.

Υπήρξε σωρεία λαθών. Βουνό τα λάθη, που λέει και ο λαός. Όμως τα προβλήματα που δημιουργήθηκαν, εάν τα αναγνωρίσουμε και τα δεχθούμε, ίσως αυτό είναι μία ασφαλής μέθοδος για να μην τα επαναλάβουμε. Χαίρομαι πάρα πολύ που πολιτικά πρόσωπα και πολιτικές δυνάμεις έχουν κάνει αυτήν την αυτοκριτική και αυτήν τη νέα επεξεργασία, για να δούμε πώς με τα νέα δεδομένα μπορούμε να προχωρήσουμε. Υπάρχουν οι δυνατότητες. Σίγουρα δεν είναι σωστή η πολιτική της οριζόντιας παροχολογίας, γενικά και αόριστα να δίνουμε σε όλους ή αντίστροφα να κόβουμε από όλους.

Πέρασαν αυτές οι εποχές. Στοχευμένα μπορούμε να κοιτάξουμε και να δούμε ποια είναι τα προβλήματα της κοινωνίας; Διότι αν πάω και μιλήσω για «λαϊκή οικογένεια», μέσα σ' αυτόν τον κουβά βάζω πολλά που ίσως να μην πρέπει. Διότι δεν είσαι λαϊκή οικογένεια όταν έχεις ένα άλφα εισόδημα. Εσείς βάχετε ως όριο τα 40.000 ευρώ, που πιθανόν να είναι το επίσημα δηλωμένο εισόδημα.

Εμείς θέλουμε να δούμε ποιες είναι πραγματικά οι δυνατότητες και οι δυνάμεις αυτής της κοινωνίας. Εμείς θέλουμε να δούμε αν υπάρχει κομμάτι στην κοινωνία, το οποίο να πρέπει αυτήν τη στιγμή να το υποστηρίξουμε για να αναπτυχθεί. Άλλωστε, είναι αμυντικό όπλο, είναι μια αμυντική πολιτική το να προστατεύσεις αυτόν που καταρρέει. Προστατεύω αυτόν που καταρρέει, δίνω εφόδια και δυνατότητες σ' αυτόν που μπορεί να αναπτυχθεί.

Και σήμερα, δεν ξέρω γιατί ακούγεται παράταιρα στα αυτιά κάποιων το success story. Μα, τι θα κάναμε εδώ πέρα; Θα κάναμε εξιστόρηση και αφήγηση του δράματος μας, της κακομοιρίας μας και της δυστυχίας μας; Τα έχουμε ακούσει πολλάκις αυτά. Σήμερα, εδώ, αν μπορούμε και αν έχει νόημα να πούμε κάτι, αυτό είναι να περιγράψουμε την πιθανότητα μιας πετυχημένης ιστορίας και μιας επιτυχημένης προοπτικής.

Γι' αυτό, λοιπόν, μετά τον αυτοκριτικό λόγο του κ. Χρυσοχοϊδη, εγώ θα συμφωνήσω μ' αυτό που είπε, δηλαδή ότι βρισκόμαστε ενόψει της απαλλαγής της χώρας από τα μνημόνια, δηλαδή από την πολιτική η οποία σε φέρνει γονυπετή και σε θέση μειονεξίας απέναντι στον εξωτερικό παράγοντα, όπως εσείς θέλετε να τον πείτε. Και αυτός ο εξωτερικός παράγοντας σήμερα είναι ο γερμανικός, αφού η Ευρώπη λειτουργεί με το γερμανικό της μανδύα. Αν υπήρχε και ο κινεζικός και ο ρωσικός και οποιοσδήποτε άλλος παράγοντας, να τον ψάχναμε, να τον βρίσκαμε, να τον είχαμε. Σήμερα, όμως, έχουμε τον γερμανικό παράγοντα.

Όμως, τα μνημόνια και οι πολιτικές, όπως έχουν λειτουργήσει, λειτουργούν ανισομερώς. Δεν λειτουργούν υπέρ της δικής μας περίπτωσης, διότι δεν υπήρχαν οι δυνατότητες να σταθούμε όρθιοι στα πόδια μας. Η έλλειψη πλεονασμάτων πρωτογενούς επιπέδου ήταν το όλο ζητούμενο. Το έχουμε πει ξανά ότι αυτή η χώρα δεν είχε τη δυνατότητα να πληρώσει από τα δικά της έσοδα, από τα δικά της χρήματα, τη δική της λειτουργία. Και αφήστε τα τοκοχρεολύσια, γιατί αυτά είναι ένα άλλο πακέτο. Η χώρα μας δεν είχε τη δυνατότητα να πληρώσει τη δική της λειτουργία. Δεν είχε τη δυνατότητα να πληρώσει μισθούς, συντάξεις και λειτουργικά έξοδα σε πρωτογενές επίπεδο. Και επαναλαμβάνω ότι θα πρέπει να αφήσετε τα τοκοχρεολύσια.

Σήμερα αν επιτύχει και ολοκληρωθεί αυτός ο κύκλος το 2013 και το 2014, ώστε να μπορούμε τουλάχιστον να μη χρειάζεται να δανειζόμαστε για να καλύψουμε τις ανάγκες του πρωτογενούς επιπέδου, δηλαδή τις ανάγκες της κεντρικής κυβέρνησης -χονδρικά και λαϊκά, δηλαδή, για τα Υπουργεία, τις Ένοπλες Δυνάμεις και την Αστυνομία- και να μπορούμε να τα πληρώνουμε από αυτά που έχουμε εμείς ως έσοδα, τότε θα μπορούμε να μιλήσουμε και διαφορετικά με τους δανειστές μας. Μπορώ να κάνω μια τελείως διαφορετική προσέγγιση, όταν έχω τη δυνατότητα να δω πώς θα πληρώνω τα τοκοχρεολύσια ενός έτους και είναι

τελείως διαφορετικά να συζητάω και να ψάχνω να βρω το μισθό, τη σύνταξη και τα λειτουργικά έξοδα της εβδομάδας και του μήνα. Αυτή είναι μια τελείως διαφορετική συζήτηση.

Θεωρώ ότι το 2014 αυτή η Κυβέρνηση θα είναι μέσα σ' αυτήν την προοπτική, ώστε να μην είναι υπό το σκληρό και αδυσώπητο βραχά της καθημερινής επιβίωσης. Πρέπει να φύγουμε από αυτό. Νομίζω ότι θα έχουμε απαλλαγεί από αυτήν την ασφυκτική πολιτική, στην οποία μπαίνεις μέσα από μία μνημονιακή πολιτική έναντι της Γερμανίας. Το μόνο σίγουρο είναι ότι μετά θα πρέπει να φτιάξουμε το δικό μας μνημόνιο.

Μόλις τελειώσει ο δανεισμός αυτού του επιπέδου και αυτές οι συμβάσεις, θα μπορούμε σε μία νέα φάση, η οποία θα λέει «ό,τι βγάλω, αυτό δαπανώ». Αν βγάλω πολλά, δαπανώ πολλά. Και εκεί βρίσκεται και το κομμάτι της κοινωνικής πολιτικής, το περίσσευμα, για το οποίο η Δημοκρατική Αριστερά υποστηρίζει τα εξής. Βνάζω πολλά σημαίνει ότι έχω φτιάξει ανάπτυξη, έχω φτιάξει υποδομές, ανοίγω φάμπρικες και φουγάρα και ξαναστήνω την παραγωγική βάση της χώρας και αυτό που περισσεύει αρχίζω και το δίνω ως κοινωνικό μέρισμα στο λαό.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Τελειώνω σε ένα λεπτό, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Μαρία Κόλλια-Τσαρουχά): Βεβαίως, κύριε συνάδελφε.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ: Γι' αυτό εμείς προσεγγίζουμε θετικά το ταξίδι στην Κίνα, όπως θετικά θα προσεγγίσουμε και τα ταξίδια όπου γης, αρκεί να φέρουν στη χώρα επενδυτικά κεφάλαια, δηλαδή να δημιουργήσουν ευκαιρίες. Για εμάς αυτό θα είναι καλό νέο. Και εμείς θα το προσεγγίζαμε θετικά, όποιος κι αν ήθελε να το κάνει, είτε λέγεται Σαμαράς είτε Κουτσούμπας, ο νέος Γραμματεύς. Όποιος, λοιπόν, κι αν αναλάμβανε τη διοίκηση της χώρας και έφερνε επενδύσεις από τη μακρινή Κίνα, θα του λέγαμε «μπράβο» και «συγχαρητήρια».

Θέλω να πω, λοιπόν, ότι αυτή η προοπτική δίνει ουσιαστικά το περιθώριο να γίνει μια τελείως διαφορετική προσέγγιση στα μέγιστα, τα τεράστια προβλήματα που αντιμετωπίζει η μέση ελληνική οικογένεια.

Η κ. Ξηροτύρη -να μην τα επαναλάβω- ήταν άριστη στην ανάληψή της και στην παράθεση των προτάσεών μας ως Δημοκρατικής Αριστεράς για το πώς μπορούμε να προσεγγίσουμε αυτά τα ζητήματα.

Κύριε Υπουργέ, περιμένουμε κι εμείς -αλήθεια είναι αυτό- τη δική σας νομοθετική πρωτοβουλία σε σχέση με τα υπερχρεωμένα νοικοκυριά. Θα συμφωνήσω με τον κ. Στρατούλη ότι όπως έχει λειτουργήσει ο νόμος για τα υπερχρεωμένα νοικοκυριά -και σας το λέω ως δικηγόρος, αλλά κι εσείς το γνωρίζετε πολύ καλά- ουσιαστικά δεν τα προστατεύει, διότι εξωδικαστικά δεν γίνεται καμμία ρύθμιση. Οι τράπεζες κινούνται αλλού και όλα είναι στον αέρα. Ουσιαστικά πάμε για δικαστική ρύθμιση. Και αυτή η εξέλιξη όντως σε ορισμένα ειρηνοδικεία, με δικασίμους του '19 και του '20 -Περιστερί και άλλες περιοχές- αλλά και '17, '18, είναι «ζήσε, Μάη μου, να φας τριφύλλι», που λέει ο λαός. Δεν έχει νόημα αυτή η συζήτηση.

Εσείς, λοιπόν, πρέπει να αναγκάσετε στο πρώτο επίπεδο, δηλαδή το εξωδικαστικό, η τράπεζα να έρχεται ουσιαστικά και να μη λέει «εγώ δεν μπαίνω στην κουβέντα». Πρέπει να πάρετε πρωτοβουλίες -και σας το λέω πρακτικά τώρα, όπως έχει βγει μέσα από την δικαιοσύνη- και να υπάρξει η προσέγγιση αυτή, ώστε η δόση να είναι το 25%-30% -ο εισοδητής του ΠΑΣΟΚ, ο κ. Μωραϊτής, είπε 30%- του εισοδήματος. Δεν μπορεί να είναι παραπάνω.

Τέλος πάντων, προσεγγίσεις μπορούν να γίνουν πολλές. Η κ. Ξηροτύρη τις ανέφερε. Περιμένουμε το σχέδιό σας -η αλήθεια είναι ότι έχει καθυστερήσει- για να δώσουμε τη δυνατότητα όποιες βελτίωσης και ανακούφισης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Μαρία Κόλλια-Τσαρουχά): Ολοκληρώστε, παρακαλώ.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ: Ολοκληρώνω, κυρία Πρόεδρε.

Εγώ δεν λέω -όπως λένε κάποιοι- ότι θα λύσουμε όλα τα θέματα, για όλα τα υπερχρεωμένα νοικοκυριά. Όποιον, όμως, μπορούμε να τον ελαφρύνουμε, κέρδος θα είναι για την ελληνική κοινωνία.

As μην καθυστερούμε, λοιπόν, με αυτό το θέμα.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Μαρία Κόλλια-Τσαρουχά): Σας ευχαριστώ κι εγώ.

Ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Καραθανασόπουλος έχει το λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Η σημερινή συζήτηση έγινε αφορμή και αιτία για να γίνει μια πιο ουσιαστική συζήτηση. Να αναγνωρίσουμε ότι ο κύριος Υπουργός έβαλε τον πυρήνα της συζήτησης. Είναι δύο διαφορετικές αντιλήψεις, οι οποίες συγκρούονται.

Η μια αντίληψη, την οποία με πάθος υπερασπίζεται η Κυβέρνηση, είναι ότι μέσα από το δρόμο της καπιταλιστικής ανάπτυξης, αλλά και της αντιμετώπισης της καπιταλιστικής κρίσης, θα μπορούμε να αντιμετωπιστούν τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν τα λαϊκά νοικοκυριά.

Εμείς λέμε ότι αυτό είναι αυταπάτη, στην καλύτερη περίπτωση, για να μην πούμε συνειδητή υποκρισία και προσπάθεια χειραγώγησης του λαού, γιατί, μέσα από το δρόμο τον οποίο με συνέπεια υπερασπιζόμαστε και υπηρετείτε, ο λαός όχι μόνο δεν πρόκειται να δει μια άσπρη μέρα, αλλά, αντίθετα, η φτώχεια και η εξαθλίωση θα τον συνοδεύουν για τις επόμενες δεκαετίες.

Άρα, λοιπόν, αν θέλει να αντιμετωπίσει αυτήν την κατάσταση, την οποία προετοιμάζετε, πρέπει να οργανώσει την πάλη του και να αντιπαρατεθεί επί της ουσίας στη στρατηγική σας σε μια συνολικότερη κατεύθυνση.

Και από αυτήν την άποψη, εμείς το λέμε καθαρά, συνειδητοποιώντας ποιο ζήτημα; Ότι η φτώχεια και η εξαθλίωση δεν είναι παράγωγα απλά και μόνο της κρίσης, δεν είναι παράγωγα αδυναμιών στη διαχείριση αυτής της κρίσης, αλλά επί της ουσίας δεν είναι τίποτα άλλο παρά τα ίδια τα παιδιά αυτής της ανάπτυξης, αυτού του συστήματος, που θυσιάζει την ικανοποίηση των λαϊκών αναγκών στο βωμό της ανταγωνιστικότητας, της θωράκισης και της προστασίας του καπιταλιστικού κέρδους.

Από αυτήν την άποψη, η πρόταση που συζητάμε σήμερα, για τα υπερχρεωμένα λαϊκά νοικοκυριά και την ανακούφισή τους, είναι συνεπής με τη συνολική μας πρόταση, με τη συνολική μας στρατηγική. Διότι λέμε πολύ καθαρά ότι η ανακούφιση για το λαό θα έρθει μόνο εάν αμφισβητήσουμε τα συμφέροντα, τη δράση και το ρόλο των καπιταλιστικών επιχειρηματικών ομίλων, είτε αυτά είναι μονοπώλια που δραστηριοποιούνται στους άλλους τομείς της οικονομίας είτε είναι τράπεζες είτε είναι εφοπλιστικό κεφάλαιο. Εάν δεν σηματοδοτήσει μια τέτοια αμφισβήτηση, τότε δεν μπορεί να υπάρξουν μέτρα ανακούφισης.

Από αυτήν την άποψη, η ρεαλιστικότητα ή μη της πρότασής μας έγκειται σε αυτήν τη λογική.

Βεβαίως, για τα δικά σας δεδομένα, για τα δεδομένα, δηλαδή, της διαχείρισης εντός των τειχών, η πρόταση του ΚΚΕ δεν είναι ρεαλιστική, γιατί θέλετε να προστατεύσετε, να σώσετε το χρηματοπιστωτικό σύστημα, θυσιάζοντας τα υπερχρεωμένα λαϊκά νοικοκυριά, τους επαγγελματίες και τους φτωχούς αγροτοκτηνοτρόφους. Αυτή είναι η λογική σας.

Ε, λοιπόν, μία τέτοια πρόταση εντός των τειχών, αυτής της ρεαλιστικότητας, το ΚΚΕ δεν πρόκειται να κάνει. Γιατί, βεβαίως, ξέρουμε πάρα πολύ καλά ότι δεν μπορεί από τη μία μεριά και τα συμφέροντα των τραπεζών και των καπιταλιστικών επιχειρήσεων να διασφαλίζονται και τα συμφέροντα της εργατικής τάξης και του λαού να βρίσκουν ανταπόκριση. Δεν συμβιβάζονται. Είναι αντιτιθέμενα αυτά τα δύο πράγματα.

Γι' αυτό ακριβώς δεν μπορείτε να μας κατηγορήσετε ότι πατάμε σε δύο βάρκες.

Απ' αυτήν την άποψη, λαϊκισμός, κατά τη γνώμη του ΚΚΕ, δεν είναι η πολιτική πρόταση, οι θέσεις και οι αντιλήψεις, αλλά η δικιά σας η στάση, που λέτε, δηλαδή, στον κόσμο «κοιτάzte να δείτε, εμείς θα σας λύσουμε τα προβλήματα». Αυτό είναι ο ακραίος λαϊκισμός.

Δεύτερο ζήτημα το οποίο βγήκε και το οποίο βεβαίως είχε μία διαφορετική έννοια. Υπάρχει ο κίνδυνος -όπως ανέφερε ο εισηγητής της Νέας Δημοκρατίας- με την πρόταση αυτή να βρουν προστασία και οι μπαταχσήδες. Λέτε ότι υπάρχει αυτός ο κίν-

δυνος. Μεταφέρετε σε εμάς αυτήν τη μομφή για τους μπαταχτοσήδες;

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΣΑΜΠΑΖΙΩΤΗΣ: Όχι, αλλά...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Μαρία Κόλλια-Τσαρουχά): Μην απαντάτε τώρα, παρακαλώ.

Συνεχίστε, κύριε Καραθανασόπουλε.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ: Ρητορικά έβαλα το ερώτημα. Μεταφέρετε σε εμάς αυτήν τη λογική; Και στο κάτω-κάτω της γραφής, δεν κατάλαβα, όλα τα καθυστερούμενα δάνεια, τα μη εξυπηρετούμενα, οφείλονται σε μπαταχτοσήδες; Θεωρείτε όλους αυτούς που δεν μπορούν να αποπληρώσουν τα δάνειά τους ότι είναι μπαταχτοσήδες; Να βγείτε να το πείτε. Το ένα είναι αυτό.

Δεύτερον, τους μπαταχτοσήδες τούς προστατεύει το σύστημα. Είναι παιδιά του συστήματος που εσείς με συνέπεια υπηρετείτε. Εμείς είμαστε απέναντι στους μπαταχτοσήδες.

Και, βεβαίως, μην περιμένετε από ένα σχέδιο νόμου, κύριε Υπουργέ –γιατί κι εσείς κάνατε παρόμοιες αναφορές– και κύριε εισηγητή, να λύσουμε και τα ζητήματα του ελεγκτικού μηχανισμού τον οποίο δεν έχετε οδηγήσει σ' αυτήν την κατάσταση.

Το δεύτερο σκέλος το οποίο βάζουμε –εκτός από αυτό της αμφισβήτησης– είναι να μην καλλιεργούμε αυταπάτες για το ρόλο του χρηματοπιστωτικού συστήματος, ότι μπορεί, δηλαδή, κάτω από άλλη διακυβέρνηση το χρηματοπιστωτικό σύστημα να αποκτήσει κοινωνικά χαρακτηριστικά, να έχει κοινωνικό ρόλο, να λύσει τα προβλήματα της λαϊκής οικογένειας, όπως λέει η Αξιωματική Αντιπολίτευση. Δεν έχουμε τέτοιες αυταπάτες. Είναι συγκεκριμένος ο ρόλος του χρηματοπιστωτικού συστήματος. Όχι μόνο δεν λύνει προβλήματα, αλλά αποτελεί και μέσο για να οξυνθούν τα προβλήματα που αντιμετωπίζει ο λαός.

Γι' αυτόν ακριβώς το λόγο, κύριοι της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, εμείς δεν στηρίξαμε επί της αρχής την πρόταση νόμου την οποία είχατε καταθέσει, αλλά στηρίξαμε επί μέρους άρθρα αυτής της πρότασης, που κινούνται σε θετική κατεύθυνση.

Βεβαίως, επειδή ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΣΥΡΙΖΑ μας έκανε μία μομφή, ότι δεν αναφερόμαστε τίποτα για το μνημόνιο στην εισηγητική έκθεση, να σας πω ότι το μνημόνιο στο κάτω-κάτω της γραφής δεν αποτελεί μαιντανό, να το βάζουμε οπουδήποτε και να επαναλαμβάνουμε «το μνημόνιο και το μνημόνιο».

Το ΚΚΕ είναι καθαρό. Έχουμε συνεπή στάση αντιπαλέματος απέναντι στο μνημόνιο και στις δανειακές συμβάσεις. Κι αυτή μας τη συνεπή στάση την επιβεβαιώσαμε και την αποδείξαμε. Η πρώτη πρόταση νόμου, η οποία δεν έχει έρθει ακόμα στην Ολομέλεια, είναι αυτή την οποία κατέθεσε το ΚΚΕ για την κατάργηση των μνημονίων αλλά και των δανειακών συμβάσεων. Απ' αυτήν την άποψη, είμαστε απόλυτα καθαροί. Δεν λέμε άλλα πράγματα σε σχέση με το μνημόνιο, μπερδεύοντας τη γλώσσα και τα λόγια, πότε για κατάργηση, πότε για πολιτική καταγγελία και πότε για βελτίωση, να δώσουμε παράταση και να αναστείλουμε τη λειτουργία του μνημονίου. Δεν μπερδεύουμε τον κόσμο με συνεχείς εναλλαγές.

Άλλο ζήτημα ουσιαστικό είναι γιατί υπάρχει υπερχρέωση αυτών των λαϊκών νοικοκυριών; Πότε έγινε και γιατί; Έγινε έτσι ξαφνικά; Οφείλεται σ' αυτήν την επίπλαστη ευμάρεια;

Εμείς λέμε πάρα πολύ καθαρά ότι έχει ταξικά χαρακτηριστικά η υπερχρέωση. Η υπερχρέωση των λαϊκών νοικοκυριών έγινε σε συνθήκες καπιταλιστικής ανάπτυξης της Ελλάδας και μάλιστα με υψηλούς ρυθμούς. Γιατί έγινε αυτή η υπερχρέωση; Γιατί ακριβώς μέσα από τα εισοδήματα τα οποία είχαν από την εργασία τους, από την απασχόλησή τους, δεν μπορούσαν να καλύψουν τις βασικές τους ανάγκες. Κατέφευγαν στα δάνεια για την υγεία τους, για να μπορούν να πάνε σε νοσοκομεία, για να μπορούν να κάνουν διακοπές, λες και είναι πολυτέλεια οι διακοπές για το λαό. Κατέφευγαν σε δάνεια για να μπορέσουν να σπουδάσουν τα παιδιά τους ή για να μπορέσουν να έχουν στέγαση. Μιλάμε για τη συντριπτική πλειοψηφία του λαού.

Αυτό τι επιβεβαιώνει; Επιβεβαιώνει ότι σε συνθήκες ανάπτυξης υπάρχει σχετική επιδείνωση της θέσης της λαϊκής οικογένειας, που δεν μπορεί να καλύψει τις ανάγκες της, γι' αυτό καταφεύγει στο δανεισμό. Σήμερα βεβαίως πολύ περισσότερο, σε συνθήκες καπιταλιστικής κρίσης, αυτήν την υπερχρέωση δεν μπορεί να την

αντιμετωπίσει, τη στιγμή που της κουρέψατε τη ζωή κουρεύοντας μισθούς και συντάξεις και επιβάλλοντας αυτήν τη φοροεπιδρομή και γι' αυτό ακριβώς έχουν διευρυνθεί με γεωμετρική πρόοδο τα κόκκινα δάνεια.

Μία δεύτερη βασική αιτία για την υπερχρέωση των λαϊκών νοικοκυριών ήταν η διέξοδος που βρήκαν μέσα από το δανεισμό τα υπερσυσσωρευμένα κεφάλαια. Ο δανεισμός, δηλαδή, αποτέλεσε ευκαιρία για να αποκομίσουν τεράστια κέρδη οι τράπεζες, αλλά και για να επιβραδύνουν την εκδήλωση της καπιταλιστικής κρίσης, η οποία όμως ήλθε πολύ πιο οξυμένη. Έτσι, λοιπόν, δεν φταίνε μόνο οι τράπεζες για την υπερχρέωση. Απλούστατα οι τράπεζες αποτελούσαν τον «εκτελεστικό βραχίονα» μιας βάρβαρης αντιλαϊκής πολιτικής.

Απ' αυτήν την άποψη εμείς δεν καλλιεργούμε αυταπάτες. Μιλάμε για ανακούφιση της λαϊκής οικογένειας και για υλοποίηση τέτοιων μέτρων, γιατί η διέξοδος προς όφελος του λαού θέλει πολύ περισσότερα πράγματα.

Μέσα από τη δική σας πολιτική δεν μπορεί να υπάρξει διέξοδος προς όφελος του λαού. Εμείς ευθαρσώς τονίζουμε ότι στο πλαίσιο του καπιταλιστικού συστήματος δεν μπορεί να υπάρξει φιλολαϊκή διέξοδος και γι' αυτό τον καλούμε να παλέψει, για να ανακουφίσει τη θέση του, για να αποκρούσει τα μέτρα που ετοιμάζετε και την κλιμάκωση της αντιλαϊκής επίθεσης με μορφές πάλης, ώστε να οικοδομήσει την κοινωνική συμμαχία ανάμεσα στους εργαζόμενους και στα λαϊκά στρώματα της πόλης και της υπαίθρου με όλο και πιο οξυμένες μορφές, πολιτικοποιώντας αυτόν τον αγώνα, με στόχο την ανατροπή του συγκεκριμένου συστήματος που οδηγεί στη φτώχεια και την εξαθλίωση. Θέλουμε να προστατεύσουμε τη λαϊκή οικογένεια, γιατί βεβαίως εσείς όχι μόνο δεν μπορείτε να την προστατέψετε, αλλά αντίθετα η πολιτική σας αποτελεί παράγοντα επιδείνωσης της θέσης της. Μπορούμε να πούμε ότι είναι υποκριτικό το ενδιαφέρον σας για τη λαϊκή οικογένεια και για τα προβλήματα που αντιμετωπίζει, γιατί το σχέδιο που παρουσιάσατε και ακόμη δεν μας έχετε δώσει δεν αφορά τα υπερχρεωμένα λαϊκά νοικοκυριά, αλλά αφορά τα δάνεια που εξυπηρετούνται και κάνετε επιμύηση της δανειακής υπερχρέωσης των λαϊκών νοικοκυριών. Ουσιαστικά, δηλαδή, ποιος διευκολύνετε; Τις τράπεζες, για να αντιμετωπίσουν τόσο τις υπαρκτικές όσο και τις μελλοντικές επισφάλειες και τους κινδύνους που θα έχουν.

Ο εισηγητής μας και οι υπόλοιποι αγορητές του ΚΚΕ κωδικοποιημένα ανέφεραν ότι η πρότασή μας περιλαμβάνει τα εξής: Πρώτον, αφορά και τα ενήμερα και τα καθυστερημένα δάνεια της λαϊκής οικογένειας. Δεύτερον, μιλάει για κούρεμα και των τόκων και του κεφαλαίου. Τρίτον, κάνει διαβάθμιση, ανάλογα με τις συγκεκριμένες κατηγορίες, με διαφορετική αντιμετώπιση των ανέργων που έχουν πολύ περισσότερα προβλήματα και διαφορετική αντιμετώπιση των υπολοίπων. Βάζουμε οροφή μέχρι ενός ορίου δανείων, όχι για όλα τα δάνεια και για τα στεγαστικά και για τα καταναλωτικά και για τις πιστωτικές κάρτες και για τα επαγγελματικά δάνεια. Βεβαίως σταματάει τις κατασχέσεις και παύει κάθε πράξη αναγκαστικής εκτέλεσης ή οποιωνδήποτε άλλων αναγκαστικών μέτρων. Απ' αυτήν την άποψη έχει καινοτομίες η πρόταση νόμου του ΚΚΕ. Μιλάμε για επαγγελματικά δάνεια –για πρώτη φορά υπό όρους και υπό προϋποθέσεις που ρυθμίζονται σε πρόταση νόμου– και δεύτερον για αγροτικά καλλιεργητικά δάνεια. Εδώ θέτουμε το ζήτημα της προστασίας και της απαλλαγής από την υποθήκευση που είχαν οι φτωχοί αγρότες απέναντι στην Αγροτική Τράπεζα και η οποία μεταβιβάστηκε στην Τράπεζα Πειραιώς.

Τέλος, κυρία Πρόεδρε, η σημερινή συζήτηση δεν ήταν μόνο αφορμή για να αποκαλυφθεί για ακόμα μία φορά η στάση των κομμάτων της συγκυβέρνησης απέναντι στην πρόταση νόμου του ΚΚΕ, αλλά βεβαίως και για να αποκαλυφθεί για ακόμη μία φορά ο αντικομμουνισμός της Χρυσής Αυγής, με τον οποίο φλερτάρουν, απ' ό,τι φαίνεται, και Βουλευτές των Ανεξάρτητων Ελλήνων. Άραγε σε ποιον δίνουν εξετάσεις αυτοί οι Βουλευτές που φλερτάρουν με τον αντικομμουνισμό; Μας έκανε εντύπωση ότι αυτός ο πρωτόγονος αντικομμουνισμός δεν βρήκε απάντηση από τα άλλα κόμματα. Δεν βρήκε απάντηση αυτή η εικόνα της Χρυσής Αυγής, παρά μόνο από το ΚΚΕ.

Το λέμε αυτό, γιατί θα σας θυμίσουμε...

ΣΟΦΙΑ ΒΟΥΛΤΕΨΗ: Μα, μιλήσαμε πρώτα εμείς.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ: Μίλησαν οι Κοινοβουλευτικοί Εκπρόσωποι όλων των κομμάτων. Απέναντι στον εισηγητή της Χρυσής Αυγής δεν είπατε κουβέντα.

Θα σας θυμίσουμε, λοιπόν, αυτό το οποίο μεταφέρει ο Μπρεχτ όσον αφορά τον πάστορα.

Από αυτήν την άποψη, η Χρυσή Αυγή πρωταγωνιστεί και πρωτοστατεί σε έναν πρωτόγονο αντικομμουνισμό, που ξεπερνά ακόμα και τα όρια της γελοιότητας -αν και βεβαίως αμφισβητούμε σφοδρά αν υπάρχουν όρια γελοιότητας στο συγκεκριμένο μόρφωμα- φτάνοντας στο σημείο, για να αναδείξει το ρατσισμό της και να κάνει ρατσιστική επίθεση, να λέει «εμείς μιλάμε μόνο για τη λαϊκή οικογένεια, ενώ η πρόταση νόμου του ΚΚΕ για τα υπερχρεωμένα νοικοκυριά βάζει και τους λαθρομετανάστες μέσα» -τέτοιο σημείο γελοιότητας- λες και οι λαθρομετανάστες -όπως τους ονομάζει- έπαιρναν δάνεια από τράπεζες. Κι έλεγαν: «Γιατί το κάνει αυτό το ΚΚΕ; Για να πάρει τις ψήφους των λαθρομεταναστών.». Φανταστείτε σημείο γελοιότητας.

Από αυτήν την άποψη, αναμασάει επιχειρήματα χωρίς καμμία πρωτοτυπία, ό,τι τους δίνουν οι παρόνες τους. Γι' αυτό αναμασάνε χρεοκοπημένα και γελοία επιχειρήματα των αστών πολιτικών -όπως του Πάγκαλου- απέναντι στο ΚΚΕ, για τον έλεγχο στα οικονομικά του ΚΚΕ, για τις σχέσεις του ΚΚΕ με επιχειρήσεις -«ΓΕΡΜΑΝΟΣ», Κόκκαλης και μια σειρά άλλους τους οποίους λένε- για τους εργαζόμενους στο ΚΚΕ και τις δραστηριότητες τις εκτυπωτικές που έχει το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας. Για όλα τα προβλήματα που αντιμετωπίζει η λαϊκή οικογένεια φταίει το ΚΚΕ.

Σε λίγο θα μας πουν ότι και για το προπατορικό αμάρτημα εμείς ευθυνόμαστε.

Καταλαβαίνουμε την αγωνιώδη προσπάθεια της Χρυσής Αυγής να συκοφαντήσει το ΚΚΕ. «Σε τούτα δω», όμως, «τα μάρμαρα κακιά σκουριά δεν πιάνει». Άλλωστε, ρατσισμός και αντικομμουνισμός αποτελούν τον πυρήνα του φασισμού και του ναζισμού, τον οποίο εκτρέφει το καπιταλιστικό σύστημα γιατί τους έχει ανάγκη. Και τους έχει ανάγκη για να προστατέψουν τα αφεντικά, όπως κάνουν και σε επαγγελματική βάση. Μπράβοι των επιχειρηματιών και των εφοπλιστών ήταν. Μπράβοι της νύχτας ήταν. Δημιουργούν επιχειρήσεις, λαθρεμπόρια εργαζόμενων και κεφαλαίων με 18 ευρώ την ημέρα και αποτελούν τον παρακρατικό μηχανισμό.

Τολμάνε, λοιπόν, σήμερα στα πενήντα χρόνια από τη δολοφονία του Γρηγόρη Λαμπράκη να μιλάνε, την ώρα που το ΚΚΕ τιμά τη δολοφονία του με τις αντιμπερλιαστικές δραστηριότητες σε

όλη την Ελλάδα. Θέλουν να τρομοκρατήσουν και να τσακίσουν το λαό, τα δικαιώματά του και το κίνημα.

Ταυτόχρονα, τιμάμε και αναδεικνύουμε την ιστορική σημασία του κινήματος του Ναυτικού, τη στάση των αξιωματικών και των ναυτών του «ΒΕΛΟΣ», που αποτελεί αντανάκλαση του κλιμακούμενου αγώνα του λαού μας και της νεολαίας ενάντια στην αιματοβαμμένη χούντα, αλλά και τους προβληματισμούς για την επόμενη μέρα. Δεν είναι αντισυστημική, λοιπόν, η Χρυσή Αυγή, αλλά παρακρατικός μηχανισμός.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Μαρία Κόλλια-Τσαρουχά): Ολοκληρώστε, σας παρακαλώ, κύριε συνάδελφε.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ: Τελειώνω, κυρία Πρόεδρε.

Είναι άδικες οι άναρθρες κραυγές σας. Απλά και μόνο επιβεβαιώνουν τον επιθανάτιο ρόγχο. Όπου πάτε, μπροστά σας θα βρίσκατε το οργανωμένο εργατικό κίνημα που θα σας σταματά, όπως έκανε στα νοσοκομεία, όπως έκανε στο Αγρίνιο προχθές. Είσαστε και ανιστόρητοι.

Ό,τι και να κάνετε, το ΚΚΕ δεν θα το φοβίσετε. Ό,τι κι αν έκαναν οι πρόγονοί σας -φυλακές, εξορίες, δολοφονίες και βασανιστήρια- το ΚΚΕ πάντοτε βγήκε πιο ισχυρό. Δεν το λυγίσατε. Έβγαίνε πάντοτε νικητές.

Να μας φοβάστε! Κάνετε πάρα πολύ καλά. Αυτός, όμως, ο φόβος σας δεν πρόκειται να σας γλιτώσει, γιατί το ΚΚΕ θα πρωτοστατήσει στην πάλη του λαού και της νεολαίας, για να συντρίψει το φασιστικό και ναζιστικό μόρφωμα της Χρυσής Αυγής.

Σας ευχαριστώ πολύ, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Μαρία Κόλλια-Τσαρουχά): Ευχαριστώ και εγώ.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κηρύσσεται περαιωμένη η συζήτηση επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου της πρότασης νόμου των Βουλευτών του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας προς τον Υπουργό Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων: «Μέτρα ανακούφισης της λαϊκής οικογένειας».

Η πρόταση νόμου δεν θα τεθεί σε ψηφοφορία, γιατί εμπίπτει στις διατάξεις του άρθρου 73 παράγραφος 3 του Συντάγματος.

Κύριοι συνάδελφοι, δέχστε στο σημείο αυτό να λύσουμε τη συνεδρίαση;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

Με τη συναίνεση του Σώματος και ώρα 14.40' λύεται η συνεδρίαση για αύριο ημέρα Πέμπτη 23 Μαΐου 2013 και ώρα 09:30', με αντικείμενο εργασιών του Σώματος, κοινοβουλευτικό έλεγχο: συζήτηση επίκαιρων ερωτήσεων.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ

